Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografi-Derleme-Tasnif)

Gamze KILIÇ

Yüksek Lisans Tezi

Eskişehir, 2026

KIRŞEHİRLİ OZAN İSA ERDOĞAN'IN HAYATI VE ESERLERİ

(MONOGRAFİ-DERLEME-TASNİF)

Gamze KILIÇ

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eskişehir, 2026

T.C

FESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜNE

Gamze KILIÇ tarafından hazırlanan "Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografi-Derleme-Tasnif)" başlıklı bu çalışma 14/01/2026 tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarında yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı/Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi Olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET	
Üye (Danışman) Prof. Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET	
Üye Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL	
Üye Prof. Dr. Çiğdem KARA	

ONAY

…. /…/2026

Doç. Dr. Şafak AĞDENİZ

Enstitü Müdürü

/ /2026

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik, ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Gamze KILIÇ

T.C.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIMI BEYAN FORMU

Bu tezi/projeyi hazırlarken aşağıdaki Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ) araçlarından destek aldığımı/almadığımı beyan ederim:

Aşağıdaki ÜYZ araçlarını kullandım. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

☐ Claude
☒ ChatGPT
☐ DeepSeek
☒ Gemini
☐ Microsoft Copilot
☐ DALL-E
☐ Diğer (Belirtiniz): .....

ÜYZ araçlarını tezimin/projemin aşağıdaki aşamalarında ilgili amaçlar için kullandım. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir):

☐ Metin oluşturma
☒ Literatür tarama
☒ Çeviri
☐ Düzenleme/dil kontrolü
☐ Veri işleme ve analizi
☐ Veri görselleştirme
☐ Görüntü üretme
☐ Kaynakça düzenleme
☐ Diğer (Belirtiniz): .....

Bu çalışmada ÜYZ kullanımı ***Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber***'e ve akademik dürüstlük ilkelerine uygun şekilde gerçekleştirilmiş olup ÜYZ araçlarından alınan destek etik kurallar ve kaynak gösterme esaslarına uygun biçimde belirtilmiştir.

ÜYZ araçlarının sağladığı bilgilerin doğruluğunu kontrol ettiğimi, yanlış veya eksik bilgi bulunması halinde tüm sorumluluğun tarafıma ait olduğunu; ayrıca çalışmamla ilgili bu beyana aykırı bir durumun herhangi bir zamanda tespit edilmesi durumunda ortaya çıkabilecek akademik ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi beyan ederim.

512020230009

Gamze KILIÇ

ÖZ

KIRŞEHİRLİ OZAN İSA ERDOĞAN'IN HAYATI VE ESERLERİ

(MONOGRAFİ-DERLEME-TASNİF)

KILIÇ, Gamze

Yüksek Lisans, 2026

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET

Kırşehir, yüzyıllardır sözlü kültürün yaşatıldığı ve bozlak geleneği ile özdeşlemiş bir coğrafyadır. Kırşehir'de âşıklık geleneği araştırmaları incelendiğinde bölgede yaşamış veya yaşayan âşık çalışmalarının az sayıda olduğu görülmüştür. Çağdaş dönem âşıkları, eserlerini yazılı kaynaklarda icra etmek yerine yerel programlarda veya kişisel dosyalarında muhafaza etmeyi tercih etmektedirler. Bu minvalde, araştırmacıların inceleyebileceği erişilebilir ve düzenli arşivin bulunmaması çalışmaları zorlaştırmıştır. Bu araştırma, İsa Erdoğan'ın arşivinde yer alan tüm şiirlerini, âşıklık geleneği bağlamında incelemektedir. Çalışmanın verileri; âşığın kendi ikametgâhında ve kuruculuğunu üstlendiği Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğinde gözlem ve mülakat teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Basılı iki kitabı ve arşivinde bulunan şiirleri araştırmanın temel kaynaklarını olmuştur. Eserleri, birçok haber kupürlerinde, Kırşehir'de yayınlanan dergi ve kitaplarda yer almaktadır. İsa Erdoğan hakkında yapılan haberler, konuk olduğu programlar, aldığı ödüller çalışma sahasında derlenmiştir. Çağdaş dönem âşıklarının, geleneğe ayak uydurarak Kırşehir yöresinde halen geleneği sürdürdükleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırşehir, Âşık, Âşıklık geleneği, Kültür, İsa Erdoğan.

ABSTRACT

THE LIFE AND WORKS MINSTREL İSA ERDOĞAN FROM KIRŞEHİR

(MONOGRAPHY-COLLECTION-CLASSIFICATION)

KILIÇ, Gamze

Master's Degree, 2026

Department of Turkish Langauage and Literature

Supervisor: Prof. Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET

Kırşehir is a region where oral culture has been preserved for centuries and is synonymous with the bozlak tradition. When examining studies on the tradition of minstrelsy in Kırşehir, it is observed that there are few works by minstrels who have lived or are living in the region. Contemporary minstrels prefer to preserve their works in local programs or personal files rather than performing them in written sources. In this regard, the lack of accessible and organized archives that researchers can examine has made the work difficult. This research examines all the poems in Isa Erdogan's archive in the context of the minstrel tradition. The data for the study was obtained using observation and interview techniques at the poet's residence and at the Kırşehir Writers and Poets Association, which he founded. His two published books and the poems in his archive were the main sources for the research. His works appear in numerous news clippings and in magazines and books published in Kırşehir. News articles about İsa Erdoğan, the programs he appeared on, and the awards he received were compiled in the field of study. It was determined that contemporary aşık poets continue the tradition in the Kırşehir region by adapting to tradition.

Keywords: Kırşehir, Minstrel, Minstrel tradition, Culture, İsa Erdoğan.

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde ve akademik yolculuğum boyunca; bilgi birikimi, tecrübe ve deneyimleriyle bana yön veren değerli danışmanım, kıymetli hocam, Prof. Dr. Aslı Büyükokutan Töret'e teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca bana evini açan, bilgi birikimini benimle paylaşan İsa Erdoğan ve Levaziye Erdoğan'a sonsuz teşekkür ederim.

Çalışmanın en başından itibaren yardımlarını eksik etmeyen Kırşehir İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Eyüp Temur'a şükranlarımı sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi deneyimlerinden yararlandığım tüm hocalarımın, desteklerini bir an olsun eksiltmeyen arkadaşlarımın ve öğrencilerimin çalışmamda katkıları oldukça kıymetli olmuştur.

Hayatımın her döneminde olduğu gibi en büyük güç kaynağım olan aileme, koşulsuz sevgileri, duaları, sabırları ve destekleri için en içten teşekkürlerimi sunarım.

Gamze KILIÇ

ÖN SÖZ

Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografi- Derleme-Tasnif) başlıklı bu çalışma, Türk halk kültüründe önemli bir yere sahip olan âşıklık geleneğini, kapsamlı biçimde değerlendirmek ve sözlü kültürün yaşayan temsilcisini eserleriyle bilimsel çerçeve de açıklamak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma, giriş bölümü ve dört bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde çalışmanın konusu, amacı, önemi, kapsam ve sınırlıkları, materyal ve yöntemleri kuramsal çerçeve içerisinde açıklanmıştır.

Çalışmanın birinci bölümü, âşığın yetiştiği çevreyi yorumlamak ve Kırşehir'in adı, kültürü, coğrafyası ve tarihi bilgilerini edinmek adına şiirleri ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular ise bilimsel verilerle bütüncül hale getirilmesi sağlanmıştır. Bölümün devamında oluşan çerçeve ile âşıklık geleneği, Kırşehir'de âşıklık geleneği ve Abdallık geleneği açıklanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, Ozan İsa Erdoğan'ın doğum yeri ve tarihi, ailesi, öğrenim hayatı, mesleği ve yaşadığı yere dair genel bilgiler aktarılmıştır. Âşıklık geleneği bağlamında; "âşıklığa başlaması", "mahlas alması", "usta-çırak ilişkisi" ve "saz çalmaya başlama serüveni", "etkilendiği âşıklar" ve "yaşnâmesi" âşık ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler ışığında derlenmiştir. Âşığın yer aldığı kaynaklara, elektronik kültür ortamında eserlerini nasıl icra ettiğine ve âşık üzerine yapılan çalışmalara bu bölümde yer verilmiştir.

Çalışmanın "Ozan İsa Erdoğan'ın Şiirlerinin İncelenmesi" adlı üçüncü bölümünde, âşığın iki yüz elli bir şiiri şekil ve içerik yönünden incelenmiştir. Şiirleri hece ölçüsü, kafiye türü ve şeması bakımından değerlendirilmiştir. Muhteva yönünden ise şiirleri konu ve temalarına göre sınıflandırılmış, dil, üslup ve anlatım özelliklerine de değinilmiştir. Şiirlerinde kullandığı; teşbih, teşhis, mübalağa, telmih, tekrir, tezat, istifham, tecahül-i arif, muamma, tenasüp, iltifat ve kinaye söz sanatları şiirleri üzerinden gösterilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinin tasnifi yapılmıştır. Şiirleri koşma nazım şeklinin 7'li, 8'li ve 11'li hece ölçü birimine göre sınıflandırılmıştır. Derlenen iki yüz elli bir şiiri; aşk, özlem, ayrılık, sitem, şikâyet, nasihat, övgü, pastoral, ağıt, taşlama vb. temalara göre ayrılmıştır. Dördüncü bölümün

sonunda Ozan İsa Erdoğan'a yazılan şiirlere ve kendisinin yazdığı aşk ve sosyal konulu manilere de yer verilmiştir.

Belirtilen dört bölüme dair bulgular, somut veriler dâhilinde "Sonuç" bölümünde açıklanmıştır. "Ekler" bölümünde, Kırşehir yöresi ağız özelliklerine dayalı kelimeleri, âşık tarafından derlenen bilgiler dâhilinde bir sözlüğe yer verilmiştir. İki yüz elli bir şiiri alfabetik sırayla numaralandırılmıştır. Şiirlerin, çalışmada kolaylıkla bulunması adına hangi tema başlığı adı altında değerlendirildiği de bir tablo halinde ekler kısmında gösterilmiştir.

Çalışmanın tamamında âşık tarafından derlenen ve saha çalışmasında elde edilen fotoğraflar, ilgili bölümlerde yer verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ ii
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIMI BEYAN FORMU iv
ÖZ v
ABSTRACT vi
TEŞEKKÜR vii
ÖN SÖZ viii
İÇİNDEKİLER x
TABLOLAR LİSTESİ xv
KISALTMALAR LİSTESİ xvi
GİRİŞ 1
a. Konu 1
b. Amaç 1
c. Kapsam ve Sınırlılıklar 1
ç. Materyal ve Yöntemler 1
d. Önem 2
BİRİNCİ BÖLÜM 3
KIRŞEHİR VE KIRŞEHİR ÂŞIKLIK GELENEĞİ 3
1.1. Kırşehir Hakkında Genel Bilgi 3
1.1.1. Kırşehir'in Adı 3
1.1.2. Kırşehir'in Coğrafi Durumu 4
1.1.3. Kırşehir'in Tarihi 5
1.1.4. Kırşehir'in Sosyal- Kültürel Durumu 6
1.2. Âşıklık Geleneği ve Kırşehir'de Âşıklık Geleneği 7
1.2.1. Âşık ve Âşıklık Kavramı 7
1.2.2. Âşıklık Geleneği 8
1.2.3. Kırşehir'de Âşıklık Geleneği ve Halk Ozanları 9
1.2.4. Kırşehir'de Abdallar 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
OZAN İSA ERDOĞAN'IN HAYATI 13
2.1. Ozan İsa Erdoğan Hakkında Genel Bilgi 13
2.1.1. Doğum Yeri ve Tarihi 13
2.1.2. Ailesi 14
2.1.3. Öğrenim Hayatı 15
2.1.4. Mesleği 16
2.2. Âşıklık Geleneğinde Geçirdiği Aşamalar 18
2.2.1. Âşıklığa Başlaması 18

2.2.2. Mahlas Alması 20
2.2.3. Usta-Çırak İlişkisi 22
2.2.4. Saz Çalmaya Başlama Serüveni 22
2.2.5. Etkilendiği Âşıklar 24
2.2.6. Yaşnâme 25
2.3. Ozan İsa Erdoğan'ın Yer Aldığı Kaynaklar 26
2.3.1. Kitapları 27
2.3.2. Yer Aldığı Kaynaklar 27
2.3.3. Katıldığı Programlar, Festivaller ve Aldığı Ödüller 28
2.3.4. Ozan İsa Erdoğan'ın Kuruculuğunu Üstlendiği Kırşehir Yazar ve Şairler Derneği (KIYŞAD) 30
2.3.5. Hakkında Yapılan Haberler 34
2.3.6. Eserlerinin Elektronik Kültür Ortamına Aktarımı 39
2.4. Ozan İsa Erdoğan'ın Âşık Müziği Geleneğindeki Makam Anlayışı ve Ezgi Yapısı 41
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 45
OZAN İSA ERDOĞAN'IN ŞİİRLERİNİN İNCELENMESİ 45
3.1. Şiirlerinin Şekil Yönünden İnceleme 45
3.1.1. Nazım Birimi 45
3.1.2. Kâfiye Şeması ve Kâfiye Türü 47
3.1.2.1. Kâfiye Şeması 47
3.1.2.2. Ayakların Kafiyelenişi 48
3.1.2.3. Dörtlüklerin Kafiyelenişi 52
3.1.3. Ayaklar 54
3.1.3.1. Yapılarına Göre Ayaklar 55
3.1.3.1.1. Yineleme Ayak 55
3.1.3.1.2. Yenileme Ayak 61
3.1.3.2. Kolaylık-Zorluklarına Göre Ayaklar 64
3.1.3.2.1. Geniş Ayak 64
3.1.3.2.2. Dar Ayak 68
3.1.4. Şiirin Ölçü Sistemi 69
3.1.4.1. Hece Sayıları 69
3.1.4.2. Duraklar 70
3.2. İçerik Yönünden Muhteva İncelenmesi 72
3.2.1. Konu/Tema 72
3.2.1.2. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde 'Aşk' 72
3.2.1.3. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Özlem 74
3.2.1.4. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Doğa 78
3.2.1.5. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Nasihat 80

3.2.1.6. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Sosyal Konular 81
3.2.1.7. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Milli Konular 83
3.2.1.8. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Ölüm 85
3.2.1.9. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Dinî ve Tasavvufi Unsurlar 87
3.2.2. Dil, Üslup ve Anlatım 88
3.2.2.1. Doğrudan Anlatım 90
3.2.2.2. Hitapla ve Nasihatle Anlatım 91
3.2.2.3. Soru Sorma Yoluyla Anlatım 92
3.2.2.4. Tasvir Yoluyla Anlatım 93
3.3. Söz Sanatları 94
3.3.1. Benzetme (Teşbih) 95
3.3.2.Teşhis (Kişileştirme) 98
3.3.3.Telmih (Hatırlatma) 99
3.3.4.Mübalağa (Abartma) 100
3.3.5.Tezat 101
3.3.6.Tenasüp 105
3.3.7.Tecahül-i Arif 107
3.3.8.Tekrir 109
3.3.9.İstifham 112
3.3.10.İltifat 113
3.3.11.Kinaye 114
3.3.12.Muamma 115
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM 117
İSA ERDOĞAN'IN ŞİİRLERİNİN TASNİFİ 117
4.1. Konularına Göre Koşma Biçimli Şiirleri 117
4.1.1. Aşk Şiirleri 117
4.1.2. Özlem Şiirleri 130
4.1.2.1. Sevgiliye/Eşe Özlem 130
4.1.2.2.Memlekete Dair Özlem 138
4.1.3. Ayrılık/ Gurbet Şiirleri 142
4.1.4. Sitem ve Şikâyet Şiirleri 145
4.1.4.1. Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem 145
4.1.4.2. İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem 152
4.1.4.3.Hayata, Kadere , Zamana Dair Şikâyet ve Sitem 167
4.1.4.4.Tanrıya ve İnanca Dair Şikâyet ve Sitem 169
4.1.5. Taşlamalar 170
4.1.5.1. Topluma Taşlama 170

4.1.5.2. Güncel Konulara Taşlama 181
4.1.5.3.Doğaya ve Canlılara Taşlama 184
4.1.5.4. Bireysel Taşlama 188
4.1.6. Dilek/Ümit Şiirleri 194
4.1.7. Nasihat/Öğüt Şiirleri 196
4.1.8. Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı Şiirleri 205
4.1.9. Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri 208
4.1.10. Vefasızlık ile İlgili Şiirleri 211
4.1.11. Eşitlik ile İlgili Şiirleri 211
4.1.12. Üzüntü/Eseflenme Şiirleri 213
4.1.13. Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri 214
4.1.14. Pastoral Şiirleri 219
4.1.15. Dini-Tasavvufi Şiirleri 223
4.1.15.1.Allah Sevgisi 223
4.1.15.2. Peygamber Sevgisi 225
4.1.15.3.Mevlâna ile İlgili Şiirleri 228
4.1.15.4. Şükür ve Tevekkül ile İlgili Şiirleri 228
4.1.15.5. Dini Günler 231
4.1.16. Övgü/Güzelleme Şiirleri 233
4.1.16.1. Aile Bireylerine Güzelleme 233
4.1.16.2.Kendine Güzelleme 235
4.1.16.3.Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme 238
4.1.16.4.Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme 253
4.1.16.5.Kırşehir'e Güzelleme 256
4.1.16.6.Kırşehir Spora Güzelleme 261
4.1.16.7. Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme 263
4.1.16.8.Özel Günlere Güzelleme 266
4.1.16.9. Tanıdıklarına Güzelleme 267
4.1.16.9.Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme 274
4.1.16.10.Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e Güzelleme 285
4.1.17. Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri 294
4.1.18.Neşet Ertaş ile İlgili Şiirleri 298
4.1.19. Abdallar ile İlgili Şiirleri 301
4.1.20. Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri 303
4.1.21. Gündem ile İlgili Şiirleri 307
4.1.22. Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri 313
4.1.23. Yaşadığı Köye Dair Şiirleri 322

4.2.Ozan İsa Erdoğan'ın Manileri 325
4.2.1.Aşk Konulu Mânileri 325
4.2.2.Sosyal Konulu Manileri 326
4.3.Ozan İsa Erdoğan'a Yazılan Şiirler 328
SONUÇ 332
KAYNAKÇA 336
EKLER 340
EK-1: SÖZLÜK 340
EK-2: ŞİİRLERİNİ ALFABETİK LİSTESİ 342
ÖZGEÇMİŞ 355

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Ozan İsa Erdoğan'ın katıldığı program ve festivaller 28

Tablo 2. Kırşehir Yazarlar ve Şairler derneğinin 2025 yılı güncel üye listesi 32

Tablo 3. Ozan İsa Erdoğan hakkında yapılan bazı haberler 34

Tablo 4. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yineleme ayak 56

Tablo 5. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yenileme ayak 62

Tablo 6. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde geniş ayak örnekleri 65

Tablo 7. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde teşbih (benzetme) söz sanatı 91

Tablo 8. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tezat söz sanatı 101

Tablo 9. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tenasüp söz sanatı 105

Tablo 10. Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tekrir söz sanatı 109

KISALTMALAR LİSTESİ

Bkz. : Bakınız

C: Cilt

Çev. : Çeviren

Doç. : Doçent

Dr. : Doktor

Ed.: Editör

Haz. : Hazırlayan

KIYŞAD: Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneği

M.Ö. : Milattan Önce

M.S. : Milattan Sonra

Prof. Dr. : Profesör Doktor

s. : Sayfa

ss. : Sayfa Sayısı-Aralığı

vb. : Ve Benzeri

vd. : Ve Diğerleri

vs. : Vesaire

yy. : Yüzyıl

GİRİŞ

a. Konu

Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografi- Derleme-Tasnif) adlı çalışmanın konusu, Kırşehir'de âşıklık geleneğinin tarihsel arka planını ve Kırşehir'de doğup büyüyen Ozan İsa Erdoğan'ın, eserleri ile günümüzde âşıklık geleneğini hangi bağlamlarda devam ettirdiğini ortaya koymaktır.

b. Amaç

Çalışmanın amacı, yaşayan bir halk ozanı olan Ozan İsa Erdoğan'ın, yaşam öyküsünü ve eserlerini sistemli bir şekilde ortaya koymaktır. Ayrıca, Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinin biçimsel ve tematik özelliklerini inceleyerek Türk halk kültürüne katkılarını ortaya koymak da çalışmanın alt amaçlarından biridir.

c. Kapsam ve Sınırlılıklar

Çalışma, Ozan İsa Erdoğan'ın arşivinde yer alan mevcut belgeler ile sınırlıdır. Paylaşılmamış veya yayınlanmamış şiirleri çalışmada yer almaktadır. Araştırmalar nitel verilerle sınırlı olarak değerlendirilmiş, nicel bir değerlendirme yapılmamıştır.

İsa Erdoğan'ın yazmış olduğu çoğu şiirinin yazıldığı tarih bilinmemektedir. Tarihi belli olan eserler kaynakçada gösterilmiş olup tarihi olmayan şiirleri ise arşivden ibaresiyle çalışmada gösterilmiştir.

"Kırşehir'in Pınarı" ve "Kırşehir Gönlümde Yatıyor" adlı eserlerinde bulunan baskı hataları çalışmada gecikmelere neden olmuştur. Baskı hataları, İsa Erdoğan tarafından tekrar düzeltilerek çalışmada yer almıştır.

Âşığın eserleri bazı kaynaklarda sonradan değiştirmiş olduğu başlıklarla yer almaktadır. Bu başlıklar tespit edilerek tek bir başlık altında çalışmaya dâhil edilmiştir.

İsa Erdoğan şiirlerini peçete parçalarına, makbuz kâğıtlarının arka yüzüne veya A4 kağıtlarına yazmaktadır. Bu nedenle şiirlerin doğru okunmasını zorlaştırmıştır.

ç. Materyal ve Yöntemler

"Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografi- Derleme-Tasnif)" adlı Yüksek Lisans tezinin temel yöntemi; nitel araştırma yöntemi olup, alan araştırması, görüşme (mülakat), kaynak tarama ve metin analizi tekniklerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Çalışma, Ozan İsa Erdoğan'ın kendi ikametgâhında ve kuruculuğunu üstlenmiş olduğu "Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğinde" yüz yüze görüşmeler sağlanarak, önceden hazırlanmış sorular ile mülakat yapılmıştır. Mülakat sırasında elde edilen veriler sesli kayıt altına alınmış, çalışmanın ilerleyen aşamalarında ortaya çıkan eksik bilgi ve belgeler ise âşıkla WhatsApp uygulaması üzerinden iletişim aracılığıyla tamamlanmıştır.

Araştırma sürecinde, âşıkla belirli zaman aralıklarıyla görüşmeler yapılmıştır. Bu kapsamda, yaklaşık bir ya da iki aylık periyotlarla Kırşehir'e gidilerek yüz yüze görüşmeler sağlanmıştır.

Ozan İsa Erdoğan'ın yayınladığı; "Kırşehir'in Pınarı" ve "Kırşehir Gönlümde Yatıyor" adlı iki kitabı, gazete kupürleri, kişisel belgeler, fotoğraflar ve arşivinde yer alan şiirleri veri toplama tekniği ile bir araya getirilmiştir. Kırşehir merkezli çalışmanın, yöreye ait bilgileri âşık tarafından derlenen bilgiler ve şiirler ile açıklanmıştır.

Çalışmada, görüşme(mülakat) yöntemiyle elde edilen; âşığın doğum yeri ve tarihi, ailesi, öğrenim hayatı, mesleği ve yaşadığı yer bilgisine değinilmiştir. Âşığın, âşık olma sürecinde yer alan; âşıklığa başlaması, mahlas alması, usta-çırak ilişkisi, saz çalmaya başlaması, etkilendiği âşıklar ve yaşnâmesi saha çalışmasında derlenerek ilgili bölümde aktarılmıştır.

Ozan İsa Erdoğan'ın katıldığı programlar, yarışmalar, festivaller ve aldığı ödüller tarih sıralamasına göre tablo şeklinde gösterilmiştir. Hakkında yapılan haberler ise; elde edilen gazete kupürleri eşliğinde tarih, gazete adı ve haber başlığı kronolojik sıralamayla tablo şeklinde gösterilmiştir.

Veri toplama tekniği ile elde edilen tüm şiirler çözümlenmiştir. İsa Erdoğan'ın elinde bulunan toplam iki yüz elli bir şiiri incelenmiştir. Âşığın tüm şiirleri bu çalışmada yer almaktadır.

d. Önem

Bu çalışma, İsa Erdoğan'ın edebi kişiliğini, bilimsel temelde inceleyerek literatüre bir katkı sunmaktadır. Hem yöresel kültürün unutulmaması hem de âşıklık geleneğinin günümüzdeki temsilcilerinin tanıtılması açısından önem taşımaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KIRŞEHİR VE KIRŞEHİR ÂŞIKLIK GELENEĞİ

Anadolu'nun kültür merkezlerinden biri olan Kırşehir, tarihi birikim ve zengin kültürüyle dikkat çeken bir coğrafyadır. Çalışmanın temel zeminini oluşturan bu bölümde, Kırşehir adının tarihi geçmişi, yörenin coğrafi özellikleri, tarihi ve kültürel yapısı İsa Erdoğan'ın şiirleri ile sentezlenecektir. Söz konusu kültürel birikimin bir diğer parçası olan âşıklık geleneğinin ve Kırşehir'de âşıklık geleneğinin güncel durumu ele alınacaktır. Aynı kültürel zeminden beslenen Kırşehir Abdallık geleneğinin ise icra ortamlarını ve âşıklar ile bağlantısı değerlendirilecektir.

1.1. Kırşehir Hakkında Genel Bilgi

1.1.1. Kırşehir'in Adı

Âşıklar, yetiştikleri coğrafyanın hem kültürel hem de fiziki özelliklerine dair bilgilere sahiptir. Sazına ve sözüne de bu bilgi birikimini aktarır. Kırşehir, yerleşim alanı olarak bir kırın ortasında konumlanmaktadır. Halk dilinde "kırın şehri" olarak ifade edilirken zamanla bugünkü biçimiyle Kırşehir'e dönüşmüştür.

Kırşehir'de doğup büyüyen Ozan İsa Erdoğan, yetiştiği coğrafya hakkında bilgi birikimine sahiptir. Bölgenin sözlü kültüründe aktarıla gelen ifadelere göre; kırın ortasın yer alan bir şehir olmasından kaynaklı kelimenin türediğini ve diğer rivayetlere göre ise sokakların gül kokmasından dolayı "Gülşehri" olarak anıldığını ifade etmektedir.

İsa Erdoğan "Memleketim Kırşehir" (173) ve "Yazından Kışından" (174) şiirlerinde Kırşehir adının tarihi bilgilerine yer vermektedir;

Memleketim Kırşehir	***Yazından Kışından***
Memleketim Kırşehir,	Kır dediler adına,
İçinde akar nehir,	Doyamadım tadına,
Sokakları gül kokar,	Gelenler buradan gitmez,
Asıl adı Gülşehir.	Kurban olam adına.

1.1.2. Kırşehir'in Coğrafi Durumu

"Şirin Kırşehir" olarak bilinen Kırşehir ili, İç Anadolu bölgesinde yer alan bir şehrimizdir. Bozkır topraklarıyla, madenleriyle, kültürel ve tarihi yerleriyle adından söz ettirmektedir. Kırşehir, Orta Kızılırmak bölümünde yer almaktadır. Yöre, batıda Nevşehir, doğuda Kayseri, kuzeyde Kırıkkale ve güneyde Aksaray iliyle komşudur. Kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları sıcak ve kurak iklimiyle karasal iklim özellikleri taşımaktadır.

İlin güneybatısında Kızılırmak, batı ve kuzeybatısında Kılıçözü deresi, kuzeyinde Delice Irmağı ve doğusunda Seyfe Gölü yer almaktadır. Bu sebeple doğal su kaynakları bakımından zengin bir yapıya sahiptir.

Ozan İsa Erdoğan, Kırşehir'in coğrafi kimliğini ön plana çıkaran Seyfe Gölü'nün; kuş, ördek, kaz çeşitliğini, Kırşehir'in doğal güzelliklerine dair verileri "Seyfe Gölü" (134) adlı şiirinde öne çıkarmıştır;

Seyfe Gölü

Benim çok sevdiğim Seyfe Gölümüz,
Yeşillendirelim bitsin gülümüz,
Her taraftan gelir göle yolumuz,
Kuş cenneti sevdiğimiz göl bizim.

Ötüşür kazların hem de ördeğin,
Yazın azalırsın kışın pek derin,
Sen olmasan acep nere giderim,
Kışın kar altında duran göl bizim.

Kervansaray güneyinde dizilmiş,
Seyfe Gölü tarihlerde yazılmış,
Avcılar dolmuş, küme kazılmış,
Avcılar etrafında dönen göl bizim.

Ötüşür üstünde ördeğin kazın,
Cana can katıyor gelinin kızın,
Nasip olursa gelirim yazın,
Güzelleri top top giden yol bizim.

Gümüşkümbet, Dalakçı'dan sel gelir,
Karacaören, Boztepe'den yel gelir,
Horla daha yakın sana el gelir,
Malya üretmeye giden yol bizim.

Angudun da yar başında oturur,
Senin yok olman bizi bitirir,
Araplar şahini alıp götürür,
Şahinleri götürülen göl bizim.

Yazınık'ta toplanırlar gelenler,
Seyfe'yi de anlatıyor bilenler,

Kuşları bilmezdim ben sende gördüm,
Mezmerdek, Elmabaş ördeğin vurdum,

Kervansaraydan çıkıp görenler,
Görünür etrafında tuzlu göl bizim.

Cahildim bilmedim ben pişman oldum,
Mezmerdek Turnası olan göl bizim.

Dağdan gelen sular sende durulur,
Yeşilbaşlar su içinde görünür,
Karabatak birbirine örülür,
İçinde pelikan olan göl bizim.

Acı olur bu Seyfe'nin otları,
Mezmerdek 'in güzel olur etleri,
Çift çift gezer tilkileri kurtları,
Tilkisi kurtları olan göl bizim.

İsa Erdoğan'ım hoşça kalınız,
Seyfe Gölüne yine geliniz,
Seyfe Gölü Kırşehir'in biliniz,
Misafiri bayram eden göl bizim.

Önemli dağları; Çiçekdağı, Kervansaray dağları, Baran dağı, Aliöllez dağı, Kamanda; Toprakkaya ve Buzluk dağları, Mucurda ise Armut, Büyük Uyuklu, Kırlangıç dağlarıdır.

Şehrin su ihtiyacını karşıladığı kaynaklar ise; Kızılırmak, Kılıçözü Çayı, Kılıçözü Vadisi, Seyfe Gölü, Hirfanlı Barajı, Karaova Barajı, Ömerhacılı ve Savcılı Göletleri bunlardan bazılarıdır.

Doğal bitki örtüsü bozkır olan Kırşehir, ormanlardan yoksun hayvan otlatmaya elverişli kısa otların bulunduğu topraklara sahiptir.

1.1.3. Kırşehir'in Tarihi

Kırşehir, tarih boyunca farklı medeniyetler ile bir araya gelerek ve bunun sonucunda kültürel çeşitliği ile Anadolu'nun önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir. Ozan İsa Erdoğan, bu tarihi atmosferden beslenerek Kırşehir'in köklü geçmişini okuyucuya sunar.

Kırşehir tarihini besleyen birçok unsur bulunmaktadır. Coğrafi ve politik olaylarla sınırlı kalınmayarak şehrin edebi birikimi de tarihi sürecin önemli bir parçasını oluşturduğunu düşünen Erdoğan, "Şirin Kırşehir" (39) adlı şiirinde tarihe eşlik edecek âşıklardan, tasavvufi şahsiyetlerden ve Ahilik Teşkilatından bahsetmektedir:

Şirin Kırşehir

Akpınar'a geldim başladı ilim,
Senden ayrı kalmak gönlüme zulüm,
Dilerim gurbette kalmasın ölüm,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Muharrem Usta'mız Şemsi Yastıman,
Dillerde söylenir cevizli Kaman,
Neşet'in sevdiği bir kaşı keman,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Tepede görünür al yeşil Kaman,
Kükrer Dadaloğlu'm hiç vermez aman,
Ömür bitip ecel geldiği zaman,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Seyfe gölü can katıyor çöllere,
Uçuşur kuşların iner göllere,
Hasan Nebioğlu düştü dillere,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Çiçekdağı'mızın yeşil ormanı,
Boztepe'de olur şahman harmanı,
Malya'nın ayranı dizim dermanı,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Hacı Bektaş komşu, söylesem bitmez,
Âşık Said hayalimden hiç gitmez,
Hepsini saymaya kağıtlar yetmez,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Ahi Evran duyuyor adını,
Yunus ile aldık şiir tadını,
Erenler diyarı beyi, kadını,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Karakurt kaplıcan dillere destan,
Ünlüdür üzümü bol olur bostan,
Terme suyu ile olur hastan,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

İsa Erdoğan'ım yazdım, yazarım,
Gurbet ele düşsem mecnun gezerim,
Kırşehir'e kazın benim mezarım,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

1.1.4. Kırşehir'in Sosyal- Kültürel Durumu

Âşıklık geleneği, toplumun kültürel değerlerini, sosyal yapısını ve yaşam biçimlerini aktaran sözlü bir edebiyat geleneğidir. Günlük hayatın içinde yer alan âşık, doğup büyüdüğü şehrin; sosyal ilişkilerini, ekonomik koşullarını ve kültürel unsurları hakkındaki bilgiye doğrudan etkileşim sayesinde ulaşmaktadırlar.

Âşıkların toplum içindeki üstlendikleri rol ile öğretici unsurları şiirlerine yansıtarak toplumsal hafızayı güçlendiren bir değer kazandırmaktadır.

Kırşehir'de yetişmiş birçok halk ozanı bulunmaktadır. Yöre halkının ve kendi yaşantısının, sosyal ve kültürel durumlarını şiirlerine yansıtmışlardır. Bu halk ozanlarından biri de İsa Erdoğan'dır. Seyfe Gölü, Mucur ve Kaman gibi yerlerde Kırşehir'in kültürel izlerine rastlamak mümkündür. Erdoğan, şiirlerinde bu unsurlara sıkça başvurmaktadır.

Ozan İsa Erdoğan "Kırşehir'in Kültürü" (177) adlı şiirinde, bu kültürün alt yapısını oluşturan halk ozanlarının ve tasavvufi şahısların katkılarını dile getirmiştir. UNESCO şehri olarak adlandırdığı Kırşehir'i, halk müziği bağlamında değerlendirmiştir:

Kırşehir'in Kültürü

UNESCO şehridir ilimiz bizim,
Gerçek türkü söyler dilimiz bizim,
Ozanlar şehridir telimiz bizim,
Âşık Paşaya gider yolumuz bizim.

Memleket hasreti yazdı dillerde,
Cenazesi kaldı gurbet ellerde,
Şemsi Yastıman'ın ahı güllerde,
İstanbul'a düştü yolumuz bizim.

Âşık Said anlatmakla bitmiyor,
Yunus Emre hayalimden gitmiyor,
Âşık Hasan hiç kafadan atmıyor,
Muharrem Ertaş'tır yolumuz bizim.

Kaya Şehi can katıyor canana,
Cacabey'in el açmıştı divana,
Hacı Bektaş çıktı geldi meydana,
Ahmet Yesevi'ye gider yolumuz bizim.

Dadaloğlu şu Kaman'dan gelmiyor,
Neşet Ertaş'ında yeri dolmuyor,
Çekiç Ali hasta olduğunu bilmiyor,
Babasına düştü yolumuz bizim.

İsa Erdoğan'ım yazdım yazarım,
Gurbet ellerinde mecnun gezerim,
Kortulu 'ya kazın benim mezarım,
Neslimin kaldığı yere götürün.

1.2. Âşıklık Geleneği ve Kırşehir'de Âşıklık Geleneği

1.2.1. Âşık ve Âşıklık Kavramı

Geleneksel halk şiirinin önemli bir kavramı olan "âşık" kavramı birçok araştırmacı tarafından ve sözlüklerde farklı farklı yorumlanmıştır. Âşıklık geleneğinde âşıklar; saz şairi, âşık, bâdelî âşık, halk ozanı, hâk şairi, sazlı ozan, âşık, kalem şairi, çöğürcü gibi isimlerle anılmıştır (Bars, 2020: 170). Anadolu'da ve Azerbaycan'da

ozan kelimesi zamanla etkisini yitirmiş, kahvelerdeki meddahlar ve tekkelerdeki mutasavvıflar âşık kelimesini kullanmıştır (Köprülü, 1999: 71-72).

16. yüzyıla kadar ozan kelimesi kullanılmıştır ve daha sonraları yaygın olarak kullanılan yerini âşık kelimesine bırakmıştır (Sakaoğlu, 2014:100). Günümüzde halen; ozan, halk ozanı veya halk şairi olarak kendini tanıtan âşıklar mevcuttur. İsa Erdoğan'da Kırşehir'de Ozan İsa Erdoğan olarak bilinmektedir. Gazete ve haber kaynaklarında ise kendinden halk ozanı ifadesiyle bahsedilmektedir.

Âşık sadece şair değildir, halkın sesidir. Toplumun dertlerini, sevinçlerini, aşklarını, özlemlerini dile getirir. Edebiyatın önde gelen isimlerinden Mehmet Fuat Köprülü, âşık kavramını; halk arasında herkes tarafından kabul edilen 'saz şairleri' olarak tanımlamaktadır (2004:26). Mehmet Emin Bars ise âşık kavramını daha geniş bir anlamla ifade etmiştir: Âşık, hece vezniyle şiir yazan ya da saz çalan kişi değildir. Âşıklık edebiyatının kendine has geleneklerini sürdüren kişidir (2020:172).

Âşıklık kavramı ise halk ozanlarının şiirlerini sazla sözle dile getiren kültürel bir gelenektir. Âşıklığın belli aşamaları vardır. Bu aşamalar doğrultusunda âşık olunabilmektedir. Bir âşığın geleneğe uymasındaki aşamalar; Çırak yetiştirme (kapılanma), mahlas alma, saz çalma ve bade içmedir (Artun; 2004: 59-60).

1.2.2. Âşıklık Geleneği

Türk Halk edebiyatının en geniş dönemi olan Âşık Edebiyatı, kökenini Şamanizm'e kadar dayandırmaktadır. Orta Asya'da yaşayan Türklerin yaşam tarzı sofistike bir kimlik kazanarak Anadolu'da bugünkü adıyla "Âşıklık Geleneği" olarak bilinmektedir.

Âşıklık geleneği, ozan-baksı geleneğinin İslamiyet'ten sonra tasavvufi düşünceler ve Osmanlı kültürü ile birleşerek doğmuştur. 15.yüzyılın sonlarından itibaren sosyal ve politik gelişmeler, Âşık edebiyatının gelişmesini sağlamıştır. Gelişmeye etken olan sebepler ise; kültürel farklılaşma, dinsel bağın çözülmesi ve halkın yerleşik düzenle bireyselleşmesidir (Artun, 2004:54).

İslamiyet öncesi inanç sistemi ve Türk kültüründe âşıklar, kam/şaman adıyla anılan ozanların yaşam tarzlarından etkilenerek bugünkü edebi birikimin oluşmasını sağlamıştır (Açа, 2019:324).

Âşık Edebiyatı, bu alanda kendini geliştirmiş kişilerin, kafiyeli şiir yazmasının yanı sıra yaygın eğitimi sağlayarak sanatçıların yeteneklerini keşfetmesine yol açmıştır. Osmanlı döneminde resmi bir eğitim aşamasına geçilmiş, âşık fasılları veya hikâye anlatıcıları yoluyla halkla buluşmuştur (Günay, 1993: 21-22).

Geleneğin ilk dönemlerinde âşıkların okuma yazma oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Toplumun sosyal ve ekonomik gelişimi sayesinde ise bu sayı giderek artmış ve günümüzde okuma yazma bilmeyen âşıkların sayısı, yok denecek kadar azalmıştır. Türklerin İslam kültürünü benimsemesiyle, Arap- Fars kültürü, Türk kültürünü etkilemiş ve bu doğrultuda dil, anlatım ve içerik bakımından gelişmeler görülmüştür (Aslan, 2008: 177).

Türk Edebiyatının en canlı ve yaygın kısmını Âşık Edebiyatı oluşturmaktadır. Belirli törelere sahip olan ve yerleşik bir icra geleneğiyle yürütülen âşık edebiyatı, güçlü temsilciler yetiştirmiştir. Özellikle 17.yüzyılda yetiştirilen âşıklar, Türk halkının şiir anlayışını yansıtan bir devirken, 19. Yüzyılda bu doruk noktasına ulaşmıştır (Artun, 2001: 58). Milli birlik ve beraberlik duygularını, halkın ortak kültürünü belirli ölçülerde aktaran ozanlık geleneği ismi, Âşık Edebiyatı olarak anılmaya başlamıştır (Özdemir, 2019:176).

1.2.3. Kırşehir'de Âşıklık Geleneği ve Halk Ozanları

Kırşehir, Orta Anadolu'da Abdallık geleneği ve Âşıklık geleneği ile adından söz ettiren bir coğrafyadır. Modern çağda, ustadan çırağa sözlü kültürün aktarımı geçmişe nazaran güçlü değildir. Bir çırağa kapılanmanın yerini şehirlerde saz-bağlama kursları almıştır. Bu imkânı sağlayamayan âşıklar, kaset dinleyerek veya örnek aldıkları âşıkları taklit ederek çıraklık döneminden geçmektedirler (Çobanoğlu, 199:251).

Kırşehir'de 1960 yılından itibaren köyden kente göçler başlamıştır. Bunun akabinde âşıklar, şehre alışma sürecine girmişlerdir. 1961'de Ozan İsa Erdoğan'da köyden kente göç eden âşıklardandır. Âşıklar, kent ortamının doğurduğu maddi sorunları, şiirlerine konu ederek âşık tarzı şiire yeni bir boyut kazandırmışlardır (Artun, 1996:11-25).

Âşıklık geleneği Kırşehir'de yazılı, sözlü ve elektronik ortamlarda icra edilerek geniş kitlelere ulaşmaktadır. Geleneğin tamamen kaybolmamasının temel sebebi özellikle son yıllarda artan; âşık şölenleri, âşık sempozyumları, yarışmalar ve Ahilik

haftası kutlamalarıdır. Kültürel koruma girişimleri sayesinde geleneğin hatırlanması ve yaşatılması sağlanmaktadır. Ozan İsa Erdoğan, bu geleneğin sürdürülmesi adına Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğini kurmuştur. Derneğin bünyesinde altmış üç üye bulunmaktadır. Yukarıda belirtilen kutlamalara dernekte yer alan yazarlar ve şairler katılarak kültürün devamlılığını sağlamaktadırlar.

Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan âşıklık geleneği hakkında şu bilgileri aktarmaktadır:

> Kırşehir'deki âşıkların çoğu köy kökenlidir. Âşıklar, sanatını ilk önce; babasından, dedesinden veya yakınlarından öğrendiklerini taklit etmeyle başlarlar. Çevresindeki insanların hoşuna gitmesiyle kendi şiirlerini yazmaya heveslenirler. Kırşehir'de özellikle Toklumenli köyü, âşıkların yetiştiği köydür. Âşık Said, Âşık Seyfullah bu âşıklara örnek verilebilir. Kırşehir'de âşıklara yön veren üstat Neşet Ertaş'tır. Üstadın yaşadığı dönemlerde abdallar, düğünlerde çokça yer alırlardı. Âşıklığa adım atmak isteyen âşıklar ise düğünlerde abdallara eşlik ederek şiirlerini söyleyip çalarlardı. Şu bir gerçektir ki çoğu âşık, ilk önce Neşet Ertaş'ın türkülerini söyleyerek bu yola başlamıştır.

Kırşehir halkı, âşıkların sanatlarını para karşılığında yapmadığını ve icranın kültürün önemli bir yapı taşı olduğunun bilincindedir. Âşıklara/ozanlara her kesimin saygı duyduğu aşikardır. İsa Erdoğan "Kırşehir'in Ozanları" (157) adlı şiirinde âşıkların birlik beraberlik içinde sanatlarını icra ettiğini dile getirmektedir:

Kırşehir'de çalar usta,
Çalmayan olur hasta,
Öğrenmeyen kalır yasta,
Gelin görün Kırşehir'i.

Ozan söyler gerçek sözü,
Dünyada olmaz ki gözü,
Anlı açık parlak yüzü,
Gelin görün Kırşehir'i.

Öğrenmeye çalışırız,
Her zorluğa alışırız,
Çalar iken yarışırız,
Gelin görün Kırşehir'i.

Usta-çırak bir çalarız,
Elbet seyirci ararız,
Para ile yok aramız,
Gelin görün Kırşehir'i.

Erdoğan'ım ozan burda,
Al sazını sende durma,
Her şeye kafanı yorma,

Gel de görün Kırşehir'i.

Ozanlar diyarı Kırşehir'in geçmiş dönemde geleneği sağlam temellere oturtan âşıkların isimleri; Âşık Musa, Dadaloğlu, Âşık Hasan, Âşık Said, Âşık Seyfullah, Âşık Boyacı, Çekiç Ali, Âşık Dursun, Âşık Dindarî, Muharrem Ertaş ve Neşet Ertaş'tır.

Son dönemlerde Kırşehir'de âşıklık geleneğini yaşatan âşıklarda azalma görülmektedir. Yaşamlarını sürdüren âşıklar, gelenekten tamamen kopmadan icralarını sürdürmeye çalışmaktadırlar (Çoşkun, 2022: 8). Kırşehir'de söz yazan ve söyleyen âşığa örnek olarak; İsa Erdoğan gösterilmektedir.

Gelenekte, usta-çırak ilişkisinin azalmasıyla birlikte çıraklar, âşıklık geleneğini tam manasıyla öğrenememektedirler. Geleneği uygulamayan âşığın, dinleyici kitlesinde de azalma görülmüştür (Artun, 2012:455).

1.2.4. Kırşehir'de Abdallar

Abdallar, İç Anadolu Bölgesinde özellikle Kırşehir'e yerleşmiş bir Türkmen boyudur. Köprülü, Abdal kelimesinin 'bedel' ve 'bedil' kökünden türediğini ifade etmektedir[1]. Bedel kelimesinin çoğulu olarak abdallara "gezgin dervişler" de denilmiştir. Abdallar, görüp geçiren gezginler olmasından dolayı halk arasında "Abdala malum olur" deyimi kullanılmaya başlanmıştır (Yılmaz, 2008:15).

Abdal kelimesi, tasavvufta da karşımıza çıkmaktadır. Türk İslam Ansiklopedisi; saç sakalları birbirine karışmış, herhangi bir işi olmayan, çocuksuz, solgun yüzlü ve malı mülkü olmayan kişiler olarak abdalı tanımlamaktadır[2]

Kırşehir yöresinde doğup yetişen Ozan İsa Erdoğan, Abdallar ile ilgili şu bilgileri aktarmaktadır:

> Kırşehir Abdalları kendilerinin Horasan'dan geldiklerini söylerler. Abdalların eskinden durumları iyi değildi. Hacı Derviş, Hacı Duran eski abdallarımızdandır. Düğünlere, düğün salonlarına ve belediyelerde çalışırlar. Köylere, düğünlere altı kişi giderler. Bunlar; davulcu, zurnacı, kemancı, sazcı, darbukacı ve köçektir. Beş kişi çalıp söylerken köçek ortada oynar. Düğünde bulunan misafirler köçeğe para atarlar. Atılan parayı köçekler sırt üstü yatarak ağzıyla parayı almaya çalışır.
>
> Kırşehir'in Bağbaşı Mahallesi ve Âşık Paşa Mahallesinde ikamet eden Abdalların isimleri: Hasan Usta, Nazlım Usta, Kara Mustafa Kabadayı, Haydar Usta, Şeker Mehmet, Âdem Öz, Zurnacı Efe Bektaş, Çekiç Ali ve kardeşidir. Bu isimlerden ileri gelen Abdallar

[1] Ayrıntılı bilgi için bkz. Köprülü, Fuat, "Abdal" maddesi, *Türk Halk Edebiyatı Ansiklopedisi*. İstanbul, 1935.
[2] Ayrıntılı bilgi için bkz. Uludağ, Süleyman, "Abdal" maddesi, *Türk İslam Ansiklopedisi*, C.1, İstanbul, 1988.

Çekiç Ali, Bahri Altaş, Hacı Taşan ve Dursun Acar'dır. Abdalların çoğu Keskin ve Kaman doğumludur.

Abdallar bir araya geldiklerinde Teber dili dedikleri bir dil konuşurlar. Buna da Teberce derler. Aynı zamanda Abdallara "Teberler" de derler.

Abdallar kendi aralarında Teberce dili, halk arasında çingene dili olarak bilinen bir dil kullanmaktadırlar. Abdallar "Çingen" yakıştırılmasından rahatsız duymaktadırlar. Abdalların ve çingenelerin ortak yaşam özellikleri olmasından dolayı halk bu tasviri kullanmıştır (Kaya, 2013:511).

İsa Erdoğan, Abdalların kazandıkları parayı o gün içerisinde bitirdiğini, tutumlu olmadıklarını ve çoğunun Alevi olduğunu ifade etmektedir. "Bizim Burada Abdallar" (55) adlı şiirinde ise bu düşüncelerine yer vermektedir:

Abdest alıp, namaz bilmezler,
Camiye de zaten girmez,
Evinde de işi görmez,
Gezer avare avare.

Söyleyecek sözüm çok,
Cebinde parası yok,
Ama gönülleri tok,
Burda bizim teberler.

Elinden de bir iş gelmez,
Gezdiği yerleri bilmez,
Önünden geleni yermez,
Bunlar işte böyle biri.

Parasız hiç çalmazlar,
Asla geri durmazlar,
Hatır gönül kırmazlar,
Aman pek de ahlazlar.

Birbirlerine atarlar,
Ahbap demez, satarlar,
Sarhoş oldu, yatarlar,
Bunlar bizim ustalar.

Erdoğan'ım söylerim,
Sayar gönül eylerim,
Ben bunları neylerim,
Burda bizim abdallar.

(20.11.2025/Kırşehir).

İKİNCİ BÖLÜM

OZAN İSA ERDOĞAN'IN HAYATI

Âşıklık geleneği içerisinde yetişen her bir âşığın, sanatsal kimliğini bilimsel bir yaklaşım içinde değerlendirmek, âşığın geleneğe dâhil olma sürecini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, İsa Erdoğan'ın doğum yeri, öğrenim durumu, mesleği, ve ailesine dair bilgiler bu başlık altında toplanmıştır. Ve âşığın yaşnâmesine de yer verilerek biyografisi desteklenmiştir. Sanat anlayışının ve şiir dünyasının şekillenmesinde birçok unsur bulunmaktadır. Bunlar; âşıklığa başlama serüveni, mahlas alması, usta-çırak ilişkisi ve etkilendiği âşıklardır. Âşıklık kimliğinin oluşmasını sağlayan unsurlar ayrı başlıklar altında, âşıktan derlenen bilgiler ile çalışmada yer almıştır. İsa Erdoğan'ın kuruculuğunu üstlendiği ve Kırşehir âşıklık geleneğinin devamlılığında önemli bir yere sahip olan Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğinin kuruluş amacı, üyeleri ve festivalleri aktarılmıştır.

2.1. Ozan İsa Erdoğan Hakkında Genel Bilgi

2.1.1. Doğum Yeri ve Tarihi

Ozan İsa Erdoğan, 1 Nisan 1948 tarihinde Kırşehir'in merkeze bağlı Kortulu Köyünde dünyaya gelmiştir.

Erdoğan, hayatını, yaşadığı olayları ve meslek serüvenlerini otobiyografik şiir niteliğinde olan aşağıdaki "Ben Hayata Böyle Geldim" (41) şiiriyle dile getirmiştir;

Kuzu güttüm, koyun güttüm,
Ekmeğimi suyla yuttum,
Babamın sözünü tuttum,
Ben hayata böyle geldim,

Kitap yazıp türkü çaldım,
Öyle hayallere daldım,
Almanya'da bekar kaldım,
Ben hayata böyle geldim.

Berber çıraklığı yaptım,
Bir odalı evde yattım,
Geceyi gündüze kattım,
Ben hayata böyle geldim.

Bu derneğe başkan oldum,
Çok koşturdum, kafa yordum,
Gül gibi sararıp soldum,
Ben hayata böyle geldim.

Taksi aldım, kamyon aldım,

Televizyonla beni buldu,

Çok uzun yollara gittim,
Karlı yolda zincir taktım,
Ben hayata böyle geldim.

Ben saz çaldım, onlar güldü,
Âşık İsa meşhur oldu,
Ben hayata böyle geldim.

Sazım bana yoldaş oldu,
Ben çaldıkça sırdaş oldu,
Yanımıza şoför oldu,
Ben hayata böyle geldim.

Erdoğan'ım yorulmadım,
Hiç kimseye darılmadım,
Kül olup da savrulmadım,
Ben hayata böyle geldim.

Fotoğraf 1. Ozan İsa Erdoğan

2.1.2. Ailesi

Ailenin üçüncü çocuğu olan İsa Erdoğan beş kardeştir. Kardeşlerinin ismi sırasıyla; Ayşe, Şuayip, Davut ve Fettah'tır. Annesinin adı Havva babasının adı ise Mehmet'tir. Havva Hanım ev hanımı, Mehmet Bey ise çiftçidir.

1971'de askerden gelen İsa Erdoğan, eşi Levaziye Hanım ile evlenir. Evliliğinden dört çocuğu dünyaya gelmiştir. Çocuklarının büyükten küçüğe adları; Ali, Mehmet, Gülbeyaz ve Gülhan'dır.

Fotoğraf 2. İsa Erdoğan ve eşi Levaziye Erdoğan

Evini yuva yapan, baş tacı olarak gördüğü eşine aşağıdaki "Benim Eşim Levaziye" (46) adlı şiirinde dile getirmiştir:

Hanemizin mayasıdır,
Çocukların anasıdır,
Evimizin minasıdır,
O benim eşimdir işte.

Sabah erken kalkar yatmaz,
İşine hileler katmaz,
Hiçbir yere bensiz gitmez,
O benim eşimdir işte.

Ismaracı diyemezler,
Süslü püslü giyemezler,
Bensiz yemek yiyemezler,
O benim eşimdir işte.

Erdoğan'ın sözündedir,
Maya onun özündedir,
Nurlar ayna yüzündedir,
O benim eşimdir işte.

(05.11.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

2.1.3. Öğrenim Hayatı

Âşık, öğrenim hayatına 1955 yılında Kırşehir Kortulu Köyü İlkokulunda başlamıştır. Beşinci sınıfa kadar ilkokulunu bu okulda tamamlamıştır. İlkokulda başarılı bir öğrencilik geçiren İsa Erdoğan, beş sene sınıf başkanlığı yapmıştır. Dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile okulda örnek öğrenci olmuştur. Ekonomik sıkıntılardan dolayı ortaokula gidememiştir. Maddi zorluklardan dolayı çektiği sıkıntıları aşağıdaki "Geldi Yokluk Gitti Yokluk" (96) şiiriyle dile getirmiştir;

Köyde yokluk çeke çeke,
Göz yaşını döke döke,
Hep boynunu büke büke,
Geldi yokluk gitti yokluk.

İnek dana bizde yoktu,
Eker diker buğday yoktu,
Babamın tahsili yoktu,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Babamın çoktu yarası,
Cebimde yoktu parası,
Amcamla dargın arası,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Sarı öküze eş olmalı,
İnek danayı almadı,
Evde de ekmek kalmadı,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Tatlı tuzlu yiyemedi,
Kollu yelek giyemedi,
Dertlerini diyemedi,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Dertlerini diyemedi,
Yoktu bulup yiyemedi,
Şad olup da gülemedi,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Bir odaydı beşte çocuk,
Odanın üstü çökük,
Sırtına giymedi gocuk,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Erdoğan'ım çok çilesi,
Olmadı işinde hilesi,
Bize de gelir sırası,
Geldi yokluk gitti yokluk.

(10.09.1961/Erdoğan'ın arşivinden).

2.1.4. Mesleği

Kortulu köyünde yaşamını süren İsa Erdoğan, 1960 yılında babasını şehirde yaşamak için ikna eder. Mehmet Bey, bağ bozumundan sonra çocukları ve eşini alarak Dinekbağ'a taşınırlar. Taşındıkları ev bir bağ evidir. Ev sahibinin yardımıyla İsa Erdoğan, koparta işine girer. Altı ay kadar koparta işinde çalışır. Hak ettiği parayı alamadığını düşünerek bu işten ayrılır. Üç sene Yenice Mahallesinde berberlik yapar. On altı yaşında Ankara-Mamak, Üreğil Mahallesinde yaşayan teyzesinin yanına gider ve orada berberlik işine adım atar. Bir süre sonra köye izne gelir. Köyde çalışan bir berber ustasının ısrarı üzerine tekrar Kırşehir'e yerleşerek burada bir buçuk sene berberlik mesleğini devam ettirir.

İsa Erdoğan, 1968'de askere gider. Askerlikte de mesleği berberliği sürdürür. Bunun yanı sıra askerlikte geçimini fotoğrafçılık yaparak ve pul satarak sağlar. Askerlik dönüşü 1971'de eşi Levaziye Hanım ile evlenir.

1974'te amcasının tavsiyesiyle Almanya'ya gider. İşe başlamadan dil kursuna yazılır. Kendisinin deyimiyle "İşini halletmek istiyorsan ve yaşamını sürdürmek istiyorsan o dili öğrenmekten başka çaren yok". Şu anda halen Almanca konuşabilmektedir. Almanya'da maden işine girer ve aynı zamanda iş çıkışlarında berberlik mesleğini devam ettirir. Yirmi üç ay Almanya'da kaldıktan sonra pasaport işlemlerini halledememesinden dolayı Türkiye'ye döner. Kırşehir'e gelerek biriktirdiği paralar ile bir taksi satın alır. Üç sene taksicilik mesleğinden sonra bu işin kendisine uygun olmadığını düşünerek kardeşiyle birlikte kum kamyonu işine girer. İşlerin zamanla büyümesiyle inşaatçılık sektörüne de adım atar. Arsa-alım satım, inşaat işleriyle aynı anda uğraşmaktaydı. 1992'de kurduğu inşaat şirketini, 1998 yılına kadar sürdürdü. 1998 yılında ise emekli olmuştur. 2010 senesinde Zübeyde Gökbulut, İbrahim Düğer, Ali Sarı ve Feride Taşkoparan ile Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğini kurmuştur. Dernek ile bilgiler KIYŞAD başlığı adı altında detaylı bir şekilde çalışmada yer verilecektir.

Ömrünün çoğunu çalışarak geçiren İsa Erdoğan, helal para kazanmanın verdiği huzurla, hayatını devam ettirdiğini söylemektedir:

İsa Erdoğan ozan,
Hem okuyup hem yazan,
Beste yapıp çalıyor,
Git de ekmeğini kazan.

(2024, Kırşehir)[3].

[3] Âşığın "Yazından Kışından" (174) şiirinden alınmıştır.

Fotoğraf 3. İsa Erdoğan'ın 1972'de berberlik yaptığı dönem

2.2. Âşıklık Geleneğinde Geçirdiği Aşamalar

2.2.1. Âşıklığa Başlaması

Âşıklar, sanatçılık süreçlerinde belirli aşamalar sonucunda sanatlarını icra etmişlerdir. Ozan İsa Erdoğan, on iki yaşında berberde çırak olarak başladığı sıralarda saz çalmaya başlar. Neşet Ertaş ile yakın mahallelerde oturan İsa Erdoğan, Ertaş'ı yakından tanımaktadır. Saz çalmaya başladığı sıralar söz yazmıyordu. Neşet Ertaş'ın, Âşık Veysel'in Mahsuni'nin şiirlerini çalıp söylüyordu. Neşet Ertaş'ın çok büyük bir üstat olduğunu dile getiren Erdoğan, Ertaş'ın gölgesinden bile geçemeyeceğini söylemektedir. Akordunu değiştirerek kendi şiirlerini yazıp bestelemiştir. Bunun yanı sıra yakın arkadaşlarının şiirlerini de bestelemiştir.

Âşıklık geleneğinin temel özelliklerinden biri de âşığın irticalen şiir söyleyebilme yeteneğidir. İsa Erdoğan, irticalen şiir söyleyebilen âşıklardandır. Dinleyici kitlesi ve ele alınan konu doğrultusunda şiir üretme becerisine sahiptir.

İsa Erdoğan, 2021 yılında Ankara Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından halk ozanlığı kimlik kartını resmi olarak almıştır.

Fotoğraf 4. İsa Erdoğan'ın âşık/ozan kimlik kartı

İsa Erdoğan, Almanya'da ve Türkiye'de sazıyla sanatını icra etmiştir. Örnek aldığı ilk kişi Neşet Ertaş'tır. Muharrem Ertaş, Mahsuni, Çobanoğlu, Âşık Veysel, Şemsi Yastıman, Âşık Said ve Yunus Emre ise diğer örnek aldığı kişilerdir.

Ozan İsa Erdoğan âşıklık serüvenini "Ben Bir Ozan Olacağım" (37) şiiriyle anlatmaktadır;

Gönlüm düştü ozanlığa,
Yazdım, yazdım doyamadım,
Eller gibi ben sazımı,
Çaldım çaldım doyamadım.

Ben düşmüşüm uzun yola,
Gidiyorum vermem mola,
Hakkımda hayır ola,
Ben bir ozan olacağım.

Ta küçükken özümdeydi,
Çalmak için gözümdeydi,
Söz verdimde sözümdeydi,
Ben bir ozan olacağım.

Ozanlık içimde kaynar,
Ben söylerim oda yanar,
Beni sanki bilmez sanar,
Ben bir ozan olacağım.

İşi gücü bıraktırdı,
Nice güzele yaktırdı,
Gönül peşinde taktırdı,
Ben bir ozan olacağım.

Erdoğan'ım gerçek sözüm,
Kimselerde yoktur gözüm,
Bayrak için çarpar özüm,
Ben bir ozan olacağım.

(07.12.2024/Kırşehir).

2.2.2. Mahlas Alması

Mahlas, sanatçıların isimleri yerine kullandıkları takma addır. Âşıklık geleneği içerisinde mahlas yaygın olarak kullanılmıştır. Mahlas kullanımıyla birlikte âşıkların asıl adı unutulur. Mahlaslar âşıkların ustaları tarafından verilmektedir. Usta-çırak ilişkisinin günümüzde zayıflaması ile âşıklar mahlaslarını kendileri seçmiştir. Bazı âşıklar ise gördükleri rüya ile mahlaslarını ilişkilendirmiştir (Artun, 2001:65).

Ozan İsa Erdoğan, mahlas olarak kendi ismini kullanmaktadır. Şiirlerinde "Erdoğan", "İsa" veya "İsa Erdoğan" şeklinde kendisinden bahsetmektedir. Bu minvalde, kendi adıyla anılarak unutulmayacağını düşünmektedir. "Mahlas" (152) adlı şiirinde ise bu düşüncelerine yer vermiştir:

Adım İsa mahlasım yok,
Erdoğan'ın tanıyanı çok,
Şükür olsun karnımız tok,
Düştük yollara yollara.

Kuruya yaş demedim ki,
Kul hakkını yemedim ki,
Ağlayana gülmedim ki,
Baktım kullara kullara.

Bundan sonra mahle olmaz,
Attığım taş yerini bulmaz,
Ben söylerim sazım çalmaz,
Gittim ellere ellere.

Âşığım ben hem ozanım,
Türkü şiirler yazarım,
Daim gurbette gezenim,
Kaldım çöllerde çöllerde.

(07.11.2024/Kırşehir).

Ozan İsa Erdoğan, mahlas olarak kendi adını ve soyadını kullanmayı tercih etmektedir. Tüm şiirlerinin son kıtasında kendisinden bahsetmiştir. Mahlasını kullandığı şiirlerinin ilk dizesinde "Erdoğan" olarak yer verdiği örnekler;

Örnek 1
Erdoğan'ım anlarım ben,
Usta sözü dinlerim ben,
Derviş gibi inlerim ben,
Sevdasıyla dolmak gerek.

Örnek 2
Erdoğan'ım ben yaşarım,
Hayal peşinde koşarım,
Eller kanar ben taşarım,
Haberini el getirsin.

Son dörtlükte kullandığı “Erdoğan” ve “İsa Erdoğan” mahlaslarını şiirlerinin ikinci dizesinde rastlanmaktadır;

Örnek 1

Bırakmam artık seni,
İsa Erdoğan’ım inanmam sana,
Elimi bulayacaksın bir gün sen kana,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Örnek 2

Atatürk rehberimiz,
Erdoğan’dan demimiz,
İbrahim Akın valimiz,
İşte biz sanatkârız.

Son dörtlüklerinin üçüncü dizesinde yer alan “İsa Erdoğan” mahlası örnekleri;

Örnek 1

Çekilmez çilenin hepsini çektim,
Ağladım vefasız belimi büktün,
İsa Erdoğan’ın sözünü tuttum,
Sözünde durmayan kulu neyleyim.

Örnek 2

Arı bile boş kovana gelmiyor,
İnan sen gideli yüzüm gülmüyor,
İsa Erdoğan’ım haldan bilmiyor,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayri.

Son dörtlüklerin dördüncü dizesinde kullandığı İsa mahlası;

Örnek 1

Günümüz var mı çilesiz,
İş yapmayız, biz hilesiz,
Birgün başımız belasız,
İsa düşer bile bir gün.

Örnek 2

İsa oruç gider gelir bayram,
Ben olurum size hayran,
Bazen kola bazen ayran,
İsa sana her gün bayram.

Ozan İsa Erdoğan şiirlerinde tek bir biçimde mahlas kullanmamıştır. İsa, Erdoğan veya İsa Erdoğan şeklinde şiirlerinin son kıtasında mahlasına yer vermiştir. Son kıtasında özellikle mahlasına yer vererek şiirlerinin bir başkası tarafından kullanılmasının önüne geçmiştir.

Örnek 1

İsa Erdoğan’ım hasta,
Kavuştursun beni dosta,

Örnek 2

Erdoğan’ım bilmem gerek,
O günleri anmak gerek,

İyi doktor, iyi dosta,
N'olur doktor bak bir bana.
Bilenlere sormak gerek,
Canlar alan Sarıkamış.

Örnek 3

Şair İsa ben neferin,
Âşık Paşada mezarın,
Kalbimizde gitmez yerin,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

2.2.3. Usta-Çırak İlişkisi

Günümüzde âşıklık geleneği içerisinde yer alan usta-çırak ilişkisinin zayıfladığı görülmektedir. Usta olarak âşıkların, çırak bulamaması veya çırak olarak kendisini yetiştirmek adına âşığın, usta bulaması ve çırakların, usta yanında kısa süreli çalışmak istemeleri bu ilişkinin zayıfladığını göstermektedir (Ekici, 2011:9).

İsa Erdoğan, usta-çırak ilişkisi ile eğitim almamıştır. Ustası olarak gördüğü Neşet Ertaş'ın türkülerini çalar fakat bir ustanın yanında çırak olarak yetişmemiştir. Saz çalmayı formal nota bilgisi olmadan kendisi öğrenmiştir.

2.2.4. Saz Çalmaya Başlama Serüveni

Sanatçı kişiliğin ilk basamağını oluşturan saz çalma İslamiyet'ten önceki dönemlerde kopuz eşliğinde karşımıza çıkmaktadır. Sadece şiir okumak ya da saz çalmak âşık olabilmek için yeterli değildir. Bu geleneğin bir bütünlük içerisinde değerlendirilmesi için her ikisinin de âşıkta bulunması gereklidir (Özdemir, 2019:177).

Ozan İsa Erdoğan'ın saz çalmaya başlama serüveni on iki yaşında başlamıştır. Çocukluk çağlarında berber yanında çırak olarak çalışmıştır. Arkadaşı Saadettin Solak, bir gün elinde bir saz ile Erdoğan'ın yanına gelir. Fakat ikisi de saz çalmayı bilmemektedir. Neşet Ertaş'ın meşhur olmaya başladığı sıralar üstat gibi saz çalmak hevesindeydiler. Toplum baskısından dolayı her yerde saz çalıp öğrenemiyorlardı. İsa Erdoğan, bu işin tek bir saz ile yürümeyeceğini düşünerek kendisine bir saz alır. Bu duruma ailesi, en çok da babası karşı çıksa da ozan olma sürecinin dönüm noktası olmuştur. İlk önce Neşet Ertaş'ın türkülerini çalmaya başlar. Herhangi bir saz kursuna gitmeyerek notaları kendisi öğrenir. O zamanlar en büyük hayali Neşet Ertaş gibi bir ozan olmaktı. Gittiği her yere sazını götürerek sanatını icra etmiştir. İran ve Irak'a

gittiği zamanlarda dair sazını yanından hiç ayırmamıştır. Saz çaldığı sıralar şiir yazmıyordu. Neşet Ertaş, Muharrem Ertaş, Şemsi Yastıman, Mahsunî ve Âşık Veysel'den örnek alarak kendi şiirlerini yazmaya başlar. Şiirlerini yazarken kimsenin kullanmadığı kelimeleri kullanarak başarılı bir ozan olmayı hedeflemiştir.

Fotoğraf 5. Ozan İsa Erdoğan ve sazı (1972)

İsa Erdoğan saz çalmaya başlama serüvenini, "Saza Hevesim" (205) şiiriyle dile getirmiştir;

Çocuğudum saz çaldım,
Gittim issizde çaldım,
Bizde ayıp dediler,
Ertaş'ı örnek aldım.

Kurs görmeden çaldım ben,
İyi sazlar aldım ben,
Terete'de çalınca,
Güzel çaldı dediler.

Çaldırmadı cahiller,
Çok bilmişti ehiller,
Öğrenip de çalınca,
Güzel çaldı dediler.

Saz çalarak tanındım,
Ozan diye anıldım,
Gittiğim her bir yerde,
Adam diye sayıldım.

Düğünlerde çalmadım,
Para, dolar almadım,

Erdoğan'ı bilirler,
Kötüye nam salmadım.

(12.11.2024/Kırşehir).

2.2.5. Etkilendiği Âşıklar

Ozan İsa Erdoğan maddi sebeplerden dolayı yeterli eğitim görememiştir. Fakat her daim kendini geliştirecek kitapları okumuş, âşıkların katıldığı programları dinlemiş ve diğer ozanlardan ilham almıştır. Etkilendiği ozanlar; Neşet Ertaş, Muharrem Ertaş, Yunus Emre, Murat Çobanoğlu, Mahsuni, Âşık Veysel, Âşık Paşa, ve Dadaloğlu'dur.

Fotoğraf 6. 1972 yılında Ozan Neşet Ertaş ve Ozan İsa Erdoğan

Erdoğan'ın annesi ve dedesi doğu kökenlidir. Kars, Arpaçay yaylalarında uzun bir süre yaşamışlardır. Daha sonraları Selim Ovası, Van Erciş, Sivas ve Konya illerinde ikamet etmişlerdir. Murat Çobanoğlu'nu bu dönemde yakından takip etme fırsatı bulmuştur. Teyze çocuklarının da saz çalıp söylediklerini dile getirmektedir. Ve ekler; "Küçük yaşlarda eğer saz çalmaya başlamasaydım bükülmezdim". İsa Erdoğan, Kırşehir'in önemli halk ozanlarından olan Şemsi Yastıman'a (221) yazdığı şiiri:

Bilirdin her şeyi çalardın sazı,
Babanın yanına gelirdin bazı,
Denizi sevmezdin ırmak arardın,
Her gelenden Kırşehir'ini sorardın,

Nedeyim anlına yazılmış bazı,
Gurbet ellerin de kaldı Yastıman.

Ah çekerek gurbet elde sorardın,
Gurbet ellerinde Şemsi Yastıman.

Yokluk seni İstanbul'a götürdü,
Gurbet seni ah çekerek bitirdi.
Kader seni lap sekiye yatırdı,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Çalardın sazını Türkmen'im diye,
Kaldın lap sekide bilmem ne diye,
Memleket sevdası gelirim diye,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Gurbet elde hep söylerdin anardın,
Sevdan Kırşehir'di her gün yanardın,
Yılmaz İpek ne söylerse kanardın,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Baban Ahmet amca söylerdi seni,
Kırşehir dedin de gelmedin hani,
Lap sekiye gittin attın mekânı,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Konsolostu senin yerin bilirim,
Her gelenden selamını alırım,
Hep söylerdin gurbete de kalırım,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

İsa Erdoğan da bekler yolunu,
Kıramadın eşin ile oğlunu,
Soldurdun gurbette açan gülünü,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

2.2.6. Yaşnâme

Âşık Edebiyatında Yaşnâme örneklerine 15.yüzyılda Kurbanî'nin eserlerinde rastlanmaktadır. On birli hece ölçüsü ve koşma türünde yazılan şiirlerdir. Yedi, sekiz ve on iki hece ile yazılan beyit ve kıtaları da vardır (Kaya, 2004:13).

Yaşnâme, bir kişinin yaşamı boyunca başından geçen olayları belirli yaş aralıklarında şiir yoluyla aktarmasıdır. "Yaş Destanı" ve "Yaşnâme" olarak da bilinmektedir (Memmedova, 2011: 177).

Ozan İsa Erdoğan, hayatı boyunca başından geçen olayları "Allah'ın Emriyle Geldik Dünyaya" (11) şiiriyle anlatmıştır. Erdoğan'ın yazdığı yaşnâme on birli hece ölçüsü ve koşma türü kafiye düzeni ile yazılmıştır.

Allah'ın emriyle geldik dünyaya,
Elimizden tutup yudular bizi,

Askerlik bitti de geldim ilime,
Bundan sonra sahip oldum dilime,

Gavum akrabamda geldi bakmaya,
Anam kucağında doyurdu bizi,

Yavaş yavaş düşe kalka yürüdüm,
Anamın peşinde ağlayıp durdum,
Gördüğüm şeyleri anama sordum,
Sen çocuksun bilmen onları dedi,

Biraz büyüyünce okul çağında,
Çok kuzular güttüm, üzüm bağında,
Hep hayaller kurdum gönül dağında,
Artık sen her şeyi bildin dediler.

Biraz büyünce okul çağında,
Bir sanata girdim on üç yaşında,
Babasız kızı gördüm düşümde,
Artık sen sevdiğini buldun dediler.

Askerlik çağında yollara düştüm,
Vardım as köyü unuttum,
Künyemi okudum, silahı tuttum,
Askerde komutan oldun dediler.

Akortsuz sazımı da aldım elime,
Sen artık işini buldun dediler.

İş yerinde çalışmakla olmuyor,
Attığım taş hiç yerini bulmuyor,
Çocuklarda hayallerimi bilmiyor,
Almanya'ya gider yolun dediler.

Almanya'dan geldim hayli paralı,
Çalışmaktan yıldım, bağrım yaralı,
Sanki mahallenin oldum gıralı,
Bu gidişle sende biten dediler.

Geçti artık zaman bitti dediler,
Çalıştığın sana yetti dediler,
Kapısında baykuş öttü dediler,
Yeter emeklilik geldi dediler.

İsa Erdoğan'ım geçti baharım,
Geçen günlerimi iple ararım,
Olmamıştı hiç kimseye zararım,
Böyle bir ozanda gitti dediler.

(21.11.2024/ Kırşehir)

2.3. Ozan İsa Erdoğan'ın Yer Aldığı Kaynaklar

Âşıklar, şiirlerini sözlü kültür ortamlarının yanı sıra yazılı ve görsel basın aracılığıyla geniş kitlelere ulaştırmıştır. Bu bölümde Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinin yer aldığı kitaplar, makaleler, gazete haberleri, yer aldığı televizyon programları, festivaller ve aldığı ödüllere yer verilecektir.

2.3.1. Kitapları

Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinin yer aldığı basılmış iki kitabı mevcuttur. İlk kitabı "Kırşehir Gönlümde Yatıyor" 2009 yılında kendisi çıkartmıştır. Eserinde 78 şiiri bulunmaktadır.

2020 yılında ise Kırşehir Belediyesi tarafından "Kırşehir'in Pınarı" kitabı yayına sunulmuştur. Kitabında 95 şiiri yer almaktadır. Toplam 500 adet basılmıştır.

2.3.2. Yer Aldığı Kaynaklar

Âşığın, özellikle Kırşehir'de basılan birçok kitapta şiirlerine yer verilmiştir. Gündüz Aydın'ın 2008 yılında, "Sevgi Yolu Dergisi Şairleri ile Güldeste" kitabını yayınlamıştır. Eserde, çevre illerde yaşayan elli yedi şairin şiirleri yer almaktadır. Kitabın 186-193 sayfa aralığında âşığın; "Sen Olmazsan, Haberini El Getirsin, Seyfe Gölü, Bana Her Gün Bayram, Bu Can Senden Geldi Toprak, Kızılırmak Kanser Olmuş, Hani Anam Hani Babam, Bir Hal Oldu, Yaradanım Yanlış Yazar, Beşiğin Ötesi, Bu Dünyada Dertsiz Kulu, Usandım Ben, Sigarayı Hor Görmeyin, Dört Kardeşin Tek Bacısı, Orman Sevgisi, Kör Olsun Gözlerin, Ele Bir Gün, Veresiye, Dut Ağacı, Palmiye Ağacı," adlı şiirleri yer almaktadır.

Gündüz Aydın, 2009 yılında yayınladığı "Güldeste" kitabında ise elli dokuz şairin şiirlerine yer vermiştir. Kitabın 62-65 sayfa aralığında İsa Erdoğan'ın "Ben Bir İnsan Arıyorum, Avrada Benziyor, Al Kabul Eyle, Bağlandı Yollarım, Doğalgaz, Gel Bari Bari, Valimize Başsağlığı, Göreme'de Bir Güzele Vuruldum, Ben Sevdanın Dalı Mıyım?" adlı şiirleri mevcuttur.

İsa Erdoğan'ın yakın arkadaşı olan Duran Erdoğan'ın 2009 yılında çıkarttığı "Kırşehir'in Anekdotları" adlı eserinde âşığın, "Duran Erdoğan'a Sevgiler" adlı şiiri yer almaktadır.

Zübeyde Gökbulut ve Halil Çalışır'ın derlediği 2013 basımlı "Neşet Ertaş'a Şiirler" kitabında İsa Erdoğan'ın; "Neşet Ertaş'ım, Büyük Ozan Neşet Ertaş"[4] adlı şiirlerine yer verilmiştir.

2016 yılında Ozan Sinemî'nin hazırlamış olduğu Şiir Antolojisi kitabında, yurdun dört bir yanında bulunan halk ozanlarının şiirleri, ozanların yaş sıralamasına

[4] İsa Erdoğan "Neşet Ertaş'ım" adlı şiirinin başlığını sonralarında "Muharrem Ustanın Oğlundan Biri" olarak değiştirmiştir.

göre yer verilmiştir. 305-314 sayfaları arasında İsa Erdoğan'ın, "Dön de Gel Gayrı, Garip Anam, Özlemini Duydum, Neşet Ertaş'ım, Beşiğin Ötesi, Ali Sarı Nivâni, Sen Değil Misin, Bu Dünyada Dertsiz Kulu, Veresiye, Şemsi Yastıman, Mehmet Akif Ersoy, Dadaloğlu Destanı, Özlediğim Kırşehir, Ahiliği Bilmek Gerek, Yaktın da Gittin, Bırakmıyor Engel Beni, Gün Görmedi Benim Babam, Hani Yunus, Muhammed'i Özlüyorum, Bizim Hacı Bektaş, Ozan Muharrem Ertaş" şiirleri bulunmaktadır.

2017'de yayınlanan "İLESAM İlim Adamı, Şair Yazar ve Sanatçılar Ansiklopedisi" de İsa Erdoğan'ın "Büyük Ozan Neşet Ertaş" şiiri yer almaktadır.

İsa Erdoğan'ın, kuruculuğunu üstlendiği Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğinin çıkartmış olduğu "Kırşehir Şairler Antolojisi" (2018) kitabı yayınlanmıştır. Kitapta, derneğe üye olan halk ozanlarının hayat hikâyeleri ve şiirleri mevcuttur. İsa Erdoğan'ın ise "Âşık Paşa, Ahiliği Bilmek Gerek, Kırşehir Gönlümde Yatıyor, Hani Yunus, Neşet Ertaş'ım" şiirleri yer almaktadır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi Gamze Kılıç'ın 2025 yılında yayınlanan "Kırşehir'de Geleneksel Değerlerin Buluşması: Ahilik Haftası" başlıklı makalesinde İsa Erdoğan'ın "Ahiliği Bilmek Gerek" adlı şiirine yer verilmiştir.

2.3.3. Katıldığı Programlar, Festivaller ve Aldığı Ödüller

İsa Erdoğan Kırşehir'de düzenlenen festival ve programlarda hem plaket hem de katılım belgesi almıştır. Aşağıdaki tabloda katıldığı festival ve programlarda aldığı ödüller yer almaktadır.

Nu	Yıl	Festival/Program
1	30.04.2011	Dadaloğlu Anma Programı
2	01.11.2014	5.Uluslararası Âşık Paşa Şiir Şöleni
3	18.03.2014	18 Mart Çanakkale Şehitleri ve Şehitler Haftası Programı
4	15.04.2016	İLESAM- Esere Saygılı, Korsana Karşıyız II. Ulusal Slogan ve Logo Yarışması
5	07.07.2016	Kırşehir Öğretmen Okulu, Öğretmen Lisesi Buluşma Programı
6	24.03.2018	Âşık Said 5.Ozanlar Şöleni

7	20.04.2018	Kırşehir Türk Ocakları, Türklerde Âşıklık Geleneği Programı
8	12.05.2018	Yozgat Sanayici ve İş Adamları Derneği
9	10.04.2019	6. Âşık Said Ozanlar Şöleni
10	27.07.2019	Dadaloğlu Anma Töreni
11	03.10.2022	I. Kortulu Pekmez Festivali
12	25.06.2022	Ali Rıza Güney Anma Programı
13	20.08.2022	Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneği Açılış Programı
14	16.10.2022	II. Kortulu Pekmez Festivali
15	19.11.2022	10.Uluslararası Âşık Paşa Şiir Şöleni
16	18.08.2023	Gönül Birliği Kültür Şöleni
17	22.10.2023	III. Geleneksel Kortulu Pekmez Festivali
18	17.11.2023	11. Uluslararası Âşık Paşa Şiir Şöleni
19	20.10.2024	IV. Geleneksel Kortulu Köyü Pekmez Festivali

Tablo 1. *Ozan İsa Erdoğan'ın katıldığı program ve festivaller*

Fotoğraf 7-8. İsa Erdoğan'ın katıldığı bazı program afişleri

Fotoğraf 9-10. İsa Erdoğan'ın katıldığı programlardan aldığı bazı plaketleri

2.3.4. Ozan İsa Erdoğan'ın Kuruculuğunu Üstlendiği Kırşehir Yazar ve Şairler Derneği (KIYŞAD)

Âşık dernekleri, âşıkların toplantılarını yaptıkları, siyasal ve sosyal gelişmelerden haberdar almalarını sağlayan, âşıkların bir araya gelmelerini, tanışmalarını sağladıkları yerlerdir (Ekici, 2011:11).

Ozan İsa Erdoğan, 30 Aralık 2011 tarihinde sekiz arkadaşı ile Kırşehir Yazar ve Şairler derneği kısa adıyla KIYŞAD'ı kurmaya karar verir. Derneğin amacı; âşıkların bir araya gelerek âşıklık geleneğini sürdürmesidir. Dernek bünyesinde: Âşık Paşa Şöleni, Âşık Said Anma Programı, Dadaloğlu Anma programları ve Muharrem Ertaş'ı anma programları yapılmaktadır.

Emekli öğretmen Zübeyde Gökbulut, 2011 yılında derneğin ile başkanı seçilmiştir. Başkan yardımcısı olarak Kamanda emekli öğretmen olan Mümtaz Boyacıoğlu seçilir. Yönetimde ise Ali Aydemir, İsa Erdoğan, İbrahim Düğer ve Derviş Ekim dört sene boyunca görevde bulunmuşlardır.

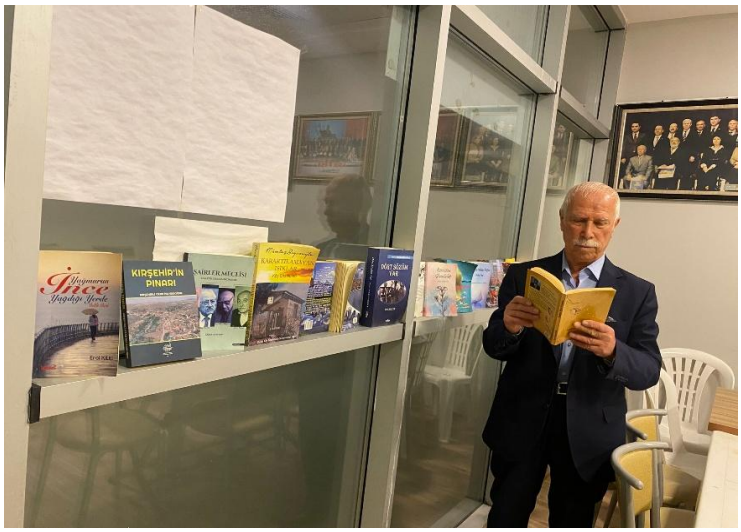
2015 yılında derneğin başına İsa Erdoğan başkan olarak geçmiştir. Başkan yardımcıları; Feride Taşkoparan ve Derviş Ekim olmuştur. 2018'de göz rahatsızlığı yaşayan İsa Erdoğan, dernek başkanlığını bırakmak zorunda kalmıştır. Bu süreçten

sonra Erdoğan'ın seçimi üzerine bir başkan ve dört kişi yönetimde olacak şekilde görev dağılımı sağlamıştır. 2021 yılına kadar Veysel Turgut derneğin başkanı, Erol Kılıç ise başkan yardımcısı olmuştur. 2021 yılında son kez seçime gidilerek Başkan Ertuğrul Öcal göreve geçmiştir. 2025 yılında tekrar seçime gidilerek yeni başkan adayı seçilecektir.

Kırşehir İl Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Kırşehir Belediyesi ilk senelerde derneğe yardımlarda bulunmuştur. Daha sonraları ise İsa Erdoğan, derneğin masraflarını karşılamıştır.

Fotoğraf 11. 2016'da kurulan İsa Erdoğan'ın dernek yazıhanesi

Fotoğraf 12. İsa Erdoğan'ın 2024'te açtığı Neşet Ertaş Kültür merkezinde yer alan derneği

Ozan İsa Erdoğan derneğini anlattığı “Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneği” (138) adlı şiirinin dizeleri:

Sekiz kişi bir olduk,
KIYŞAD derneği kurduk,
Oturup da hiç durmadık,
Yazdık şiirler, şiirler.

Uluslararası dolaştık,
Nice canlara ulaştık,
Birlik olup da tanıştık,
Çıktık yollara, yollara.

Programlar yapıyoruz,
Plaketler veriyoruz,
Çalanlara bakıyoruz,
Yaptık türküler, türküler.

Erdoğan’ım başkan oldum,
Bunca gönüllere doldum,
Hepsine yoldaş oldum,
Dizdik eserler, eserler.

(06.11.2024/Kırşehir).

Aşağıdaki tabloda KIYŞAD derneğinin 2025 yılının güncel üyeleri ve üyelerin memleketleri sıralanmıştır:

Sıra No	Üye Adı	Memleket
1	Zübeyde Gökbulut	Sivas
2	Mümtaz Boyacıoğlu	Kırşehir
3	İsa Erdoğan	Kırşehir
4	İbrahim Özdemir	Kırşehir
5	Derviş Ekim	Kırşehir
6	Feride Taşkoparan	Kırşehir
7	Sefer Aşır Eraslan	Kırşehir
8	Necati Karaca	Kırşehir
9	Said Sargın	Kırşehir
10	Yusuf Ekici	Kırşehir
11	Hasan Özdemir	Kırşehir
12	Hikmet Şentürk	Ardahan
13	Erdoğan Çalışkan	Kırşehir
14	Gökhan Maraş	Kırşehir
15	Mustafa Köksal	Kırşehir

16	Mehmet Sabah	Kırşehir
17	Gürsel Şahinoğlu	Kırşehir
18	Veysel Turgut	Kırşehir
19	Ertuğrul Öcal	Ankara
20	Gülbeyaz Atalay	Kırşehir
21	Gültekin Özcan	Kırşehir
22	Fatih Eroğlu	Erzurum
23	Ahmet Suphi Sayıl	Kırşehir
24	Mehmet Şimşek	Kırşehir
25	Nihal Parlak	Kırşehir
26	Özdemir Taşkoparan	Kırşehir
27	Mustafa Ünsal	Ankara
28	Çerkez Bozdağ	Kırşehir
29	Ayşe Tekin	Kırşehir
30	Necati Ege	Kırşehir
31	İbrahim Koca	Kırşehir
32	Ayfer Şahin	Kırşehir
33	Erol Kılıç	Gümüşhane
34	Osman Alpsoy	Erzurum
35	Ufuk Arslan	Kırşehir
36	Fendiye Dinç	Kırşehir
37	Döndü Çetin	Kırşehir
38	Hasan Özkeleş	Kırşehir
39	Gamze Boynueğri	Kırşehir
40	Sami Yağmur	Kırşehir
41	Bayram Şeker	Kırşehir
42	Nevzat Soylu	Kırşehir
43	Nihat Soykan	Artvin
44	Mehmet Soner	Kırşehir
45	Meliha Altuner	Erzurum
46	Seyhan Soykan	Kırşehir
47	Sultan Orman	Kırşehir
48	Şengül Karagüllü	Kırşehir

49	Mahmut Seyfeli	Kırşehir
50	Ahmet Çavuş	Kırşehir
51	Eyüp Temur	Kırşehir
52	Özcan Taşkın	Kırşehir
53	Ramazan Karakaya	Kırşehir
54	Osman İlhan	Kırşehir
55	Musa Demir	Kırşehir
56	Savaş Aslan Deren	Kırşehir
57	Nesibe Şahin	Kırşehir
58	Mehmet Öztürk	Kırşehir
59	Adem Demir	Kırşehir
60	Timuçin Algan	Kırşehir
61	İlteriş Kaan Aras	Kırşehir
62	Birsen Eker	Kırşehir
63	Canan Köksal	Kırşehir

Tablo 2. *Kırşehir Yazarlar ve Şairler derneğinin 2025 yılı güncel üye listesi*

2.3.5. Hakkında Yapılan Haberler

İsa Erdoğan hakkında yapılan birçok haber kaynağı bulunmaktadır. Bu haberlerden çoğu şiirlerinin gazetelerde yayınlanmasıdır. Aşağıda verilen tabloda haber kaynakları ve haber başlıkları kronolojik sıra ile gösterilmiştir:

Tarih	Gazete	Haber Başlığı
19.04.2003	Çağdaş Kırşehir	"Kırşehir Spora Özlem" Adlı Şiiri
30.04.2003	Çağdaş Kırşehir	"Trafik Dersi" Adlı Şiiri
09.05.2003	Çağdaş Kırşehir	"Sigarayı Hor Görmeyin Adlı Şiiri"
05.05.2003	Çağdaş Kırşehir	"Karıncadan İbret Alın" Adlı Şiiri
19.06.2003	Çağdaş Kırşehir	"Dut Ağacı" Adlı Şiiri
21.06.2003	Çağdaş Kırşehir	"Sivrisinek" Adlı Şiiri
27.12.2003	Çağdaş Kırşehir	"Bana Her Gün Bayram" Adlı Şiiri
15.01.2004	Çağdaş Kırşehir	"Orman Sevgisi" Adlı Şiiri
08.11.2004	Çağdaş Kırşehir	"Hani Anam Hani Babam" Adlı Şiiri

07.01.2005	Çağdaş Kırşehir	"Çağdaş Kırşehir" Adlı Şiiri
04.02.2005	Yeni Toplum	"Bizim Hacı Bektaş" Adlı Şiiri
04.07.2005	Çağdaş Kırşehir	"Var mı Torundan Tatlısı" Adlı Şiiri
26.04.2006	Çağdaş Kırşehir	"Ben Bir İnsan Arıyorum" Adlı Şiiri
06.05.2006	Çağdaş Kırşehir	"Dört Tane Kardeşin Bir Tek Bacısı" Adlı Şiiri
13.05.2006	Çağdaş Kırşehir	"Müdürüm Adem'im Git Güle Güle" Adlı Şiiri
26.06.2006	Çağdaş Kırşehir	"Seyfe Gölü" Adlı Şiiri
02.09.2006	Çağdaş Kırşehir	"Kör Olsun Gözlerin" Adlı Şiiri
06.09.2006	Çağdaş Kırşehir	"Okumak Kim" Adlı Şiiri
28.10.2006	Çağdaş Kırşehir	"Gönül Çilesi" Adlı Şiiri
20.11.2006	Çağdaş Kırşehir	"Sezai Usta" Adlı Şiiri
16.06.2007	Çağdaş Kırşehir	"Çanakkale Şehitleri" Adlı Şiiri
29.09.2007	Çağdaş Kırşehir	"Beşiğin Ötesi" Adlı Şiiri
30.08.2007	Çağdaş Kırşehir	"Küresel Isınma Geldi" Adlı Şiiri
27.09.2007	Çağdaş Kırşehir	"Ele Bir Gün" Adlı Şiiri
15.10.2007	Çağdaş Kırşehir	"Yakıştıramadım Sana" Adlı Şiiri
17.10.2007	Çağdaş Kırşehir	"Bu Dünyada Dertsiz Kulu" Adlı Şiiri
09.02.2008	Çağdaş Kırşehir	"Haberini El Getirsin ve Sen Olmazsan" Adlı Şiirleri
11.02.2008	Çağdaş Kırşehir	"Bir Hal Oldu ve Yaradanım Yanlış Yazar" Adlı Şiirleri
16.02.2008	Çağdaş Kırşehir	"Atı Aldı Çekti Hana, Usandım Ben" Adlı Şiirleri
28.04.2008	Çağdaş Kırşehir	"Manisa'da Soma Var" Adlı Şiiri
08.05.2008	Çağdaş Kırşehir	"Doğalgaz" Adlı Şiiri
29.05.2008	Çağdaş Kırşehir	"Avrada Benziyor" Adlı Şiiri
14.05.2018	Çağdaş Kırşehir	"Gel Bari Bari" Adlı Şiiri
04.08.2008	Çağdaş Kırşehir	"Al Kabul Eyle" Adlı Şiiri
18.08.2008	Çağdaş Kırşehir	"Valimize Başsağlığı" Adlı Şiiri
29.06.2009	Çağdaş Kırşehir	"Neyimiz Ayrı" Adlı Şiiri
25.07.2009	Çağdaş Kırşehir	"Gamlı Gönül" Adlı Şiiri
01.06.2009	Çağdaş Kırşehir	"Bilemedim Sevdiğim" Adlı Şiiri

19.06.2009	Çağdaş Kırşehir	"Başkan'a Öğütler, Toplamayın Ihlamuru" Adlı Şiirleri
29.06.2009	Çağdaş Kırşehir	"Neyimiz Ayrı ve Nazik mi Nazik" Adlı Şiirleri
11.07.2009	Çağdaş Kırşehir	"Aha Tekel" Adlı Şiiri
10.08.2009	Yeni Yeşil Mucur Gazetesi	Âşık İsa Erdoğan'a
11.08.2009	Kırşehir Kervansaray	Âşık İsa Erdoğan'ı Okuyorum
01.09.2009	Çağdaş Kırşehir	Âşık İsa Erdoğan Yazdığı Şiirleri Kitaplaştırdı
10.09.2009	Çağdaş Kırşehir	"Pir Sultan, Bulut Döner, Gül Yüzlü Sevdiğim" Adlı Şiirleri
12.09.2009	Çağdaş Kırşehir	"Ozan Bizde, Bırakmıyor Engel Beni, Şikâyet Eylerim" Adlı Şiirleri
30.09.2009	Çağdaş Kırşehir	"Varmışsın Kötüye, Şekerpare, Saklar Gider" Adlı Şiirleri
19.03.2010	Çağdaş Kırşehir	Âşık Said Türkülerle Anıldı.
03.06.2010	Yeni Yeşil Mucur Gazetesi	"Mucur'u Severim" Adlı Şiiri
09.08.2010	Çağdaş Kırşehir	"İnternet Evliliği" Adlı Şiiri
16.03.2011	Çağdaş Kırşehir	"Mehmet Akif Ersoy" Adlı Şiiri
23.03.2011	Çağdaş Kırşehir	"Reşat Karaca'ya" Adlı Şiiri
01.04.2011	Çağdaş Kırşehir	Âşık Said Türküleriyle Anıldı.
04.05.2011	Kaman Alo Haber	Dadaloğlu Ebedi İkametgâhında Anıldı
18.06.2011	Çağdaş Kırşehir	"Toklumenli Âşık Said"
14.09.2011	Çağdaş Kırşehir	"Özlediğim Kırşehir" Adlı Şiiri
11.10.2011	Çağdaş Kırşehir	Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneği Kuruldu
22.11.2011	Çağdaş Kırşehir	Âşık Paşa 2.Ulusal Şiir Şöleniyle Anıldı
20.07.2011	Kaman Alo Haber	"Dadaloğlu Destanı" Adlı Şiiri
11.01.2012	Kaman Alo Haber	Ozan İsa Erdoğan Kimdir?
17.01.2012	Çağdaş Kırşehir	Ozan İsa Erdoğan

07.04.2012	Çağdaş Kırşehir	"Gurur Verir Türk Polisi" Adlı Şiiri
23.04.2012	Hâle	"Muhammed'i Özlüyorum" Adlı Şiiri
28.04.2012	Çağdaş Kırşehir	"Ali Sarı Nivanî" Adlı Şiiri
10.05.2012	Çağdaş Kırşehir	"Garip Anam" Adlı Şiiri
20.05.2012	Hâle	"Garip Anam" Adlı Şiiri
12.07.2012	Çağdaş Kırşehir	"Musa Tepe'ye" Adlı Şiiri
04.10.2012	Çorum Hakimiyet	Baba Âşık Paşa'dan Oğul Elvan Çelebi'yi Ziyaret
22.10.2012	Hâle	"Elvan Çelebi'yi Görmeye Geldim" Adlı Şiiri
20.04.2013	Çağdaş Kırşehir	"Büyük Ozan Neşet Ertaş" Adlı Şiiri
26.11.2013	Çağdaş Kırşehir	Kırşehir'de Şiir Rüzgârı Esti
24.04.2014	Kırşehir Çiğdem	"Neşet Ertaş" Adlı Şiiri
06.06.2014	Yeni Âşık Paşa	Başbakan Erdoğan'a Şiir Yazdı
09.06.2014	Kırşehir Çiğdem	"Gün Görmedi Benim Babam" Adlı Şiiri
20.01.2015	Yeni Âşık Paşa	Kırşehir Yazarlar ve Şairlerde Derneğinin yeni başkanı İsa Erdoğan seçildi.
22.01.2015	Kırşehir Memleket	KIYŞAD'da Gençleşme Girişimi
22.01.2015	Kırşehir Çiğdem	KIYŞAD'da Yönetim Kurulu Yeniden Belirlendi: İsa Erdoğan Başkan Seçildi
22.02.2016	Yeni Âşık Paşa	Âşık Said Anıldı.
22.02.2016	Kırşehir Çınar	İkinci Ozanlar Şöleni Düzenlendi
04.03.2016	Kırşehir Çiğdem	"Hani Yunus" Adlı Şiiri
10.06.2016	Anadolu	Halk Ozanı ve Âşık İsa Erdoğan ile Röportaj
11.06.2016	İl Gazetesi	Kırşehir Anekdotları Yazarı Âşık İsa Erdoğan ile Röportaj
17.03.2017	Kırşehir Çiğdem	"Doçent. Dr. Raşit Kılıç'a" Adlı Şiiri
12.09.2017	Kırşehir Çiğdem	KIYŞAD Aylık Toplantısını Yaptı
05.12.2017	Kırşehir Çiğdem	"Özlediğim Kırşehir" Adlı Şiiri
27.03.2018	Yeni Âşık Paşa	Âşık Said 5.Ozanlar Şöleni Gerçekleşti
27.03.2018	Kırşehir Çiğdem	5.Âşık Said Ozanlar Şöleni Kutlandı
27.03.2028	Kırşehir Memleket	5.Âşık Said Ozanlar Şöleni İzler Bıraktı

06.01.2021	Kırşehir Çiğdem	Şair İsa Erdoğan 2.Kitabını Yayınladı

Tablo 3. *Ozan İsa Erdoğan hakkında yapılan bazı haberler*

HALK OZANI VE AŞIK İSA ERDOĞAN İLE RÖPORTAJ

Çekirdekten büyüme KIRŞEHİRLİYİM

Yuvasını yapan dişi bir kuştur

30 Ağustos Zafer Bayramı ve Türk Silahlı Kuvvetleri Günü geçtiğimiz Pazar günü ülke genelinde, dış temsilciliklerde ve KKTC'de olduğu gibi Kırşehir'de de Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık içinde çeşitli etkinliklerle kutlandı.

"Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz tesis dumuzu bırakmayacağımızı dünyaya ispatlayan, özgürlüğü getiren 30 Ağustos Zafer Bayramı töreni şehrimizde saat 09.00'da Atatürk Anıtı önüne çelenklerin sunulması ile başladı.

Törene Vali Mehmet Ufuk Erden, Garnizon Komutanı Jandar-

Aşık İsa Erdoğan yazdığı şiirleri kitaplaştırdı

■ HABERİ 3. SAYFADA ■

BENCE... Mustafa BAĞ

BU TOPRAKLAR BİZİM

Biz bu toprakların sahipleriyiz...

■ Yazısı 3. Sayfada ■

GÜNEŞ ENERJİSİ

GÜNTEK DOĞALGAZ

hâle

Çanakkale Şehitleri

Çanakkale, Gelibolu
Gitmekle bitmiyor yolu
Göz yaşlarım dolu dolu
Yatar şehidim şehidim

Bindokuzyüz ondört, onbeş
Baslarında dikili taş
Ana ayrı hepsi kardeş
Yatar şehidim şehidim

Kimi Vanlı, kimi Karslı
Torunları sordum yaşlı
Gördüm tüfek mermi paslı
Yatar şehidim şehidim

Gezdik ziyaret eyledik
Başlarında hep ağladık
Geldiğimizi söyledik
Yatar şehidim şehidim

Anıtları gezdik gördük
Giden rehberlere sorduk
Gezdik dolaştık yorulduk
Yatar şehidim şehidim

Bu toprağa verdik canı
Asker olduk dökdük kanı
Dünya batıldan yanı
Yatar şehidim şehidim

Conkbayırı kan akıyor
Asker süngüsünü takıyor
Dünya bunlara bakıyor
Yatar şehidim şehidim

Abideler dik duruyor
Gelenler onu görüyor
Asker şehidi koruyor
Yatar şehidim şehidim

Sabah akşam hep dolaştık
Mevzilere biz ulaştık
Seyit onbaşıya şaştık
Yatar şehidim şehidim

Gelibolu'yu adayı
Aldık orada havayı
Elli yedinci alayı
Yatar şehidim şehidim

Fransız'ın batık gemisi
Marmara'da yedi mermi
Bundan sonra da gelir mi
Yatar şehidim şehidim

İsa Erdoğan'ım nere
Giderim artık her yere
Rahmet olsun şehitlere
Yatar şehidim şehidim

İsa ERDOĞAN

Fotoğraf 13-14-15. İsa Erdoğan'ın yer aldığı bazı haber kupürleri

2.3.6. Eserlerinin Elektronik Kültür Ortamına Aktarımı

Günümüzde iletişim teknolojisinin yaygınlaşması, Halk edebiyatının özellikle de sözlü kültürün etkili olduğu Âşık edebiyatı sahasında önemli bir rol oynamıştır.

Âşık edebiyatının medya ile ilişkisi, on dokuzuncu asrın sonlarından itibaren etkili olmuştur. Bu gelişmeler ses kayıt teknolojilerinden; taş plak, plak, gramofon, cd, cd çalar, video, DVD oynatıcısı gibi alanlarda ilerleme sağlamıştır (Özdemir, 2011:31).

Elektronik kültür ortamı, âşıkların eserlerinin geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlamaktadır. Sosyal medya platformlarının gelişmesi ile âşıkların kendilerine ait Facebook, Instagram, WhatsApp ve TikTok hesaplarından şiirlerini paylaşarak dinleyici kitlesini artırmaktadırlar. Bu bağlamda, yöresel ve belirli bir coğrafi bölgeyle sınırlı kalmayarak uluslararası düzeyde erişilebilir hale getirilmektedir.

İsa Erdoğan, kendisine ait Facebook ve WhatsApp hesaplarında yazdığı şiirlerini paylaşmaktadır. Ayrıca bestelediği şiirlerini, video kaydına almaktadır. Bu videoları ise Facebook hesabında yayınlamaktadır.

Elektronik kültür ortamlarından biri de televizyon programlarında âşıkların şiirlerini seslendirmeleridir. İsa Erdoğan, çeşitli programlara katılarak programın yayın akışına uygun olan şiirlerini hem çalıp hem söylemiştir.

İsa Erdoğan, 8 Aralık 2008 tarihinde TRT 1'de yayınlanan "Eski Bayramlar Nasıl Oluyor" adlı programa katılmıştır. Program, Kurban Bayramı konusu üzerine olduğu için, âşık "Bana Her Gün Bayram" adlı şiirini sazı eşliğinde söylemiştir.

2014 Belediye başkanı seçimlerinde, BBC News Türkçe kanalında "Neşet Ertaş'ın Memleketinde Seçim Var" adlı bir program yapılmıştır. İsa Erdoğan, Kırşehir'de esnaflık yapan ve aynı zamanda ozan olan Arif Ekici'ye yazdığı "Arif Başkan'a Deyişler" adlı şiirini söylemiştir (URL-6).

2015 yılında, Kayseri Erciyes TV kanalında, "Kırşehir Ozanlar Şehri" programına konuk olmuştur. İsa Erdoğan programda, Kırşehir'in genel durumundan bahsederek "Ben Sevdanın Dalı Mıyım" adlı şiirini seslendirmiştir (URL-1).

Âşık, 19 Ağustos 2019 tarihinde TRT Haberin hazırladığı "Ömür Dediğin" programının 192. bölümünde konuk olmuştur. Programa eşi Levaziye Erdoğan'da eşlik etmiştir. Erdoğan, hayatını ve KIYŞAD derneği ile ilgili bilgiler aktarmış,

“Kırşehir Gönlümde Yatıyor”, ve eşine yazdığı “Nazlı Yârim” adlı şiirlerini seslendirmiştir. (URL-2)

Fotoğraf 16. İsa Erdoğan’ın katılmış olduğu Ömür Dediğin programından

17 Aralık 2022 yılında tarihinde, Kanal 7’de yayınlanan “Dr. Feridun Kunak ’la Evlerinize Sağlık” programı Kırşehir’de gerçekleştirilmiştir. Program akışında Kırşehir’in yöresel lezzetleri ve kültürel özellikleri tanıtılmıştır. Ozan İsa Erdoğan, Feridun Kunak üzerine yazdığı “Feridun Kunak Geliyor” adlı şiirini Kırşehir meydanında çalıp söylemiştir (URL-3).

Fotoğraf 17. İsa Erdoğan ve Dr. Feridun Kunak “Evlerinize Sağlık” programı

25 Ekim 2023 tarihinde Ahi TV kanalına katılan İsa Erdoğan, Doktor Kemal Ölmez'e yazdığı şiirini saz çalarak izleyiciyle buluşmuştur (URL-4).

Fotoğraf 18. İsa Erdoğan ve Ahi TV programı

Erdoğan, 2024 yılında İhlas Haber Ajans'ının hazırlamış olduğu "Neşet Ertaş'ın Memleketinde Yeni Ozanlar Yetişiyor" programına katılmıştır. Neşet Ertaş konulu bu programda, âşığın kaleme aldığı "Büyük Ozan Neşet Ertaş" adlı şiirini seslendirmiştir.

8 Ekim 2025 Çarşamba günü İsa Erdoğan, İhlas Haber Ajansı kanalına katılmıştır. Gündemi derinden sarsan Narin cinayeti üzerine birçok haber yapılmıştır. Âşık, bu konu üzerine sitemini dile getirdiği "Narin Kızı Yediler" adlı şiirini seslendirerek konu hakkındaki düşüncelerini dile getirmiştir (URL-5).

2.4. Ozan İsa Erdoğan'ın Âşık Müziği Geleneğindeki Makam Anlayışı ve Ezgi Yapısı

Kırşehir, halk müziğin, bağlamanın ve bozlağın yaşatıldığı bir coğrafyadır. Ahi Şeyhleri, her yıl düzenlenen şet kuşatma törenleri için Osmanlı şehirlerinde yer almışlardır. Fakat Kayseri, Sivas, Konya, Ankara ve Amasya illeri önem kazandıkça kültürel değerleri azalmıştır. Bu durum Kırşehir'de halk müziğinin hızlıca yükselmesine yol açmıştır. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde yetişen Âşık

Seyfullah Değirmenci (1896-1968), Toklumenli Âşık Said (1835-1910) ve Âşık Kerem Değirmenci 81885-1940) halk müziğinin öncüleri olmuştur. Muharrem Ertaş (1913 1984), Neşet Ertaş (1943-2012) Çekiç Ali (1929,30-1973) gibi ozanlarla halk müziği repertuvarlarından en yüksek şehirlerinden biri olmuştur (Turhan vd., 2007:14-1).

Kırşehir yöresi halk müziği, Anadolu halk müziğinin çok kültürlü bir yapıdan oluşmasından beslenmiştir. Alevi ve Türkmen kültürünün birleşmesiyle halk müziği oluşmuştur. Bu kültür Hacı Bektaş Veli ile başlayarak Koyun Abdal'a kadar uzanmıştır. Köy ile kent birleşmiş, göçebeler yerleşik hayata geçmiş ve sözlü edebiyat yerini yazılı edebiyata geçirmesi bu kültürün yayılmasını hızlandırmıştır (Yöre, 2012: 567).

Âşıklık geleneğinde müzik, sözlü kültürün taşıyıcısı ve tamamlayıcısı konumunadır. Bu bağlamda âşığın müzikal kimliği; saz çalma yeteneği, icra üslubu ve makam bilgisine göre belirlenmektedir. Âşıklar, makamlarını teorik olarak ifade etmek yerine formal nota bilgisi olmadan icra yoluyla benimser. Bu çerçevede Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'da formal nota bilgisi olmadan ezginin melodik yapısını şiirleriyle birleştirmiştir.

Âşıklar, şiirlerini daha etkili ve anlaşılır bir biçimde dinleyiciye aktarabilmek için âşık havalarından yararlanmaktadırlar. Oluşturdukları icraları ezgisel kalıplara uyarlayarak dinleyici ile buluştururlar. Uyarlama sürecinde prozodiye ilişkin bazı aksaklıklar meydana gelmektedir. Buna karşın âşığın yetiştiği yöreye ait âşık havalarına aşina olmaları, amaçladığı duygu ve düşünceyi kolaylıkla yansıtabilmelerini sağlamaktadır (Erdener, 2019: 105-106). Ozan İsa Erdoğan'ın müzikal kimliği incelendiğinde geleneksel âşık müziği anlayışına bağlı kaldığını aynı zamanda bireysel üslubunu da icrasına yansıttığı tespit edilmiştir.

Dizelerdeki durakların önemini göstermek ve diğer kurallara bağlı kalarak nağmeler meydana getirilmesine "makam" denilmektedir (Özkan, 2010:94). Âşık müziği hakkında yapılan çalışmalarda ise "makam" kavramı "hava" kavramı ile birlikte kullanılmaktadır. Kırzıoğlu "hava" kavramını kullanırken Âşık Şeref Taşlıova "hava" ve "makam" kavramlarını birlikte kullanmıştır (Oğuz, 2001: 23-24).

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümünde görev yapan Prof. Dr. Kubilay Kolukırık, İsa Erdoğan'ın birkaç bestelediği şiirini makam ve ezgi yönünden değerlendirmiştir;

İsa Erdoğan, Kırşehir müzik kültürü zaviyesinde yetişmiş, mahalli halk ozanlarından etkilenmiş bir halk ozanıdır. Daha çok eserlerini kırık hava (usullü) ezgisiyle bestelemiştir. Bozlak formuna yakın seslendirdiği eserleri de mevcuttur.

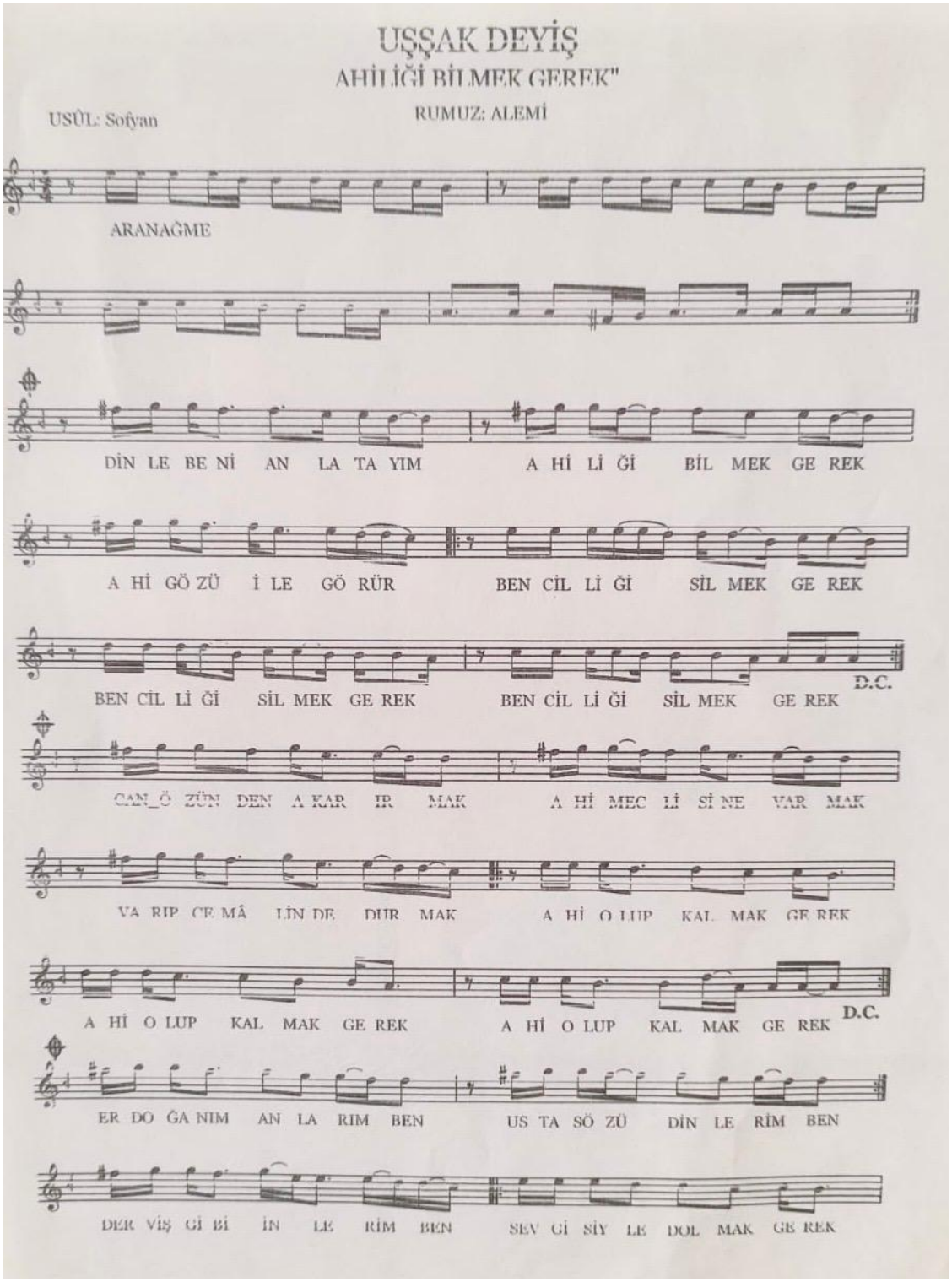
Yöre müziğinde; Kürdi, Uşşak, Hicaz ve Hüseyni makamlarını sıklıkla kullanmıştır. Türk musikisinde öne çıkan usullerden; Sofyan, Nim-Sofyan ve Türk Aksağı kullanarak yaratılar ortaya koymuştur.

Âşığın Hüseyni makamında yazdığı icralarında, aşk, sevgi, özlem ve iç dünyaya yönelik temaların işlediği şiirlerini desteklemektedir. İsa Erdoğan'ın "Ozan Muharrem Ertaş" (165) adlı şiiri, Hüseyni makamında ve bozlak formunda söylemiştir. Hüseyni makamının yumuşak seyirli yapısından yararlanarak sözlerin ön plana çıkmasını sağlamıştır.

Âşık, Uşşak makamını icra ettiği şiirlerinde kırık hava ezgisini de kullandığı görülmektedir. "Muhammed'i Özlüyorum" (138) adlı şiiri 6/8'lik usulle bestelenmiş, Uşşak makamında kırık hava ezgisiyle söylemiştir.

"Büyük Ozan Neşet Ertaş" (63) adlı şiiri 5/8'lik usulle bestelenerek, türkü formunda kırık hava ezgisiyle oluşturulmuştur. Makam olarak incelendiğinde Uşşak makamında seslendirmektedir.

"Ahiliği Bilmek Gerek" (288) adlı eseri 5/8'lik usulle bestelenmiş, Uşşak makamının baskın olduğu tespit edilmiş, Türk Aksağı usulünde söylenmiştir. Âşık, bu eserinin notaya aktarımını, müzik alanında bilgi sahibi bir kişiden destek alarak yaptırmıştır:

Fotoğraf 19. Ahiliği Bilmek Gerek Şiirinin Notaları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OZAN İSA ERDOĞAN'IN ŞİİRLERİNİN İNCELENMESİ

Âşıklık geleneği içerisinde üretilen şiirler kültürel değerlerin yansımasıdır. Sözlü kültüre dayalı bu gelenek kafiye, ölçü birimleri ile ezberlenmesini ve hatırlanmasını kolaylaştırmıştır. İsa Erdoğan'ın şiir dünyasını bütüncül bir şekilde değerlendirerek; şiirleri ölçü, kafiye bakımından incelenmiştir. Şiirlerinde söz sanatlarına sıkça başvuran âşığın, kullandığı söz sanatları da örnek kıtalarla gösterilmiştir. Âşıklar içinde bulundukları toplumun bireysel ve toplumsal sorunlarını şiirleri aracılığıyla aktarmaktadırlar. İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yer alan aşk, özlem, doğa, ölüm, nasihat, sosyal konular ve dini-tasavvufi konular tema bakımından tasnif edilmiştir. İşlenen temalar, farklı anlatım yolları ile ifade edilmiş; dil, üslup ve anlatım başlığı altında değerlendirilmiştir.

3.1. Şiirlerinin Şekil Yönünden İnceleme

3.1.1. Nazım Birimi

Âşık Edebiyatı şiirlerinde belirli nazım şekilleri, ölçü ve uyak düzeni bulunmaktadır. Bazı araştırmacılar bu tür ve şeklin farklı kavramlar olduğunu düşünürken bazıları ise bu iki terimin aynı anlama geldiklerini düşünmektedir (Artun, 2011:122).

Âşık tarzı şiirler incelendiğinde, anonim halk şiiri türlerinden mâni ve koşma türlerinin yaygın olduğu görülmektedir. Mâni; düz mâni, kesik mâni türleriyle, koşma ise düz koşma, musammat koşma, yedekli koşma, zincirbent ayaklı koşma, ayaklı koşma ve zincirleme türleri ile yaygındır. Bunların yanı sıra varsağı, semai ve destan tarzı âşık edebiyatı türleri de bulunmaktadır (Günay, 1999:22).

Koşma türü ise (6+5) veya (4+4+3) duraklarıyla yazılan ve halk edebiyatının en sevilen nazım türüdür. Koşmalar; aşk, üzüntü, acı, ayrılık ve doğa gibi lirik konularla yazılmıştır. (Dilçin, 1983:305-306). Bu türün koşma olarak nitelendirilmesinin sebebi ezgiyle söylenmesidir (Dizdaroğlu, 1969:70).

Öcal Oğuz, halk edebiyatının icra ortamlarını; "âşık şiiri,", "anonim şiiri" ve "tekke-tasavvuf şiiri" ayrımını yapmadan nazım şekilleri ve türlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır:

A) Nazım Şekilleri

a) Mâni

b) Koşma

c) Destan

B) Nazım Türleri

1.Ezgi Ağırlıklı

a) Türkü

b) Varsağı

c) Semai

ç) Koşma

2.Konu Ağırlıklı Türler

a) Koçaklama

b) Taşlama

c) Güzelleme

ç) Destan

d) İlahi

e) Devriye

f) Nutuk

g) Şathiye

3.Ezgi ve Konu Ağırlığı Aynı Yoğunlukta Olan Türler

a) Ninni

b) Ağıt

c)Mâni (Oğuz: 2001:18-20,33-42).

İsa Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde tüm şiirlerinin koşma nazım şekliyle yazıldığı görülmüştür. Şiirlerinin tamamı dörtlükle ve hece ölçüsü ile yazılmıştır. Bu

bağlamda âşığın, âşık tarzı şiir söyleme geleneğine uyarak şiirlerini icra ettiği tespit edilmiştir.

3.1.2. Kâfiye Şeması ve Kâfiye Türü

3.1.2.1. Kâfiye Şeması

Kafiye, dize sonlarında tekrarlanan, yazılışları aynı fakat anlamları farklı olan ses benzerlikleridir (Aslan, 2008:86). Ozan İsa Erdoğan'ın en çok kullandığı uyak düzeni düz uyaktır. "Âşık Paşa" (19) üzerine yazdığı şiirde aaab, cccb, dddb, şeklinde kafiye şeması kullanmıştır:

Baba İlyas dede adın,	A	Unutulmaz senin yerin,	A
Paşa bildik kaldı tadın,	A	Sevgi bıraktın ki derin,	A
Türkçe yazmaktı muradın,	A	Geldim gezdim türben senin,	A
Kırşehir'de Âşık Paşam.	B	Kırşehir'de Âşık Paşam.	B
Garipnâme yazdın dilde,	c	Evliyalar burada yatar,	e
Dolaştın hep gönüllerde,	c	İnsanlığa sevgi katar,	e
Esen yelde açan gülde,	c	Gönül deryasına batar,	e
Kırşehir'de Âşık Paşam.	b	Kırşehir'de Âşık Paşam.	b
Türk diline gönül verdin,	d	Horasanda kaldı soyun,	a
Türkçe yazdın Türkçe bildin,	d	Düşmanına vermez oyun,	a
Sen babandan feyiz aldın,	d	Eğmemiştir asla boyun,	a
Kırşehir'de Âşık Paşam.	b	Kırşehir'de Âşık Paşam.	b
On iki beyit yazdın,	d	Şair İsa ben neferin,	a
Anayurdu gelip gezdin,	d	Âşık Paşada mezarın,	a
Farsça Arapçadan bezdin,	d	Kalbimizden gitmez yerin,	a
Kırşehir'de Âşık Paşam.	b	Kırşehir'de Âşık Paşam.	b

Âşık, "Bal Bir Tanem" (8) şiirinde ise abab, cccb, dddb, eeeb kafiye şemasını kullanmıştır;

Aktı yıldız söktü şafak,	A	Resmini aldım elime,	d
Bekliyorum gel bir tanem,	B	Unutmak mı ne kelime,	d
Sana sevgim kucak kucak,	A	İsmin dolandı dilime,	d
Seviyorum bil bir tanem.	B	Sanki şeker bal bir tanem.	b

Son bulsun seninle acım,	c	Aklımdasın fikrimdesin,	e
Sevilmeye çok muhtacım,	c	Dilimdesin, zikrimdesin,	e
Hastayım sensin ilacım,	c	Erdoğan'ın kalbindesin,	e
Gözyaşımı sil bir tanem.	b	Seni arar dil bir tanem.	b

3.1.2.2. Ayakların Kafiyelenişi

Âşıklar ahengi sağlamak adına şiirlerinde kafiye kullanmaktadır. Kafiye kelimesinin Âşıklık geleneğindeki karşılığı ayaktır. Atışmalardan önce âşıklar, birbirlerine ayak açarak kafiyeli bir atışma gerçekleştirirler. (Sakaoğlu, 2014:133). İsa Erdoğan'ın şiirlerinde kullandığı ayak çeşitleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Çeyrek Kafiye: İsa Erdoğan'ın derlenen şiirlerine bakıldığında az da olsa çeyrek kafiyeyi kullandığı görülmektedir. Kaya, ayakların, "ç,ş", "l,r", "ğ,v" ve "z,s" gibi harflerle kafiyelenmesine çeyrek kafiye olarak tanımlamaktadır.

Âşık, "l,r" sesleri ile çeyrek kafiyeyi "Bir Hal Oldu" (115) şiirinde uygulamıştır.

Bugün bana bir hal oldu,	Bayramlar kara geçmesin,
Sevmesini bilemedim,	Bülbül yuvadan uçmasın,
Sarardı gül benzim soldu,	Gönül başkasını seçmesin,
Sa**r**masını bilemedim.	Ge**l**mesini bilemedim.

Geçirdiğimiz tatlı günler,	Açılan gülün solmadan,
Arı kovanında iniler,	Arı çiçeğe konmadan,
Bal akıtan güzel diller,	Eller muradın almadan,
A**l**masını bilemedim.	De**r**mesini bilemedim.

Erdoğan'ım eremedim,

Bir gonca gül deremedim,
Geçti ömrüm göremedim,
Gö**r**mesini bilemedim.

Yarım Kafiye: Tek ses benzerliğine dayanan kafiye çeşidine yarım kafiye denir (Sakaoğlu, 2014: 134). İsa Erdoğan'ın şiirleri derlendiğinde yaygın olarak yarım kafiyeyi şiirlerinde uyguladığı görülmektedir.

Ozan İsa Erdoğan "Dile Yanarım" (76) adlı şiirinde son dizelerde yinelenen 'yanarım' kelimesinden önce 'l' sesi ile yarım kafiye kullanmıştır:

Allah Muhammed'i bilmeyen kullar,
Yanlış yolda giden ku**l**a yanarım,
Aşk ile sevmezsem sarar mı kollar,
Boşuna dolanan ko**l**a yanarım,

Cahile danışmam bir tek kelime,
Sakın gülme elalemin keline,
Densizin sözünü almam dilime,
Bilmeden konuşan di**l**e yanarım.

Kendini beğenir inmez engine,
Kimle yarışırsın bir bak kendine,
Boyanmışsın al fistanın rengine,
İnsanlıktan uzak ku**l**a yanarım.

İsa Erdoğan'ım engin uçarım,
Gururlu insan daim kaçarım,
Nerde garip görsem kucak açarım,
Boşuna harcanan yı**l**a yanarım.

Âşık, "Ahiliği Bilmek Gerek" (288) şiirinde ise 'l' sesi ile ayakta yarım kafiyeyi kullanır;

Dinle beni anlatayım,
Ahiliği bilmek gerek,
Ahi gözü ile görüp,
Bencilliği si**l**mek gerek.

Çırak iken usta olmak,
Çalıştığın yerde kalmak,
Ustadan icazet almak,
Püf noktayı bi**l**mek gerek.

Can özümde akar ırmak,
Ahi meclisinde varmak,
Varıp cemalini görmek,
Ahi olup kalmak gerek.

Doğru ölçü, dürüst tartı,
Yazılsın hanene artı,
Hak yoluna dönme sırtı,
Kötülükten yı**l**mak gerek.

Erdoğan'ım anlarım ben,
Usta sözü dinlerim ben,
Derviş gibi inlerim ben,
Sevdasıyla do**l**mak gerek.

"İncinmesin" (123) şiirinde âşık "l" sesi ile ayakta satır başı yarım kafiyeyi kullanmıştır;

Güzel giyin süslen bana,
Gözler senden incinmesin,
Geç kalmadan koş gel bana,
Yo**l**lar senden incinmesin.

Seviyorsan bir güzeli,
Gizli kalsın incinmesin,
Mutlu olmak istiyorsan,
Ko**l**lar senden incinmesin.

Günlerini salma boşa,
Aylar senden incinmesin,
Ömür boyu mutlu yaşa,
Yı**l**lar senden incinmesin.

Suyu akıtma yokuşa,
Toprak senden incinmesin,
Denize bakınıp durma,
Gö**l**ler senden incinmesin.

Başın eğik git yoluna,
Dallar senden incinmesin,
Komşularla hoş sohbet,
Ku**l**lar senden incinmesin.

Gideceksem bir vadiye,
Çöller senden incinmesin,
Varıp da binme gemiye,
Sa**l**lar senden incinmesin.

Has bahçeye gir de durma,
Güller senden incinmesin,
Çiçeklerde gezen arı,
Ba**l**lar senden incinmesin.

Giyinme moru beyazı,
Allar senden incinmesin,
Erdoğan'ım kırma sakın,
Di**l**ler senden incinmesin.

Tam Kafiye: Bir sesli bir sessiz en az iki ses benzeşmesiyle ortaya çıkan kafiyeye tam kafiye denir (Artun, 2004:94). İsa Erdoğan çeyrek kafiye ve yarım kafiyenin aksine tam kafiyeyi daha çok kullandığı görülmektedir.

Âşık "Gönül Vermem" (100) şiirinde dörtlüklerin son dizelerinde 'an" sesi ile tam kafiye kullanır;

Gönül vermem ben güzele,
Bundan sonra bundan sonra,
Sevdanın çölünde yandım,
K**an**mam artık bundan sonra.

Güz gelmeden kışa geldim,
Hayal gördüm düşe geldim,
Sevda çektim boşa geldim,
Anmam artık bundan sonra.

Sevdiğim gül diken oldu,
Gözyaşımı döken oldu,
Nehir gibi akar oldu,
S**an**mam artık bundan sonra.

İsa Erdoğan'ım yandım,
Tatlı dile bende kandım,
O güzeli benim sandım,
S**an**mam artık bundan sonra.

Zengin Kafiye: Ses benzerliğinin üçü geçmesi ile meydana gelen kafiyeye zengin kafiye denir. Başka bir deyişle artık iki sesten oluşan uyaktır. Diğer adı ise tunç kafiyedir (Dilçin, 1983:89).

Âşığın, kelime ve ses ahengine gösterdiği özeni dizelerinde görmek mümkündür. Bu bağlamda âşık, şiirlerinde birden fazla ses benzerliğinin oluştuğu kelimelerle, şiirin bütününe etki edecek kafiyeler oluşturmaktadır. "Bana Her gün Bayram" (31) şiirinin son dizelerinde 'bana' ve 'sana' kelimelerindeki 'ana' sesleri ile zengin kafiye örneği oluşturmuştur:

Seviyorsan beni eğer,
Bana her gün her gün bayram.
Sağ olur da yaşıyorsan,
S**ana** her gün her gün bayram.

Dolanıp gelir mübarek,
Baklavayla gelir börek,
Dayanır mı buna yürek,
S**ana** her gün her gün bayram.

Bayram sevgi ile olur,
Seven sevdiğini bulur,
Gönül onu güzel görür,
B**ana** her gün her gün bayram.

Büyüklere biz koşarız,
Sevinçten neşe saçarız,
Görünmez dağlar aşarız,
B**ana** her gün her gün bayram.

Kokun gelir yeller inen,

Bayramda güzellik olsun,

Konuş güzel diller inen,
Açılırsın güller inen,
S**ana** her gün her gün bayram.

Gönüller hep sevgi dolsun,
Asılmasın yüzler gülsün,
S**ana** her gün her gün bayram.

Sevinir hep güleriz,
Bayramda sevgi dileriz,
Dolaşıp geri döneriz,
B**ana** her gün her gün bayram.

Oruç gider gelir bayram,
Ben olurum size hayran,
Bazen kola bazen ayran,
İsa s**ana** her gün bayram.

3.1.2.3. Dörtlüklerin Kafiyelenişi

Ozan İsa Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde, tüm kafiye çeşitlerinden örnekler olduğunu görülmektedir. Bu kafiye çeşitleri aşağıdaki gibidir:

Çeyrek Kafiye: Saim Sakaoğlu'nun "zayıf kafiye" veya "eksik kafiye" (1999:99), Doğan Kaya'nın ise çeyrek kafiye (2003:66) olarak adlandırdığı bu kafiye türü yarım kafiyeye dâhil edilmiştir. Erdoğan'ın derlenen şiirlerinde çeyrek kafiyeyi kullandığı örnekleri görmek mümkündür. "Dut Ağacı" (88) adlı şiirinde "ç,ş" sesleri ile çeyrek kafiyeyi dörtlüğünde oluşturmuştur:

Süpürürüm her gün dü**ş**en,
Bazen duvarlardan a**ş**an,
Sanki benim için ya**ş**an,
Bela mı oldun dut ağacı?

Yarım Kafiye: Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde yarım kafiye düzenini fazlasıyla kullandığı görülür. Bu örneklerden biri "Muhammed'i Özlüyorum" (138) şiirinde 'ş' sesi ile oluşturduğu yarım kafiyedir:

Gökte giden uçan ku**ş**lar,
Gönlüm Muhammed'i dü**ş**ler,
Seherde dualar ba**ş**lar,
Muhammed'i özlüyorum.

Müminler Mekke'ye ko**ş**ar,
Dualarda harem co**ş**ar,
Yeşil kubbe dolar ta**ş**ar,
Muhammed'i özlüyorum.

"İşte Ahi" (227) şiirinde Ozan İsa Erdoğan 'l' sesini kullanarak yarım kafiye oluşturmuştur:

Kötülük gelmez e**l**inden,
İyilik düşmez di**l**inden,
Kuşak dolanır be**l**inden,
İşte ona derim Ahi.

"Kırşehir Gönlümde Yatıyor" (38) şiirinde ise 't' sesi ile yarım kafiye kullanmaktadır:

Gurbet acı gelir çekmekte bi**t**mez,
Gülsüz bahçelerde bülbüller ö**t**mez,
Seslensem uzansam ellerim ye**t**mez,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

Tam Kafiye: Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yarım kafiye kullanımından sonra en çok kullandığı kafiye tam kafiyedir. "Âşık Hasan" (163) şiirinde 'ok' sesi ile tam kafiye kullanmıştır:

Okulu bilmezdi tahsili y**ok**tu,
Gönül insanıydı seveni ç**ok**tu,
Dostuna güldü düşmanına **ok**tu,
Öyle bir insandı Âşık Hasan.

"Ozan Muharrem Ertaş" (165) şiirinde ise 'aş' sesleri ile tam kafiye düzenine ait bir dörtlük meydana getirmiştir:

Geldin dünyaya, hayli dol**aş**tın,
Cefayla, çileyle dağlan **aş**tın,
Yetişmez menzile vardın, ul**aş**tın,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Zengin Kafiye: İsa Erdoğan, üç ve üçten fazla ses benzerliği ile zengin kafiye türünü şiirlerinde kullanmıştır. "Toklumenli Âşık Said" (228) adlı şiirinde 'aşık" sesleri ile zengin kafiye kullanmıştır:

Yirmi yaşında oldum ben **aşık**,
Sormayın Sait'i işim dol**aşık**,
O yârin ağzına aldığı k**aşık**,
Ben onu ömrümce saklar giderim.

Âşık, "Mucur'u Severim" (178) adlı şiirinde 'akın' sesleri ile zengin kafiye kullanmıştır:

Köylerin içinde Kurugöl y**akın**,
İnin Acıöz'e yeşile b**akın**,
Seyfe tuzlu olur içmeyin s**akın**,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

3.1.3. Ayaklar

Ayak terimi "uyak" terimi ile çok karıştırılmaktadır. Âşık tarzı şiir geleneğinde ayak, "kafiye+ redif birliği" şeklinde oluşmaktadır. Karşılıklı âşık deyişmelerin de âşığın açtığı ayağa uygun bir ayak kullanmak zorundadır (Günay, 2011:89). Özellikle âşık fasıllarında kafiye ve uyak ustalığı, atışmaların kazananını belirleyen bir ögedir (Sümbüllü, 2006:21).

Kaya, âşık şiirlerinde ayakların belirli fonksiyonlarının olduğunu belirtmektedir. Ayaklar, ortak seslerin bir araya gelmesiyle ahengi oluştururlar. Dörtlüklerin arasında veya mısra aralarında bir ilişki sağlayarak bütünlüğü oluşturmaktadırlar (1999:3).

Ozan İsa Erdoğan, şiirlerinde ahenk uyumunu sağlamak ve akıcılığı güçlendirmek adına dörtlüklerin son dizesinde ayak kullanmıştır. Erdoğan, "İncinmesin" (7) adlı şiirinde '-l +lar senden incinmesin' ayağını dörtlüklerin son dizelerinde tekrar etmiştir:

Güzel giyin süslen bana, Günlerini salma boşa,

Gözler senden incinmesin,
Geç kalmadan koş gel bana,
Yo**llar senden incinmesin**.

Aylar senden incinmesin,
Ömür boyu mutlu yaşa,
Yı**llar senden incinmesin.**

Başın eğik git yoluna,
Dallar senden incinmesin,
Komşularla hoşça sohbet,
Ku**llar senden incinmesin**.

Giyinme moru beyazı,
Allar senden incinmesin,
Erdoğan'ım kırma sakın,
Di**ller senden incinmesin**.

Has bahçeye gir de durma,
Güller senden incinmesin,
Çiçeklerde gezen arı,
Ba**llar senden incinmesin.**

Seviyorsan bir güzeli,
Gizli kalsın incinmesin,
Mutlu olmak istiyorsan,
Ko**llar senden incinmesin.**

Suyu akıtma yokuşa,
Toprak senden incinmesin,
Denize bakıp durma,
Gö**ller senden incinmesin**.

Gideceksem bir vadiye,
Çöller senden incinmesin,
Varıp da binme gemiye,
Sa**llar senden incinmesin**.

3.1.3.1. Yapılarına Göre Ayaklar

3.1.3.1.1. Yineleme Ayak

Durbilmez, dörtlüklerin son dizelerinde tekrarlanarak oluşturulan ayaklara "yineleme ayak" adını vermektedir (2020:93). İsa Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde, dörtlüklerin son mısrasında ayakları yineleyerek kafiyeyi oluşturmaya çalışmıştır. Yineleme ayak olarak adlandırılan bu ayak türü âşığın 136 şiirinde görülmektedir.

Ozan İsa Erdoğan "Bir Patlıcan Bulamadım" (71) adlı şiirinin her bir kıtasında aynı sesi içeren fakat farklı kelimelerden oluşan "Bir patlıcan bulamadım ben baldız" dizesiyle yineleme ayak kullanmıştır:

Bir heves ile girdim bahçeye,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız,
Dolaştım karığı bir baştanbaşa,

Patlıcanın etrafında dolandım,
Dolandım da çamurlara bulandım,
Patlıcanım olur diye güvendim,

Bir patlıcan bulamadım ben baldız. **Bir patlıcan bulamadım ben baldız.**

Bahardan bu yana gelir gidersin, Baldızım da bir Allah'ın aslanı,
Elinde torbayla gübre verirsin, Çalışmayla yatıştırır bostanı,
Otunu büyütmez her gün alırsın, Çalışır giyemez allı fistanı,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız. **Bir patlıcan bulamadım ben baldız.**

Baldızımda ceylan gibi sekiyor, Patlıcanın gölgesinde yatılır,
Karık karık patlıcan ekiyor, Değme sakın iğnesini batırır,
Dikeni de arı gibi sokuyor, Pazardan yemeye balcan getirir.
Bir patlıcanı bulamadım ben baldız. **Bir patlıcan bulamadım ben baldız.**

Damlama yaptırdı tevek başına, Sana kızıp teveğine basmadım,
O kadar emeği gitti boşuna, Patlıcanım yok diye sana küsmedim.
Getirdi baldızı altmış yaşına, Hevenk yapıp duvarlara asmadım,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız. **Bir patlıcan bulamadım ben baldız.**

İsa Erdoğan'ım yazmam boşuna.
Patlıcan da hiç gitmedi hoşuma,
Böyle patlıcanda düşman başına.
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Ozan İsa Erdoğan'ın tüm şiirleri derlenerek yineleme ayak dizeleri şiir numaraları ile aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Yinelenen Ayaklar	**Şiir Numarası**
Belamı oldun dut ağacı?	82
Emniyet Müdürümüz Adem Aydemir.	167
Karıncadan ibret alın.	131
İnsanı çabuk öldürür.	215
Trafik dersini al da öyle gel.	230
Şampiyon yeşil beyaz.	137

Canım kurban olsun sana.	16
İçim kan ağlıyor seni gördükçe.	56
Bana her gün her gün bayram.	31
Veresiye veresiye ahh.	240
Kesikköprü diye bir köprü vardı.	133
Hep avcılar hep avcılar.	24
Her günüm kara geçiyor	114
Kızılırmak bu haline ağlarım.	143
İsterim ki, herkes orman sevseydi.	182
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.	185
Çekilmez oldu şehir.	121
N'olur doktor bak bir bana.	169
Gelin kardeşlerim, gelin.	28
Müdürüm Adem'im git güle güle.	166
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.	80
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.	214
Okumak kim, ben kim idim bilemedim.	177
Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.	148
Ne zaman yetecek bunlar!	191
Var mı torundan tatlısı.	236
Allah tekrarını nasip eylesin.	219
Bulursunuz defineyi.	225
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?	78
Ben erkeğim diye dolaşır durur.	25
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.	136
Allah'ım rahmet eylesin.	235
Sayın Tayyip Başkanım.	204
Profesör olmalı gittiğin doktor.	187
Haberini el getirsin.	111
Sen olmazsan, sen olmazsan.	208
Soyka kalası sigara.	218
Acep evlensem mi evlenmesem mi?	2
O mübarek Ramazan'da.	165

Yakıştıramadım sana.	241
Küresel ısınma geldi.	151
Yatar şehidim şehidim.	68
Bu ayrılık neden bilmem.	59
Ne dostsun sen ne de düşman.	50
Aha tekel yanımızda duruyor.	4
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.	59
Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.	171
Dürüst olun, dürüst olun.	32
Ölsün yolumda yolumda.	229
Bırakmıyor engel beni.	49
Böyle bir güzele can mı dayanır.	62
Sen dönmezsen ben dönerim sultanım.	192
Muhammed'i özlüyorum.	162
Hani Yunus derli Yunus.	115
İşte ona derim ahi.	127
Pirim Ahi Evran Veli.	193
Kırşehir'de Âşık Paşam.	19
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.	155
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.	86
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.	18
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.	160
Saygım sana sonsuz Paşam.	22
Gurur verir Türk polisi.	104
Canlar alan Sarıkamış.	202
Büyük ozan Neşet Ertaş.	63
Gurbet ellerinde Şemsi Yastıman.	221
Baban nur içinde yatsın Bakanım.	1
Ne günleri geçti garip anamın.	94
Gün görmedi benim babam.	108
Vurun hain PYD'ye.	3
Olmaz olsun böyle kader.	179
Adı Ali Sarı hem de Nivâni.	9

Bizi ateşine attın da gittin.	242
Budur işte yılbaşı.	248
Benim güzel öğretmenim.	47
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.	77
Unutamam, unutamam.	231
Dön artık sevdiğim dön de gel gayri.	79
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.	183
Âşık Veysel Şatıroğlu.	212
Yaktın beni sivrisinek.	217
Akıllı emmimin kara kuzusu.	164
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.	53
Göreme de bir güzele vuruldum.	101
Sevmeseydim güzel seni.	128
Can ciğere selam olsun.	64
Yazık sana Ahmet Hoca.	227
Geldi artık yolun sonu.	122
Öyle bir zamana kaldık dostlarım.	150
Feridun Kunak geliyor.	91
Allah yuvanızı mutlu eylesin.	20
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.	223
Can incitme bundan sonra.	142
İşte biz sanatkârız.	54
Hayali gözümde kalan sevgilim.	211
Ne olur köyüme götürün beni.	130
Uzak durun yavşaklardan.	246
Defol burdan git korona.	145
Muhammed'e gidemedim.	161
Gönüllerin şahını görmeye geldim.	112
Yaktın bizi vay vaylı.	238
Bin hizmeti vardır Mümtaz hocamın.	168
Hacı İbrahim Özdemir.	113
Kırşehir'e hoş geldiniz.	139
Müdürümüz Eyüp Temur.	89

Merve komutan, komutan.	158
Ben seni önceden bilirim adam.	42
Bir türlü yerine götüremedim.	132
Ahi Evran Veli odur.	5
O benim eşimdir işte.	46
Ben hayata böyle geldim.	41
Keşke seni görmeseydim.	134
Her gün aklımdasın Yiğit Güracan.	249
Günde dört mevsim yaşar Isparta.	109
Gideceğim Medine'ye.	250
Geldi yokluk, gitti yokluk.	96
Güzeller güzeli köyü.	135
Gariban çiftçinin halleri budur.	93
Bugün bize hoş geldiniz.	44
Nüfustaki güzel bayan.	176
Neler yaptım o köyde.	173
Ben bir ozan olacağım.	37
Geleceksin yine başa.	245
Zalim Putin hain Putin.	251
Nur içinde yat sen Paşam.	203
Değerli arkadaşım Hacı Yıldız'ım.	17
Melek yüzlü hemşireler.	118
Yazık olsun size öyle hocalar!	65
Sayın Doktor Kemal Örnek.	195
Bırak beni ben yoluma gideyim.	216
Unutmam sevenim, seni unutmam.	212
Ben Allah'a şükür ettim.	35
Her gününe şükür olsun Mevla'nın.	120
Gelin görün Kırşehir'i.	141
Şükür elhamdülillah.	244
Sana şükür olsun Mevla'm.	239

Tablo 4. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yineleme ayak*

3.1.3.1.2. Yenileme Ayak

Dörtlüklerin son dizelerinde kelime veya kelime gruplarının birbiriyle kafiyeli olmasına "yenileme ayak" adı verilir (Durbilmez, 2020:95).

İsa Erdoğan, şiirlerinde yineleme ayak kullanmasının yanı sıra yenileme ayakta kullanmıştır. Aşağıda yer alan Sen Değil Misin?" (231) şiirinde dörtlüklerin son dizesinde 'kul değil misin' kelimeleri ile yenileme ayak oluşturmuştur. Kafiye+redif kullanarak 'l' sesi ile yarım kafiye kullanmıştır:

Bir balçıktan gelmiş idin cihana,
Hakk'a aşık, naçar ku**l değil misin?**
Akıl fikir vermiş Allah her cana,
Dürüstlüğe çağrı e**l değil misin?**

Bir meyve misali ham iken yettin,
Yeşil otlar gibi toprakta bittin,
Hak vaki olunca gün gibi battın,
Omuzlarda yüzen sa**l değil misin?**

Hakikate giden yolu bulan sen,
Pir olup esnafa örnek olan sen,
Gönülden gönüle akıp dolan sen,
Deryaya uzanan ko**l değil misin?**

Geldin Kırşehir'e buldun yerini,
Her sözün arıtır yürek kirini,
Ayırmadın insanların birini,
Yürekten yüreğe ba**l değil misin?**

Alem dalmış bu dünyanın derdine,
Bu zamanda zor rastlanır merdine,
Gel öğüt ver büyük küçük ferdine,
İnsanda en iyi ha**l değil misin?**

Hak bildiğim Ahi Evran yoludur,
Yaradan'ın en sevilen kuludur,
Kırşehir'de yatar, büyük uludur,
Bu kutlu diyarda gü**l değil misin?**

İsa Erdoğan'ım şaşmam yolundan,
Rabbim razı olsun bu has kulundan,
Uzatsa elini, tutsam kolundan,
Her devirde uyar yo**l değil misin?**

Ozan İsa Erdoğan'ın yenilenen ayaklardan oluşan şiirleri aşağıda kafiye yapısı ve kafiye sesi örnek olarak gösterilmiştir:

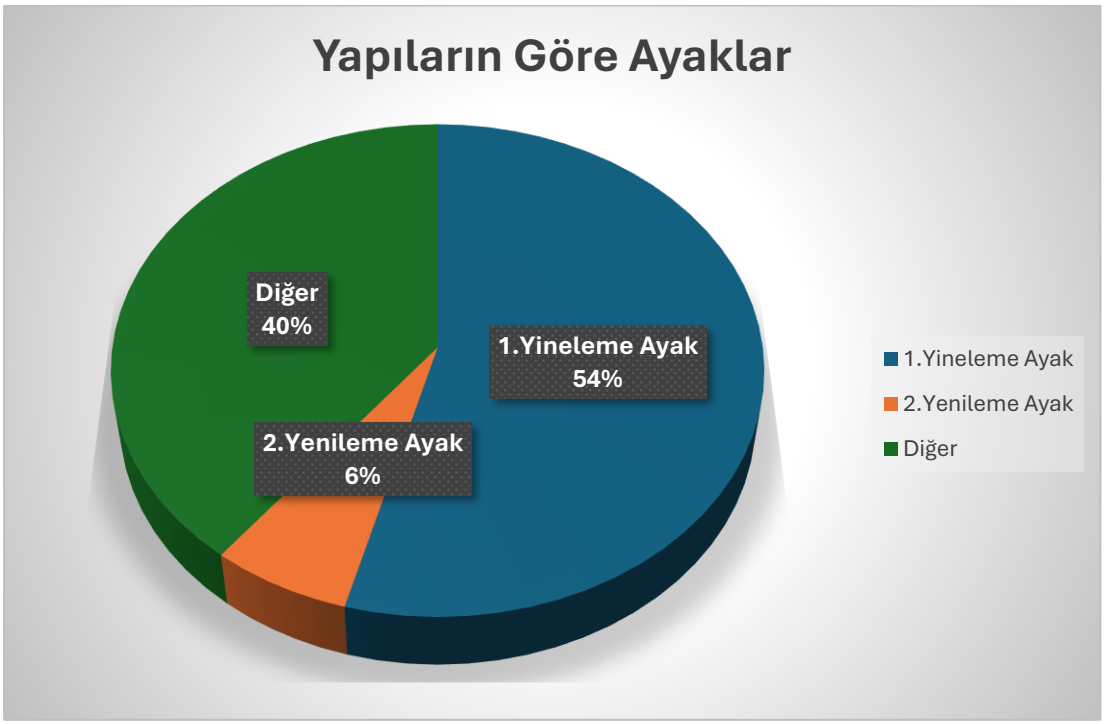
Yenilenen Ayaklar	Şiirin Adı	Kafiye sesi	Kafiye Yapısı
Bencilliği silmek gerek. Ahi olup kalmak gerek. Püf noktayı bilmek gerek. Kötülükten yılmak gerek. Sevdasıyla dolmak gerek.	Ahiliği Bilmek Gerek	a/e	Kafiye + redif
Gönülden incinen kulu bilir mi? Fidanda kırılan dalları bilir mi? Sevginin yolunu sorsam bilir mi? (Ayaktan çıkmış)	Beni Beğenmeyen Said'e Bakın	l	Kafiye + Redif
Şimdi şu yüzüme gülenim gelsin. Benim şu halimden bilenim gelsin. Artık o yüzünü görenler gelsin (Ayaktan çıkmış). O geçen yıllara soranım gelsin(Ayaktan çıkmış). Döktüğüm gözyaşımı silenim gelsin.	Usandım Şu Ayrılığın Elinden	l	Kafiye + Redif
Yollar senden incinmesin. Yıllar senden incinmesin. Kullar senden incinmesin. Diller senden incinmesin. Ballar senden incinmesin. Kollar senden incinmesin. Göller senden incinmesin. Sallar senden incinmesin.	İncinmesin	l	Kafiye + Redif
Soldurdu bağımda gülü neyleyim, Altmıştan sonra seni neyleyim, Bundan sonra gelen pulu neyleyim, Sözünde durmayan kulu neyleyim.	Kulu Neyleyim	l	Kafiye + Redif
Bildirme ele bildirme, Güldürme ele güldürme, Öldürme ne olur öldürme.	Gözünden Akan Yaşı	l	Kafiye + Redif
Çarpısını yıkma ne olur, El sözüne bakma ne olur, Erdoğan'ı yakma ne olur.	Bekledim ben	l	Kafiye + Redif

Ateşin korunda yanmış gibiyim, Beklediğin günler donmuş gibiyim, Sevdanın çölünde yanmış gibiyim, Bu acı sevdadan bıkmış gibiyim (Ayaktan çıkmış).	Gözünü Sevdiğim	n	Kafiye + Redif
Geleceğin ozanı sensin Feride (Ayaktan çıkmış) Hep böyle sağlıklı kalsın Feride. Kâbe yollarında dalsın Feride. İşin daim ferah olsun Feride. Yunus deryasında salsın Feride. İşin gücün rast gelsin Feride. Evinde mutlusun gülsün Feride. Altın değerinde kulsun Feride.	Gülsün Feride	l	Kafiye + Redif
Ateşin korunda yanmış gibiyim (Ayaktan çıkmış). Tabuta konmamış ölü gibiyim, Dalında yaprağı solmuş gibiyim.	Gibiyim	l	Kafiye + Redif
Boşuna dolanan kula yanarım. İnsanlıktan uzak kula yanarım. Bilmeden konuşan dile yanarım, Boşuna harcanan yıla yanarım.	Dile Yanarım	l	Kafiye + Redif
Kalanlara selam olsun. Bilenlere selam olsun. Duyanlara selam olsun (Ayaktan çıkmış) Gelenlere selam olsun.	Selam Olsun	l	Kafiye + Redif
Dalabilir pis Korona. Gelebilir pis Korona. Arar bulur pis Korona.	Pis Korona	l	Kafiye + Redif
Hayrı dayanacak özüm kalmadı. Sana söyleyecek sözüm kalmadı. Yandım ataşınla közüm kalmadı. Kalkıp da gelmeye dizim kalmadı. Ellere diyecek yüzüm kalmadı. Daha yazılacak yazım kalmadı.	Fatih Polat	l	Kafiye + Redif
Kanmam artık bundan sonra. Sanmam artık bundan sonra. Anmam artık bundan sonra. Sanmam artık bundan sonra.	Gönül Vermem	l	Kafiye + Redif

Bülbül konar güle bir gün. Elbet verir sele bir gün. Dilsiz gelir dile bir gün. Ayrılık var elbet bir gün (Ayaktan çıkmış). İsa düşer dile bir gün.	Gamlı Gönül	l	Kafiye + Redif

Tablo 5. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde yenileme ayak*

Ozan İsa Erdoğan'ın 151 şiirinden 136'ı şiiri yineleme ayak ile yazılmıştır. 16 şiiri ise yenileme ayak ile yazılmıştır. Toplam 251 adet şiiri bulunan Erdoğan'ın, 99 şiiri ise ayak kullanılmadan yazılmıştır.

Grafik.1. Yapılarına Göre Ayaklar

3.1.3.2. Kolaylık-Zorluklarına Göre Ayaklar

3.1.3.2.1. Geniş Ayak

Geniş ayak, "ç, l, k, r, n, z, s, ş" seslerinin bulunduğu kelime veya kelime gruplarıyla dize sonlarında ayak oluşturmasıdır (Durbilmez, 2020:119). Diğer bir görüşe göre geniş ayak, kelime veya kelime gruplarına redif eklenmesiyle oluşmasıdır (Özarslan: 2001:146).

İsa Erdoğan'ın derlenen şiirleri incelendiğinde geniş ayak örnekleri geniş ayak+ redif şeklindedir. "Sen Değil Misin" (231) adlı şiirinde "değil misin" redifi ve "l" sesiyle geniş ayak kullandığı görülmektedir:

Bir balçıktan gelmiş idin cihana,
Hakk'a aşık, naçar kul değil misin?
Akıl fikir vermiş Allah her cana,
Dürüstlüğe çağrı, e**l değil misin?**

Geldin Kırşehir'e buldun yerini,
Her sözün arıtır yürek kirini,
Ayırmadın insanların birini,
Yürekten yüreğe ba**l değil misin?**

Bir meyve misali ham iken yettin,
Yeşil otlar gibi toprakta bittin,
Hak vaki olunca gün gibi bittin,
Omuzlarda yüzen sa**l değil misin?**

Alem dalmış bu dünyanın derdine,
Bu zamanda zor rastlanır merdine,
Gel öğüt ver büyük küçük ferdine,
İnsanda en iyi ha**l değil misin?**

Hakikate giden yolu bulan sen,
Pir olup esnafa örnek olan sen,
Gönülden gönüle akıp dolan sen,
Deryaya uzanan ko**l değil misin?**

Hak bildiğim Ahi Evran yoludur,
Yaratanın en sevilen kuludur,
Kırşehir'de yatar, büyük uludur,
Bu kutlu diyarda gü**l değil misin?**

İsa Erdoğan'ım şaşmam yolundan,
Rabbim razı olsun bu has kulundan,
Uzatsa elini, tutsam kolundan,
Her devire uyar yo**l değil misin?**

Ozan İsa Erdoğan'ın "l" sesiyle oluşturduğu diğer geniş ayak örnekleri aşağıdaki gibidir:

Örnek Şiir	**Kafiyeli Kelimeler**	**Şiir Nu.**
Bencilliği silmek gerek, Ahi olup kalmak gerek, Püf noktayı bilmek gerek, Kötülükten yılmak gerek.	-sil -kal -bil -yıl	6
Yollar senden incinmesin, Yıllar senden incinmesin, Kullar senden incinmesin, Diller senden incinmesin.	-yol -yıl -kul -dil	123

Soldurdu bağımda gülü neyleyim, Bundan sonra gelen pulu neyleyim, Sözünde durmayan kulu neyleyim.	-gül -pul -kul	149
Hep böyle sağlıklı kalsın Feride. Kâbe yollarında dalsın Feride. İşin daim ferah olsun Feride. Yunus deryasında salsın Feride. İşin gücün rast gelsin Feride. Evinde mutlusun gülsün Feride. Altın değerinde kulsun Feride.	-kal -dal -ol -sal -gel -gül -kul	106
Boşuna dolanan kola yanarım. İnsanlıktan uzak kula yanarım. Bilmeden konuşan dile yanarım. Boşuna harcanan yıla yanarım.	-kol -kul -dil -yıl	76
Kalanlara selam olsun. Bilenlere selam olsun. Gelenlere selam olsun.	-kal -bil -gel	206

Tablo 6. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde geniş ayak örnekleri*

İsa Erdoğan "r" sesi ile oluşturulan geniş ayağı çok kullanmamıştır. "İşçi Durağının Hali" (79) adlı şiirinde hem"-r enim gelsin" hem de "-l enim gelsin" sesi ile geniş ayak kullanmıştır.

Nedir bu yollarda duran insanlar,
İşçi durağı mı oldu bu yollar,
Çekilmeyi bilmez bu şaşkın kullar,
Bunları buradan a**lanım gelsin**.

Burdan geçemiyor kadın ve kızlar,
Bunları görünce vicdanım sızlar,
Kürtçe konuşurlar anlamsız sözler,
Bunları buraya ve**renim gelsin**.

Bunların adına işçi diyorlar,
Bazen olup birbirini yiyorlar,
Her gün yatıp kaldırımda uyurlar,
Bunları buraya ve**renim gelsin.**

Çobanoğlu attı gitti buraya,
Çarşının içine açtı bir yara,
Emniyet de bakmaz oldu yollara,
Bunları buraya ve**renim gelsin.**

Bazısı Mardinli kimi Yozgatlı,
Sorarsan onların hepisi dertli,
Yıkanma görmüyor bazısı bitli,
Bunları buraya ve**renim gelsin**.

Otururlar yollara küme küme,
Onların adına derler amele,
Hiç bilmezler bağ belleme,
Bunları buradan sü**renim gelsin**,

Sabahleyin gelir aç dolaşırlar,
Bir araba dursa birden koşarlar,
Bazen olur sınırları aşarlar,
Bunlara bir aş ve**renim gelsin**.

Sorarsan cevap vermezler,
Çünkü Türkçeyi bilmezler,
Biner araçtan inmezler,
Bunları buraya sa**lanım gelsin**.

Asfaltta dururlar yandan geçemen,
İşçi almak için adam seçemen,
Sararlar etrafını çıkıp kaçaman,
Bunlara bir aş ve**renim gelsin.**

Yatar çekilmez yollardan,
Görünmüyor boynu kirden,
Bilmiyorum gelmiş nerden,
Bunları buraya atanım gelsin.

Durdukları yere pislik atarlar,
Fazla konuşursan kafa tutarlar,
Bazen olur da kapıları yolarlar,
Bunları burdan a**lanım gelsin.**

İsa Erdoğan'ım böyle yazarım,
Burada duranlara ben de kızarım,
Sevgiyi saygıyı demem bozarım,
Burada rezilliği görenim gelsin.

İsa Erdoğan, "Bekledim Ben" (118) şiirinde "k" sesi ile geniş uyak kullanmıştır. Geniş ayak dizelerde "- k ma ne olur" şeklindedir:

Eğer yolun düşer ise,
Uğramadan gitme ne olur,
Gönül bağım viran olmuş,
Çarpısını yı**kma ne olur.**

Gençliğimiz böyle bitti,
Umutlarım geçti gitti,
Bütün hayallerimi yıktı,
El sözüne ba**kma ne olur.**

Yıllar yılı bekledim ben,
Derdi derde ekledim ben,
Gelir diye bekledim ben,
Erdoğan'ı ya**kma ne olur.**

Âşık “Fatih Polat” (218) adlı şiirinde ise “z” sesi ile geniş ayak oluşturmuştur. Geniş ayak dörtlüklerin son dizesinde “-z üm kalmadı” şeklinde oluşturulmuştur:

Var mıydı Antalya’da bir işin,
Denize girilir mi evladım kışın?
Ardından ağlıyor evladın eşin,
Gayrı dayanacak ö**züm kalmadı**.

Yetiştim de binemedim uçağa,
Büyüttüm de sığmaz oldun kucağa,
Kramp mı girdi de güçlü bacağa,
Kalıp da gelmeye di**zim kalmadı.**

Durmam Dortmund’da bekle geleyim,
Bu acıya yavrum nasıl durayım,
Açın yüzünü de bende göreyim,
Sana söyleyecek sö**züm kalmadı.**

Otelden koşup sana geldiler,
Senin kim olduğunu orda bildiler,
Kara haberini köye verdiler,
Ellere diyecek yü**züm kalmadı.**

Doksan dokuz yılın kışındaydı,
Ay yıldız takımın başındaydı,
Fatih’im otuz beş yaşındaydı,
Yandım ataşınla kö**züm kalmadı.**

İsa Erdoğan’ım gözlerim dolu,
Geldi Almanya’dan dayımın oğlu,
Kırşehir’den gittim o uzun yolu,
Daha yazılacak ya**zım kalmadı.**

3.1.3.2.2. Dar Ayak

Bir döner ayak çeşidi olan dar ayak, aynı sesi taşıyan fakat ses sayısı az olan kelimelerle yapılan ayak çeşididir. Dar ayak, “zor ayak” olarak da adlandırılmaktadır. Âşık atışmalarında rakibi zorlamak adına dar ayak kullanılmaktadır (Kaya, 1999:7-8).

İsa Erdoğan, şiirlerinde dar ayağı yok denecek kadar az kullandığı tespit edilmiştir. Ayak türü olarak âşığı zorlayan bir tür olmasından kaynaklı şiirlerinde genellikle geniş ayak kullanmıştır. “Bal Bir Tanem” (8) adlı şiirinde “ bil, sil, bal, dil” seslerine “bir tanem” redifi eklenerek dar uyak oluşturmuştur:

Aktı yıldız, söktü şafak,
Bekliyorum gel **bir tanem,**
Sana sevgim kucak kucak,
Seviyorum bil **bir tanem.**

Resmini aldım elime,
Unutmak mı ne kelime,
İsmin doladı dilime,
Sanki şeker bal **bir tanem**.

Son bulsun seninle acım,
Sevilmeye çok muhtacım,
Hastayım sensin ilacım,
Gözyaşımı sil **bir tanem**.

Aklımdasın, fikrimdesin,
Dilimdesin, zikrimdesin,
Erdoğan'ın kalbindesin,
Seni arar dil **bir tanem.**

3.1.4. Şiirin Ölçü Sistemi

3.1.4.1. Hece Sayıları

Dizenin ritmini oluşturan, dizelerin bir düzene bağlı olmasını sağlayan ölçüte hece ölçüsü denilmektedir (Aslan, 2008: 89). Ozan İsa Erdoğan şiirlerinin tümünü hece ölçüsü ile yazmıştır. Genellikle 7'li, 8'li ve 11'li hece ölçülerini kullanarak yazmayı tercih etmiştir. Hece ölçüsünü oluşturmak için dizelerdeki kelimelerde; ses yutması, ses türemesi veya Kırşehir Yöresi ağzında kullanılan kelimeler kullanmıştır.

Birbirine eşit veya yakın olan iki heceden birinin söylenmeyip kaybolmasına hece yutması denilir. Kırşehir yöresi ağzında da bu durumu görmek mümkündür. En yaygın olan kullanımlardan biri de neyleyim>neyleyeyim sözcüğünde bulunan hece yutmasıdır (Günşen, 2019:80). Söz gelimi "Kulu Neyleyim" (66) şiiri bu duruma örnektir:

Şu benim başıma gelene bakın,
Dost dedim başıma çıktın neyleyim,
Yaz ayında gazel düştü başıma,
Soldurdu bağımda gülü neyleyim.

Altımda sandalye bir kırık masa,
Beni bu yaşımda bıraktın yasa,
Harcadım bitirdim boş kaldı kasa,
Bundan sonra gelen pulu neyleyim.

Çalıştım didindim hepsi de boşa,
Aldandım vefasız tutuldum taşa,
Otuzumda geldim altmışlı yaşa,
Altmıştan sonra seni neyleyim.

Çekilmez çilenin hepsini çektim,
Ağladım vefasız belimi büktün,
İsa Erdoğan'ım sözümü tuttum,
Sözünde durmayan kulu neyleyim.

Erdoğan, "Müdürüm Adem'im Git Güle Güle" (208) şiirinde 'inanıyorum' kelimesini yöresel ağızla 'inanıyom', 'olursun' kelimesini ise 'olun' şeklinde

kullanmıştır. Dize sonlarında uyak oluşturmak içinse ‘vallahi’ kelimesini ‘vallah’ olarak tercih ederek ses düşmesi oluşmuştur:

Manisa’da vali olun inşallah,
Geleceğine inanıyom ben vallah,
İşini rast getirsin cenabı Allah,
Müdürüm Ademim git güle güle.

11’li hece ölçüsü ile yazdığı “Seyfe Gölü” (213) şiirinde, hece sayısını eşit tutmak amacıyla kelimelerde yöresel ağız kullanmıştır. Acaba kelimesi yerine ‘acep’, nereye kelimesinin karşılığı olarak da ‘nere’ ifadesini kullanarak 11’li hece ölçüsünü oluşturmuştur:

Ötüşür kazların hem de ördeğin,
Yazın azalırsın kışın pek derin,
Sen olmasan acep nere giderim,
Kışın kar altında duran göl bizim.

Erdoğan, “Kızılırmak Kanser Olmuş” (64) şiirinde İç Anadolu ağzında yer alan hem de Kırşehir yöresinde söylenen ‘yunmak’ kelimesini kullanmıştır. Yunmak; yıkanmak, temizlenmek anlamlarına gelmektedir (Hantal, 2011:59). Erdoğan 11’li hece ölçüsünü oluşturmak için yıkanmak yerine yunmak kelimesini kullanmıştır:

İçimden gelmezdi senden ayrılmak,
Her gün isterdim yunup yıkanmak,
İsa Erdoğan’da acınla yanmak,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

3.1.4.2. Duraklar

İsa Erdoğan’ın bazı şiirlerinde durak kullandığı fakat çoğu şiirinde durak kullanmayı tercih etmediği görülmüştür. Erdoğan, “Manisa’da Soma Var” (2) şiirini 7’li hece ölçüsüyle yazmıştır. Durak şekillenmesi aşağıdaki gibidir:

Manisa’da / soma var,	4+3
İçinde bir / güzel yar,	4+3
Evlerine / varamam,	4+3

Sokakları / eğri dar. 4+3

Âşık, “Gurur Verir Türk Polisi” (181) şiiri ise 8’li hece ölçüsü ile yazılmıştır. 4+4 duraklıdır:

Ay yıldızlı / armasıyla, 4+4
Güzel şanlı / formasıyla, 4+4
Selam verip / durmasıyla, 4+4
Gurur verir /Türk polisi. 4+4

İsa Erdoğan, 11’li hece ölçüsünde yazdığı “Ozan Muharrem Ertaş” (165) şiirini 6+5 durak ile yazmayı uygun görmüştür:

Yağmurlu köyünde / geldin cihana, 6+5
Seni arıyoruz / biz yana yana, 6+5
Kırşehir sahiptir / böyle ozana, 6+5
Ozanlar ozanı / Muharrem Ertaş. 6+5

Âşığın derlenen şiirlerinin çoğunda durakların olmadığı görülmektedir:

Örnek 1 “Garip Anam”

Tarlaya giderdi azık belinde,
Ekin işler idi orak belinde,
Çalışır durmazdı köyün dilinde,
Ne günleri geçti garip anamın.

Örnek 2 “Özlemini Duydum”

Özlemini duydum Kortulu köyü,
Akıyor çeşmesi bol oluyor suyu,
Kızları güzeldir iyi olur huyu,
Güzeller içinden birini sevdim.

Örnek 3 “Nazlı Yârim”

Nazlı yârim geç kalma,
Beni ellere salma,
Uçaktan yer ayırdım,
Otobüsünen gelme.

Örnek 4 “Gözünden Akan Yaşı”

Gözlerinden akan yaşı,
Sildirme ele sildirme,
Bunca yıldır sevdiğimi,
Bildirme ele bildirme.

3.2. İçerik Yönünden Muhteva İncelenmesi

Âşık edebiyatı şiirlerinde işlenen konular, Türk halkının yaşam tarzını ve duygu dünyasını yansıtan geniş bir zemin oluşturmuştur. Âşıklar, kimi zaman bireysel konuları şiirlerine konu edinirken kimi zaman da toplumun yaşadığı sorunları şiirlerinde ele almışlardır.

Âşıklar yaşadıkları çevreyle güçlü bir bağ kurarlar. Bu bağ sayesinde iyi bir gözlem yapma fırsatı yakalarlar. Günlük hayatın ritmi, köy-şehir hayatı, düğünler, bayramlar, gelenekler ve halkın kültürünü oluşturacak tüm unsurlar şiirde yerlerini almaktadır.

İsa Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde toplumu ilgilendiren tüm konuları şiirlerinde işlediği görülmüştür. Güncel konulardan; Covid-19, geçim sıkıntısı sebebiyle artan boşanmalar, kadın cinayetleri, doğalgaz fiyatlarında artış, ve küresel ısınma gibi gözlemlediği toplumsal sorunlara şiirlerinde yer vermiştir.

İsa Erdoğan, ilkbaharın gelişiyle ziyaret ettiği ve yazları ekip biçerek değerlendirdiği kendi bahçesinde, şiirlerini üretmeyi tercih etmektedir. Doğanın kendisine ilham verdiğini söylemektedir. Pastoral şiirlerinden olan; Orman Sevgisi, Her Canlı Sevgi İster, Avcılar ve Seyfe Gölü şiirlerini burada yazmıştır.

Toplumsal konuların yanı sıra âşığın iç dünyasını yansıtan bireysel duyguların ele alındığı şiirleri de mevcuttur. Gençlik yıllarında, ilgi duyduğu güzele yönelik aşk şiirleri bulunmaktadır. 1971 yılında evlendiği eşi Levaziye Hanım'a ise birçok şiir yazmıştır.

3.2.1. Konu/Tema

3.2.1.2. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde 'Aşk'

Âşık edebiyatında aşk teması estetik unsurlardan biridir. Âşıkların, aşk içerikleri şiirler yazmaları; bireysel bir duygunun dışında sembolik ve kültürel değerlerinde bir yansımasıdır.

Âşıklık geleneğinde, her âşığın bir pir tarafından tasvir edilen sevgilisi vardır. Bu bağlamda sevgili âşığın idealindeki güzeldir. Sevgilinin güzelliğine vurgun olan kişidir. Duygu ve düşüncelerinde sınır olmadan sevgiliyi tasvir etmektedir (Sever, 2013:59).

Türk halk kültüründe aşk, hem beşerî hem de ilahi boyutlarıyla ele alınmaktadır. Âşıklar, aşk temalı şiirlerini teşbih, mübalağa ve karşılaştırma gibi söz sanatlarını kullanarak yazmaktadırlar.

Âşıklar, aşk üzerine yazdığı şiirleri; sohbet ortamlarında, halk meclislerinde, düğün ve şenliklerde dinleyiciyle buluştururlar. Ve bu doğrultuda âşık ve dinleyici arasında güçlü bir bağ kurulmuş olur.

İsa Erdoğan şiirlerinde en çok aşk konusunu işlemiştir. Âşık "Bal Bir Tanem" (8) şiirinde eşi Levaziye Hanıma duyduğu aşkı anlatmıştır. Eşine duyduğu bağlılığı, sevgisi ve her zaman kalbinde bir yere sahip olduğu anlatan duygulara şiirde yer vermiştir:

Aktı yıldız, söktü şafak,
Bekliyorum gel bir tanem,
Sana sevgim kucak kucak,
Seviyorum bil bir tanem.

Resmini aldım elime,
Unutmak mı ne kelime,
İsmin doladı dilime,
Sanki şeker bal bir tanem.

Son bulsun seninle acım,
Sevilmeye çok muhtacım,
Hastayım sensin ilacım,
Gözyaşımı sil bir tanem.

Aklımdasın, fikrimdesin,
Dilimdesin, zikrimdesin,
Erdoğan'ın kalbindesin,
Seni arar dil bir tanem.

İsa Erdoğan eşi Levaziye Hanım ile 1971 yılında evlenmiştir. 40 yılı deviren evlilik serüvenini ve eşiyle arasındaki gönül bağını "Gözünü Sevdiğim" (21) şiiri ile dile getirmiştir:

Gözünü sevdiğim ey nazlı dilber,
Ben seni seveli Mecnun gibiyim,
Gözlerim kapıda seni beklerken,
Ateşin korunda yanmış gibiyim.

Gözlerin gözlerime bakarken benim,
O sevda yüreğimi yakarken benim,
Ufukta gönlüm akarken benim,
Sevdanın çölünde yanmış gibiyim.

O güzel gözlerin yakar sinemi,
Dağlara taşlara döksem kanımı,
Seviyorum diyen her gün yanımı,

İsa Erdoğan'ım hep beni yaktın,
Hani seviyordun kalbimi yıktın,
Kırk sene sevdim canımdan bıktım,

Beklediğin günler donmuş gibiyim. Bu acı sevdadan bıkmış gibiyim.

3.2.1.3. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Özlem

Âşıklar, şiirlerinde özlem konusunu çok sık işlerler. Aşkın doğasında özlem duygusu yatmaktadır. Âşık, çoğu zaman sevdiğine kavuşma mücadelesi veren kişidir. Kavuşamamanın verdiği bir bekleyiş ile bu duygu özlem duygusuna dönüşmektedir.

Âşığın sevgiliye duyduğu, tutku ve özlem lirizmle ifade edilmektedir. Şiirlerde sevgili, ulaşılamayan bir varlık olarak nitelendirilir ve sevgiliye ulaşmak için; yalvarır, içini döker, yakınır ve umut eder.

Özlem konusu, aşk duygusu ile sınırlandırılmamalıdır. Memleket özlemi, aile ve sevdiklerine özlem, geçmişe özlem ve doğaya özlem gibi konuları da kapsamaktadır. İsa Erdoğan'ın şiirlerinde özlem konusuna dair şiirleri iki ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar: Sevgiliye/Eşe Özlem ve Memlekete Dair Özlem başlıklarıdır. Konuya dair şiirleri, dördüncü bölümde yer alan "İsa Erdoğan'ın Şiirlerinin Tasnifi" başlığı altında yer verilmiştir.

Erdoğan, "Nazlı Yârim" (24) adlı şiirini eşi Levaziye Hanım'ın Van'a torunlarını ziyarete gitmesi üzerine yazmıştır. Levaziye Hanım'ın, uzun bir süre evden ayrı kalması, İsa Erdoğan'da derin bir özlem duygusuna sebep olmuştur. Eşi olmadan yediği yemeğin tadının bile olmadığı dile getiren âşık, özlemini aşağıdaki dizelerde ifade etmektedir:

Nazlı yârim geç kalma, Fukaranın düşkünü,
Beni ellere salma, Van'a gider kış günü,
Uçaktan yer ayırdım, Torun çekti götürdü,
Otobüsünen gelme. Bugün ayın son günü.

Özalp'in içi ayaz, Bağlamamı çalarım,
Giyinme sakın beyaz, Her gün akşam ararım,
Beni merakta koyma, Hepsinden pek tatlı,
Mesajını sıkça yaz. Torundan diye söylerim.

Damat polis kız hoca, Gülmedim geldi başa,

Dul kaldı yine koca,
Otuz gündür beklerim,
İnşallah gelir gece.

Gitti gelmedi kışa,
Gelen yok ki sorayım,
Darısı düşman başına.

Çocuk küçük duramaz,
Çıksa evi bulamaz,
Özalp bize çok uzak,
Gönderseler gelemez.

Torun küçük pek tatlı,
Evleri var beş katlı,
Her gün merak ederim,
Gidilmiyor ki atlı.

Erdoğan'ım haklıyım,
Uçtu gitti kekliğim,
Torun izin verirse,
Gelir diye beklerim.

Gençlik döneminde âşıkların, aşk duygusunu daha yoğun yaşaması âşığı, şiir yazma eğilimine sürüklemektedir. İsa Erdoğan'ın gençlik yıllarında yazdığı birçok aşk, özlem, ayrılık temalı şiirleri mevcuttur. Kavuşamamanın verdiği özlem duygusu şiirlerde kendisini göstermektedir. Buna örnek olarak "Saçını Başını Yolmadan Gel" (35) şiiridir. Şiirin yazıldığı tarih belli değildir. Âşığın arşivinden aktarılmıştır:

O yârin çilesi çekilmez oldu,
Zülüf ak gerdana dökülmez oldu,
Sevginin gülleri sökülmez oldu,
Gönlüm ummanlara dalmadan gel gel.

Yaşlanıp da duvar dibi sürmeden,
Eller bağımızda gülü dermeden,
Duramam sevgilim seni görmeden,
Ellerden haberi almadan gel gel.

Pınar olup aksam yârin bağına,
Rüzgâr olup essem yarın dağına,
Düşersem de bir güzelin ağına,
Ne olur ellerin olmadan gel gel.

Hasretin bağrımda kar gibi yatar,
Kalbim senin için her daim atar,
Sensiz kabirlerde ağlayıp batar,
Azrail canımı almadan gel gel.

Gün geçer yollarda ağlayıp durma,
Pişmanım diyerek saçını yorma,

İsa Erdoğan'ı unuttu sanma,
Saçını başını yolmadan gel gel.

İsa Erdoğan'ın şiirlerinde, memlekete dair özlem, çocukluk döneminin geçtiği Kortulu köyüne dair özlem duygularını görmek mümkündür. Gençliğine duyduğu özlem ise bir başka boyutudur. "Özlemini Duydum" (251) şiirinde hem Kortulu köyüne duyduğu özlemi dile getirmiş hem de gençlik yıllarında yapmaktan mutlu olduğu işlerden bahsetmiştir:

Özlemini duydum Kortulu köyü,
Akıyor çeşmesi bol oluyor suyu,
Kızları güzeldir iyi olur huyu,
Güzeller içinden birini sevdim.

Kortulu 'da doğdum orada büyüdüm,
Tıpış tıpış orada düştüm yürüdüm,
Kızılırmak sende yundum kurudum,
Şahman firiğini, kumu özledim.

Kayalarda keklik feriç tutardık,
İnerdik ırmağa kumda yatardık,
Balık tutup Kırşehir'de satardık,
Yayını, sazını, pulu özledim.

Pekmezin üstüne yoğurt katardık,
İçerdik ayranı çalım satardık,
Zerdali dalına kötek atardık,
Karpuz kabuğunu, çiri özledim.

Karalıkta armut yerdik bal gibi,
Baderesi'nde erik yolduk nar gibi,
Kuzuyu, oğlağı sevdik yâr gibi,

Samatlıda doymazdık biz duta,
Harmanda yapardık tınas ve oda,
Güzün düğünlerde dolardı oda,
Davulu, zurnayı, sazı özledim.

Öküz güttüm büvelekte yaylada,
Arpa yoldum sarı dikenli tarlada,
Ayran yaptım Maltepesi Kırgı'da,
Sarı dikenli büveleği özledim.

Koca yarda unutmadım kargayı,
İnce tarlada alaca baştan yolmayı,
Tandırda pişen yaprak dolmayı,
Pekmezli ayvayı, karı özledim.

Kepezden görülür Sıdıklı, Bektik,
Kayalarda öterdi baykuşla keklik,
Kurak tarlalara biz ekin ektik,
Harmanı, düveni, tozu özledim.

Koyu olur seyranlığın gölgesi,
İnden getirirdim üzüm helkesi,
Toprağın üstüne üzüm sermesi,

Kırıyı özledim, tayı özledim. Öküze tuttuğum tası özledim.

Ceviz boyası çıkmazdı ellerden,
Bahar yağmurda geçilmezdi selden,
İsa Erdoğan'a bilmezdi halden,
Derelerden akan seli özledim.

Âşığın, özlem temalı bir diğer şiiri ise "Özlediğim Köy Dostları" (36) şiiridir. Erdoğan'ın dostları ile gezdiği yerleri ve yaptıkları aktivitelere duyduğu özlemi şiirinde dile getirmektedir. Eserde; Kırşehir'e ait doğal güzellikleri, Kırşehir'in ilçelerini ve yöresel ağız özelliklerini görmek mümkündür:

Bir ziyaret görsem yeşil Kaman'ı, Buzluk dağı hiç çıkılmaz başına,
Savcılı, Toklumen barajdan yanı, Avcılar dolaşır gitmez hoşuma,
Çiçekdağı'ndaki eşsiz ormanı, Alişar, Köşker'i gezdik boşuna,
Varıp gölgesinde kalasım gelir. Kınalı kekliği tutasım gelir.

Baranlı Dağları, Bayındır köyü, Mahzenli Ali Efendi unutmam seni,
Toklumen 'de yatar Said'in soyu, Koskoca çınarın yatar bedeni,
Çekilmez bilirim Yelek 'in yolu, Yapılmış türbesi yeni mi yeni,
Çekilmez dağları yıkasım gelir. O mübarek zatî göresim gelir.

Japon Bahçesi'nde bir gün dolaşsak, Dulkadirli'yi inip geçelim,
Başköy, Kurancılı dağları aşsak, Camız ayranından bir testi içelim,
Demirli, çiftlik gezsek, ulaşsak, Yeraltı şehrini gezip görelim,
Çoğun da balığı tutasım gelir. Üçayak Kilisesi'ne varasım gelir.

Akpınar, Hamitler yolumun üstü, Malya Gölü uzun çeker varılmaz,
Mithat Karakuş'u unutma dostu, Seyfe Gölü buz altında görülmez,
Gırtullar'da Haydar'ın dikilir büstü, Akşamüstü Boztepe'de kalınmaz,
Abdallarla muhabbet kurasım gelir. Kervansaraydan aşıp gelelim.

Gördüm Dadal'ın Kaman'da büstü,
Sordum soruşturdum çoğumuş dostu,
Mümtaz Boyacıoğlu bize mi küstü?
Öyle bir insan göresim gelir.

Cemele Dağı yüksek mi yüksek,
Çoğun Barajı'nda yüzüyor ördek,
Özdağ'da yapılır testi ile çömlek,
Bir testi suyunu içesim gelir.

İsa Erdoğan'ım Kortulu köyüm,
Orada yata sülalem, soyum,
Sofrasında olur pekmezle üzüm,
Turşuyla pekmezi yiyesim gelir.

3.2.1.4. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Doğa

Âşık, şiirlerini yazarken doğadan ilham aldığını dile getirmektedir. Kendisine ait olan bahçesine giderek doğanın verdiği huzur ve dinginlik ile şiirlerini kaleme almıştır. Aynı zamanda çiftçilik ile uğraşan Erdoğan için, toprağın kıymeti çok büyüktür. Şiirlerinde doğa tasvirleri, doğaya duyduğu aşk ve doğanın korunması adına betimlemeler yapıldığı görülmektedir. "Orman Sevgisi" (133) adlı şiirinde insanlara toplumsal bir mesaj vererek, dünya güzelliklerinin fark edilmesini istemiştir:

Bir orman sevgisi düştü içime,
İsterim ki herkes orman sevseydi,
Kel kargılar yeşillere bürünsün,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Onunla görülür işimiz,
Altında yanar da pişer aşımız,
Odunu yakarız geçer kışımız,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Cahil olup ormanları kesmeyin,
Ormanın içinde ateş yakmayın,
Ateşi yakıp da ordan kaçmayın,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Yağmuru çok sever karı bırakmaz,
Altında otururuz güneş de yakmaz,
Erozyonu önler toprağı salmaz,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Çam ağacının ne farkı var ardıçtan,
Mevla'm kurtarır bizi darlıktan,
Hiç zarar gelir mi olan varlıktan,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Ormana baktıkça içim açılır,
Açar çiçekler de koku saçılır,
İsa Erdoğan'da serden geçilir,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

2004 yılında Kırşehir Akpınar ilçesinde, seçimler sonucunda Halim Çakır Belediye Başkanı seçilmiştir. Çakır, caddede yer alan iki yolun ortasındaki kaldırımlara iki metre boylarında yirmi adet palmiye diktirmiştir. Kırşehir'in iklim koşullarına uymayan palmiyeleri, bir sene sonra kaldırmıştır. Bu duruma kayıtsız kalamayan İsa Erdoğan "Palmiye Ağacı" (89) şiiriyle doğaya ve bitkiye verdiği önemi okuyucuya yansıtmıştır:

Palmiyenin boyu uzun,
Toplarız biz onu güzün,
Bunları deftere yazın,
Ne zaman yetecek bunlar!

Kaldırımda biter mi bu?
Kırşehir'de yeter mi bu?
Çekirdekten tutar mı bu?
Ne zaman yetecek bunlar!

Başka yerde bitmez mi?
Aşı yapsak tutmaz mı?
İstesek bize satmaz mı?
Ne zaman yetecek bunlar!

Havuz olmasa kurur mu?
İndirsek acep durur mu?
Ayağı olsa yürür mü?
Ne zaman yetecek bunlar!

Suyun kesik selin kesik,
Şu bağrımız delik deşik,
Ne zaman yeterse yerik,
Ne zaman yetecek bunlar!

Sallasak yere düşer mi?
Ocağa koysak pişer mi?
Kaynayınca taşar mı?
Ne zaman yetecek bunlar!

Bu ağaçlar nedir böyle,
Ne olacak bana söyle,
Gidecek paralar böyle,
Ne zaman yetecek bunlar!

Eğsek boyu bükülür mü?
Yaprakları dökülür mü?
Dikmek için sökülür mü?
Ne zaman yetecek bunlar!

Yalnız orda mı biter?
Bitse bile kime yeter,
Bize parası ile satar,
Ne zaman yetecek bunlar!

Gömleklerde olur yaka,
Biçilir mi buna paha,
Gücenmeyin hepsi şaka,
Ne zaman yetecek bunlar!

Nedir bu dalların adı?
Ekşi midir nedir tadı?
Kırşehir'de biter sandı,
Ne zaman yetecek bunlar.

İsa Erdoğan'ım yazdım,
Bahçeye ben kuyu kazdım,
Almak için ben çok gezdim,
Ne zaman yetecek bunlar!

3.2.1.5. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Nasihat

Âşık tarzı şiirde bir şeyi öğretmek, bir düşünceyi benimseyip yaymak adına yazılan şiirlere "nasihat şiirleri" denir (Artun, 2008:131). Âşık edebiyatının didaktik yönünü oluşturan ve aynı zaman da nasihatname özelliği taşıyan nasihat teması, âşıkların sıkça başvurduğu temalardan biridir. Bu tema semai, koşma ve destan gibi nazım biçimleri aracılığıyla halkın anlayabileceği bir dille şiirde yer almaktadır.

Âşıklar, nasihat temalı şiirleriyle toplumun bir yol göstericisi ve bilge kişisi olarak rol üstlenir. Bu rol ile; toplumsal düzeninin korunmasına katkıda bulunma, bireyleri ahlaki yozlaşmaya karşı uyarma ve geleneksel değerleri korumaya yönelik çağrılarda bulunmaktadır. Nasihat temalı şiirler bu doğrultuda, bireyin iyilik ve güzellik yönünde teşvik eden, olumsuz ve kötü davranışlardan uzak tutmayı amaç edinen şiirlerdir (Doğan, 2023:575).

İsa Erdoğan'ın şiirleri incelendiğinde nasihat temasını şiirlerinde işlediği görülmüştür. "İpe Unu Sermeyelim" (103) adlı şiirinde insan ilişkileri ve ahlaki değerlerden bahsetmektedir. Şiirin temelinde iyi bir insan olmak ve toplum içinde nasıl davranılması gerektiği hakkında mesajlar yer almaktadır. "İnsanı hor görmeyelim, gönülleri kırmayalım, Gönülde kini tutmayalım, Söze hile katmayalım, Seveni unutmayalım." dizeleriyle daha yaşanabilir bir toplum inşa etmek için halkı davet etmektedir:

İpe unu sermeyelim,
İnsanı hor görmeyelim,
Gönülleri kırmayalım,
Ne götürdü evvel giden.

Gönülde kini tutmayalım,
Seveni unutmayalım,
Söze hile katmayalım,
Sözümüzde mert olalım.

Sevgi saygı vardır bizde,
Sohbet olur tatlı yüzde,

Bahçede gülü yolanı,
Mecliste sözü böleni,

Gördüğümüz güze gözde,
Göze kusur bulmayalım.

Abdestsiz namaz kılanı,
Bu alemde tutmayalım.

Hani canım cananımdı?
Damarda gezen kanımdı,
Unutulmaz bir anımdı,
Unuttuğumu sanma sakın.

İsa Erdoğan'ım anlarım,
Ehil sözü dinlerim,
Sazımı çalarım inlerim,
Saz çalmaya yürek gerek.

3.2.1.6. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Sosyal Konular

Âşıklar, sosyal konuları şiirlerinde ifade ederken; samimi olma, doğruyu söyleme ve halkın diliyle konuşma prensiplerini seçmektedirler. Bu prensipleri üç ana üslup çerçevesinde incelemek mümkündür; Satirik ve hicivci bir tavır alarak sosyal aksaklıkları, eleştirel bir tavırla ortaya koyarlar. Didaktik ve yol gösterici tavırla, halkı eğitme, doğruyu ve yanlışı gösterme gayesiyle şiirlerini kaleme alırlar. Lirik ve şikâyetçi bir tavırla toplumun sıkıntılarını, sitem yoluyla birey üzerindeki etkisini şiirlerinde konu edinmektedirler.

Âşıkların, şiirlerinde işlenen konular dönemin koşullarına ve bulunduğu bölgenin spesifik sorunlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Temel olarak; adalet ve eşitsizlik, ekonomi ve geçim sıkıntısı, sosyal sınıflar arasındaki çatışma, dini değerlerin suistimal edilmesi ve kadın cinayetleri gibi konuları hedef alarak halkın bilinçlenmesi amaç edinilir.

İsa Erdoğan'ın şiirlerinde gündemi ilgilendiren birçok sosyal konuya rastlamak mümkündür. 13 Ocak 2020 tarihinde dünya üzerinde büyük bir etki bırakan Koronavirüs ile karşı karşıya kalınmıştır. Maskeler, hijyen kuralları ve mesafeler insan ilişkilerini etkileyen faktörler olmuştur. Bu durum, karantina sürecinde olan âşıkların, şiirlerinde koronavirüs salgınını eleştirel bir bakış açısıyla ele almasını sağlamıştır.

Ozan-baksı geleneğinin bugünkü temsilcilerinden olan âşıklar, koronavirüsle meydana gelen değişimlere kayıtsız kalmayarak şiirlerini, yetiştikleri topluma hitap edecek bir şekilde uyarılarda bulunmuşlardır (Töret, 2021:496). Âşık, Koronavirüs ile ilgili "Pis Korona"(233) ve "Korona" (234) adlı şiirler kaleme almıştır. Pandemi kısıtlamaları nedeniyle; insanların evlerden dışarı çıkamaması, birlik ve beraberliğin azalması ve kayıpların verdiği üzüntüyü "Korona" adlı şiirinde dile getirmiştir:

Dünyayı sardın saralı,
Çin'de bize çok aralı,
Dışardan gelen yaralı,
Defol burdan git Korona.

Devletimiz tuttu baştan,
Genç ihtiyar büyük yaştan,
Esirgedi uçan kuştan,
Defol burdan git Korona.

Yurdumu attın ataşa,
Dinlemedin Vali Paşa,
Varmaz olduk biz gardaşa,
Defol burdan git Korona.

Sağlıkçılar durmaz oldu,
Evlerinde kalmaz oldu,
İlaç çare olmaz oldu,
Defol burdan git Korona.

Düşmandan da beter oldu,
İnsanlar evlere doldu,
Acep bize böyle ne oldu,
Defol burdan git Korona.

Erdoğan'ı üzmeyelim,
Dışarlardan gezmeyelim,
Kötü yazı yazmayalım,
Defol burdan git Korona.

2024 yılında Türkiye gündeminde yer alan küçük bir kız çocuğu Narin'in, katledilmesi tüm ülkeyi sarsmıştır. İsa Erdoğan, kadın cinayetlerini şiirlerinde işlerken, doğrudan sert bir dil kullanmaktadır. Toplumsal bir isyan niteliği taşıyan şiirinde, olaya dair bilgilerin yer verilmesi aynı zamanda da kadınların tehlike anında yaşadığı çaresizliğe vurgu yapmıştır. "Narin Kızı Yediler" (232) adlı şiirinde hem yaşanan olaylara değinmiş hem de sitemini dile getirmiştir:

Narin kızı yediler,
Ben suçsuzum dediler,
Emmi, kardeş, anası,
Biz suçsuzuz dediler.

Diyarbakır kan kustu,
Bütün ahali küstü,
Kalmadı ahbap dostu,
Allah soracak sizden.

Parça parça ettiler,
Alıp çaya attılar,
Nevzat'a da sattılar,
Allah soracak sizden.

Evleri de tek katlı,
Narin kızım pek tatlı,
Böyle amca olur mu?
Azgın, domuz suratlı!

Tavşantepe başında,
Daha sekiz yaşında,
Nasıl kıydı zalimler!
Şu körpecik yaşında.

Sustu söylemez diller,
Kırılaydı bu eller,
Duyanlara ne derler,
Allah soracak sizden.

Kelepçeyi vurdular,
Duruşmada durdular,
Savcıyı da yordular,
Hâkim soracak sizden.

Bekletmeyin asalım,
Umutları keselim,
İsa emir veriyor,
Tarihlere yazalım.

3.2.1.7. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Milli Konular

Bulundukları coğrafyanın acılarını, tarihini ve zaferlerini şiirlerine aktaran âşıklar, milli konuları büyük bir coşkuyla eserlerine işlerler. Âşık, vatanın gelecek nesillere bırakılması gereken en büyük emanet olarak görür ve onu korumak adına şehitlik mertebesinin en yüce mertebe olduğu duygusunu okuyucuya anlatmaya çalışır. Dinde, dilde ve mezhepte ayrılık gözetmeksizin tek bir duygu altında birlik olunması gerektiğinin mesajını da verir.

Konusu savaş, kahramanlık ve yiğitliği övme olan şiirlerde destani bir tavır söz konusudur. Anlatılan olaylar olağanüstülükler ile zenginleştirilmiştir (Sever, 2013:60).

Erdoğan'ın 12 kıtadan oluşan "Çanakkale Şehitleri" (219) adlı şiiri, milletin bağımsızlık uğruna verdiği mücadeleyi, Türk askerinin savaşçı ruhunu dizelerinde anlatmış ve aziz şehitlerimizin hatırasına duyduğu saygıyı okuyucuya yansıtmıştır:

Çanakkale, Gelibolu,
Gitmekle bitmiyor yolu,
Gözyaşlarım dolu dolu,
Yatar şehidim şehidim.

Conkbayırı kan akıyor,
Asker süngüsünü takıyor,
Dünya bunlara bakıyor,
Yatar şehidim şehidim.

Bin dokuz yüz on dört, on beş,
Başlarında dikili taş,
Ana ayrı hepsi kardeş,
Yatar şehidim şehidim.

Abideler dik duruyor,
Gelenler onu görüyor,
Asker şehidi koruyor,
Yatar şehidim şehidim.

Kimi Vanlı, kimi Karslı,
Torunları sordum yaşlı,
Gördüm tüfek mermi paslı,
Yatar şehidim şehidim.

Sabah akşam hep dolaştık,
Mevzilere biz ulaştık,
Seyit Onbaşı'ya şaştık,
Yatar şehidim şehidim.

Gezdik ziyaret eyledik,
Başlarında hep ağladık,
Geldiğimizi söyledik,
Yatar şehidim şehidim.

Gelibolu'yu adayı,
Aldık orada havayı,
Elli yedinci alayı,
Yatar şehidim şehidim.

Anıtları gezdik gördük,
Giden rehberlere sorduk,
Gezdik dolaştık yorulduk,
Yatar şehidim şehidim.

Fransız'ın batık gemisi,
Marmara'da yedi mermi,
Bundan sonra da gelir mi?
Yatar şehidim şehidim.

Bu toprağa verdik canı,
Asker olduk döktük kanı,
Dünya batılıdan yanı,
Yata şehidim şehidim.

İsa Erdoğan'ım nere,
Giderim artık her yere,
Rahmet olsun şehitlere,
Yatar şehidim şehidim.

İsa Erdoğan, vatanına, milletine, askerine derin duygular besleyen bir âşıktır. Şiirlerinde Mustafa Kemal Atatürk'e, Türk askerlerine, şehitlerimize, Türk polisine olan duygu ve düşüncelerini dile getirmiştir. Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'e yazdığı "Atatürk'e Şiir" (210) adlı şiirinde Paşam diye seslenir Atatürk'e:

Ufuktan bir güneş doğdu,
Oda Atatürk, Atatürk oldu,
Geldi cumhuriyeti kurdu,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Ali Rıza Bey baba adın,
Gittin ama tadın kaldı,
Bu vatanı çok severdin,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Bizleri hep sevindirdin,

Ölmedin sen yaşıyorsun,

Dünyalara övündürdün,
Peçelileri soyundurdun,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Gönüllerde coşuyorsun,
Kaba sığmaz taşıyorsun,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Gelibolu Adasında,
Hiç durmadı odasında,
İsa onun sevdasında,
Saygım sana sonsuz Paşam.

3.2.1.8. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Ölüm

Âşıklar, ölüm temasını sadece biyolojik bir son değil, dini ve toplumsal boyutlarıyla ele alarak insanların yaşam deneyimlerinde karşılaşabileceği duyguyu, okuyucuya yansıtmak ister. Bu duyguyu yansıtmak için ise güçlü imgeler kullanmaktadırlar. Azrail, can alıcı bir imge olarak karşımıza çıkar. Gelinlik ve kefen; sevgiliye kavuşamama, ayrılık, kader ve ölüm olarak kullanılan bir imgedir. Kara toprak ise, bir son durak olarak görülmektedir.

Ölüm temalı şiirlerde, ağıt (yas) türü ağırlıklı olarak hissedilir. Ağıt kelimesinin anlamı "ağlamak "tır. Ve bu doğrultuda yas törenine katılan kişileri ağlatmak için ağıtlar yakılmaktadır (Parmaksız, 2010:14). Ölen kişiye duyulan özlem dile getirilirken benzetme, döngüsel tekrarlar ve abartma söyleşiler sıkça kullanılmaktadır. "Yaktın beni", "Aman", "Vah", gibi ünlemlerle duyulan derin üzüntüyü dile getirirler.

Âşıklar, ölüm duygusunu, tasavvufi bakışla yüceltir ve bu acıyı manevi bir olgunluğa dönüştürmeye çalışan kişidir. Türk halk şiirinde toplumda derin izler bırakmış kişiler için söylenmiş ağıtlar vardır. Ağıtların söyleyeni belli ya da anonimleşen örnekleri de bulunmaktadır (Sever, 2013: 60).

İsa Erdoğan'ın yakın dostu olan Ozan Nivanî asıl adıyla Ali Sarı, 14 Kasım 2010 tarihinde talihsiz bir trafik kazasıyla hayatını kaybetmiştir. Emekli Polis olan Nivâni Kurban Bayramının Arife Gününde oğlu Mesut ile hayata gözlerini yummuştur. Elim haberi alan İsa Erdoğan, Ozan Nivâni için aşağıdaki "Yaktın Ali Sarı Yaktın Da Gittin" (214) şiirini yazmıştır. Erdoğan, koşma nazım türünün biçim özelliğinden çıkarak beş dizeden oluşan ve dördüncü ve beşinci dizeleri tekrar eden kıtalarla şiirini yazmıştır:

Adı Ali Sarı hem de Nivâni,
Oğlu Mesut ile döküldü kanı,
Atlas yapısında kaldı mekânı,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Gözümden gitmiyor hayalin sesin,
Çadırlı yolunda bitti nefesin,
Öyle bir insandı gider mi yasın,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Çadırlı yolunda mezarın oldu,
Arife Günüde seni mi buldu,
O gülen yüzünde sarardı soldu,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin.
Bizi ateşine attın da gittin.

Arife günümüz geçti yasınan,
Malatya'da gittik karla sisinen,
Mezara suyunu döktük taşınan,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Öyle bir insandı bulunmaz eşin,
Bütün Kırşehirli gönül yoldaşın,
İsa Erdoğan'da oldu kardeşin,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Kırşehir'in değerli ozanlarından Şemsi Yastıman, 10 Temmuz 1994 yılında vefat etmiştir. Vefatı tüm Kırşehir halkını yasa boğmuştur. Âşıklık Geleneğinde önemli bir yere sahip olan Yastıman, şiirlerini hem çalıp hem söyleyen bir üstattır. İsa Erdoğan'ın etkilendiği âşıklardan biridir. Şemsi Yastıman'ın (166) ölümü üzerine aşağıdaki dizeleri söylemiştir:

Bilirdin her şeyi çalardın sazı,
Babanın yanına gelirdin bazı,
Nedeyim anlına yazılmış yazı,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Denizi sevmezdin ırmak arardın,
Her gelenden Kırşehir'ini sorardın,
Ah çekerek gurbet elde sarardın,
Gurbet ellerinde Şemsi Yastıman.

Yokluk seni İstanbul'a götürdü,
Gurbet seni ah çekerek bitirdi,
Kader seni Lâpseki'ye yatırdı,

Çalardın sazını Türkmen'im diye,
Kaldın Lâpseki'de bilmem ne diye?
Memleket sevdası gelirim diye,

Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Gurbet elde hep söylerdin anardın, Baban Ahmet amca söylerdi seni,
Sevdan Kırşehir'di her gün yanardın, Kırşehir dedin de gelmedin hani,
Yılmaz İpek ne söylerse kanardın, Lâpseki'ye gittin attın mekânı,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Konsolostu senin yerin bilirim, İsa Erdoğan'da bekler yolunu,
Her gelenden selamını alırım, Kıramadın eşin ile oğlunu,
Hep söylerdin gurbete de kalırım, Soldurdun gurbette açan gülünü,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

3.2.1.9. İsa Erdoğan'ın Şiirlerinde Dinî ve Tasavvufi Unsurlar

Âşıklar, dinî tasavvufi temalı şiirlerini yazarken; didaktik (öğretici) ve lirik anlatım tarzını benimserler. Tasavvufun derin ve karmaşık unsurlarını, sade ve yalın bir dil kullanarak düşüncelerini iletmeye çalışmaktadırlar. Bu doğrultuda Yunus Emre'nin dili iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Dinî ve tasavvufi konularda, âşıkların şiir yazmasının ardında güçlü nedenler yatmaktadır. İnançlarını ve ruhsal deneyimlerini ifade etme, nefsi terbiye etme, dünyevi hırslardan uzak durma ve ahlaki rehberlik yapma adına şiirlerini kaleme almaktadırlar.

Tasavvufi şiirlerde, âşığın içsel bir yolculuğu vardır. Ve bu yolculuk hakikate ulaşma çabasıdır. Dinî ve tasavvufi şiirlerinde temelinde yatan duygular; özlem, arayış, ve huzura kavuşma isteğidir.

İsa Erdoğan, şiirlerinde dinî ve tasavvufi unsurlara yer verir. Tasavvufta kendinden sonraki âşıkları etkileyen; Hoca Ahmed Yesevi, Yunus Emre, Hac-ı Bektaş Veli gibi mutasavvıflardan etkilenerek şiirlerini yazmıştır. Yunus Emre, aşk ve hikmetin manevi yolculuğuna ulaşmış bir erendir. Erdoğan, Yunus Emre'nin ulaşmış olduğu ilmi "Hani Yunus" (158) adlı şiirinde dile getirmiştir. Şiirde Yunus Emre'ye duyduğu aşk, eşi benzerinin olmadığını ve hak yolunda ilerleyen bir eren olduğunu aktarmaktadır:

Yunus gezdi dağı taşı,
Allah için döktü yaşı,
Var mıydı dünyada eşi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus Allah için yazdı,
İlimi ile kuyu kazdı,
Yılmadı dünyayı gezdi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Allah'ın seven kuluydu,
Ziyarette bir uluydu,
Yol Muhammed'in yoluydu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Allah aşkı onda idi,
Ziyarette alıç yedi,
Hacı Bektaş Veli dedi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus elin açık tuttu,
Çöllerde deveyi güttü,
Okuyup Kuran'ı yuttu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Anarız biz her yıl onu,
İşleyelim olsun konu,
Hacı Bektaş verdi unu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus'un yanında olsam,
Ben onunla namaz kılsam,
Allah için bende ölsem,
Hani Yunus dertli Yunus.

İsa Erdoğan dilinde,
Kuşak dolalı belinde,
Kuran vardı elinde,
Hani Yunus dertli Yunus.

3.2.2. Dil, Üslup ve Anlatım

Âşık şiirinin dili, halkın günlük konuşma diliyle paraleldir. Yerel ağız özellikleri ve yöresel deyimleri sıklıkla şiirlerde görmek mümkündür. Bu durumun başlıca nedeni geleneğin sözlü ve performansa bağlı olmasıdır.

Dil ve üslup ayrı olarak düşünülmemesi gereken iki kavramdır. Bir kavramın şiirde kazandığı anlamı çözümlemek için şiirin tamamını ele alarak varlık nedenini ortaya koymak gerekmektedir. Kelimelerin yan anlamları, hissettirdiği duygular ve hatırlattığı düşünceler düz bir anlatımın dışına çıkarır (Artun, 2005:147).

Âşık, şiirinin dörtlüklerini kimi zaman aynı konu etrafında dile getirirken kimi zamanda olaydan bağımsız çelişmeler olduğu görülür. Âşık, şiirini çığırmaya

başladığından itibaren dizeler üzerinde uzun uzun durur. Bu doğaçlama şiir söylemenin bir sonucudur (Boratav, 1978:350).

Sözlü kültürün temel unsurlarından olan; atasözleri, deyimler, dualar, beddualar ve alkış-kargışlar şiire ritmik bir yapı kazandırmaktadır. Buna ilaveten; Âşık şiirinin saz eşliğinde söylenmesi, söz-melodi uyumunu beraberinde getirmektedir.

Âşık, kendine has bir dil dünyasına sahiptir. Bu söylemi etkin kılan unsurlar bulunmaktadır. Bunların birkaçını Artun, aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

1. Yerel kelimeler

2. Yerel deyimler

3. Atasözleri ve deyimler

4. İkilemeler

5. Pekiştirmeler

6. İmgesel kelime öbekleri

7. Yeni yaratımlara yönelmek (2005:151-153).

Ozan İsa Erdoğan'ın derlenen şiirlerinin çoğunda, Kırşehir yöresine ait ağız özelliklerini kullandığı tespit edilmiştir. Kelimelerde k-g, k-ğ, k-h değişimlerinin olduğu görülmüştür. Şiirlerinde genel olarak açık ve anlaşılır bir dil kullanılmaktadır.

Son çekim edatlarından olan "ile" edatının –(neyin) veya (leyin) şeklinde kullanılmasıyla -l->-n akıcı ünsüzü arasında değişim görülmektedir (Günşen, 2019:69). İsa Erdoğan "Yaktın Ali Sarı Yaktın da Gittin" (214) adlı şiirinin dördüncü kıtasında 'yas ile', 'sis ile' ve 'taş ile" kelime gruplarında akıcı ünsüz değişimi yaptığı görülmüştür:

Arife günümüz geçti yasınan,
Malatya'ya gittik karla sisinen,
Mezara suyunu döktük taşınan,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Âşık "Gün Görmedi Benim Babam" (126) şiirinin ilk iki kıtasında Kırşehir'in yöresel ağızlarında kullanılan kelimelere yer vermiştir. İlk kıtanın birinci dizesinde yer

alan ‘iskarpin’ kelimesinin günümüzde karşılığı ‘ayakkabı’ ‘soğuk kuyu’ olarak bahsettiği ise lastik ayakkabı çeşididir. İkinci kıtanın ikinci dizesinde yer alan ‘dabaz’ kelimesi soğuktan derinin kızarması, deri üzerinde kaşıntı oluşması anlamlarına gelen bir kelimedir.

İskarpini soğuk kuyu,
Çeşmeden çekerdi suyu,
Anamın da yoktu huyu,
Gün görmedi benim babam.

Sıkıntıdan düşünürdü,
Dabaz olur kaşınırdı,
Yazın bağa taşınırdı,
Gün görmedi benim babam.

Erdoğan, “Afrin’de Düğün Varmış” (236) adlı şiirinde mahalli (yöresel) söyleyiş kullanarak hece düşmesi meydana getirmiştir. Gelirim kelimesi yerine ‘gelem’ ölürüm kelimesi yerine ‘ölem’ olurum kelimesi yerine ise ‘olam’ kelimesini kullanmayı tercih etmiştir. Bu sayede 8’li hece ölçüsünün çizgisinden çıkmamıştır.

Erdoğan’ım bende gelem,
Şehit olmak için ölem,
Hepinize kurban olam,
Vurun hain köpeklere.

3.2.2.1. Doğrudan Anlatım

İsa Erdoğan şiirlerinin çoğunu doğrudan anlatım yolunu kullanarak yazmayı tercih etmiştir. Âşık ilettiği mesajı dolaysız bir şekilde okuyucuya ifade etmektedir. Halk ozanı olmanın özelliklerinden birisi de halkın anlayabileceği bir dili kullanıp söylemektir.

Âşık “Okuyalım” (106) adlı şiirinde birçok konu hakkında uyarılarda bulunmaktadır. “Al eline kitap oku” dizesinde bilgiye ne kadar önem verdiğini açıkça belirtirmiştir. “Hoylan hoylan bakıp durma” dizesinde ise boş işlerle vakit

harcanmaması gerektiğini vurgulamıştır. Şiirdeki öğütler, emir kipi ve doğrudan kendi düşünceleri ile ifade edilmiştir:

Al eline kitap oku,
Hoylan hoylan bakıp durma,
Bu dünyada neler olmuş,
Fitneliğe sokup durma.

Bölücülük yapma sakın,
Olun insanlığa yakın,
Atamıza iyi bakın,
Uzak durup hatır sorma.

Bayrağı vatan tutun,
Haram değil helal tutun,
Hep birlikte olsun bütün,
Aklı ermezden akıl alma.

Birlikte olup barışalım,
Hep birlikte yarışalım,
Kenetlenip sarılalım,
Horlayıp da sakın kırma.

İsa Erdoğan'ım sözüne,
Gelin konuşun yüzüme,
Şifalar versin gözüne,
Hal bilmeze sakın varma.

3.2.2.2. Hitapla ve Nasihatle Anlatım

Âşıklar, toplum içinde kılavuz niteliğinde bir mertebeye sahiptirler. Halkı, doğru davranışlar hakkında bilgilendirme ve ahlaki tutumları öğrenme gibi nasihatler (öğütler) ile yönlendirmelerde bulunurlar. Hayat tecrübesi geniş âşıkların, "Ey, Hey, Bre, Dostum, Halkım, Kardeşlerim" hitap kelimeleri kullanarak halkla doğrudan iletişime geçerler.

İsa Erdoğan şiirlerinde nasihatlere yer verirken aynı zaman da hitap kelimeleri kullanarak seslenişini daha etkin kılmaktadır. "Bağımıza Kuşlar Konmuş" (60) adlı şiirinde üzüm bağından bahsetmektedir. Doğaya değer veren âşık, uzun süre bakımsız kalan üzüm bağını kardeşlerine "Gelin kardeşlerim, gelin" ifadesiyle seslenerek eski haline dönmesi için çağrıda bulunmuştur.

Bağımıza kuşlar konmuş,
Gelin kardeşlerim gelin,
Salkımların çöpü kalmış,

Gelin kardeşlerim gelin.

Âşığın, "Karıncadan İbret Alın" (104) adlı şiiri nasihat temalı şiirleri arasında yer almaktadır. Karıncalar sabrın ve çalışmanın bir sembolüdür. Şiirde, insanlara helal kazancın nasıl elde edilebileceğine dair nasihatini karıncalar üzerinden anlatmaktadır. Ve bu anlatımı sağlarken topluma "İnsanoğlu, İnsanoğlu" hitabıyla seslenir:

Karıncadan ibret alın,
İnsanoğlu, İnsanoğlu!
Ona öyle saygı duyun,
İnsanoğlu, İnsanoğlu.

3.2.2.3. Soru Sorma Yoluyla Anlatım

Âşıklar, şiirlerinde soru sorma yoluyla anlatmak istedikleri düşünceyi güçlendirmek isterler. Soruların çoğunu cevap almak için sormazlar. Dikkat çekmek, vurgulamak ve düşündürmek için dizeler arasında soru sormayı tercih ederler. Bu anlatım yolunu tercih ederken istifham ve tecahül-i arif söz sanatından yararlanırlar.

İsa Erdoğan "Olmaz Olsun Böyle Kader" (73) adlı şiirinde sevgiliye olan sitemini dile getirmek istemiştir. Birlikte yaşadıkları anıları, soru sorma yoluyla tekrar hatırlatarak anlatımı güçlendirmiş ve sevgiliye olan kırgınlığını ifade etmiştir:

Sana hizmet etmedim mi?
Senin ile gitmedim mi?
Baş yastıkta yatmadım mı?
Olmaz olsun böyle kader.

Âşık, gençlik yıllarında yazdığı "Acep Evlensem mi Evlenmesem mi?" (95) adlı şiirinde zamanın genç kızlarına olan eleştirisini, soru sorarak okuyucuya anlatmaktadır. Burada sorulan soruya cevap aramak istediği de aşikârdır:

Yaşım geldi yirmi dördün başına,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?
Zamanın kızları gitmez hoşuma,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Istarı bilmez halı dokusa,
Elif'i bilmez Kuran okusa,
Çalmayı bilmez soba yaksa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Anayı tanımaz, babayı bilmez,
Göğüsler açılmış, kör olur görmez,
Elbise alırsın beğenip giymez,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Buğdayı bilmez hamur yoğursa,
Diziler bitmez yatağa yatsa,
Herifi bilmez çocuk doğursa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Bürgüyü bürünmez, yemeği yapmaz,
Abdesti alıp da namazı kılmaz,
Komşular gelse de yüzüne gülmez,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Omçayı bilmez pekmez kaynatsa,
Tandırı bilmez bulguru yapsa,
Tanrıyı bilmez Allaha tapsa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Tarlayı bilmez ki ekine gitmez,
Yatar öğleye kadar hoşuma gitmez,
Sığırı sürmez, kuzuyu gütmez,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Mutfağı bilmez yemeği yapsa,
Bahçeyi bilmez güllere baksa,
Geceyi bilmez soyunup yatsa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Şehiri çok sever, köyü beğenmez,
Dolaşır çarşıda eve hiç gelmez,
Sabahleyin gider, akşama gelmez,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

İsa Erdoğan'ım karara vardım,
Düşündüm taşındım bir yuva kurdum,
Nihayet sonunda ben mutlu oldum,
Çok düşündüm de bende evlendim.

3.2.2.4. Tasvir Yoluyla Anlatım

Âşıklar, şiirlerini genellikle topluluk önünde, meclislerde, kahvehanelerde ve derneklerde söylemektedirler. Bulundukları toplulukta dikkati çekmek ve anlatmak istedikleri düşünceleri okuyucunun gözünde canlandırmasını isterler. Bu bağlamda şiirlerinde tasvir yoluyla anlatımı sıkça kullanmaktadırlar.

İsa Erdoğan Manisa Soma'da çalıştığı sıralar gördüğü bir güzele "Manisa'da Soma Var" (2) adlı şiiri yazmıştır. Şiirde, güzeli ilk gördüğü halini tasvir ederek duygularını anlatmak istemiştir:

Manisa'da soma var,
İçinde bir güzel yâr,
Evlerine varamam,

Başında tülbent sarı,
Gezer ararlar yâri,
Görmeyince duramaz,

Sokakları eğri dar. Bırakmaz koca karı.

Zeytin toplar dalından,
Pek de memnun halinden,
Güzelleri pek yosma,
Tutturmuyor elinden.

Ben Soma'ya geleli,
Çiçek verdi bereli,
Çok sordum da söylemez,
Acep aslı nereli?

Cilveli ve hem nazlı,
Sever sevdası gizli,
Söz verir de gelmezler,
İstiyorlar hep sazlı.

Erdoğan'ım genç yaşın,
Ne kadar güzel kaşın,
Arabama binmedi,
Daha küçüktür yaşım.

Erdoğan "Seyfe Gölü" (213) şiirinde; Kırşehir'in göz bebeği olan Seyfe Gölünün güzelliklerinden bahsederken tasvir yoluyla anlatım kullandığı görülmektedir. Gölün içerisinde yer alan yeşilbaş ördekleri, suyun berraklığını ve çeşitli kuş türlerinin varlığını betimleyerek anlatmıştır:

Dağdan gelen sular sende durulur,
Yeşilbaşlar su içinde görünür,
Karabatak birbirine örülür,
İçinde pelikan olan göl bizim.

3.3. Söz Sanatları

Söz sanatları, âşık şiirinde anlatılmak istenen düşünceyi etkileyici bir ifade oluşturmak ve duyguyu yoğunlaştırmak için kullanılmaktadır. Dilin olanaklarından yararlan âşıklar, edebi sanatlara da başvururlar (Artun, 2019: 165).

İsa Erdoğan'ın şiirlerinde birçok edebi sanatı kullanarak anlatımı güçlendirdiği tespit edilmiştir. Şiirlerinde; teşbih, teşhis, telmih, mübalağa, tezat, tenasüp, tecahül-i arif, tekrir, istifham, iltifat, kinaye ve muamma söz sanatları incelenmiştir. Âşığın şiirlerinde yer alan söz sanatları aşağıdaki gibidir:

3.3.1. Benzetme (Teşbih)

Teşbih, aralarında ilgi bulunan kelimeleri benzerlik yönünden güçsüz durumda olanı daha üstün olana benzetilerek oluşturulan bir söz sanatıdır (Dilçin, 1983:405). İsa Erdoğan şiirlerinde sıkça benzetme sanatından yararlanır. Özellikle sevgiliye yazılan şiirlerinde, sevgilinin güzelliğini tasvir etmek için benzetme sanatını kullandığı görülmektedir. "Gözünü Sevdiğim" (21) adlı şiirinde kıtaların son dizelerinde 'gibiyim' edatını kullanarak o anki ruh halini 'yanmak, donmak, bıkmak' fiilleri ile anlatmaya çalışmıştır.

Gözünü sevdiğim ey nazlı dilber,
Ben seni seveli Mecnun gibiyim,
Gözlerim kapıda seni beklerken,
Ateşin korunda yanmış gibiyim.

Gözlerin gözlerime bakarken benim,
O sevda yüreğimi yakarken benim,
Ufukta gönlüm akarken benim,
Sevdanın çölünde yanmış gibiyim.

O güzel gözlerin yakar sinemi,
Dağlara taşlara döksem kanımı,
Seviyorum diyen her gün yanımı,
Beklediğin günler donmuş gibiyim.

İsa Erdoğan'ım hep beni yaktın,
Hani seviyordun kalbimi yıktın,
Kırk sene sevdim canımdan bıktım,
Bu acı sevdadan bıkmış gibiyim.

Erdoğan, yukarıda yer alan şiirinde sevgiliyi nazlı bir dilbere benzetir. Farsça bir kelime olan dilber, divan edebiyatında sıkça sevgiliyi tasvir ederken kullanılan bir kelimedir. Sevgiliye olan aşkından Mecnuna döndüğünü dile getirir.

Aşağıdaki tabloda İsa Erdoğan'ın derlenen tüm şiirlerindeki benzetme sanatı örnekleri sıralanmıştır:

Örnek Dörtlük	Benzeyen	Benzetilen	Benzetme Aracı
Bir meyve misali ham iken yettin, Yeşil otlar gibi toprakta bittin, Hak vakti olunca gün gibi battın, Omuzlar yüzen sal değil misin?	O /Sevgili (gizli özne)	Meyve Yeşil ot Gün	gibi
Ölümsüz gibi çalışan, Edep erkana alışan, Aklında ne şan ne şöhret,	Ahi	Ölümsüz	gibi

İşte ona derim Ahi.	(Gerçek Özne)		
Ziyaret tepede bir garip mezar, Gelen ziyaretçi kamanı gezer, İsa Erdoğan'da sevgiyle yazar, Kabirde rahat yat Dadaloğlu.	Dadaloğlu (Gerçek Özne)	Garip Mezar	-(gibi)
Ufuktan bir güneş doğdu, Oda Atatürk, Atatürk oldu, Geldi Cumhuriyeti kurdu, Saygım sana sonsuz Paşam.	Atatürk (Gerçek Özne)	Güneş	-(gibi)
Karalık'ta armut yerdik bal gibi, Baderesi'nde erik yolduk nar gibi, Kuzuyu, oğlağı sevdik yar gibi, Kırığı özledim tayı özledim.	O/ (Gizli Özne)	Bal Nar Yar	gibi
Ne oldu da çabuk usandın benden, Ellerin için sevgilim derken, Güzel keklik gibi elimden yerken, Elimden uçan kuşa döndün sevgilim.	O / Sevgili (Gizli Özne)	Keklik	gibi
Baldızımda ceylan gibi sekiyor, Değme sakın patlıcanı ekiyor, Dikeni de arı gibi sokuyor, Bir patlıcanı bulamadım ben baldız.	Baldız (Gerçek Özne)	Ceylan Arı	gibi
Torunî sevilen ulu bir çınar, Yürekler soğutur sanki bir pınar, Gelmezsem düğüne el beni kınar, Allah yuvanızı mutlu eylesin.	Torunî (Gerçek Özne)	Çınar	-(gibi)
İçimden bir his hep sizi anar, Kör Mehmet köyünde bir ışık yanar, İsa Erdoğan'da, akan bir pınar, Allah yuvanızı mutlu eylesin.	İsa Erdoğan (Gerçek Özne)	Pınar	-(gibi)

Bahar yeli gibi ılık esersin, İnsan olmayana sende küsersin, Önce yüreklisin cesur yazarsın, İşin gücün rast gelsin Feride.	Feride T. (Gerçek Özne)	Yel	gibi
Kırşehir'in gülü gibi kokuyor, Şiirleri halı gibi dokuyor, Saz elinde türküleri okuyor, Geleceğin ozanı sensin Feride.	Feride T. (Gerçek Özne)	Gül Halı	gibi
Sevdiğim gül diken oldu, Gözyaşımı döken oldu, Nehir gibi akar oldu, Sanmam artık bundan sonra.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Nehir	gibi
Yaradanım vermiş düşmesin dile, Bir ceylan misali geçmesin ele, Yanakları al al benzemiş güle, Güllerin içinde olasın güzel.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Ceylan Gül	-(gibi) gibi
Tatlanmış yanağın sanki bal gibi, Uzanmış boyun selvi gibi, Bahçede açılan gonca gül gibi, Ne olur gülünü koklatma güzel.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Bal Selvi Gonca Gül	gibi
Güneş gibi doğdun düze, Sevgi verdin hepimize, İnşallah gelmezsin göze, Sayın Tayyip Başkanım.	T. Erdoğan (Gerçek Özne)	Güneş	gibi
Sülüne benziyor güzel boyun var, Cihanda bulunmaz senin huyun var, Gönlümün içinde ayrı yerin var, Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Sülün	-(gibi)
Şekerpareye dönmüşsün güzel, Neden sen dalından kopmayı bilmen, Sallanır durur dalların ucu, Şu benim halimden bilmeyi bilmen,	O/Sevgili (Gizli Özne)	Şekerpare	-(gibi)

Gül yüzlü sevdiğim naz etme bana, Senin nazın artık çekilmez oldu, Dünyayı verseler dönüp de bakmam, Sevdanın gülleri serilmez oldu.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Gül	-(gibi)
Boyu uzun dal gibi, Yanakları bal gibi, Değmen ona n'olur, Soğuk durur kar gibi.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Dal Bal Kar	gibi
Sürmesini çektin gözün, Doyamadım tatlı sözün, Ay gibi parlayan yüzün, Keşke seni sevmeseydim.	O/Sevgili (Gizli Özne)	Ay	gibi
Bir kara haberin düştü dillere, Sakın koymayalım gurbet ellere, Bülbül gibi hep ağladı güllere, Sevda çöllerinde Neşet Ertaş'ım.	Neşet Ertaş (Gerçek Özne)	Bülbül	gibi

Tablo 7. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde teşbih (benzetme) söz sanatı*

3.3.2.Teşhis (Kişileştirme)

İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkları, bir insan kişiliğinde gösterme sanatına teşhis denilir. Teşhis sanatı yapılırken istiare ve teşbih gibi söz sanatlarından yararlanılmaktadır (Dilçin,1983: 419).

İsa Erdoğan "Kızılırmak Kanser Olmuş" (143) adlı şiirinde teşhis söz sanatına başvurmuştur. Kızılırmak, İç Anadolu bölgesinde yer alan Türkiye'nin en uzun nehridir. Kırşehir'in içinden geçen bu nehir âşığın, çocukluk döneminde vakit geçirdiği bir mekandır. cansız bir varlık olan Kızılırmak insana ait olan kanser hastalığına yakalanmıştır. Âşık, kanser kelimesiyle Kızılırmak'ın insanlar tarafından temiz tutulmadığını ve eski halinden eser kalmadığını vurgulamak istemiştir.

Kızılırmak sen de kanser olmuşsun,
Berrak akar suyun pislik dolmuşsun,
Temiz akar idin neden solmuşsun,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

3.3.3.Telmih (Hatırlatma)

Bir tarihi olay, durum veya hikâyeyi şiirde hatırlatma sanatına telmih denir (Soysal, 2005:92). Dilçin'e göre telmih sanatı, şiirde uzun bir şekilde açıklanmaz. Bir iki sözcükle anlatılmak istenen olay, durum veya hikâye ifade edilir (1983:461).

Âşık, şiirlerinde aşk temasını işlerken kavuşamayan iki sevgilinin duygularına yer verir. Bu duyguları anlatırken telmih sanatından yararlanır. Kavuşamayan iki sevgiliye örnek verirken, Türk halk edebiyatı hikâyelerimizden olan Ferhat ile Şirin hikâyesine hatırlatma yapmaktadır. Örnek 1 ve 2'de yer alan şiir kıtalarında Ferhat'ın aşkı için neler yaptığını hatırlatarak sevgisini dile getirmeye çalışmaktadır. Sevdiğine kavuşamamanın imkânsızlığını ise Leyla ile Mecnunun aşkına benzetir. Örnek 2 ve 3'te Mecnunun, aşkını ararken çöllerde harap olmasını ve menzile yani sevdiğinin yanına ulaşamamasını anlatmaktadır.

Örnek 1 "Varmışsın Kötüye"

Böyle yaşamaktan çıksan bağırsan,
Anlamaz insana sesin duyursan,
Ferhat'ın misali dağları yarsan,
Acep sevdiğini duyar mı bilmem.

Örnek 2 "Mazide Gönlüm"

Bilirim bülbüller yanar hep güle,
Ferhat, Şirin için düşmüştü dile,
Söylemem sevdiğim düşsem de dile,
Söylerim dillerim lal olsun benim.

Örnek 3 "Severse Acısı Derin"

Bir güzel seversen acısı derin,
Sürünür gezersin olmaz ki yerin,
Üzülme sevdiğim bil Allah kerim,
Mecnunda çöllerde yok olmadı mı?

Örnek 4 "Güneşten İleri"

Eğer sevdiğine uzaksa aran,
Gelenden gidenden sevgili soran,
Görmedim dünyada menzile varan,
Varsaydı menzile Mecnun varırdı.

Erdoğan, "Dört Kardeşin Tek Bacısı" (80) adlı şiirinde 'Dünya Sultan Süleyman'a Kalmaz' sözünü kullanarak telmih sanatına başvurmuştur. Sözün Hz. Süleyman'a mı yoksa Kanuni Sultan Süleyman'a mı söylendiği bilinmemektedir. Fakat iki önemli şahsiyetin ortak noktası uzun süre görevlerini icra etmeleridir. Ömür ne kadar uzun olursa olsun bir gün toprağa gidileceğini bu sözle anlatarak anlatımı kuvvetlendirmiştir. Şiir, İsa Erdoğan'ın kaybettiği kız kardeşinin ardından yazdığı bir ağıt türüdür.

Fanidir bu dünya inan ki fani,
Sultan Süleyman'a kalmadı baki,
Ömür dolmuş artık gidenler hani,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Erdoğan, aşağıda yer alan "Güneşten İleri" (110) şiirinin her dizesinde tarihi olaylara yer vererek telmih sanatını kullanmıştır. Ferhat ile Şirin- Kerem ile Aslı'nın kavuşamayan aşk hikâyesi, Kerbela olayında Hz. Hüseyin'in vefatı ve Nesimi'nin 1417 yılında derisinin yüzülerek öldürülmesini hatırlatarak aşk temasını şiirinde işlemiştir.

Ferhat'ta dağları delerek gitti,
Kerem Aslı için yanarak yitti,
Kerbela çölünde Hüseyin bitti,
Nesimi yüzüldü yârin aşkıyla

3.3.4.Mübalağa (Abartma)

Âşığın, herhangi bir konuda olan düşüncesini, olduğundan çok veya az gösterilmesine mübalağa adı verilir (Dilçin, 1983:447). Erdoğan, şiirlerinde mübalağa sanatını kullanmayı çok tercih etmemiştir. İşlediği konuları gerçeklikle paralel olarak anlatarak inandırıcılığın daha kuvvetli olduğunu düşünmektedir.

Aşağıda yer alan "Bizim Hacıbektaş" (56) adlı şiirinde Hacıbektaş'a olan özlemini dile getirmektedir. Hacıbektaş'ın bu dünyadan göçüşünün kendisinde derin izler bıraktığını "İçim kan ağlıyor seni gördükçe" dizesiyle anlatmıştır. Bu dizede aynı zamanda mübalağa (abartma) sanatına yer vermiştir.

Hacıbektaş velilerin velisisin,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe,
Elimizden aldı Menderes seni,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

Aşk temasını şiirlerinde işleyen Erdoğan, aşkını karşı tarafa söylemek yerine şiir yazarak duygularını anlatmayı tercih etmiştir. Bu durum sonucunda ise kavuşamayan iki aşığın serüveni şiirlerine konu olmuştur. "Gül Yüzlü Sevdiğim"(105)

adlı şiirinde gençlik yıllarında uzaktan sevdiği bir güzel ile kavuşamamalarını anlatmaktadır. “Dünyayı verseler dönüp de bakmam” sözüyle bu aşkın imkânsızlığını okuyucuya anlatmak istemiştir:

Gül yüzlü sevdiğim naz etme,
Senin nazın artık çekilmez oldu,
Dünyayı verseler dönüp de bakmam,
Sevdanın gülleri serilmez oldu.

3.3.5.Tezat

Anlam bakımından aralarında zıtlık ilişkisi olan kelimelerin bir arada kullanılmasına tezat sanatı adı verilmektedir (Soysal, 2005:110). Şiirin sanatsal yönünü kuvvetlendirmek adına âşıklar, şiirlerinde zıt kelimeler kullanmaktadır. Tezat kelimeler, okuyucunun şiirde ne anlatmak istediğine dair düşünme fırsatı verir. İsa Erdoğan, şiirlerinin çoğunda tezat kelimelere yer vermiştir. Tezat kelimelerin duyguları daha çarpıcı kıldığını ve verilen mesajın daha etkili olduğunu söylemektedir. “N’olur Doktor Bak Bir Bana” (169) şiirinde yaşadığı bel ağrısını konu olarak ele almıştır. Gece ve gündüz kelimelerini kullanarak ağrının çok uzun süre geçmediğini anlatmaya çalışmış ve bu şekilde anlatımı kuvvetlendirmiştir:

Gece gündüz yatamadım,
Ben ağrıyı atamadım,
O hapları yutamadım,
N’olur doktor bak bir bana.

İsa Erdoğan, (237) şiirlerinde birden fazla zıt kelimeleri de kullandığı görülmektedir:

Acı olur bu kötüye kalması,
Ağlamaktan bilemesin gülmesi,
Yaşamaktan daha iyidir ölmek,
Gelip cenazene durasım gelir.

Aşağıdaki tabloda Erdoğan’ın derlenen şiirlerinde yer alan tezat kelimeler metin ile gösterilmiştir:

Sıra	Örnek Dörtlük	Tezat Sanatını Oluşturan Kelimeler
1	Helal kazanç helal lokmam, Kazancıma haram sokmam, Hak yolundan tövbem çıkmam, İşte ona derim Ahi.	Helal/Haram
2	Erdoğan'ım bilemedim, Ben İzmir'e gelemedim, Ağladım da gülemedim, Büyük ozan Neşet Ertaş.	Ağlamak/Gülmek
3	Bu bayrak ebedi böyle kalacak, Kardeş kavgası da bir gün duracak, Düşman ölür dostluk baki kalacak, Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim	Dost/Düşman
4	Bayrağı vatan tutun, Haram değil helal tutun, Hep birlikte olsun bütün, Akıl ermezden akıl alma.	Helal/Haram
5	Sevmiyorum diye yalan söyleme, Ardımdan koşarak gelen sendin, Geceyi gündüze katıp arayan, Her sabah peşime düşen sendin.	Gece/Gündüz
6	Kötü söze dilim varmaz, İyi sözden hoca olmaz, Hoca benden paran kalmaz, Yazık sana Ahmet Hoca.	İyi/Kötü
7	Yakışır mı sana yalan, Geldim gittim falan filan, Başkasına beni salan, Yazık sana Ahmet Hoca.	Gelmek/Gitmek
8	Dert çare oluyor, Hastaları soruyor,	Dert/Çare

	İlaçları veriyor, Feridun Kunak geliyor.	
9	Yazın sıcaktır kışları serin, Gurbet ellerinde olmadı yerim, Anaya babaya hasret giderim, Ne olur köyüme götürün beni.	Yaz/Kış
10	Alem dalmış bu dünyanın derdine, Bu zamanda zor rastlanır merdine, Gel öğüt ver büyük küçük ferdine, İnsan en iyi hal değil misin?	Küçük/Büyük
11	Gece demen gündüz demen, Kanımızı her gün emen, İçlerinde biri yaman, Yaktın beni sivrisinek.	Gece/Gündüz
12	Kuruya yaş diyenlere, Kul hakkını yiyenlere, Varken çulu giyenlere, Anlayana selam olsun.	Yaş/Kuru
13	Gider dolu gelir dolu, Ağzı vardır yoktur kolu, Öyle biliyorlar yolu, Karıncadan ibret alın.	Gelmek/Gitmek
14	Helal mi haram mı kazanmış para, Oğlunun altına vermiş araba, Bilir mi bilmez mi salmış yollara, Trafik dersini al da öyle gel.	Helal/Haram
15	Yazı kışı görmediysen, Beş vakti kılmadıysan, Atasözü duymadıysan, Duyanlara selam olsun.	Yaz/Kış
16	Ustası yok hocası yok, Gündüzü yok gecesi yok, Fabrika bacası yok,	Gündüz/Gece

	Karıncadan ibret alın.	
17	Anam yoktur babam yoktur, Çekilmiyor bu dert çoktur, Yaşamaktan ölüm haktır, Her günüm kara geçiyor.	Yaşamak/Ölmek
18	Oruç gider gelir bayram, Ben olurum size hayran, Bazen kola bazen ayran, İsa sana her gün bayram.	Gelmek/Gitmek
19	Kara üzüm, ak üzüm, Görmesin artık gözüm, Sökelim gelin güzün, Gelin kardeşlerim gelin.	Ak/Kara
20	Ötüşür kazların hem de ördeğin, Yazın azalırsın kışın pek derin, Sen olmasan acep nere giderim, Kışın kar altında duran göl bizim.	Yaz/Kış
21	Gündüzüm oluyor gece, Okuyorum hece hece, Çözülmüyor bu bilmece, Okunacak dil kalmamış.	Gündüz/Gece
22	Eğer sevdiğine uzaksa aran, Gelenden gidenden sevgili soran, Görmedim dünyada menzile varan, Varsaydı menzile mecnun varırdı.	Gelmek/Gitmek
23	Gönül bahçesinde bir gülüm kaldı, Uzatıp elimi deremiyorum, Uzak değil bana pek de yakınsın, Bir türlü yanına varamıyorum.	Uzak/Yakın
24	Sabah akşam hep dolaştık, Mevzilere biz ulaştık, Seyit onbaşıyla şaştık, Yatar şehidim şehidim.	Sabah/Akşam

25	Mikrofonlar son ayar, Senin sözü kim duyar, Büyük küçük kim sayar, Çekilmez oldu şehir.	Küçük/Büyük
26	Hazan mevsiminin son güz ayıdır, Gençliğinden olmuş yaşlı çağında, Son yaprak dokundu gönül bağında, Öyle bir insandı bil Aşık Hasan.	Genç/Yaşlı

Tablo 8. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tezat söz sanatı*

3.3.6.Tenasüp

Şiirde anlamca birbirine yakın kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşan sanata tenasüp sanatı denir (Durbilmez, 2020: 183). Âşıklar, şiirin anlam bütünlüğünü korumak adına tenasüp sanatına sıkça başvururlar. Tenasüp sanatı, sözlü aktarımda dinleyicinin şiiri hatırlamasını kolaylaştırır ve anlamda tutarlığını artırır.

İsa Erdoğan'ın şiirlerini incelendiğinde tenasüp sanatına örnek birçok şiiri bulunmaktadır. "Gurur Verir Türk Polisi" (104) adlı şiirinde "nöbet-telsiz-polis" kelimeleriyle anlam bütünlüğünü yakalayarak polislik mesleğini, okuyucuya anlatmaya çalışmıştır:

Nöbet tutar telsizi var,
İçimizde sevgisi var,
Bekarı var evlisi var,
Gurur verir Türk polisi.

Aşağıdaki yer alan tabloda İsa Erdoğan'ın derlenen diğer şiirlerindeki tenasüp sanatı örnekleri verilmiştir:

Sıra	**Örnek Dörtlük**	**Tenasüp Sanatı Oluşturan Kelimeler**
1	Müminler Mekke'ye koşar, Dualarla harem coşar, Yeşil Kubbe dolar taşar, Muhammed'i özlüyorum.	Mekke-Dua-Yeşil Kubbe-Muhammed

2	Muayene olam dedik, Altı iğne birden yedik, Merhem iğne faydalandık, N'olur doktor bir bak bana.	Muayene-İğne-Merhem-Doktor
3	Çalardın sazı Türkmen'im diye, Kaldın Lâpseki'de bilmem ne diye, Memleket sevdası gelirim diye, Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.	Saz-Türkmen-Lâpseki-Yastıman
4	Has bahçeye gir de durma, Güller senden incinmesin, Çiçeklerde gezen arı, Ballar senden incinmesin.	Arı-Bal-Çiçek-Bahçe-Gül
5	Feride Taşkoparan şair ve ozan, Şiiri, türküyü çok güzel yazan, Yunus'la Neşet'le kanayan kazan, Yunus deryasında salsın Feride.	Şair-Ozan-Şiir-Türkü-Yunus Emre-Neşet Ertaş
6	Deplasmanı severiz, Gol atanı överiz, Bu sene de biz varız, Şampiyon yeşil beyaz.	Deplasman-Gol-Şampiyon
7	Avanos, Ürgüp'ü hiçe saymadı, Topaklıyı, Kozaklıyı görmedi, Hacıbektaş, Nevşehirli olmadı, İçin kan ağlıyor seni gördükçe.	Avanos-Ürgüp-Nevşehir-Hacıbektaş
8	Bu can senden geldi toprak, Birgün sana dönecektir, Vakit geldi ömür doldu, Bu can sana dönecektir.	Can-Toprak-Ömür
9	Onunla görülür bizim aşımız, Altında yanar da pişer aşımız, Odunu yakarız geçer kışımız, İsterim ki, herkes orman sevseydi.	Yanmak-Odun-Orman
10	Yağmuru çok sever karı bırakmaz,	

	Altında otururuz güneş de yakmaz, Erozyonu önler toprağı salmaz, İsterim ki, herkes orman sevseydi.	Yağmur-Erozyon-Toprak
11	Severdi insanı, bilmezdi kini, Abdallar soyundan İslam'dı dini Kırşehir kaybetti böyle ozanı, Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.	Abdal-Kırşehir-Ozan- Muharrem Ertaş
12	Mahallede öldüğünü duydular, Duydular da avlumuza doldular, Cenazeni ağ kefene koydular, Dört tane kardeşin bir tek bacısı.	Ölüm-Cenaze-Kefen

Tablo 9. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tenasüp söz sanatı*

3.3.7.Tecahül-i Arif

Bir gerçeği, bir nükteye bağlayarak bilmiyormuş izlenimi verilmesine tecahül-i arif denilmektedir (Dilçin, 1983:441). Âşık, bilmemezlikten geldiği konu hakkında okuyucuya bazı mesajlar vermektedir (Kocakaplan, 1998:183).

Erdoğan, şiirlerinde Tecahül-i Arif söz sanatına da yer vermiştir. Âşık, bildiği konuyla ilgili sorular sorarak okuyucuya mesaj vermektedir. "Kızılırmak" (142) adlı şiirinde de bu durum söz konusudur. Şiirin konusu; Kızılırmak'ta birçok insanın boğularak vefat etmesi ve bu durumun bir daha yaşanmaması için dikkatli olunması gerektiğidir. Aşağıdaki dizelerinde sorduğu soruların cevabını bilse de Kızılırmak'a olan sitemini tecahül-i arif söz sanatını kullanarak okuyucuya mesaj vermeye çalışmıştır:

Senin işin can almak mı?
Kin dolusu kan olmak mı?
Bazen deli sel olmak mı?
Can incitme bundan sonra.

"Ben Gönlümü" (99) adlı şiirinde, Âşık gönül verdiği güzele söyleyemediği duyguları anlatmaktadır. Beslediği aşkın hiçbir zaman bitmeyeceğini ve bu sevgiye saygı duyulması gerektiğini dizelerine işlemiştir. Seven gönül yorulur mu? sorusunu

yönelterek bu sorunun cevabını bilse dahi güzele mesaj vermek ister. Gönül yorulmaz sevmekten, bunu sende bilmelisin mesajı iletilmiştir:

Su akmazsa durulur mu?
Temelsiz ev kurulur mu?
Seven gönül yorulur mu?
Anlayana selam olsun.

Kırşehir'de bulunan Kesik Köprü yeterli bir sebep sunulmadan yetkililer tarafından yıkılmıştır. İsa Erdoğan'ın gençlik yıllarının geçtiği Kesik Köprü 'de birçok anısı bulunmaktadır. Köprünün yıkılması, âşıkta derin bir üzüntü bırakmıştır. "Kesik Köprü" (80) adlı şiirinde de bu duygulara rastlamamız mümkündür. Köprüyü bu hale getiren kişilere karşı dizelerinde sorular yönelterek sitemini ifade etmiştir. Bildiği soruların altında yatan mesajlar dikkat çekicidir:

Acep bu köprünün suçu ne idi?
Bunca asır durmuş kime ne dedi?
Seni yıkmak için çürüktü dedi,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

İsa Erdoğan'ın tecahül-i arif söz sanatını kullandığı diğer örnekler:

Örnek 1

Sallasak yere düşer mi?
Ocağa koysak pişer mi?
Kaynayınca taşar mı?
Ne zaman yetecek bunlar.

Örnek 2

Bacayı kapattık, camı bantladık,
Derdin üstüne derdi ekledik,
Gelir diye aybaşını bekledik,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Örnek 3

Yaşım geldi yirmi dördün başına,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?
Zamanın kızları gitmez hoşuma,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Örnek 4

Susuz çölde gül biter mi?
Çektiğim çile yeter mi?
Yansam dumanım tüter mi?
Bırakmıyor engel beni.

3.3.8.Tekrir

Âşıklar bir düşünceyi şiirin tamamında pekişmesi adına tekrir (yineleme) sanatına başvurduğu görülmektedir (Artun, 2008:15). Âşığın şiirleri incelendiğinde tekrir sanatını bolca kullandığı gözlemlenmektedir. Kafiyeyi sağlamak amacıyla bazen fiilleri bazen de isimleri art arda kullanarak tekrir sanatını dizelerine uygulamıştır. "Sigarayı Hor Görmeyin" (56) adlı şiirinde yazmak fiilini 'yaza yaza' şeklinde kullanarak tekrar etmiştir:

Yaza yaza ben yoruldum,
İçenlere hep darıldım,
Onlara çirkin göründüm,
İnsanı çabuk öldürür.

Erdoğan, "Hani Yunus" (158) ve "Atatürk'e Şiir" (210) şiirlerinde özel isimlerle tekrir söz sanatını kullanarak kafiyeyi yakalamıştır:

Örnek 1

Yunus gezdi dağı taşı,
Allah için döktü yaşı,
Var mıydı dünyada eşi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Örnek 2

Ufuktan bir güneş doğdu,
Oda Atatürk Atatürk oldu.
Geldi Cumhuriyeti kurdu,
Saygım sana sonsuz Paşam.

İsa Erdoğan'ın derlenen tüm şiirlerinden hareketle tekrir söz sanatını kullandığı kıtalar aşağıda yer verilmiştir:

Sıra	Örnek Dörtlükler
1	İsa Erdoğan'ım çok iller gezdim, Çok kazalar gördüm canımdan bezdim. Ağlaya ağlaya çok şiir yazdım, Trafik dersini al da öyle gel.
2	Seviyorsan beni eğer, Bana her gün her gün bayram, Sağ olur da yaşıyorsan, Sana her gün her gün bayram.

3	Oturur yollara küme küme, Onların adına derler amele, Hiç bilmezler bağ belleme, Bunları buradan sürenim gelsin.
4	Ne güzel bir ölüm oldu, Nice ortakları böldü, Geçmez akçe kefil oldu, Veresiye veresiye Ah.
5	Giyinir kuşanır çıkar, Hep komşular ona bakar, Nice nice canlar yakar, Hep avcılar hep avcılar.
6	Erdoğan'ım yazarım, Şehir şehir gezerim, Anlatayım halini, Ben canımdan bezerim.
7	Asi nehrinde çarklar dönüyor, Boz devede inim inim inliyor, Gelen turistler de onu dinliyor, Allah tekrarını nasip eylesin.
8	Adım adım ben bitirdim yolları, Perişan eyleme seven kulları, Hasretinle geçirdiğim yılları, Ne olur bitirmeden gel bari bari.
9	Paket paket içtim seni, İyi diye seçtim seni, Her gün sabah açtım seni, Soyka kalası sigara.
10	Köylü hasret kaldı suya, İçmediler doya doya, Yerler oldu sarı boya, Küresel ısınma geldi.
11	Çanakkale, Gelibolu,

	Gitmekle bitmiyor yolu, Gözyaşlarım dolu dolu, Yatar şehidim şehidim,
12	Güneş vurmuş al al olmuş yüzlerin, O tatlı bakışların güzel gözlerin, Çıkar mı aklımdan şirin sözlerin, Gözlerin gözüme akıyor benim.
13	Leyla diye yana yana, Sözlerine kana kana, Her sözünde dedin ana, Büyük ozan Neşet Ertaş.
14	Al eline kitap oku, Hoylan hoylan bakıp durma, Bu dünya da neler olmuş, Fitneliğe sokup durma.
15	Bana baktığı gözleri, Unutamam unutamam, Bana verdiği sözleri, Unutamam unutamam.
16	Beş çocukla bir de ana, Yiyemezdi kana kana, Düşman oldu gardaş ona, Gün görmedi benim babam.
17	Ayrılık ateşi yaktı sinemi, Kimse bilmez gizli gizli yananı, Sarma bundan sonra azan yaramı, Gönülsüz sevgiyi istemem artık.
18	Baldızımda ceylan gibi sekiyor, Karık karık patlıcanı ekiyor, Dikeni de arı gibi sokuyor, Bir patlıcanı bulamadım ben baldız.
19	Aktı yıldız söktü şafak, Bekliyorum gel bir tanem,

		Sana sevgim kucak kucak, Seviyorum bil bir tanem.
20		Erdoğan'ım sözüm sana, Hasretinle yana yana, Sözlerinle kana kana, Ben gönlüne gül dikerim.
21		Yüzünde güller açıyor, Beni görüne kaçıyor, Melekler gibi uçuyor, Sarı gelin, sarı gelin, Saraylardır senin yerin.
22		Aynı handan gelmiş idik cihana, Beni dövmek için kusur bahane, Sana ne dedimse gel de de bana, Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

Tablo 10. *Ozan İsa Erdoğan'ın şiirlerinde tekrir söz sanatı*

3.3.9.İstifham

Şairin cevabını bildiği bir konu hakkında soru sorarak ve karşısındakinden cevap beklemeyerek oluşturduğu söz sanatına istifham söz sanatı adı verilir (Kocakaplan, 1998: 105). İsa Erdoğan, tecahül-i arif söz sanatından ziyade istifham söz sanatı şiirlerinde daha çok kullanmıştır. Şiiri yazdığı kişiden veya okuyucudan cevap gözetmeksizin sorular sormuş ve sanatını icra etmiştir.

Âşığın "Beni Beğenmeyen Saide Bakın" (97) adlı şiirinin her dörtlüğünün son dizelerinde soru cümleleri bulunmaktadır. Burada sorulan sorulara âşık, cevap beklemez. Çünkü şiiri, yazdığı kişiye olan sitemini soru sorma yoluyla ifade etmek istemiştir.

Beni beğenmeyen Said'e bakın,
Sazımda perdeyi teli bilir mi?
Yaradanım beni sevmiş yaratmış,
Gönülden incinen kulu bilir mi?

Ben incitmem bu dünyada canları,
Bedende taşırım asil kanları,
Kendimden aşağı görmem onları,
Fidanda kırılan dalları bilir mi?

Ben insan olarak geldim dünyaya,
Sevdim insanları aldım sıraya,
Sizden merhem olmaz benim yaraya,
Sevginin yolunu sorsam bilir mi?

Erdoğan, "Gözünden Akan Yaşı" (48) ve "Musa Tepe'ye" (216) adlı şiirlerinde de istifham sanatından yararlandığı görülür:

Örnek 1

Gel dedin de gelmedim mi?
Sana gönül vermedim mi?
Sevdiğimi bilmedin mi?
Bildirme ele bildirme.

Örnek 2

Motordan aşağı inemedin mi?
Önceden freni denemedin mi?
Bayırda motoru yenemedin mi?
Akıllı emimin kara kuzusu.

3.3.10.İltifat

İltifat söz sanatı, âşığın bir konu hakkındaki düşüncelerini heyecanının etkisi altında duygularını ifade etmesidir (Kocakaplan, 1998:80). Âşıklar abartıya kaçmadan sevgilinin güzelliğini, zarafetini iltifat söz sanatını kullanarak övmeye çalışırlar. İsa Erdoğan "Sarı Gelin" (10) adlı şiirinde sevgiliyi gördüğünde içinde yaşadığı heyecanı dile getirmiştir. Sevgilinin bakmaya doyulmayacak bir güzellikte olduğu vurgulamış ve bu zarafetin saraylara layık olduğunu vurgulamıştır:

Yüzünde güller açıyor,
Beni görünce kaçıyor,
Melekler gibi uçuyor,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

Bakmalara hiç kıyamam,
Elma değilsin sayamam,
Yıkık evlerde koyamam,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

Erdoğan'ım bilemedim,
Ben yanına gelemedim,
Yıllar oldu gülemedim,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

3.3.11.Kinaye

Bir durumun hem mecaz hem de gerçek anlamıyla kullanılması sanatına kinaye adı verilir (Soysal, 2005: 110). Kinaye sanatı, söylenmek istenen düşünceyi üstü kapalı bir şekilde anlatma sanatıdır. İsa Erdoğan'ın şiirlerinde kinayeli sözlere rastlamak mümkündür.

Âşığın, aşağıda yer alan "Muhammed'i Özlüyorum" (138) ve "Toklumenli Âşık Said" (228) şiirlerinde "yanmak" kelimesi ile kinayeli bir anlatıma başvurmuştur. Yanmak sözcüğünün gerçek anlamı; ateşin herhangi bir madde ile teması sonucunda alev almasıdır. Mecaz anlamları ise; aşk acısı çekmek, bir şeye tutkulu olmak veya üzüntü yaşamak anlamlarını taşır. Âşık örnek 1'de yanmak kelimesini üzüntü anlamında kullanırken örnek 2'de aşk acısı çekmek anlamında kullanmıştır:

Örnek 1

Mekke'de kuşlar uçuşur,
Allah diyerek ötüşür,
Yanar yüreğim tutuşur,
Muhammed'i özlüyorum.

Örnek 2

Sait'in yerini Seyfullah tutmaz,
Düşersen sevdaya bir gün uyutmaz,
İsa Erdoğan'da sizi unutmaz,
O kara sevdaya yanar giderim.

İsa Erdoğan, "Gülüm" (53) adlı şiirinde "kırılmak" kelimesi ile kinayeli anlatımdan yararlanmıştır. Kırılmak kelimesinin gerçek anlamı, bir darbe sonucu nesnenin parçalara ayrılmasıdır. Mecaz anlamı ise, alınmak ve incinmektir. Âşık "Ne dedim de acep neye kırıldı?" dizesinde sevgilinin incindiği konuyu soru sorarak öğrenmek istemiştir:

Ne dedim de acep neye kırıldı?
İyi idin bilmem neye darıldın?
Soylu iken soysuzlara sarıldın,
Artık bu sevdadan geçelim gülüm.

Âşık, aşağıda yer alan dört şiir örneğinde kinaye sanatını "el" kelimesi ile oluşturmuştur. El insan vücudunda bulunan bir organdır. Fakat âşık şiir örneklerinde el kelimesinin "yabancı" mecaz anlamıyla kullanmayı tercih etmiştir:

Örnek 1

Usandım ben şu ayrılığın elinden,

Örnek 2

Sözünde durmadın hayırsız elsin,

Girdi has bahçeye çıkmayı bilmez,
Hani çok severdin kırk naz eylerdin,
Şimdi şu yüzüme gülenim gelsin.

Deli devre esen sanki bir yelsin,
Seni artık anmam cümle alem bilsin,
Benim şu halimden bilenim gelsin.

Örnek 3

Maziyi gönlüme gömdüm anladım,
Senin için gizli gizli ağladım,
Ellerin içinde kara bağladım,
Gel de şu gönlümü al kara gözlüm.

Örnek 4

Baharın kokusu gelir yelinen,
Bana haber salma ne olur elinen,
Karşılarım seni gonca gülünen,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayri.

Örnek 3'te yer alan "kara" kelimesi dörtlüğün üçüncü dizesinde mecaz anlamı ile kullanılırken dördüncü dizesinde gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

3.3.12.Muamma

Muamma, belirli kurallar çerçevesinde, şiirin tamamında bahsedilen kişinin adına yer vermeden o kişiye yazılan şiirlerdir (Dilçin, 1983: 489). İsa Erdoğan'ın derlenen tek bir şiirinde muamma sanatını kullandığı tespit edilmiştir. Âşık "Onsuz Olmaz" (136) şiirinde Allah'a olan sevgisini dile getirmiş fakat "Allah" sözcüğünü kullanmamıştır:

Bu dünyayı yaratansın,
Göremiyem sen neredesin?
Her gün her an aklımdasın,
Sanadır sevgimiz bizim.

Yücelerin yücesisin,
Gündüzlerin gecesisin,
Dilimizin hecesisin,
O mübarek sevgin senin.

Sensiz yerden taş oynamaz,
Güneş bile sensiz doğmaz,
Ay geceyi aydınlatmaz,
Ağzımızdan düşmez dilin.

Hep cansıza can verensin,
Damarlara kan verensin,
Tüm dünyaya yön verensin,
Görünmeyen tek varsın sen.

Erdoğan'ın aklındasın,
Nere gitsem sen oradasın,
Görünmeyen her yerdesin,

Seni görmek mümkündür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İSA ERDOĞAN'IN ŞİİRLERİNİN TASNİFİ

Âşıklık geleneğinin en yaygın nazım türlerinden biri koşmadır. Koşma nazım türü (6+5) ve (4+4+3) durakları bulunmaktadır. Genellikle kafiye şeması düz kafiyedir. İsa Erdoğan'ın şiirleri koşma türünün 7'li, 8'li ve 11'li hece ölçüsü birimlerine göre tasnif edilmiştir. Şiirleri sağdan sola olmak üzere yazılarak bütünlük sağlanmıştır. Şiirler, konularına göre tasnif edilerek âşığın hangi konular üzerine şiir yazdığı tespit edilmiştir.

4.1. Konularına Göre Koşma Biçimli Şiirleri

4.1.1. Aşk Şiirleri

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

1. GÖNÜL ÇİLESİ

Pınar akar, su çağlar,
Sevda çekenler ağlar,
Sevmeyenler ne bilir,
Seven yürekler dağlar,

Çalı gibi otludur,
Kötü seven dertlidir,
Verin bana güzeli,
Zaten derdim katlıdır.

Sevda yatırmaz evde,
Gönül gezer her yerde,
Ne söylesem anlamaz,
Gezer bildiği yerde.

Ay doğar, güneş batar,
Çile alır, dert satar,
Yâri kötü olanlar,
Gide mutfakta yatar.

Söyleyecek sözüm çok,
Halden anlayanım yok,
Başımı alıp gidemem,
Gel de şu halime bak.

Erdoğan'ım yazarım,
Şehir şehir gezerim,
Anlatmayım halimi,
Ben canımdan bezerim.

(Erdoğan, 2009:54).

2. MANİSA'DA SOMA VAR

Manisa'da soma var,
İçinde bir güzel yâr,
Evlerine varamam,
Sokakları eğri dar.

Başında tülbent sarı,
Gezer ararlar yâri,
Görmeyince duramaz,
Bırakmaz koca karı.

Zeytin toplar dalından,
Pek de memnun halinden,
Güzelleri pek yosma,
Tutturmuyor elinden.

Ben Soma'ya geleli,
Çiçek verdi bereli,
Çok sordum da söylemez,
Acep aslı nereli?

Cilveli ve hem nazlı,
Sever sevdası gizli,
Söz verir de gelmezler,
İstiyorlar hep sazlı.

Erdoğan'ım genç yaşın,
Ne kadar güzel kaşın,
Arabama binmedi,
Daha küçüktür yaşım.

(Erdoğan, 2009:80).

3. ÇAYDANLIĞIN KARAYMIŞ

Çaydanlığın karaymış,
O yâr beni aramış,
Sobada çörek yapmış,
O yâr bensiz yememiş.

Bize gelip gitmez mi?
Koyun kuzu gütmez mi?
Gelip eve yatmaz mı?
Sevda vardır başında.

Sabah işin başında,
Sürme çekmiş kaşında,
Tam on sekiz yaşında,
Yolda oynar tay gibi.

Gelip beni arardı,
Görmeyince yanardı,
Gördüğünde sorardı,
Biraz oynak biriydi.

Bana çalım atmayın,
Ateşiyle yakmayın,

İsa'yı da satmayın,
Gideceğin yer belli.

(1967/Erdoğan'ın arşivinden).

4. EŞEP BAĞLAR BAŞIN

Eşep bağlar başına,
Değmiş on dört yaşına,
Gözlerinde ateş var,
Hayran oldum kaşına.

Yüzüne bakan doyar,
Sanki yirmi dört ayar,
Yanakları gül pembe,
Görse yıldızlar kayar.

Erdoğan'ım özlerim,
Gelir diye gözlerim,
Yaşı küçük dediler,
Ben sızımı gizlerim.

(Erdoğan'ın arşivinden).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

5. BİR GÜZEL

Bir güzel gördüm giyinmiş,
Giyinmiş altına kadife şalı,
Eğer güzel sen eşini bulamazsan,
Ölene dek gider perişan halin.

Sordum güzel, ne de güzel adın var,
Güzeller içinde ayrı tadın var,
Eğer güzel buradan gider gelmezsen,
Anandan babandan bil ki zarın var.

Yürüyüşü belli eder kendini,
Acep güzel sen buldun mu dengini,
Attın şu bağrıma sönmez yangını,
Ahrette sualini ver güzel.

Tatlanmış yanağın sanki bal gibi,
Uzamış boyun selvi dal gibi,
Bahçede açılan gonca gül gibi,
Ne olur gülünü koklatma güzel.

İsa Erdoğan'ım bilmezler haldan,

Kestiler bedenim kurudum daldan,
Giderim yolumda çıkamam yoldan,
Bir gün hesabını verirsin güzel.

(Erdoğan, 2009:89).

6. YARADANIM YANLIŞ YAZAR

Güz geldi döküldü gazel,
Kalmadı mahallede güzel,
Yaradanım yanlış yazar,
Güzeli çirkin üstüne,

Gelinliğin pek güzelmiş,
Onu bilmem kimler almış,
Gördüm bugün rengin solmuş,
Rengine kurban olduğum,

Kurban olurum boyuna,
Hele de gel gir koluma,
Beni çıkarma yoluna,
Yoluna kurban olurum.

Gidiyorsun artık buradan,
Ben sorayım seni nereden,
Bahçedeki kokan gülden,
Kokuna kurban olayım.

Erdoğan'ım boşa koştum,
Sevgi ektim, sevgi biçtim,
Sevgi deryasından geçtim,
Geçtiğin yoluna kurban.

(Erdoğan, 2009:105)[5].

7. İNCİNMESİN

Güzel giyin süslen bana,
Gözler senden incinmesin,
Geç kalmadan koş gel bana,
Yollar senden incinmesin.

Seviyorsan bir güzeli,
Gizli kalsın incinmesin,
Mutlu olmak istiyorsan,
Kollar senden incinmesin.

Günlerini salma boşa,

Suyu akıtma yokuşa,

[5] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:189)'da yer almaktadır.

Aylar senden incinmesin,
Ömür boyu mutlu yaşa,
Yıllar senden incinmesin.

Toprak senden incinmesin,
Denize bakınıp durma,
Göller senden incinmesin.

Başın eğik git yoluna,
Dallar senden incinmesin,
Komşularla hoş sohbet,
Kullar senden incinmesin.

Gideceksem bir vadiye,
Çöller senden incinmesin,
Varıp da binme gemiye,
Sallar senden incinmesin.

Has bahçeye gir de durma,
Güller senden incinmesin,
Çiçeklerde gezen arı,
Ballar senden incinmesin.

Giyinme moru beyazı,
Allar senden incinmesin,
Erdoğan'ım kırma sakın,
Diller senden incinmesin.

(Erdoğan, 2020: 119).

8. BAL BİR TANEM

Aktı yıldız, söktü şafak,
Bekliyorum gel bir tanem,
Sana sevgim kucak kucak,
Seviyorum bil bir tanem.

Resmini aldım elime,
Unutmak mı ne kelime,
İsmin doladı dilime,
Sanki şeker bal bir tanem.

Son bulsun seninle acım,
Sevilmeye çok muhtacım,
Hastayım sensin ilacım,
Gözyaşımı sil bir tanem.

Aklımdasın, fikrimdesin,
Dilimdesin, zikrimdesin,
Erdoğan'ın kalbindesin,
Seni arar dil bir tanem.

(Erdoğan, 2020:166).

9. ÇAKIR GÖZLÜM

Kara kaşın gözün vardı,
Bana karşı sözün vardı,

Sular gibi akıyordun,
Bana nasıl bakıyordun,

Aya benzer yüzün vardı,
Nerde kaldın çakır gözlüm.

Bülbül gibi güle yandım,
Sen konuştun dile yandım,
Geçirdiğim yıla yandım,
Ben inandım çakır gözlüm.

Yüreğimi yakıyordun,
Yaktın beni çakır gözlüm.

Erdoğan'ım bilmez sandın,
Sözlerine kanmaz sandın,
Bana bir gün gelmez sandın,
Gelmez miyim çakır gözlüm.

(Erdoğan'ın arşivinden).

10. SARI GELİN

Yüzünde güller açıyor,
Beni görünce kaçıyor,
Melekler gibi uçuyor,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

Bakmalara hiç kıyamam,
Elma değilsin sayamam,
Yıkık evlerde koyamam,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

Erdoğan'ım bilemedim,
Ben yanına gelemedim,
Yıllar oldu gülemedim,
Sarı gelin, sarı gelin,
Saraylardır senin yerin.

(Erdoğan'ın arşivinden).

11. NÜFUSTAKİ GÜZEL

Sarı saçın berrak yüzün,
Bal gibidir senin sözün,
Bir kere gelmiştim güzün,
Nüfustaki güzel bayan.

Bayan, erkek arkadaşım,
Yanımda da vardı eşim,
Çok sürmedi bitti işim,
Nüfustaki güzel bayan.

Bana resim getir dedi,
Gel şuraya otur dedi,
İmza at da bitir dedi,
Nüfustaki güzel bayan.

Kırşehir'dir ana yurdum,
Adın neydi diye sordum,
Sevgi, saygı orda gördüm,
Nüfustaki güzel bayan.

Erdoğan'ım geldim sana,
Hürmet eylediniz bana,
Çayını içtim kana kana,
Nüfustaki güzel bayan.

(28.05.2025/Kırşehir)

12. KİBAR GELİN

Yola çıksa bakarım,
Sana türkü yakarım,
Eller ne derse desin,
Sana bende bakarım.

Kibar yürür salınır,
Ne söylesem alınır,
Değmeyin ona n'olur,
Bana şirin görünür.

Dalda biter kestane,
Bu şehirde bir tane,
Pek de tatlı konuşur,
Yeni olmuş nar tane.

Erdoğan'ım ağlama,
Ben çalarım bağlama,
Ben incitmem bir canı,
Yüreğimi dağlama.

(09.09.1980/Kırşehir)

13. ENTARİYİ YÂR DİKMİŞ

Entariyi yar dikmiş,
Eteğini dar dikmiş,
Benim gördüğüm güzel,
Şimdi yâri terk etmiş.

Kibar durur salınır,
Ne söylesem alınır,
Endamlıca pek tatlı,
Bana şirin görünür.

Boyu uzun dal gibi,
Yanakları bal gibi,
Değmeyin ona n'olur,
Soğuk durur kar gibi.

Erdoğan'ım ağlama,
Elinde var bağlama,
Ben incitmem canı,
Yüreğini dağlama.

(08.08.2024/Kırşehir)

14. BEN SEVDANIN DALI MIYIM?

Ben sevdanın dalı mıyım?
Yeni açan gülü müyüm?
Yol üstünde çalı mıyım?
Ben sevdayım, sevda benim.

Giden aşar karşı beli,
Esiyor sevdanın yeli,
Gelir bazen deli deli,
Ben sevdayım, sevda benim.

Sevdanın gülleri solmaz,
Sevda çeken gönül ölmez,
Ruh bendenden ayrı kalmaz,
Ben sevdanın dalı mıyım?

İsa Erdoğan'ım şaştım,
Şaştım da gurbete düştüm,
Susuz kaldım, çöllerde bittim,
Ben sevdayım, sevda benim.

(Erdoğan'ın arşivinden)[6].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

15. GÜNEŞTEN İLERİ

Güneşe bakıp da görürüm sanma,
Güneşten ileri aya bak aya,
İnsan sevdiğini sevip almasa,
Dizine vurarak vaha bak vaha.

Güneşin değdiği güller açılır,
Açar çiçeklerde koku saçılır,
Zaman gelir ekilenler biçilir,
Zaman gelecek bekle sevdiğim.

[6] Âşığın arşivinden alınan bu şiiri (Aydın, 2009: 65)'te de yer almaktadır.

Güneşin izleri kalır mı yerde,
Gönül sever ise düşer mi derde,
İnsan sevdiğini arar her yerde,
Mevla'm sevenleri korur yaradan.

Eğer sevdiğine uzaksa aran,
Gelenden gidenden sevgili soran,
Görmedim dünyada menzile varan,
Varsaydı menzile Mecnun varırdı.

İsa Erdoğan'ım sözünden geçmem,
Her olur olmaza sırrımı açamam,
Muhanet ayranı ölsem de içmem.
İçtiğim çeşmenin suyu hoş gelir.

(Erdoğan, 2009:81)

16. DİKİZ AYNASI

Dikiz aynasından gördüm ben seni,
Ok gibi sineme saplandın güzel,
Arasam da senin gibi bulamam,
Senin ayarında daha yok güzel.

İndin taksiden salındın gittin,
Gözüme bakarak bir işmar ettin.
Döndüm omuzdan bir çalım sattın,
Sen de sualini verirsin güzel.

Dikiz aynasından baktım yüzüne,
Doyamadım senin tatlı sözüne,
Canlar mı dayanır ela gözüne,
Ne olur nazını eyleme güzel.

Yaradanım vermiş düşmesin dile,
Bir ceylan misali geçmesin ele,
Yanakları al al benzemiş güle,
Güllerin içinde olasın güzel.

İsa Erdoğan'ım çok güzel gördüm,

Seslendim ardından, ismini sordum,

Koşamam ardından artık yoruldum,

Sen de muradına eresin güzel.

(Erdoğan, 2009:88).

17. NAZİK Mİ NAZİK

Benim sevdiğim de nazik mi nazik,
Koluna takınmış bir tek bilezik,
Düşmüşsün kötüye, canına yazık,
Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.

Sülüne benziyor güzel boyun var,
Cihanda bulunmaz senin huyun var,
Gönlümün içinde ayrı yerin var,
Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.

Güzelin kaderi doğumdan önce,
Güzeller içinden geliyor gonca,
Mecnun'dan beterim, seni görünce,
Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.

Bülbülün güllere olmaz zararı,
Seven insanların gönlü yaralı,
İsa Erdoğan'ın bahtı karalı,
Kadere boynunu bükmüş ağlıyor.

(Erdoğan, 2009: 119).

18. BULUT DÖNER

Bulut döner yüce dağın başında,
Kalem oynar gül yüzlünün kaşında,
Sordum sual ettim on beş yaşında,
Böyle bir güzele can mı dayanır.

Gönülden bilene cana can olan,
Gezdiğin yerlerde sana yol olan,
Sarmak istiyorsan sana kol olan,
Böyle bir güzele can mı dayanır.

Cemalinde doğan aya dur diyor,

Özümden geliyor sana gel derim,

Senin bakışın da bana gel diyor,
Alda beni kollarına sar diyor,
Böyle bir güzele can mı dayanır.

Bahçede açılan gonca gül derim,
İsa Erdoğan'ım hoşça kal derim,
Böyle bir güzele can mı dayanır.

(Erdoğan, 2009: 130).

19. GÖREME'DE BİR GÜZELE VURULDUM

Bin dokuz yüz yetmiş yılında,
Göreme de bir güzele vuruldum,
Ati ile geldi çeşme başına,
Göreme de bir güzele vuruldum.

Göreme de bir derenin içinde,
Bir güzel sevdiysem benim suçum ne,
Taramış zülfünü dökmüş saçını,
Göreme de bir güzel vuruldum.

Atı gitti kendi geldi yanıma,
Kurbanlar olurum senin canına,
Nala çıkmasaydım benim yoluma,
Göreme de bir güzele vuruldum.

Göreme'nin iniş çıkış yolları,
Mevla'm ayırmasın seven kulları,
İsa Erdoğan'ım duruk kalan,
Göreme de bir güzele vuruldum.

(Erdoğan, 2020:161)[7].

20. SEVGİMİZ YILLARCA SÜRSÜN

Sevgimiz yıllarca sürsün bitmesin,
Yanağından gülücükler gitmesin,
Asırlar sürsün de yıllar yetmesin,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

Sabahın güneşi vururşa yüze,
Ne olur unutma gel daim bize,
Bakmaya doyamam o tatlı yüze,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

[7] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2009: 65)'te de yer almaktadır.

Sevgiye bağladım gönül telimi,
Sıkı tut da bırakma hiç elimi,
Ömrü boyu bal akıtan dilimi,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

Seher vakti bülbül öter güllere,
Seven insan hep düşüyor dillere,
Zalim kader muhtaç etmez ellere,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

Ömrümü veririm kıymet bilene,
Canımı esirgemem bana gülene,
Gönlümü alarak her gün gelene,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

İsa Erdoğan'ım kesmem selamım,
Yaza yaza ben tükettim kalemim,
Benim bu halimi sensin bilenim,
Unutmam sevenim, seni unutmam.

(Erdoğan'ın arşivinden).

21. GÖZÜNÜ SEVDİĞİM

Gözünü sevdiğim ey nazlı dilber,
Ben seni seveli Mecnun gibiyim,
Gözlerim kapıda seni beklerken,
Ateşin korunda yanmış gibiyim.

Gözlerin gözlerime bakarken benim,
O sevda yüreğimi yakarken benim,
Ufukta gönlüm akarken benim,
Sevdanın çölünde yanmış gibiyim.

O güzel gözlerin yakar sinemi,
Dağlara taşlara döksem kanımı,
Seviyorum diyen her gün yanımı,
Beklediğin günler donmuş gibiyim.

İsa Erdoğan'ım hep beni yaktın,
Hani seviyordun kalbimi yıktın,
Kırk sene sevdim canımdan bıktım,
Bu acı sevdadan bıkmış gibiyim.

(Erdoğan, 2020: 176).

22. ŞEKERPARE

Şekerpareye dönmüşsün güzel,
Neden sen dalından kopmayı bilmen,
Sallanır durur dalların ucu,
Şu benim halimden bilmeyi bilmen.

Dağların başına kara gidemem,
Gönül bahçesinde sensiz edemem,
Hoyrata düşersen seni güdemem,
Varır bir obaya sorar ağlarım.

Güneş vurmuş al al olmuş yüzlerin,
O tatlı bakışın güzel gözlerin,
Çıkar mı aklımdan şirin sözlerin,
Gözlerin gözüme akıyor benim.

Baharın yelleri çok ılık eser,
Seven sevdiğine böylemi küser,
İsa Erdoğan'da sesini keser,
Bir acı sevdaya yanar ağlarım.

(Erdoğan, 2009: 124).

23. BEN GÖNLÜMÜ BİR GÜZELE KAPTIRDIM

Ben gönlümü bir güzele kaptırdım,
Çektim çektim bırakmıyor yâr beni,
Dağlar taşlar gelsin girsin araya,
Eller gelip bu halimi bilmiyor.

Yükümü yükleyip dağlar aşamam,
Artık bu yaşımda bende koşamam,
Bu deli sevdayla gayrı yaşayamam
Gelme bu yaşımda ar gelir bana.

İsa Erdoğan'ım sözüm geçmiyor,
Gönül bağımdaki gülüm açmıyor,
Kuşlar bile küstü kanat açmıyor,
Ben senin nazından dönemem gayrı.

(18.11.2025/Kırşehir).

4.1.2. Özlem Şiirleri

4.1.2.1. Sevgiliye/Eşe Özlem

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

24. NAZLI YÂRİM

Nazlı yârim geç kalma,
Beni ellere salma,
Uçaktan yer ayırdım,
Otobüsünen gelme.

Fukaranın düşkünü,
Van'a gider kış günü,
Torun çekti götürdü,
Bugün ayın son günü.

Özalp'in içi ayaz,
Giyinme sakın beyaz,
Beni merakta koyma,
Mesajını sıkça yaz.

Bağlamamı çalarım,
Her gün akşam ararım,
Hepsinden pek tatlı,
Torundan diye söylerim.

Damat polis kız hoca,
Dul kaldı yine koca,
Otuz gündür beklerim,
İnşallah gelir gece.

Gülmedim geldi başa,
Gitti gelmedi kışa,
Gelen yok ki sorayım,
Darısı düşman başına.

Çocuk küçük duramaz,
Çıksa evi bulamaz,
Özalp bize çok uzak,
Gönderseler gelemez.

Torun küçük pek tatlı,
Evleri var beş katlı,
Her gün merak ederim,
Gidilmiyor ki atlı.

Erdoğan'ım haklıyım,

Uçtu gitti kekliğim,

Torun izin verirse,

Gelir diye beklerim.

(Erdoğan, 2020: 128,129,130).

25. DEĞİRMENİN TAŞINA

Değirmenin taşına,
Su gelmiyor gelmiyor,
Gelmiş on dört yaşına,
Sevdiğimi bilmiyor.

Değirmenin çarkına,
Yeni vardım farkına,
Senin gibi güzelin,
Kim düşmez ki ardına.

Değirmen üstü savak,
Gel de içeriye bak,
Görmezsem seni eğer,
Alıyor beni merak.

Erdoğan'ı bil seyidim,
Ben yanına gelseydim,
Evleri de yakınmış,
Keşke önce görseydim.

(Erdoğan, 2020: 201).

26. SEN YOKSUN Kİ YANIMDA

Yine akşam oluyor,
Sen yoksun ki yanımda,
Baktım gözüm arıyor,
Sen yoksun ki yanımda.

Güneş akşam aşıyor,
Aklım sana şaşıyor,
Deli gönül yaşıyor,
Sen yoksun ki yanımda.

Erdoğan'ım bekleme,

Saza vuruyor tekleme,

Geçti ömür gidiyor,

Gelir diye bekleme.

(Erdoğan'ın arşivinden).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

27. UNUTAMAM

Bana baktığı gözleri,
Unutamam, unutamam,
Bana verdiği sözleri,
Unutamam, unutamam.

Aylar geçti yıllar geçti,
Ömrüm öyle doldu gitti,
Bütün ümitleri yitti,
Unutamam, unutamam.

Ne istediysem verdi,
Sevdim seni verdin derdi,
Ben veririm o hep yerdi,
Unutamam, unutamam.

Aradığın günü düşün,
Uçtu gitti gönül kuşum,
Erdoğan'la bitti işim,
Unutamam, unutamam.

(Erdoğan, 2020: 137).

28. BEN ÇEKERİM

Bal akıtan dillerinden,
Mis kokan o güllerinden,
Hasret geçen yıllarından,
Ben çekerim ben çekerim.

Silip atmak kolay sanma,
Her görene sakın kanma,
Geçti artık yıllar sanma,
Gözyaşımı ben dökerim.

Erdoğan'ım sözüm sana,

Hasretinle yana yana,

Sözlerine kana kana,

Ben gönlüne gül dikerim.

(Erdoğan, 2020:188).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

29. MAZİDE GÖNLÜM

Maziyi gönlüme gömdüm anladım,
Senin için gizli gizli ağladım,
Ellerin içinde kara bağladım,
Gel de şu gönlümü al kara gözlüm.

Güz ayında güller açar mı sandın,
Sevip de sevdiğin kaçar mı sandın,
Beni bu sevdadan geçer mi sandın,
O tatlı diline kurban olduğum.

Görmeyeli hayli oldu yüzünü,
Nasıl unuturum tatlı yüzünü,
Islatma sevdiğim kara gözünü,
Kara gözlerine kurban olurum.

Bilirim bülbüller yanar hep güle,
Ferhat, Şirin için düşmüştü dile,
Söylemem sevdiğim düşsem de dile,
Söylersem dillerim lâl olsun benim.

Haberin gelmiyor esen yelinen,
Ne olur haberin gönder elinen,
Gel de konuşalım tatlı dilinen,
Haberin beklerim gül kara gözlüm.

Sular hep akıyor engin engine,
Sevenler düşmüyor neden dengine,
Ben sevdim de yandım kendi kendime,
O seven gönlüne kurban olduğum.

İsa Erdoğan'ım düştüm ben dile,

Gelmesen sevdiğim git güle güle,

Sarsaydın seveni o ince bele,

Belinde kemerin ben kara gözlüm.

(Erdoğan, 2020: 138,139).

30. DÖN DE GEL GAYRI

Sen gideli günlerimiz geçmiyor,
Mehmet'im de sensiz çayı içmiyor,
Kapımızdan kimse gelip geçmiyor,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Sen gideli çalmaz oldum sazımı,
Geçip gittin kış eyledin yazımı,
Yılbaşı'nda aldım kestim kazımı,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı

Ne zor imiş ayrılığın acısı,
İçimize düştü evlat acısı,
Anam gitsin dedi Gülhan bacısı,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Gelinimde her gün akşam arıyor,
Torunlarda hatırımı soruyor,
Kasım güllerde sensiz soluyor,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Duman çöktü kapımıza kış oldu,
Sen gideli hayallerim boş oldu,
Geldi sandım uyandım ki düş oldun,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Kuşlar bile yuvasına dönüyor,
Her gidenler bir gün geri dönüyor,
Akmaz oldu sularımız donuyor,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Çekilmiyor şu Çorlu'nun yolları,
Mevla'm ayırmasın seven kulları,
Açılmadan soldurmasın gülleri,

Baharın kokusu gelir yelinen,
Bana haber salma ne olur elinen,
Karşılarım seni gonca gülünen,

Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı. Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

Damat kızım derken torun arıyor, Arı bile boş kovana gelmiyor,
Her gelenler benden seni soruyor, İnan sen gideli yüzüm gülmüyor,
Saksıdaki çiçeklerin kuruyor, İsa Erdoğan'ım haldan bilmiyor,
Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı. Dön artık sevdiğim dön de gel gayrı.

(Erdoğan, 2020: 141,142,143)[8].

31. HAYIRSIZ

Her bayramda gelir diye gözlerim, Yıllar geçti unutulmaz bu acı,
İnan ki hayırsız seni özlerim, Sen bana kardeş de ben sana bacı,
Geçen günlerimi vallahi gizlerim, Ben ölmeden gel de takayım tacı,
Gelsen de gözümde yoksun hayırsız. Ölsen de özümde yoksun hayırsız.

Yıllar geçti hayalimde yüzlerin,
Unutmak kolay mı tatlı sözlerin,
Artık gel desen de tutmaz dizlerim,
İsa Erdoğan'da bitti hayırsız.

(Erdoğan, 2020: 211).

32. GEL BARİ BARİ

Söz verdin hayırsız hani gelmedin, Avluda yetişir güllerin alı,
Ne olur bir seher gel bari bari, Düşer bir soysuza perişan hali,

[8] Âşığın arşivinden alınan bu şiir, (Sinemî, 2016:305)' te de yer almaktadır.

Güneş vurup gün yazıya dalmadan,
Ne olur bir seher gel bari bari.

Acep kim çeker onun vebali,
Kurtul zalimlerden gel bari bari.

Aşkın cevherine daldığı zaman,
İnsanlar uykuya vardığı zaman,
Hayalde aşkını bulduğu zaman,
O an ummanlara dal bari bari.

Bir gün bu haneye düşerse yolun,
Sarmaya erişme kırılsın kolun,
Dillere düşerse bu aciz kulun,
Düşmeden dillere gel bari bari.

Zalime düşersen bilmez halinden,
İnmez bir gün omzundan, dalından,
Gönül bahçesinden, arı balından,
Yiyelim beraber gel bari bari.

Adım adım ben bitirdim yolları,
Perişan eyleme seven kulları,
Hasretinle geçirdiğim yılları,
Ne olur bitirmeden gel bari bari.

Bülbülün konduğu gülün uçları,
Seven insan kabullenir suçları,
Ben severim, sen çatarsın kaşları,
Ne olur bayramda gel bari bari.

İsa Erdoğan'ım eyleme zulüm,
Ölümden öteye gider mi yolum,
Dikenler içinde açan sen gülüm,
Solmadan güllerim gel bari bari.

(Erdoğan, 2009:86,87)[9].

33. UNUTMADIM Kİ

Bir zaman beraber gezdiğim yeri,
Unuttu sanıyorsun unutmadım ki,
Beraber gözyaşı döktüğüm yeri,

Güneşin ateşi yakar gözümü,
Seni bilmem ben unutmam sözümü,
Silemedim anlımdaki yazımı,

[9] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2009: 64)'te de yer almaktadır.

Unuttu sanıyorsun unutmadım ki. Sende bu yarayı sarmaz mı sandın?

Tozlu yollar boğazımı yakıyor, İsa Erdoğan'ım gönül delisi,
Geçmiş şimdi uzaklardan bakıyor, Anlattım bitmiyor kaldı gerisi,
Zülfüne elmas toka takıyor, Hiç çiçek beğenmez gezer arısı,
Beni bu yolları bilmez mi sandın? Arının halını bilmez mi sandın?

(Erdoğan'ın arşivinden).

34. ELİNİ SALLAMA BANA

Baharın geldiğini nerden bileyim, Dağların karları eriyip akar,
Dağlar çiçek açıp gül kokmayınca, Seven sevdiğine aşk ile bakar,
Uzaktan elini sallama bana, Senin bu çalımın gör beni yakar,
Yanıma gelip de yar olmayınca. Bağrımı soğutan kar olmayınca.

Deli gönül hep geziyor deryayı,
Kim saracak bu sinemde yarayı,
Çıkartıp alları giyme karayı,
İsa Erdoğan'ı üzme yeter.

(Erdoğan'ın arşivinden).

35. SAÇINI BAŞINI YOLMADAN GEL

O yârin çilesi çekilmez oldu, Yaşlanıp da duvar dibi sürmeden,
Zülüf ak gerdana dökülmez oldu, Eller bağımızda gülü dermeden,
Sevginin gülleri sökülmez oldu, Duramam sevgilim seni görmeden,

Gönlüm ummanlara dalmadan gel gel. Ellerden haberi almadan gel gel.

Pınar olup aksam yârin bağına, Hasretin bağrımda kar gibi yatar,
Rüzgâr olup essem yarın dağına, Kalbim senin için her daim atar,
Düşersem de bir güzelin ağına, Sensiz kabirlerde ağlayıp batar,
Ne olur ellerin olmadan gel gel. Azrail canımı almadan gel gel.

Gün geçer yollarda ağlayıp durma,
Pişmanım diyerek saçını yorma,
İsa Erdoğan'ı unuttu sanma,
Saçını başını yolmadan gel gel.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.2.2.Memlekete Dair Özlem

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

36. ÖZLEDİĞİM KÖY DOSTLARI

Bir ziyaret görsem yeşil Kaman'ı, Buzluk dağı hiç çıkılmaz başına,
Savcılı, Toklumen barajdan yanı, Avcılar dolaşır gitmez hoşuma,
Çiçekdağı'ndaki eşsiz ormanı, Alişar, Köşker'i gezdik boşuna,
Varıp gölgesinde kalasım gelir. Kınalı kekliği tutasım gelir.

Baranlı Dağları, Bayındır köyü, Mahsenli Ali Efendi unutmam seni,
Toklumen 'de yatar Said'in soyu, Koskoca çınarın yatar bedeni,
Çekilmez bilirim Yelek'in yolu, Yapılmış türbesi yeni mi yeni,

Çekilmez dağları yıkasım gelir.
O mübarek zâti göresim gelir.

Japon Bahçesi'nde bir gün dolaşsak,
Başköy, Kurancılı dağları aşsak,
Demirli, çiftlik gezsek, ulaşsak,
Çoğun da balığı tutasım gelir.

Dulkadirli'yi inip geçelim,
Camız ayranından bir testi içelim,
Yeraltı şehrini gezip görelim,
Üçayak Kilisesi'ne varasım gelir.

Akpınar, Hamitler yolumun üstü,
Mithat Karakuş'u unutma dostu,
Gırtullar'da Haydar'ın dikilir büstü,
Abdallarla muhabbet kurasım gelir.

Malya Gölü uzun çeker varılmaz,
Seyfe Gölü buz altında görülmez,
Akşamüstü Boztepe'de kalınmaz,
Kervansaraydan aşıp gelelim.

Gördüm Dadal'ın Kaman'da büstü,
Sordum soruşturdum çoğumuş dostu,
Mümtaz Boyacıoğlu bize mi küstü?
Öyle bir insan göresim gelir.

Cemele Dağı yüksek mi yüksek,
Çoğun Barajı'nda yüzüyor ördek,
Özdağ'da yapılır testi ile çömlek,
Bir testi suyunu içesim gelir.

İsa Erdoğan'ım Kortulu köyüm,
Orada yata sülalem, soyum,
Sofrasında olur pekmezle üzüm,
Turşuyla pekmezi yiyesim gelir.

(Erdoğan, 2020: 99,100,101).

37. KARANLIKDERE

Niğde'ye bağıdır Karanlıkdere,
Ayrıldım köyümden ben nere,
Anamın babamın doğduğu yere,
Ne olur köyüme götürün beni.

Yazları sıcaktır kışları serin,
Gurbet ellerinde olmadı yerim,
Anaya babaya hasret giderim,
Ne olur köyüme götürün beni.

Sıladan uzakta geçmiyor günüm,
Karanlıkdere 'ye düşerse yolum,
Bu hasretlik bana babadan zulüm,
Ne olur köyüme götürün beni.

İsa Erdoğan'ım bende gelirim,
Karanlıkdere'yi gelir görürüm,
Esen yellerinden haber alırım,
Ne olur köyüme götürün beni.

(Erdoğan, 2020: 197)

38. KIRŞEHİR GÖNLÜMDE YATIYOR

Bağlandı yollarım varamaz oldum,
Kırşehir burnumda tütüyor benim,
Uzak kaldım vatanıma yurduma,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

Kaleden görünür obruğun başı,
Ağlarım gurbette dökerim yaşı,
Özledim içtiğim tarhana aşı,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

Gurbet acı gelir çekmekle bitmez,
Gülsüz bahçelerde bülbüller ötmez,
Seslensem uzansam ellerim yetmez,
Kırşehir gönlümde yetiyor benim.

Bahar gelir lale güller açılır,
Güzelleri top top gider seçilir,
Tarlalarda ekinleri biçilir,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

Hayalini ben gözümde unuttum,
Ben ömrümü gurbet elde çürüttüm,

Yel vurur kokar iğdenin dalı,
Güzeller giyer pembeye alı,

Yağdı yağmur güneş vurdu kuruttum,
Kırşehir gönlümde yatıyor gönlüm.

Eskiler söylerler kadife şalı,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

Gurbet ellerinde ahu zardayım,
Sarmayın halımı pek de dardayım,
Gönlüm Kırşehir'de kendim buradayım,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

İsa Erdoğan'ım sazım elimde,
Yazarım söylerim kendi halimde,
Elin gülü kokmaz kendi gülümde,
Kırşehir gönlümde yatıyor benim.

(Erdoğan, 2020:51,52)[10].

39. ŞİRİN KIRŞEHİR

Akpınar'a geldim başladı ilim,
Senden ayrı kalmak gönlüme zulüm,
Dilerim gurbette kalmasın ölüm,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Muharrem Usta'mız Şemsi Yastıman,
Dillerde söylenir cevizli Kaman,
Neşet'in sevdiği bir kaşı keman,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Tepede görünür al yeşil Kaman,
Kükrer Dadaloğlu'm hiç vermez aman,
Ömür bitip ecel geldiği zaman,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Seyfe gölü can katıyor çöllere,
Uçuşur kuşların iner göllere,
Hasan Nebioğlu düştü dillere,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Çiçekdağı'mızın yeşil ormanı,
Boztepe'de olur şahman harmanı,
Malya'nın ayranı dizim dermanı,

Hacı Bektaş komşu, söylesem bitmez,
Âşık Said hayalimden hiç gitmez,
Hepsini saymaya kağıtlar yetmez,

[10] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Kartal, 2018: 25)'te de yer almaktadır. Aynı zamanda Bağlandı Yollarım başlığı ile (Aydın, 2009:63)ve (Gökbulut, 2011: 'te yer almaktadır.

Bağrında öleyim Şirin Kırşehir. Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

Ahi Evran duyuyor adını, Karakurt kaplıcan dillere destan,
Yunus ile aldık şiir tadını, Ünlüdür üzümü bol olur bostan,
Erenler diyarı beyi, kadını, Terme suyu ile olur hastan,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir. Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

İsa Erdoğan'ım yazdım, yazarım,
Gurbet ele düşsem mecnun gezerim,
Kırşehir'e kazın benim mezarım,
Bağrında öleyim Şirin Kırşehir.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.3. Ayrılık/ Gurbet Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

40. BIRAKMIYOR ENGEL BENİ

Gönül dosta gitmek ister, Susuz çölde gül biter mi?
Bırakmıyor engel beni, Çektiğim çile yeter mi?
Geçit vermez yüce dağlar, Yansam dumanım tüter mi?
Bırakmıyor engel beni. Bırakmıyor engel beni.

Gün geçer aklımda yeri, Yaradanım sabır versin,
Silemedim geçenleri, Sevene seveni versin,
Ayrıldığım günden beri, Erdoğan'da gülün dersin,

Bırakmıyor engel beni. Bırakmıyor engel beni.

(Erdoğan, 2009:127)[11].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

41. USANDIM BEN

Usandım ben şu ayrılığın elinden, Görmeseydim bana bakan gözünü,
Girdi has bahçeye çıkmayı bilmez, Duymasaydım konuştuğun sözünü,
Hani çok severdin kırk naz eylerdin, Zülfün altında güzel yüzünü,
Şimdi şu yüzüme bakmayı bilmez. Artık o yüzünü görenler gelsin.

Sözünde durmadın hayırsız elsin, Sevenin halinden sevenler anlar,
Deli devre esen sanki bir yelsin, Gönül istemezse sarar mı kollar,
Seni artık anmam, cümle alem bilsin, Böyle ömrü geçti boşuna yıllar,
Benim şu halimden bilenim gelsin. O geçen yıllara dönesim gelir.

İsa Erdoğan'ım çile çekemem,
Huri melek olsan boyun bükemem,
Geçti artık gözyaşını dökemem,
Döktüğüm gözyaşımı silmeyi bilmez.

(Erdoğan, 2009: 93)[12].

42. GİBİYİM

[11] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabında alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 311)' de yer almaktadır.
[12] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008: 189)'da yer almaktadır.

Benim böyle duruşuma bakmayın,
Sevdanın çölünde kalmış gibiyim,
Sam değdi dalıma yandım kavruldum,
Ateşin korunda yanmış gibiyim.

Bir güzel elinde ciğerim yanıyor,
Beni görenlerde iyi bilir kanar,
Başımda her daim bir bulut döner,
Tabuta konmamış bir ölü gibiyim.

Erdoğan'ım davalı mı bilemem,
Ayrılık acısı zordur gülemem,
O yâr beni ben o yâri göremem,
Dalında yaprağı solmuş gibiyim.

(Erdoğan, 2020: 190).

43. BEŞİĞİN ÖTESİ

Beşiğin ötesi gurbet sayılır,
Sevdiğim yanımda sen olmayınca,
Dertlerim üstüne derdim katılır,
Sevdiğim yanımda sen olmayınca.

Bir daha gurbete çıkarsam eğer,
Sevdanın ışığı yakarsam eğer,
Daha el yüzüne bakarsam eğer,
Şu bakan gözlerim kör olsun benim.

Hiç biter mi şu gurbetin çilesi,
Hayalin gözümde seni göresi,
Gel desen gelemem, uzak arası,
Hayalim gözünde sakla sevdiğim.

Söylesem derdimi esen yellere,
Acep götürür mü bizim ellere,
Ayrılırken konuştuğumuz dillere,
Sıcak ellerinden tutasım gelir.

Artık çekilmiyor gurbetin kahrı,
Doldur elin ile içerim zehri,

Akar gözlerimden Sakarya Nehri,

İsa Erdoğan'a az bile gelir.

(Erdoğan, 2009: 107)[13].

44. SEVERSEN ACISI DERİN

Bir güzel seversen acısı derin,
Sürünür gezersin olmaz ki yerin,
Üzülme sevdiğim bil Allah Kerim,
Mecnun'da çöllerde yok olmadı mı?
Ferhat'ta dağları delerek gitti,
Kerem,Aslı için yanarak gitti,
Kerbela çölünde Hüseyin bitti,
Nesimi yüzüldü yârin aşkıyla.

İsa Erdoğan'ım sevda bilirim,
Sen ararsan bende hemen gelirim,
Ben senin yoluna canım veririm,
Sonumuz ayrılık oldu neyleyim.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.4. Sitem ve Şikâyet Şiirleri

4.1.4.1. Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

45. HABERİNİ EL GETİRSİN

Usandırdın beni senden,
Haberini yel getirsin,
Sevdasını bilemedim,
Haberini el getirsin.
Başın, beden hep yerinde,
Sevgi bıraktın derinde,
Yaktın kalbimi serinde,
Haberini el getirsin.

[13] Âşığın arşivinden alınan bu şiir (Sinemî, 2016: 307) ve (Aydın, 2008: 189)' da yer almaktadır.

Kar yağıyor dağa taşa,
Sevgimizi saldın başa,
Ne kadar yaşarsan yaşa,
Haberini el getirsin.

Yıllarımız gitti boşa,
Bundan sonra sen ha yaşa,
Yazımı getirdin kışa,
Haberini el getirsin.

Erdoğan'ım ben yaşarım,
Hayal peşinde koşarım,
Eller yanar ben taşarım,
Haberini el getirsin.

(Erdoğan, 2009: 94)[14].

46. YAKIŞTIRAMADIM SANA

Bayram günü kara giymiş,
Yakıştıramadım sana,
Hımbılı yanına almış,
Yakıştıramadım sana.

Bayramda seni bekledim,
Günlerime gün ekledim,
Bunca sevgimi sakladım,
Yakıştıramadım sana.

Dostluğumuz böyle kalsın,
Gönüller hep sevgi dolsun,
Güller bahçesinde solsun,
Yakıştıramadım sana.

Güzelliğin aklımı aldı,
Yıllarca sözüne kandı,
Tatlı gülüşüne yandı,
Yakıştıramadım sana.

[14] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Gündüz, 2008: 186)'da yer almaktadır.

Erdoğan'ım ben yanarım,

Tatlı söze pek kanarım,

Herkesi seven sanırım,

Yakıştıramadım sana.

(Erdoğan, 2009: 108).

47. KADERE BOYUN BÜKERİM

Kadere boyun bükerim,
Her gün gözyaşı dökerim,
Ben dilimden hep çekerim,
Sevmeseydim güzel seni.

Hiç sözünde durmadın sen,
Bir gün olsun gülmedin sen,
Sevdiğimi bilmedin sen,
Sevmeseydim güzel seni.

Erdoğan'ım gönül eri,

Geldim amma salma geri,

Has bahçede gezen arı,

Sevmeseydim güzel seni.

(Erdoğan, 2020: 163).

48. GÖZÜNDEN AKAN YAŞI

Gözlerinden akan yaşı,
Sildirme ele sildirme,
Bunca yıldır sevdiğimi,
Bildirme ele bildirme.

Gül yanağın ıslanmasın,
Seven gönül paslanmasın,
Başın ele yaslanmasın,
Güldürme ele güldürme.

Gel dedin de gelmedim mi? Erdoğan'ı bilme ne olur,
Sana gönül vermedim mi? Halimi hiç sorma ne olur,
Sevdiğimi bilmedin mi? Başkasının olma ne olur,
Bildirme ele bildirme. Öldürme ne olur öldürme.

(Erdoğan, 2020: 147-148).

49. TOPLAMAYIN IHLAMURU

Toplamayın ıhlamuru, Başında var telli duvak,
Kalsın dalında dalında, Gelemem ki yolun ırak,
Ne dedim de niye küstün? Ölüyorum gel de bir bak,
Ölsün yolumda yolumda. Ölsün yolumda yolumda.

Sarı çiçek sararıyor, Erdoğan'ım bil halımdan,
Neden rengin kararıyor, Yeter artık in dalımdan,
Dertlerimi sıralıyor, Ölsem de dönmem yolumdan,
Ölsün yolumda yolumda. Ölsün yolumda yolumda.

(Erdoğan, 2009: 122).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

50. AL KABUL EYLE

Benim dilekçemi al kabul eyle, Neyleyim dünyada köşkü, sarayı,
Aşktan yana şikâyetim var benim, Doktor bile saramadı yarayı,
Vakit geçirmeden tez çabuk yolla, Söyleyin dostlara bulsun arayı,

Aşktan yana şikâyetim var benim. Belki şikâyetten geri dönerim.

Şikâyeti sen yaz, pulu da hazır, Dost başa yağdırır dağlardan karı,
Hayırlı işlerde yetişir Hızır, Gönül istemezse sarar mı yâri,
Yar kabul ederse yeter bir hasır, Gülsüz bahçelerde konar mı arı,
O da sevenlere çok bile gelir. Arının yaptığı bal İsa benim.

(Erdoğan, 2009: 74)[15].

51. VARMIŞSIN KÖTÜYE

Yeşil Kırşehir'e nasıl kır dersin, Acı olur bu kötüyle kalması,
Varmışsın kötüye nasıl yâr dersin, Ağlamaktan bilemesin gülmesi,
Ölümden öteye yolum var dersin, Yaşamaktan daha iyidir ölmesi,
Böyle yaşamaktan ölüm hak sana. Gelip cenazene durasım gelir.

Böyle yaşamaktan çıksan bağırsan, Yazanın kalemi kırılsın derim,
Anlamaz insana sesin duyursan, Artık kaderine boyun eğerim,
Ferhat'ın misali dağları yarsan, İsa Erdoğan'ım artık ne derim,
Acep sevdiğini duyar mı bilmem. Benim söylediğim kar etmez sana.

(Erdoğan, 2009: 125).

52. GÜL YÜZLÜ SEVDİĞİM

Gül yüzlü sevdiğim naz etme bana, Yüksek uçar turnaların sürüsü,
Senin nazın artık çekilmez oldu, Ayrılmış eşinden yanar birisi,

[15] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2009: 63)'te yer almaktadır.

Dünyayı verseler dönüp de bakmam,
Sevdanın gülleri serilmez oldu.

Güzelin elinden gönül arası,
Çiçekten çiçeğe dolaşır durur.

Gönül tarlasına darı ekilmez,
Seven insan sevdiğine kırılmaz,
Rızasız bedene kollar sarılmaz,
Sarılan bedene kollar ben olam.

Güz gelir bahçeye dökülür gazel,
Sevenler ayrılsa hep deli gezer,
İsa Erdoğan'da söyleyip yazar,
Sazına telinde unutma beni.

(Erdoğan, 2009: 129).

53. GÜLÜM

Çekilmiyor bu dünyanın kahrı,
Doldur avuları içelim gülüm,
Ne söylesem eller beni kınıyor,
Doldur avuları içelim gülüm.

Bahar gelir koyun kuzu meleşir,
Hep sevenler sevdiğine ulaşır,
Küs olanlar bir gün olur barışır,
Gel de el ele koşalım gülüm.

Ne dedim de acep neye kırıldı?
İyi idin bilmem neye darıldın?
Soylu iken soysuzlara sarıldın,
Artık bu sevdadan geçelim gülüm.

Güllerin dalları kopmadan solmaz,
Gönülden sevenler inan ki ölmez,
O vicdan hesabı zordur çekilmez,
Ne olur beraber çekelim gülüm.

Dinlemez halimi halden bilmeyen,
Gönül bahçesinde gülden bilmeyen,
Arının yaptığı baldan bilmeyen,
İsa Erdoğan'a soralım gülüm.

(Erdoğan, 2020: 75-76).

54. HAYIRSIZ SEVGİLİ

Sevmiyorum diye yalan söyleme,
Ardımdan koşarak gelen sendin,
Geceyi gündüze katıp arayan,
Her sabah peşime düşen sendin.

Ayrılık ateşi yaktı sinemi,
Kimse bitmez gizli gizli yananı,
Sarma bundan sonra azan yaramı,
Gönülsüz sevgiyi istemem artık.

Ne oldu da çabuk usandın benden,
Ellerin için sevgilim derken,
Güzel keklik gibi elimden yerken,
Elimden uçan kuşa döndün sevgilim.

Otuz yıl peşinde gezdirdin beni,
Bu tatlı canımdan bezdirdin beni,
Dillere düşüp yazdırdın beni,
Sormadın İsa'nın halın güzel.

(Erdoğan, 2020: 144).

55. BAHARIN GELDİĞİNİ NERDEN BİLEYİM

Baharın geldiğini nerden bileyim?
Dağlar çiçek açıp gül kokmayınca,
Uzaktan elini sallama bana,
Yanıma gelip de yar olmayınca.

Dağların karları eriyip akar,
İnsan sevdiğine böyle mi bakar?
Senin o bakışın gör beni yakar,
Salınıp gezen yâr olmayınca.

İsa Erdoğan'ım ben çok söyledim,
Bir vefasızınan gönül eyledim,
Yalandan sevgiymiş bende neyleyim,
Bahçede açılan gül olmayınca.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.4.2. İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

56. SİGARAYI HOR GÖRMEYİN

Sigarayı hor görmeyin,
İnsanı çabuk öldürür,
Doktor hekimi gezdirmez,
İnsanı çabuk öldürür,

Kokar yanında durulmaz,
İçer dumandan görülmez,
Kim olduğun bilinmez,
İnsanı çabuk öldürür.

Kimseye muhtaç eylemez,
Gizli sırrını söylemez,
Peş peşe yakar söndürmez,
İnsanı çabuk öldürür.

Sigaraya hiç doymazlar,
Ne içtiğini bilmezler,
Dumandan insan görmezler,
insanı çabuk öldürür.

Kapıları çalan olmaz,
Kokudan eve girilmez,
Derdin ne ise bilinmez,
İnsanı çabuk öldürür.

Çoluk çocuk var demezler,
İştahlı yemek yemezler,
Zararı varsa bilmezler,
insanı çabuk öldürür.

Öksürükten yatamazlar,
Söz verip de tutamazlar,
Başkasına satamazlar,
insanı çabuk öldürür.

Salacaya bineceksin,
Teneşire ineceksin,
Sıcak suyla yunacaksın,
İnsanı çabuk öldürür.

Duman sarar sağı solu,
Bir gün kestirirler kolu,

Söyledim de duymadılar,
Sigaraya kıymadılar,

Allah'ın be şaşkın kulu,
insanı çabuk öldürür.

Beni bir gün saymadılar,
İnsanı çabuk öldürür.

Bir gün tövbe edeceksin,
Vakit gelmiş gideceksin,
Evlat gelin ne edeceksin,
İnsanı çabuk öldürür.

Pişman olun para etmez,
Varlığın seninle gitmez,
Hiç kimseye gücün yetmez,
İnsanı çabuk öldürür.

Sigara illet beladır,
Kokusu sanki heladır,
Onu yakması sevdadır,
insanı çabuk öldürür.

Yaza yaza ben yoruldum,
İçenlere hep darıldım,
Onlara çirkin göründüm,
İnsanı çabuk öldürür.

Görüyorum içenleri,
Kendisinden geçenleri,
Pis kokuyu saçanları,
İnsanı çabuk öldürür.

İsa Erdoğan'ım yanmadım,
İçenlere hiç kanmadım,
Ben onları dost sanmadım,
İnsanı çabuk öldürür.

(Erdoğan, 2009: 17,18,19)[16].

57. VERESİYE

Ne güzel bir ölüm öldü,
Nice ortakları böldü,
Geçmez akçe kefil oldu,

Alan gitti hiç gelmedi,
Benim halimden bilmedi,
Asıldı yüzüm gülmedi,

[16] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:190)'da yer almaktadır.

Veresiye veresiye ah. Veresiye veresiye ah.

Neyim varsa hepsi gitti, Allah'ın rahmeti boldur,
Bütün paralarım bitti, Çek silahı sende öldür,
Sevdiği dostlardan etti, Abdestsiz namazını kıldır,
Veresiye veresiye ah. Veresiye veresiye ah.

Gelenleri hiç kırmadık, İsa Erdoğan'ım battım,
Parasını hiç sormadık, Ben yurdumu gurbet yaptım,
Hep ağladık hiç gülmedik, Bitli yorganlarda yattım,
Veresiye veresiye ah. Veresiye veresiye ah.

(Erdoğan, 2009: 32)[17].

58. N'OLUR DOKTOR BAK BİR BANA

Şikâyetim bel ağrısı, Yaz ilacı gönder bana,
Düşmana versin darısı, Bu can emanettir sana,
Geçti ömrümün yarısı, İlaç iğne koy bir yana,
N'olur doktor bak bir bana. N'olur doktor bak bir bana.

Girdim içeriye, durdum, Muayene olam dedik,
Doktor Şenol Beyi sordum, Altı iğne birden yedik,
Hastaları çokmuş, gördüm, Merhem iğne faydalandık,
N'olur doktor bak bir bana. N'olur doktor bak bir bana.

[17] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016: 308) ve (Aydın, 2008: 192)' de yer almaktadır.

Bekledim, gelmedi sıra,
Cebimde kalmadı para,
Doktor benden hesap sora,
N'olur doktor bak bir bana.

Kontrole ben gelemem,
Üç saat burada duramam,
Bir daha doktor soramam,
N'olur doktor bak bir bana.

Gece gündüz yatamadım,
Ben ağrıyı atamadım,
O hapları yutamadım,
N'olur doktor bak bir bana.

Elliyi geçeli yaşım,
Birgün belim bir gün başım,
Dertler benim can yoldaşım,
N'olur doktor bak bir bana.

Belimde ağrı geçmedi,
Elim cebime gitmedi,
İlaca param yetmedi,
N'olur doktor bak bir bana.

İsa Erdoğan'ım hasta,
Kavuştursun beni dosta,
İyi doktor iyi usta,
N'olur doktor bak bir bana.

(Erdoğan, 2009: 47,48).

59. TABELACI AHMET HOCA

Kötü söze dilim varmaz,
İyi sözden hoca almaz,
Hoca bende paran kalmaz,
Yazık sana Ahmet Hoca.

Yakışır mı sana dolan,
Geldim gittim falan filan,
Başkasına beni salan,
Yazık sana Ahmet Hoca.

Üç gün dedin bir ay geçti,

Güvendim de sana geldim,

Tabelaya kuşlar sıçtı,
Gönlümüze yara aştı,
Yazık sana Ahmet Hoca.

Her sözüne nasıl kandım,
Seni ben bir esnaf sandım,
Yazık sana Ahmet Hoca.

Öğretmenden esnaf olmaz,
Söz verir sözünde durmaz,
Abdest alıp namaz kılmaz,
Yazık sana Ahmet Hoca.

Bir bardak çayını içtim,
On bir kere geldim geçtim,
Esnaf diye seni seçtim,
Yazık sana Ahmet Hoca.

KIYŞAD diye salladın sen,
İpi dala bağladın sen,
Erdoğan'a ağladın sen,
Yazık sana Ahmet Hoca.

(Erdoğan, 2020: 167,168).

60. BAĞIMIZA KUŞLAR KONMUŞ

Bağımıza kuşlar konmuş,
Gelin kardeşlerim gelin,
Salkımların çöpü kalmış,
Gelin kardeşlerim gelin.

Omçada üzüm kalmamış,
Yaprakları da solmamış,
Vurduğum kuş ölmemiş,
Gelin kardeşlerim gelin.

Kovaladım uçmadılar,
Daldan dala geçmediler,
Dıranayı seçmediler,

Su kalmamış nerden içer,
Omçadan omçaya geçer,
Dıranayı pek çok sever,

Gelin kardeşlerim gelin.

Issız deve bağ olur mu?
Etrafları dağ olur mu?
Size vuran sağ olur mu?
Gelin kardeşlerim gelin.

Omçalara bant bağladım,
Durdum kenarda ağladım,
Onlara türkü söyledim,
Gelin kardeşlerim gelin.

Kenarında taş kalmamış,
Tüy dökülmüş kuş kalmamış,
Omçalarda yaş kalmamış,
Gelin kardeşlerim gelin.

Bunlara ben kuş diyemem,
Vurup etini yiyemem,
Gece-gündüz ben gelemem,
Gelin kardeşlerim gelin.

Omçalara kuram tuzak,
Şehir bize hayli uzak,

Gelin kardeşlerim gelin.

Üzüm bulamadım yiyem,
Ben bunları kime diyem,
Üzümsüz omçayı nidem,
Gelin kardeşlerim gelin.

Üzüm bitti, kuş kalmadı,
Gözlerimde yaş kalmadı,
Atılacak taş kalmadı,
Gelin kardeşlerim gelin.

Üstü bayır, altı dere,
Yedirmedi, döktü yere,
Şikâyete gidem nere,
Gelin kardeşlerim gelin.

Bağımdan beni bezdirdi,
Tüfek alıp da gezdirdi,
Kalem alıp da yazdırdı,
Gelin kardeşlerim gelin.

Kara üzüm ak üzüm,
Görmesin artık gözüm,

Şikâyeti kime yazak,
Gelin kardeşlerim gelin.

Sökelim gelin güzün,
Gelin kardeşlerim gelin.

Dedemden kalan bağımız,
Geçmeden gençlik çağımız,
Bu bağ bizim bağımız,
Gelin kardeşlerim gelin.

Kalmadı burada bağlar,
Seni gören bana söyler,
İsa bu haline ağlar,
Gelin kardeşlerim gelin.

(Erdoğan, 2009: 49,50,51).

61. ÇALIŞANA İŞ ÇOK

Alışmışsın bol yiyelim,
Devlete kötü diyelim,
Kokulu gömlek giyelim,
Çalışmadan geçinilmez.

Çalışana işimiz çok,
Şükür olsun karnımız tok,
Çalışana sözümüz yok,
Aylak aylak gezip durma.

Kırk bin lira olmuş maaş,
İşe gitme şaşkın dolaş,
Giyinmişsin altın kumaş,
Çalım satıp geziyorsun.

Sigara düşmez elinden,
Küfür akar dilinden,
Memnun değil halından,
Kim verecek sana ekmek?

İş bulunca çalışsana,
Her zorluğa alışsana,
İş bulma ile konuşsana,
Devlete suç buluyorsun.

Emekliye sözüm yoktur,
Az paraya gönlü toktur,
Seveni sayanı çoktur,
Her gününe şükreder.

Şoförüm beni bezdirdi,
Şoför arattı gezdirdi,
Kalem alıp yazdırdı,
Kazancı hep ister benden.

Erdoğan'ım çalışalım,
Her zorluğa alışalım,
İyilerle tanışalım,
Düşmeyiz biz dara bir gün.

(15.02.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

62. BEN BİR İNSAN ARIYORUM

Ben bir insan arıyorum,
Özü sadık, sözü sadık,
Güvenilir dost kalmamış,
Özü sadık, sözü sadık.

Bak başıma gelenlere,
Bizi insan görenlere,
Dost yoluna ölenlere,
Güvenilir yâr kalmamış.

Almış başını gidiyor,
Komşu gıybeti ediyor,
Konmadan göçüp gidiyor,
Bekleyecek yıl kalmamış.

Başım yere bükülmeden,
Gözümden yaş dökülmeden,
Taze fidan sökülmeden,
Dikilecek yer kalmamış.

Cehalet almış, götürmüş,
Haksızlık gelmiş, oturmuş,
İnsan dostluğu yitirmiş,
Tutunacak dal kalmamış.

Sözlerimi sanma yalan,
Atalardan bize kalan,
Eylediler hepsi talan,
Kalınacak yurt kalmamış.

Hani sen bir soylu idin,
Güzel ahlak, huylu idin,

Yazarım, tükendi kalem,
Dost kalmadı, kime gelem?

Fidan gibi boylu idin,
Güvenilir huy kalmamış.

Sözünde duranlar nerde?
Kara çarşaf siyah perde,
Maskeleri düştü, yerde,
Utanacak yüz kalmamış.

Dostum diye sarıldığım,
Konuşmadan ayrıldığım,
Kül olup da savrulduğum,
Güvenilir yel kalmamış.

Bazen gamlı, bazen elem,
Gezeceğim yer kalmamış.

Gündüzüm oluyor gece,
Okuyorum hece hece,
Çözülmüyor bu ilmece,
Okunacak dil kalmamış.

İsa Erdoğan'ım yazılmıyor,
Dille kuyu kazılmıyor,
Her yerlerde gezilmiyor,
Güvenilir dost kalmamış.

(Erdoğan'ın arşivinden)[18].

63. SOYKA KALASI SİGARA

Dostum diye sarıldığım,
İçip içip savurduğum,
Öksürükten yorulduğum,
Soyka kalası sigara.

Paket paket içtim seni,
İyi diye seçtim seni,
Her gün sabah açtım seni,

Seni içtim bırakmadım,
Lafa sözü hiç bakmadım,
Baba ana hiç takmadım,
Soyka kalası sigara.

Yalvarırım ne olur bırak,
Biraz da başkasını yak,
İçenlere dön de bir bak,

[18] Âşığın arşivinden alınan bu şiiri (Aydın, 2009:62)'de yer almaktadır.

Soyka kalası sigara.

Ciğerlerim doldu duman,
Laf duymadım halim yaman,
İçtim ölüyorum aman,
Soyka kalası sigara.

Para buldum seni aldım,
Koynumdan hiç ayırmadım,
Dövüşüp de ayrılmadım,
Soyka kalası sigara.

Yaktığımda güldün bana,
İçtim seni kana kana,
Çocukluğumdan bu yana,
Soyka kalası sigara.

Öyle tatlı geldin bana,
Kötü dedirtmedim sana,
Aradım ben yana yana,
Soyka kalası sigara.

Soyka kalası sigara.

Utanmayı bilmedin sen,
Neler dedim almadın sen,
İyi söze kanmadın sen,
Soyka kalası sigara.

Geçtin köşeye oturdun,
Yedin canımı bitirdin,
Hasta düşürüp yatırdın,
Soyka kalası sigara.

Çocuk kadın demedin,
Girdin cebime yamandın,
Gençliğime acımadın,
Soyka kalası sigara.

İsa Erdoğan'ım yaşa,
İçmiyorum seni boşa,
Çaldım paketini taşa,
Soyka kalası sigara.

(Erdoğan, 2009: 97,98).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

64. KIZILIRMAK KANSER OLMUŞ

Kızılırmak sen de kanser olmuşsun,
Berrak akar suyun pislik dolmuşsun,
Temiz akar idin neden solmuşsun,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

Nice yiğitleri aldın götürdün,
Çok yerlere elin mahsul bitirdin,
Uğradığın çok yerleri batırdın,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

Temiz akar idin bazen içerdim,
Yüz yüze ben karşıya geçerdim,
Bazen kükrer idin senden kaçardım,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

Barajlar kuruldu senin yoluna,
Artık kuşlar konmaz oldu dalına,
Kokudan varılmaz oldu yanına,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

Hani Sivaslıydın aslen temizdin,
Geldiğin yerlere sevgi verirdin,
Dolanarak kaç illerden gelirdin,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

İçimden gelmezdi senden ayrılmak,
Her gün isterdim yunup yıkanmak,
İsa Erdoğan'da acınla yanmak,
Kızılırmak bu haline ağlarım.

(Erdoğan, 2009:40)[19].

65. SEZAİ USTA

Söz verdin Sezai'm neden gelmedin,
Benim gibi insanları bilmedin,
Kaç gündür çekerim gelip sormadın,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün,

Bu lavabo bela oldu başıma,
Yaptığın işler gitmez hoşuma,
Beni getirdin altmış yaşıma,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

[19] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:188)'de yer almaktadır.

Boyun sana uygun sakalın kısa,
Takmadın lavaboyu boğulduk yasa,
Verememem parayı boşumuş kasa,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Lavabo eğri olmuş ayna bir yana,
Usta diye güvenmiştim ben sana,
Bilmiyordum madem söyle sen bana,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Usta değil lokman olsan inanmam,
Senin sözlerine artık ben kanmam,
Takmazsan lavaboyu daha konuşmam,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Güvendim de dostum sana güvendim,
Güvendim de topraklara bölendin,
Usta diye etrafında dolandım,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Kaç gündür söylerim sözlerim boşa,
Bu lavabo takılır mı acaba kışa,
Kızdırırsan beni tutarım taşa,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

Bırakmam artık seni bir yana,
İsa Erdoğan'ım inanmam sana,
Elimi bulayacaksın bir gün sen kana,
Bu lavabo dostluğu bozacak bir gün.

(Erdoğan, 2009: 61,62).

66. KULU NEYLEYİM

Şu benim başıma gelene bakın,
Dost dedim başıma çıktın neyleyim,
Yaz ayında gazel düştü başıma,
Soldurdu bağımda gülü neyleyim.

Altımda sandalye bir kırık masa,
Beni bu yaşımda bıraktın yasa,
Harcadım bitirdim boş kaldı kasa,
Bundan sonra gelen pulu neyleyim.

Çalıştım didindim hepsi de boşa,
Aldandım vefasız tutuldum taşa,

Çekilmez çilenin hepsini çektim,
Ağladım vefasız belimi büktün,

Otuzumda geldim altmışlı yaşa,
Altmıştan sonra seni neyleyim.

İsa Erdoğan'ım sözümü tuttum,
Sözünde durmayan kulu neyleyim.

(Erdoğan, 2020: 140).

67. KUZU POSTU

Kuzunun postunda kurtları gördüm,
Aradım dolaştım aslını sordum,
Boşuna koşturdum kendimi yordum,
Öyle bir zamana kaldık dostlarım.

Bu dünyada incittiysem bir canı,
Taşırım benden de o temiz kanı,
Bizi muhtaç etmez kötüden yanı,
Yalandan utanmaz olduk dostlarım.

Hilale bakınca aydan usandım,
Mızrabı görünce yaydan usandım,
Görünce soysuzu candan usandım,
Öyle bir zaman kaldık dostlarım.

Kurduğun tuzağa sende düşersin,
Bir gün olur sende burada pişersin,
Yalanla dolanla nasıl yaşarsın,
Kötünün yanında kaldık dostlarım.

Bel bağlanmaz asılsız suyuna,
Nankör insanların düştük ağına,
Muhanetin sakın girme bağına,
Dereden tepeden geldik dostlarım.

İsa Erdoğan'ım geldim giderim,
Sevdiğim dostlara veda ederim,
Neyleyim ki böyleymiş kaderim,
Vakitsiz namazı kıldık dostlarım.

(Erdoğan, 2020:173, 174).

68. DİLE YANARIM

Allah Muhammed'i bilmeyen kullar,
Yanlış yolda giden kula yanarım,

Cahile danışmam bir tek kelime,
Sakın gülme elalemin keline,

Aşk ile sevmezsem sarar mı kollar,
Boşuna dolanan kola yanarım,

Densizin sözünü almam dilime,
Bilmeden konuşan dile yanarım.

Kendini beğenir inmez engine,
Kimle yarışırsın bir bak kendine,
Boyanmışsın al fistanın rengine,
İnsanlıktan uzak kula yanarım.

İsa Erdoğan'ım engin uçarım,
Gururlu insan daim kaçarım,
Nerde garip görsem kucak açarım,
Boşuna harcanan yıla yanarım.

(Erdoğan, 2020:199).

69. KÖR OLSUN GÖZLERİN

Gıcılar da gara gağnı gıcılar,
Aşağıdan gelir iki bacılar,
Para için kız veriyor hacılar,
Kör olsun gözlerin kör olsun babam.

Altmış yaşındadır desem mi dede,
Kör olsun gözlerin çekilsin perde,
Beni genç yaşımda düşürdün derde,
Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.

Daha on üçünde bilmez bir yeri,
Gel otur yanıma, gel otur beri,
Daha göremezsin sen bu yerleri,
Kör olsun gözlerin kör olsun babam.

Bilmem Kürtçeyi, bakımdım kaldım,
Bağrıma taşları bastım, ağladım,
Halimden anlayan yok kime söylerdim,
Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.

On üçünen altmış yaşın arası,
Hiç gider mi şu bağrımın yarası,
Ne kadar ağlasan yoktur çaresi,
Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.

Gurbet elde gün geçmiyor, neyleyim,
Acep bu derdimi kime söyleyim,
Ne söyleyim, artık her gün böyleyim,
Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.

İsa Erdoğan'ım söylerim boşa,

Bu gibi acılar gider mi hoşa,

Geçmiş artık, başın vursan da taşa,

Kör olsun gözlerin, kör olsun babam.

(Erdoğan, 2009: 64)[20].

70. ARILAR

Arılarda hile yaptı balına,
Kuşlar bile konmaz oldu dalına,
İnsanoğlu şükretmiyor halına,
Evini beğenmez saray istiyor.

Bu gidişle bilmem n'olur halimiz?
Alırız satarız olmaz kârımız,
Ağlarız sızlarız bitmez zarımız,
Taksiyi beğenmez uçak istiyor.

İsa Erdoğan'ım bende söylerim,

Hayalimle gezer gönül eylerim,

Eşini beğenmez soysuz beylerim,

Hanımın üstüne hanım istiyor.

(Erdoğan'ın arşivinden).

71. BİR PATLICAN BULAMADIM

Bir heves ile girdim bahçeye,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız,
Dolaştım karığı bir baştanbaşa,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Baldızımda ceylan gibi sekiyor,
Karık karık patlıcanı ekiyor,
Dikeni de arı gibi sokuyor,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

[20] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:192)'de yer almaktadır.

Patlıcanın etrafında dolandım,
Dolandım da çamurlara bulandım,
Patlıcanım olur diye güvendim,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Patlıcanın gölgesinde yatılır,
Değme sakın iğnesi batırır,
Pazardan yemeye balcan getirir,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Bahardan bu yana gelir gidersin,
Elinde torbayla gübre verirsin,
Otunu büyütmez her gün alırsın,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Damlama yaptırdı tevek başına,
O kadar emeği gitti boşuna,
Getirdi baldızı altmış yaşına,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Baldızımda bir Allah'ın aslanı,
Çalışmayla yatıştırır bostanı,
Çalışır, giyemez allı fistanı,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

Sana kızıp teveğine basmadım,
Patlıcanım yok diye sana küsmedim,
Hevenk yapıp duvarlara asmadım,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

İsa Erdoğan'ım yazmam boşuna,
Patlıcanda hiç gitmedi hoşuma,
Böyle patlıcanda düşman başına,
Bir patlıcan bulamadım ben baldız.

(Erdoğan, 2020: 159,160).

4.1.4.3.Hayata, Kadere , Zamana Dair Şikâyet ve Sitem

-8'li Hece Ölçüsüyle Söylenenler

72. BU DÜNYADA DERTSİZ KULU

Bu dünyada dertsiz kulu,
Aradım da bulamadım,
Gönülden gönüle yolu,
Aradım da bulamadım.

Güz gelir dökülür dallar,
Ne çekiyor bunca kullar,
Ömür boyu bir olanlar,
Ayrı gider yola bir gün.

Bu dünyaya gelip giden,
Mutlu olmuyor neden?
Sanki canlı öldü beden,
Geçip gider yere bir gün.

Çekilecek bu can beden,
Bizden evvel gelip giden,
Haksız kazanç elde eden,
Çekilecek ipe bir gün.

İsa Erdoğan'ım dağlama,
Herkese bel bağlama,
Haksız kazanç sağlama,
Düşürürler dile bir gün.

(Erdoğan, 2009:106)[21].

73. OLMAZ OLSUN BÖYLE KADER

Seve seve eğlenmiştik,
Ne de güzel eğlenmiştik,
Sözlerinle söylenmiştik,
Olmaz olsun böyle kader.

Evliliği bilemedik,
Demi devran süremedik,
Hep ağladık, gülemedik,
Olmaz olsun böyle kader.

Ana baba takmamıştık,

Vaatlerde verdik karar,

[21] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016:308) ve (Aydın, 2008: 189)'da yer almaktadır.

Hiç sözüne bakmamıştık,
Kınamızı yakmamıştık,
Olmaz olsun böyle kader.

Çocuk yaptık, ettik zarar,
Bu ayrılık kime yarar,
Olmaz olsun böyle kader.

Çoluk çocuk olsun dedik,
Oynayıp da gülsün dedik,
Ana baba bilsin dedik,
Olmaz olsun böyle kader.

Sana hizmet etmedim mi?
Senin ile gitmedim mi?
Baş yastıkta yatmadım mı?
Olmaz olsun böyle kader.

Bu mutluluk gitmez böyle,
Suçum neyse bana söyle,
Yavrumuz da gönül elle,
Olmaz olsun böyle kader.

Kadın evde ev yoldaşsın,
Yıkılmayan köşe taşsın,
Akmasın gözünde yaşın,
Olmaz olsun böyle kader.

Erdoğan'ım gitmez böyle,
Derdinizi bana söyle,
Bir gün değil her gün böyle,
Olmaz olsun böyle kader.

(Erdoğan, 2020: 114,115,116).

4.1.4.4.Tanrıya ve İnanca Dair Şikâyet ve Sitem

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

74. ŞİKÂYET EYLERİM

Şikâyet eylerim ulu Mevla'ya,
Gönül bahçesinde bir gülüm kaldı,

Bu dünyada hakkım helal eylemem,
Haldan bilmeyene ben gönül verdim,
Bu dünyada hakkım helal eylemem.

Uzatıp elimi veremiyorum,
Uzak değil pek de yakınsın,
Bir türlü yanına varamıyorum.

Çile çeker çile taşır sırtlarım,
Yükledin sazıma çekmez tellerim,
Yel vurur dalıma açmaz güllerim,
Güllerim dikene döndü neylerim,

Asaletin sormam seni bilirim,
Çağırsan yanına her gün gelirim,
Senin için ister isen ölürüm,
Ölümden öteye gider yolum yok.

İsa Erdoğan'ım dillere düştüm,
Boşuna yoruldum, boşuna koştum,
Tor şahin misali çöllerde uçtum,
Döndüm döndüm alamadım avımı.

(Erdoğan, 2009:126).

4.1.5. Taşlamalar

4.1.5.1. Topluma Taşlama

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

75. HER SOKAKTA DÖRT DÜĞÜN

Her sokakta dört düğün,
Çekilmez oldu bu şehir,
Zambur zum bur çalgılar,
Çekilmez oldu şehir.

Yıkıldı kalp hatırlar,
Sayılmıyor yatırlar,
Tepişti sanki katırlar,
Çekilmez oldu şehir.

Mikrofonlar son ayar,
Senin sözü kim duyar,
Büyük küçük kim sayar,
Çekilmez oldu şehir.

Kuruldu sanki alaylar,
Çekiliyor halaylar,
Sonra çıkar olaylar,
Çekilmez oldu şehir.

Kesilmez çalar zurna,
Davulcu sen de durma,
Meyhanedir her kurna,
Çekilmez oldu şehir.

Çaldı bitti ustalar,
Hatır yıkıldı dostlar,
Kaldı geride borçlar,
Çekilmez oldu şehir.

Çaldıkları hep salla,
Oradan bir şişe yolla,
Damat kendini kolla,
Çekilmez oldu şehir.

Kaçacak yer bulamaz,
Nere gitse duramaz,
Başka düğün soramaz,
Çekilmez oldu şehir.

Hangi düğüne varacak,
Varsa davulu vuracak,
Kimden adres soracak,
Çekilmez oldu şehir.

Zehretmeyin yazı,
Kısın biraz cihazı,
Kızdırmayın herkesi,
Çekilmez oldu şehir.

Sarhoş yıkılmış yatar,
Yanında duman tüter,
İçmeyin artık yeter,
Çekilmez oldu şehir.

Zırıl zırıl kornalar,
Çalıyor zurnalar,
Sonra çıkar kavgalar,
Çekilmez oldu şehir.

Sokaklar insan doldu,
Etraf çöplük oldu,
Tiken bitti, gül soldu,
Çekilmez oldu şehir.

İsa Erdoğan'ı duyun,
Biz de yapalım düğün,
Artık zamana uygun,
Çekilmez oldu şehir.

(Erdoğan, 2009: 44,45,46).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

76. ŞUBEDEKİ GÖBEK

Eşin biraz derin eşin,
Bulursunuz defineyi,
Her gelen burayı eşer,
Bulursunuz defineyi.

Çiçek dikildi boşuna,
Gitmedi zaten hoşuna,
Ağu kattınız aşına,
Buldunuz mu defineyi?

Oyuncak bahçesi oldu,
Sular taştı çevre doldu,
Bilmem size böyle noldu,
Bulursunuz defineyi.

Karanlıktı, ışıttınız,
Genişletip taşırtınız,
Değiştirip şaşırtınız,
Buldunuz mu defineyi?

Neler gelmedi başına,
Boya sürdüler taşına,
Bildikleri hep boşuna,
Bulursunuz defineyi.

Karnı yarık yatar oldu,
Hep gözlere batar oldu,
Hasta gibi yatar oldu,
Buldunuz mu defineyi?

Neydi Muharrem'in suçu,

Serum taksak gider boşa,

Yüklediniz bir gün göçü,
Yok muydu usta sucu,
Bulursunuz defineyi.

Yapılmaz kalacak kışa,
Eller tutar seni taşa,
Buldunuz mu defineyi?

Nasıl söyleyeyim dostlar,
Her gelen burayı saklar,
Bulmadılar, bulsa saklar,
Bulursunuz defineyi.

Hastaneye pek yakınsın,
Artık tedavin yapılsın,
Üstüne güller dikilsin,
Buldunuz mu defineyi?

Kayalardan in yapıldı,
İçine lamba takıldı,
Olmadı çabuk yıkıldı,
Bulursunuz defineyi.

Acile alınmış hasta,
Göbek artık kara yasta,
Ameliyata gelsin usta,
Buldunuz mu defineyi?

Yuvarlak bir top diktiler,
Üstünden suyu döktüler,
Havuzdan taştı, söktüler,
Bulursunuz defineyi?

Şubeye yakın durursun,
Anıtları sen korursun,
Birgün şifalar bulursun,
Buldunuz mu defineyi?

Ameleden olmaz usta,
Görenler oluyor hasta,
Kanser olmuş göbek yasta,
Bulursunuz defineyi?

İsa Erdoğan'ım sana,
Söyleyelim biz başkana,
Dostlar tarafından yana,
Bulamadık defineyi.

(Erdoğan, 2009:75,76,77).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

77. ÇIPLAKLAR MODASI

Sokaklar hep çıplak doldu,
Acep böyle bize noldu?
Domuzdan da beter oldu,
Gezer yanında yanında.

Utanmayı unuttular,
Hanım sözünü tuttular,
Sütyenle çalım sattılar,
Gezer külotla külotla.

Bacak baldır doldu taştı,
Görenlerde dondu şaştı,
Çocuk değil büyük baştı,
Gezer sokakta sokakta.

Sokaklara çıkamadım,
Yüzlerine bakamadım,
Yere düştüm kalkamadım,
Kaldım yerlerde yerlerde.

Müslümanız buna şükür,
Yüzlerine bakma tükür,
Osmanlıdan kalan var mı?
Göğüs dışta etek dar mı?
Alınacak gelin var mı?
Kimden soracak soracak?

Moda deyip giyer çıkar,
Utanmayı yıkar çıkar,
Göbeğe boncuk takar çıkar,
Öyle utanmaz utanmaz.

Allah şaşırtmış bunları,
Sakın vermeyin pulları,
Kız gelinler var dulları,
Gitme yolumda yolumda.

Baldır bacak dolaşıyor,
İnsanlara bulaşıyor,
Köpek gibi dolaşıyor,
Tozar sokakta sokakta.

Erdoğan'ım bize noldu?
Çıplaklar çarşıya doldu,

Kimi zengin kimi fakir,
Doldu sokaklar sokaklar.

Büyük sözü geçmez oldu,
Duymaz sokakta sokakta.

(29.09.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

78. TRAFİK DERSİ

Nedir bu şişkinlik nedir bu telaş,
Yoluna doğru git dünyayı dolaş,
Ananı babanı da deli etme gardaş,
Trafik dersini al da öyle gel.

Komşularda toplanır başına,
Adını yazarlar mezar taşına,
Allah rahmetini derler boşuna,
trafik dersini al da öyle gel.

Hızlı gidip virajlara girmeyin,
Devirip aracı da geri gelmeyin,
Suçum yoktur diye sual vermeyin,
Trafik dersini al da öyle gel.

Cansız bedenini yola atarlar,
Trafik gelir rapor tutarlar,
Öldü diye kabristana atarlar,
Trafik dersini al da öyle gel.

Önü görünmeyen yerde sollama,
Acı haberi de eve yollama,
Radara düşüp de yalan söyleme,
Trafik dersini al da öyle gel.

Otuz yıldır ben gezerim,
Allah'a güven sen kalmazsın darda,
Sen kaza yaptıysan canavar orda,
Trafik dersini al da öyle gel.

Alırsın içkiyi çekersin kafa,
Trafik polisine tutarsın kafa,
İfade vermeye geçersin safa,

Helal mi haram mı kazanmış para,
Oğlunun altına vermiş araba,
Bilir mi, bilmez mi salmış yollara,

trafik dersini al da öyle gel. Trafik dersini al da öyle gel.

Yetim koyma evladını kuzunu, İsa Erdoğan'ım çok iller gezdim,
Değiştirme şu alnında yazını, Çok kazalar gördüm canımdan bezdim,
Bir gün anlarsınız benim sözümü, Ağlaya ağlaya çok şiir yazdım,
trafik dersini al da öyle gel. Trafik dersini al da öyle gel.

(Erdoğan, 2009: 20,21).

79. İŞÇİ DURAĞININ HALİ

Nedir bu yollarda duran insanlar, Burdan geçemiyor kadın ve kızlar,
İşçi durağı mı oldu bu yollar, Bunları görünce vicdanım sızlar,
Çekilmeyi bilmez bu şaşkın kullar, Kürtçe konuşurlar anlamsız sözler,
Bunları buradan alanım gelsin. Bunları buraya verenim gelsin.

Bunların adına işçi diyorlar, Çobanoğlu attı gitti buraya,
Bazen olup birbirini yiyorlar, Çarşının içine açtı bir yara,
Her gün yatıp kaldırımda uyurlar, Emniyet de bakmaz oldu yollara,
Bunları buraya verenim gelsin. Bunları buraya verenim gelsin.

Bazısı Mardinli kimi Yozgatlı, Otururlar yollara küme küme,
Sorarsan onların hepisi dertli, Onların adına derler amele,
Yıkanma görmüyor bazısı bitli, Hiç bilmezler bağ belleme,
Bunları buraya verenim gelsin. Bunları buradan sürenim gelsin,

Sabahleyin gelir aç dolaşırlar,
Bir araba dursa birden koşarlar,
Bazen olur sınırları aşarlar,
Bunlara bir aş verenim gelsin.

Sorarsan cevap vermezler,
Çünkü Türkçeyi bilmezler,
Biner araçtan inmezler,
Bunları buraya salanım gelsin.

Asfaltta dururlar yandan geçemen,
İşçi almak için adam seçemen,
Sararlar etrafını çıkıp kaçaman,
Bunlara bir aş verenim gelsin.

Yatar çekilmez yollardan,
Görünmüyor boynu kirden,
Bilmiyorum gelmiş nerden,
Bunları buraya atanım gelsin.

Durdukları yere pislik atarlar,
Fazla konuşursan kafa tutarlar,
Bazen olur da kapıları yolarlar,
Bunları burdan alanım gelsin.

İsa Erdoğan'ım böyle yazarım,
Burada duranlara ben de kızarım,
Sevgiyi saygıyı demem bozarım,
Burada rezilliği görenim gelsin.

(Erdoğan, 2009: 30,31).

80. KESİK KÖPRÜ

Bir zaman üzerinden gelir geçerdim,
Kesip Köprü diye bir köprü vardı,
Kravatlı beyler seni yediler,
Kesik köprü diye bir köprü vardı.

Yata yata her tarafın dert oldu,
Açıldı taşların da sularla doldu,
Biliriz diyenlerde ikiye böldü,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Çalışan köprüye toprak döktüler,
Okumuş beylerde sana ettiler,

Acep bu köprünün suçu neydi?
Bunca asır durmuş kime ne dedi?

Çok gitmedi temelini söktüler,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Seni görenler de hayret ederdi,
Suyun akar Hirfanlı'ya giderdi,
Büküktü bellerinde kime ne derdi,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

On üç gözünden de sular akardı,
Bilim adamları da sana bakardı,
Nice aşıklar da türkü yakardı,
Kesik köprü diye bir köprü vardı.

Mihrabını sol köşede görürdüm,
Geçerken üstünden selam verirdim,
Selçuklulardan olduğunu bilirdim,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Okumuş cahiller seni yıkanlar,
Çok söyledim ama beni takmazlar,
Kaç asırlık olduğunu bilmezler,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Gördüm üzerinde kargalar öter,
Seni yıkmak için çürüktü dedi,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Bizler cahildik bunu yapmadık,
Okumuş insana kafa tutmadık,
Toprağı dökene de sopa atmadık,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Şimdi soruyorum onlar nerede,
İnşallah Mevla'm düşürür derde,
Kör olsun gözleri de çekilsin perde,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

İnsan öz malına böyle eder mi?
Bunu bu hallere koyup gider mi?
Bu köprüde artık bir gün biter mi?
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Hiç halı olur mu keçi postundan,
Artık geçilmiyor senin üstünden,
Kopardılar deni şimdi dostumdan,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Artık sana söylenecek sözüm yok,

Her tarafın mantar olmuş ot biter,
Bu kadar zulüm de ölümden beter,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

Akıyor suyun da iki gözün yok,
Geçip bakmalara artık özüm yok,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

İsa Erdoğan'ım yazmaz olaydım,
Seni bu hallerde görmez olaydım,
Bu acı haberi duymaz olaydım,
Kesik Köprü diye bir köprü vardı.

(Erdoğan, 2009: 32,33,34).

81. AHA TEKEL

Düşman aramaya gitme uzağa,
Aha tekel yanımızda duruyor,
Millete satıyor avu ile zehir,
Aha tekel yanımızda duruyor.

Biner arabaya kaç canlar yakar,
Ne yaptığını bilmez evini yıkar,
Eşi çoluk çocuk canından bıkar,
Aha tekel yanımızda duruyor.

Satıyor içkiyi ediyor sarhoş,
Evinden ediyor, ediyor mayhoş,
Kafayı çekince oluyor bir hoş,
Aha tekel yanımızda duruyor.

Ne olur kapansın böyle kuruluş,
Devletim arasın yeni bir buluş,
Verir içkiye kalır mı kuruş,
Aha tekel yanımızda duruyor.

Faydası olmuyor, zararı çoktur,
İçki almaya parası yoktur,
Evini tanımaz haneye yüktür,

Ocaklar battı da söndü yuvalar,
Allah ıslah eylesin, edin dualar,
Parası olmayanı oradan kovarlar,

Aha tekel yanımızda duruyor. Aha tekel yanımızda duruyor.

Rakıyı bulamaz düşer şaraba, Hepsi aynıdır bilmem birayı,
Kafayı bulunca arar araba, Açtırır derdi de sormaz yarayı,
Kurulu işi verir zarara, Viranedir yatar bilmez sarayı,
Aha tekel yanımızda duruyor. Aha tekel yanımızda duruyor.

İsa Erdoğan'ım sözüm geçmiyor,
Kuru dala su döküyorum açmıyor,
Soyka tekel bir gün olsun batmıyor,
Aha tekel yanımızda duruyor.

(Erdoğan, 2009:114,115).

82. CENAZE EVİNDE PİDE YİYENLER

Cenaze evinde pide yiyenler, Selayı duyunca camiye koşar,
Kuran okuyup da para diyenler, Para almak için coşar mı coşar,
Hocaya benzemez cüppe giyenler, Evinde huzur yok, umutsuz yaşar,
Yazık olsun size öyle hocalar! Yazık olsun size öyle hocalar.

İsa Erdoğan'ım vermeyin para,
Köseleye dönmüş yüzleri kara,
Versin onlara da bir acı yara,
Yazık olsun size öyle hocalar.

(08.03.2019/ Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.5.2. Güncel Konulara Taşlama

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

83. KÜRESEL ISINMA GELDİ

Susuzluğu ben bilirim,
Küresel ısınma geldi,
Dağlar taşlar hep kurudu,
Küresel ısınma geldi.

Ana kuzuya bakmıyor,
Akan çeşmeler akmıyor,
Sular geveri yıkmıyor,
Küresel ısınma geldi.

Kurtlar, itler hep uludu,
Yeşil ağaçlar kurudu,
Yandı ormanlar çürüdü,
Küresel ısınma geldi.

Ne söyleyeyim şaştık işe,
Doldurduk yetmiyor şişe,
Gidemez oldular işe,
Küresel ısınma geldi.

Köylü hasret kaldı suya,
İçmediler doya doya,
Yerler oldu sarı boya,
Küresel ısınma geldi.

Güneş yaktı dağı taşı,
Koymadı ağaçta yaşı,
Tutmuyor yaptığım aşı,
Küresel ısınma geldi.

Susuz kaldı şehir, kaza,
Şu dağları kaza kaza,
Su satanlar çekti naza,
Küresel ısınma geldi.

Güneş yakıp kavuruyor,
Yerden yere savuruyor,
Susuz insan bağırıyor,
Küresel ısınma geldi.

Çiftçi ekti gitti boşa,
Topraklar dönüştü taşa,

Türkiye dönecekti çöle,
Çare için ver el ele,

Basmaz oldu ayak yaşa,
Küresel ısınma geldi.

Susuz kaldı dere tepe,
Su için biz gitsek nere,
Kızılırmak olsa çare,
Küresel ısınma geldi.

Çekilir mi böyle çile,
Küresel ısınma geldi.

Erdoğan'ım ben anarım,
Sevda çölünde de yanarım,
Bu gidişe son önerim,
Küresel ısınma geldi.

(Erdoğan, 2009: 109,110).

84. NETANYAHU

Ne desem de azdır sana,
Netanyahu, Netahyahu!
Allah seni kahreylesin,
Netanyahu, Netanyahu!

İnsanlıktan uzak kaldın,
Kadın çocuk canlar aldın,
İnsanlara dron saldın,
Netanyahu, Netanyahu.

Hiçbir canlı yapmaz bunu,
Bilmiyorum n'olur sonu,
Avrupa'daki aldın yönü,
Netanyahu, Netanyahu!

Allah seni kahreylesin,
Bildiği gibi eylesin,
Dünya seni nal eylesin,
Netanyahu, Netanyahu!

Birgün hesap vereceksin,
Ettiğini bulacaksın,
Domuz gibi öleceksin,
Netanyahu, Netanyahu!

Ne söylesem anlamazsın,
Hiç kimseyi dinlemezsin,
Suçlusun sen söylemezsin,
Netanyahu, Netanyahu!

Erdoğan’ın duy sözünü,

Şeytanlar görsün yüzünü,

Papazlar yumsun gözünü,

Netanyahu, Netanyahu!

(15.06.2025/Erdoğan’ın arşivinden).

11’li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

85. DOĞALGAZ

Havasım kalmadı demeyin sakın,
Doğalgaz alana gelin de bakın,
Alın kömürü de sobayı yakın,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Bilmiyorum acep yanlış mı yaptık?
Yanan sobayı neden terk ettik?
Hurdacı geldi de sobayı sattık,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Yaktım eli de üşüdüm, dondum,
Üstüme battaniye aldım, oturdum,
Kışın ortasında sobayı kurdum,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Evin tabanını laminant yaptık,
Yine ısınmadı katalitik yaktık,
Parası çok geldi, ondan da bıktık,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Bacayı kapattık, camı bantladık,
Derdin üstüne derdi ekledik,
Gelir diye ay başını bekledik,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

Sıra geldi pencereye bacaya,
Bir çare aramaya gittim hocaya,
Söz dinletemedik gence, kocaya,
Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

İsa Erdoğan’ım eyledik nazar,

Geçti artık gönlüm sobayı arar,

Dönüşü olur mu vermişiz karar,

Doğalgaz yakacak paran var mıdır?

(Erdoğan, 2009:78)[22].

4.1.5.3.Doğaya ve Canlılara Taşlama

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

86. SİVRİSİNEK

Kırşehir'den yeni geldim,
Geldiğimi kimden sordun?
Bu toplumda beni buldun,
Yaktın beni sivrisinek.

Vuruyorum ölmüyorsun,
Başkasına varmıyorsun,
Beni nasıl tanıyorsun,
Yaktın beni sivrisinek.

Nallıhan'a yol geçiyor,
Beni tanıyıp geçiyor,
Kanadı var tez uçuyor,
Yaktın beni sivrisinek.

Gece demen gündüz demen,
Kanımızı her gün emen,
İçlerinde biri yaman,
Yaktın beni sivrisinek.

Çayırhan da hem kantarda,
Nöbet tutarsın harmanda,
Benim için dört bir yanda,
Yaktın beni sivrisinek.

Kalmadı başımda saçım,
Geldim kömür almak için,
Vallahi olmadı suçum,
Yaktın beni sivrisinek.

Bizleri hep tanıyorsun,

İsa Erdoğan'ım piştim,

[22] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2009:64)'te yer almaktadır.

Kanımızı emiyorsun,
Bizi ahmak sanıyorsun,
Yaktın beni sivrisinek.

Elimle yaramı deştim,
Bu yerlere nerden düştüm,
Yaktın beni sivrisinek.

(Erdoğan, 2020: 154,155).

87. KIZILIRMAK

Dinle beni Kızılırmak,
Can incitme bundan sonra,
Muhammed'in canı için,
Can incitme bundan sonra.

Senin işin can almak mı?
Kin dolusu kan almak mı?
Bazen deli sel olmak mı?
Can incitme bundan sonra.

Hep götürdün ne getirdin,
Nice canlar bitirdin,
Alıp konunda yatırdın,
Can incitme bundan sonra.

Bahar gelir azarsın sen,
Kara talih yazarsın sen,
Dümenleri bozarsın sen,
Can incitme bundan sonra.

Erdoğan'ım sözüm sana,
İçerdim ben kana kana,
Gönlüm hep akmandan yana,
Can incitme bundan sonra.

(Erdoğan, 2020: 180,181).

88. DUT AĞACI

Seni hayır için diktim,

Çocuklar dalına çıkar,

Süpürdüm belimi büktüm,
Konu komşulardan bıktım,
Bela mı oldun dut ağacı!

Çıkmayanlar yerden bakar,
Komşular da senden bıkar,
Bela mı oldun dut ağacı!

Dökülür yerlere düşen,
Giden köşelere geçen,
Ekşiyince koku saçan,
Bela mı oldun dut ağacı!

Dalından kuşlar ötüşür,
Altında çimen yetişir,
Komşular bizle atışır,
Bela mı oldun dut ağacı!

Basmalara hiç kıyamam,
Yerim tadına doyamam,
Pek çok olursun sayamam,
Bela mı oldun dut ağacı!

Kış katığı olmazsın sen,
Hiç kaplarda durmazsın sen,
Zamanı geçti bilmezsin sen,
Bela mı oldun dut ağacı!

Fazla yersem tutan beni,
Çimenlere atan beni,
Ele güne satan beni,
Bela mı oldun dut ağacı!

Kesmeye gücüm yetmedi,
Başından kuşlar gitmedi,
Ağustos oldu bitmedi,
Bela mı oldun dut ağacı!

Kuşlar dalına konarlar,
Dolaşır geri dönerler,
İnip sularda yunarlar,
Bela mı oldun dut ağacı!

Bedenini saz yaparım,
Keser dalını yakarım,
Ben bu dalı nasıl etsem,
Bela mı oldun dut ağacı!

Süpürürüm her gün düşen,
Bazen duvarlardan aşan,
Sanki benim için yaşan,
Bela mı oldun dut ağacı!

İsa Erdoğan'ım netsem,
Başım alıp nere gitsem,
Ben bu dalı nasıl etsem,
Bela mı oldun dut ağacı!

(Erdoğan, 2009:11,12)[23].

89. PALMİYE AĞACI

Palmiyenin boyu uzun,
Toplarız biz onu güzün,
Bunları deftere yazın,
Ne zaman yetecek bunlar!

Kaldırımda biter mi bu?
Kırşehir'de yeter mi bu?
Çekirdekten tutar mı bu?
Ne zaman yetecek bunlar!

Başka yerde bitmez mi?
Aşı yapsak tutmaz mı?
İstesek bize satmaz mı?
Ne zaman yetecek bunlar!

Havuz olmasa kurur mu?
İndirsek acep durur mu?
Ayağı olsa yürür mü?
Ne zaman yetecek bunlar!

Suyun kesik selin kesik,
Şu bağrımız delik deşik,
Ne zaman yeterse yerik,
Ne zaman yetecek bunlar!

Sallasak yere düşer mi?
Ocağa koysak pişer mi?
Kaynayınca taşar mı?
Ne zaman yetecek bunlar!

Bu ağaçlar nedir böyle,

Eğsek boyu bükülür mü?

[23] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:193)'te yer almaktadır.

Ne olacak bana söyle,
Gidecek paralar böyle,
Ne zaman yetecek bunlar!

Yaprakları dökülür mü?
Dikmek için sökülür mü?
Ne zaman yetecek bunlar!

Yalnız orda mı biter?
Bitse bile kime yeter,
Bize parası ile satar,
Ne zaman yetecek bunlar!

Gömleklerde olur yaka,
Biçilir mi buna paha,
Gücenmeyin hepsi şaka,
Ne zaman yetecek bunlar!

Nedir bu dalların adı?
Ekşi midir nedir tadı?
Kırşehir'de biter sandı,
Ne zaman yetecek bunlar.

İsa Erdoğan'ım yazdım,
Bahçeye ben kuyu kazdım,
Almak için ben çok gezdim,
Ne zaman yetecek bunlar!

(Erdoğan, 2009: 64,65)[24].

4.1.5.4. Bireysel Taşlama

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

90. KÖPEK GEZDİREN GELİN

Köpek gezdiren gelin,
Kırılsın düşsün elin,
Pek de güzel değilsin,
Artık sana ne derim.

Ana saymaz baba yok,
Enin gibi olan çok,
Evin etrafı da bok,
Yüksek topuklu gelin.

[24] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:193)'te yer almaktadır.

Zincir ile gezdirir,
Sokakları bezdirir,
Bana türkü yazdırır,
Etrafına bak gelin.

Gördüm açıktır beli,
Ne akıllı ne deli,
Pek de cömerttir eli,
Sırtı açılmış gelin.

Bazen olur kaçırır,
Çayırlara sıçırır,
Baş köşeye geçirir,
Burnu hızmalı gelin.

Erdoğan'ım gezerim,
Bunları da yazarım,
Gördüğümden bezerim,
Kocasız gezen gelin.

(11.08.2025/Kırşehir).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

91. EĞER KİŞİ ZALİM İSE

Eğer kişi zalim ise,
Allah verir belasını,
Havaleyle yaratana,
Düşünmeden gerisi,

Haksızken haklıyım der,
Türlü türlü naneler yer,
Elbet kırılacak eller,
Bu yanıma kalır sanma.

Yetim boynu bükenlere,
Taze fidan sökenlere,
Gözyaşını dökenlere,
Elbet bulur belasını.

Erdoğan'ım bile bile,
Ben işime katmam hile,
Düşürmesin Mevla'm dile,
Adamdır demeleri yeter.

(20.05.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

92. ZALİM PUTİN

İnsan olan bunu yapmaz,
Kardeşine kurşun atmaz,
Söz verip sözünü yutmaz,
Zalim Putin, hain Putin.

İnsanlıktan çok uzakmış,
Meret vicdanı yokmuş,
Barış gücünü takmamış,
Zalim Putin, hain Putin.

Gözünü kin kan bürümüş,
Damarında kan kurumuş,
Dünya barışa yürümüş,
Zalim Putin, hain Putin.

Erdoğan'ın duy sözünü,
Allah kör etsin gözünü,
Suratsız o pis yüzünü,
Zalim Putin, hain Putin.

(Erdoğan'ın arşivinden).

93. YAVŞAKLAR

Yavşaklar bilir kendini,
Arar bulurlar dengini,
Pek çok severler zengini,
Uzak durun yavşaklardan.

Arkadaşı dostu olmaz,
Serilecek postu olmaz,
Dikilecek büstü olmaz,
Uzak durun yavşaklardan.

Kendini öne atarlar,
Ahbap demezler satarlar,
Her gün bir yerde yatarlar,
Uzak durun yavşaklardan.

Erdoğan'ım sözüm çoktur,
Beleş yerler karnı toktur,
Eli vardır, cebi yoktur,
Uzak durun yavşaklardan.

(Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

94. AVRADA BENZİYOR

Omuzdan aşağı dökmüş beliği,
Avrada benziyor baktım kılığı,
Giyinmiş üstüne çuldan halığı,
Ben erkeğim diye dolaşır durur.

Burnuna takınmış paslı hızmayı,
Verelim eline bilmez kazmayı,
Başına bağlasın verin yazmayı,
Ben erkeğim diye dolaşır durur.

Küpeler takınmış kıllı kulağa,
Ne desen anlamaz böyle salağa,
Yiyemez kaşıkla, dökün yalağa,
Ben erkeğim diye dolaşır durur.

Bu ne biçim erkek bu nasıl hayat!
Anası babası diyemez evlat,
Gezer sokaklarda halleri berbat,
Ben erkeğim diye dolaşır durur.

İsa Erdoğan'ım ben böyle yazdım,
Bunları görünce ben canımdan bezdim,
Ayağımın altında kaçını ezdim,
Ben erkeğim diye dolaşır durur.

(Erdoğan, 2009:79)[25].

95. ACEP EVLENSEM Mİ EVLENMESEM Mİ?

Yaşım geldi yirmi dördün başına,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?
Zamanın kızları gitmez hoşuma,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Istarı bilmez halı dokusa,
Elif'i bilmez Kuran okusa,
Çalmayı bilmez soba yaksa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Anayı tanımaz, babayı bilmez,
Göğüsler açılmış, kör olur görmez,
Elbise alırsın beğenip giymez,

Buğdayı bilmez hamur yoğursa,
Diziler bitmez yatağa yatsa,
Herifi bilmez çocuk doğursa,

[25] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabına yer alan bu şiiri (Aydın, 2009: 63)'te de yer almaktadır.

Acep evlensem mi evlenmesem mi? Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Bürgüyü bürünmez, yemeği yapmaz, Omçayı bilmez pekmez kaynatsa,
Abdesti alıp da namazı kılmaz, Tandırı bilmez bulguru yapsa,
Komşular gelse de yüzüne gülmez, Tanrıyı bilmez Allaha tapsa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi? Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Tarlayı bilmez ki ekine gitmez, Mutfağı bilmez yemeği yapsa,
Yatar öğleye kadar hoşuma gitmez, Bahçeyi bilmez güllere baksa,
Sığırı sürmez, kuzuyu gütmez, Geceyi bilmez soyunup yatsa,
Acep evlensem mi evlenmesem mi? Acep evlensem mi evlenmesem mi?

Şehiri çok sever, köyü beğenmez, İsa Erdoğan'ım karara vardım,
Dolaşır çarşıda eve hiç gelmez, Düşündüm taşındım bir yuva kurdum,
Sabahleyin gider, akşama gelmez, Nihayet sonunda ben mutlu oldum,
Acep evlensem mi evlenmesem mi? Çok düşündüm de bende evlendim.

(Erdoğan, 2009: 99,100).

96. BEN SENİ ÖNCEDEN BİLİRİM ADAM

Uzaktan durup aşa su katmayın, Yükseğe çıkınca unuttun yeri,
Ben seni önceden bilirim adam, Yapacağım diye yıktın geveri,
El aklıyla gelip yolu şaşırma, Çok çabuk usandım döktün beteri,
Ben seni önceden bilirim adam. Ben seni önceden bilirim adam.

Küllükteki horoz gibi ötmeyin,
El aklıyla gelip çalım satmayın,
İstenmeyen yerde gelip yatmayın,
Ben seni önceden bilirim adam.

Adam diye şu meclise baş ettik,
Bilemedik başımıza taç ettik,
Uçamadın kanat çırptın kuş ettik,
Ben seni önceden bilirim adam.

Hızla geldin hızla gittin bilmeden,
Hiç kimseye sevgiyle gülmeden,
Ne çabuk atıldın günün dolmadan,
Ben seni önceden bilirim adam.

Geçmişini konuşunca anladım,
Sen söyledin bende seni dinledim,
Cahillerden daha betersin dedim,
Ben seni önceden bilirim adam.

Pek bilirim insanları gözünden,
Ben hiç anlamadım senin sözünden,
Bin bir parça düşüyordu yüzünden,
Ben seni önceden bilirim adam.

İsa Erdoğan'ım bilmez sanırdın,
Konuşurken insanları kırardın,
Çalım satıp her konağa konardın,
Ben seni önceden bilirim adam.

(Erdoğan'ın arşivinden).

97. BENİ BEĞENMEYEN SAİD'E BAKIN

Beni beğenmeyen Said'e bakın,
Sazımda perdeyi teli bilir mi?
Yaradanım beni sevmiş yaratmış,
Gönülden incinen kulu bilir mi?

Ben incitmem bu dünyada canları,
Bedende taşırım asil kanları,
Kendimden aşağı görmem onları,
Fidanda kırılan dalları bilir mi?

Ben insan olarak geldim dünyaya,
Sevdim insanları aldım sıraya,

Sizden merhem olmaz benim yaraya,

Sevginin yolunu sorsam bilir mi?

(Erdoğan'ın arşivinden)

4.1.6. Dilek/Ümit Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

98. SELAM OLSUN

Bu dünyada misafirim,
Gelenlere selam olsun,
Hatır gönül kırmadıysan,
Kalanlara selam olsun.

Yazı kışı görmediysen,
Beş vakti kılmadıysan,
Atasözü duymadıysan,
Duyanlara selam olsun.

Yetim hakkı yemediysen,
El eskisi giymediyse,
İyiliği bilmediysen,
Bilenlere selam olsun.

Başın gökte alman selam,
Dürüst sözde nerde kelam,
Erdoğan'ım bende gelem,
Gelenlere selam olsun.

(Erdoğan, 2020:205).

99. BEN GÖNLÜMÜ

Ben gönlümü açtım dosta,
Bilenlere selam olsun,
Gül diyerek koklayana,
Derenlere selam olsun.

Kuruya yaş diyenlere,
Kul hakkını yiyenlere,
Varken çulu giyenlere,
Anlayana selam olsun.

Su akmazsa durulur mu?
Temelsiz ev kurulur mu?
Seven gönül yorulur mu?
Sayanlara selam olsun.

Erdoğan'ım kazmam kuyu,
Bilmeyene vermem suyu,
Değiştirmezsin suyu,
Bilenlere selam olsun.

(Erdoğan, 2020:215).

100. ELE BİR GÜN

Güzelliği görülmeyen,
Yâr peşinden yorulmayan,
Sevgi ile sarılmayan,
Elbet verir ele bir gün.

Yar yüzünden düşen dile,
Varamamışsın sen menzile,
Sam yeli değerse güle,
Yoldurursun yele bir gün.

Günlerimiz gitse boşa,
Eller beni tutar taşa,
Ne kadar yaşarsan yaşa,
Toprak olun yere bir gün.

Günümüz var mı çilesiz,
İş yapmayız biz hilesiz,
Birgün başımız belasız,
İsa düşer dile bir gün.

(Erdoğan, 2009:103)[26].

101. GAMLI GÖNÜL

Gamlı gönül ne gamlanın,
Dolacaktır çile bir gün,
Döne döne bahar gelir,
Bülbül konar güle bir gün.

Yardakçılar yardaklaşır,
Her kötülük savsaklanır,
Kötürümler ayaklanır,
Dilsiz gelir dile bir gün.

[26] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından lınan bu şiiri (Aydın, 2008:192)'de yer almaktadır.

Var gücünü hiçe yoran,
Düşünmeden tipi boran,
Çağlar boyu bahçe kuran,
Elbet verir sele bir gün.

Gün geçer ki ömür biter,
Viranede baykuş öter,
Dostlar selam salda yeter,
Ayrılık var elbet bir gün.

Bahçedeki güller solar,
Sevgi gider kinler dolar,
Yalan dünya hep oyalar,
İsa düşer dile bir gün.

(Erdoğan, 2009:116).

4.1.7. Nasihat/Öğüt Şiirleri

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

102. YARIN CUMA

Yarın Cuma yunarım,
Diyanete uyarım,
Namazımı kılarım,
Şükür Elhamdülillah.

Arkadaşı seçelim,
Onla kahve içelim,
Gönülleri açalım,
Şükür Elhamdülillah.

Go gıybet etmeyim,
Hiç parti tutmayalım,
İnsanı satmayalım,
Şükür Elhamdülillah.

Çağırana varalım,
Hâl hatırını soralım,
Ona yardım olalım,
Şükür Elhamdülillah.

Dürüst ve mert olalım,
Herkesle dost olalım,
Hakka razı olalım,
Şükür Elhamdülillah.

Erdoğan hep sözünde,
Bozuk maya yok özünde,
Kara leke yok yüzümde,
Şükür Elhamdülillah.

(04.05.2025/Kırşehir).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

103. İPE UNU SERMEYELİM

İpe unu sermeyelim,
İnsanı hor görmeyelim,
Gönülleri kırmayalım,
Ne götürdü evvel giden.

Gönülde kini tutmayalım,
Seveni unutmayalım,
Söze hile katmayalım,
Sözümüzde mert olalım.

Sevgi saygı vardır bizde,
Sohbet olur tatlı yüzde,
Gördüğümüz güze gözde,
Göze kusur bulmayalım.

Bahçede gülü yolanı,
Mecliste sözü böleni,
Abdestsiz namaz kılanı,
Bu alemde tutmayalım.

Hani canım cananımdı?
Damarda gezen kanımdı,
Unutulmaz bir anımdı,
Unuttuğumu sanma sakın.

İsa Erdoğan'ım anlarım,
Ehil sözü dinlerim,
Sazımı çalarım inlerim,
Saz çalmaya yürek gerek.

(12.10.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

104. KARINCADAN İBRET ALIN

Karıncadan ibret alın,
İnsanoğlu insanoğlu,
Ona öyle saygı duyun,
İnsanoğlu insanoğlu.

Çalışır torpili yoktur,
Sürüyünen gezer çoktur,
Ağzı pense hem bıçaktır,
Karıncadan ibret alın.

O kadar zekâsı nerde,
Görüyorum her gün yerde,
Acaba evleri nerde?
Karıncadan ibret alın.

Onlardan biz ibret alsak,
Onlar gibi çalışsaydık,
Gidip menzile varsaydık,
Karıncadan ibret alın.

Yerde yürür görünmez,
Ne yaptığı bilinmez,
Kimselere zarar vermez,
Karıncadan ibret alın.

Ustası yok hocası yok,
Gündüzü yok gecesi yok,
Fabrikası bacası yok,
Karıncadan ibret alın.

Gider dolu gelir dolu,
Ağzı vardır yoktur kolu,
Öyle biliyorlar yolu,
Karıncadan ibret alın.

Okulu dershanesi nerde?
Görüyorum her gün yerde,
Düşürmesin Mevla'm derde,
Karıncadan ibret alın.

Bir gün olsun durmazlar,
Paralı izin almazlar,
Hastalık ne bilmezler,

Ben onlara hayran kaldım,
Çalıştığı yerde gördüm,
Suçun nedir diye sordum,

Karıncadan ibret alın. Karıncadan ibret alın.

Onların doktoru yoktur, İsa Erdoğan'ım böyle kalamam,
Su içecek kabı yoktur, Çalışsam da onlar gibi olamam,
Hastalanınca ilaç yoktur, Çalışmadın diye sual soramam,
Karıncadan ibret alın. Karıncadan ibret alın.

(Erdoğan, 2009: 15,16).

105. BU CAN SENDEN GELDİ TOPRAK

Bu can senden geldi toprak, Yıkma gönül yapısını,
Bir gün sana dönecektir, Çalma elin kapısını,
Vakit geldi ömür doldu, Bu dünyanın tapusunu,
Bu can sana dönecektir. Alan var mı senin gibi?

Hatır yıkıp can incitme, Varlığım var deme sakın,
Laf taşıyıp gıybet etme, İnsanlara olun yakın,
Davetsiz bir yere gitme, Düşkün olanlara bakın,
Davet sana gelmeyince. Ver zekâtın burada iken.

İsa Erdoğan'ım sanma,
Her insana sakın kanma,
Aşkın ateşiyle yanma,
Seven gönül olmayınca.

(Erdoğan, 2009:39)[27].

106. OKUYALIM

Al eline kitap oku,
Hoylan hoylan bakıp durma,
Bu dünyada neler olmuş,
Fitneliğe sokup durma.

Bölücülük yapma sakın,
Olun insanlığa yakın,
Atamıza iyi bakın,
Uzak durup hatır sorma.

Bayrağı vatan tutun,
Haram değil helal tutun,
Hep birlikte olsun bütün,
Aklı ermezden akıl alma.

Birlikte olup barışalım,
Hep birlikte yarışalım,
Kenetlenip sarılalım,
Horlayıp da sakın kırma.

İsa Erdoğan'ım sözüne,
Gelin konuşun yüzüme,
Şifalar versin gözüne,
Hal bilmeze sakın varma.

(Erdoğan, 2020: 133,134).

107. ATI ALDI ÇEKTİ HANA

Atı aldı çekti hana,
Bin bine bilirsen,
Bu hakkın sualini,
Ver vere bilirsen.

Rüzgâr ile gelen kalmaz,
Yalan söyler doğru bilmez,
At ahırda kişner durmaz,
Halk suali sorar bir gün.

[27] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:188)'de yer almaktadır.

Ordan geldi, burdan geldi,
At yorgundur yoldan geldi,
Yağdı yağmur selden geldi,
Eser rüzgâr alır bir gün.

Bir nalınan at alınmaz,
Böyle menzile varılmaz,
Söyle yalanı görünmez,
Yüze gelir yalan bir gün.

Erdoğan'ım kara yasta,
Doğru söyler küser usta,
Bir gün kavuşuruz dosta,
Döner gelir sıra bir gün.

(Erdoğan, 2009: 92).

108. ŞOFÖRLÜK BİR SABIR İSTER

Şoförlük bir sabır ister,
Kurallara uyalım biz,
Ambulansı duyunca biz,
Sağa çekip duralım biz.

Sisli hava yorar bizi,
Kaza olur dizi dizi,
Görmezsin vallahi yazı,
Kurallara uyalım biz.

Elli yıllık şoförüm ben,
Kurallara uyarım ben,
Alkol alıp gidenlere,
Saygısızlık duyarım ben.

Kavşaklarda durmalıyız,
Sağı solu görelim biz,
Bilenlere soralım biz,
İşte derim ona şoför.

Erdoğan'ın duy sözünü,

Dinle beni aç gözünü,

Görsün yavrular yüzünü,

Yetim olup kalmasınlar.

(20.12.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

109. GÖKTE YAĞMUR YAĞMAYINCA

Gökten yağmur yağmayınca,
Yerde sular akar mı hiç?
Sen güzeli sevmez isen,
Güzel sana bakar mı hiç?

Yazma başa gelenleri,
Bizi insan görenlere,
Yâr yolunda ölenlere,
Ona saygı duymak gerek.

Taş atmakla düşmez daldan,
Sevmeyenler bilmez haldan,
Çıkartmasın Mevla'm yoldan,
Gül azıp da gitmez ise.

Güzel seven düşmez dile,
Sevenlerde olmaz hile,
Baş yastığa düşse bile,
Allah sual sorar mı hiç?

Sevgi, saygı başta gerek,
Sevmeyende olmaz yürek,
Söylemeye var mı gerek,
Kul kendini bilmez ise.

Su aktığı yeri yarar,
Sevenlere vermem zarar,
Gönül düşer gözler arar,
İki gönül bir olunca.

Yalan dünya elbet boştur,
De hayale sende koştur,
Umut dolu rüya hoştur,

Erdoğan'ım çıktım yola,
Yardım etsin seven kula,
Haram yemem olsa pula,

Sen kendini görmez isen. Helal lokma olmayınca.

(Erdoğan'ın arşivinden).

110. MERHAMET BİTMEZ YAZIDA

Merhamet bitmez yazıda, Toprak doyursun gözünü,
Sahavet'le kuldan eyle, Çabuk unuttun sözünü,
Dünyayı verseniz doymaz, Utanmayan o yüzünü,
Şükreden kuldan eyle. Kör şeytana yoldaş eyle.

Kapısından bak geçilmez, Gönlümü açtım hakkıma,
Elinden de su içilmez, Ne geldiyse bu bahtıma,
Ölse kefeni biçilmez, Merakım yoktur tahtına,
Merhametli kuldan eyle. Haklı olan kuldan eyle.

Merhametsiz kullar gördüm, İsa Erdoğan sözünde,
Ağzı bozuk diller gördüm, Dünya malı yok gözümde,
Acımasız yollar gördüm, Nurlu olan bu yüzümde,
Gönlü açık kuldan eyle. Hakka giden kuldan eyle.

(16.11.2024/Kırşehir).

111. ALLAH DİYEN DİLLER YANMAZ

Allah diyen diller yanmaz, Düz yoluna düşer karda,
Şeytanın sözüne kanmaz, Kalacaksın bir gün darda,
İnsan olan gönül kırmaz, Allah için her şey burda,

Çıkmayalım hak yolundan. El haramdan çekmelisin.

Söz verip de tutmayanlar, Sular akar hep engine,
Hak yoluna gitmeyenler, Merhamet versin zengine,
Malı dürüst satmayanlar, Keşke rastlasam merdine,
Bir gün sual vereceksin. Bu zamanda zor bulursun.

Yılan toprak yalar gider, Erdoğan'ın sözü budur,
İnançsızlar güler gider, Helal kazanç verir gurur,
Toprak bir gün sarar gider, Muhammed yolunda ölür,
Musalla taşını düşün. Ak kefene girdiği gün.

(10.10.2025/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

112. OKUMAK KİM!

Babam bana "Oku dedi evladım", Cehaletin suyu tersine akar,
Okumak kim ben kim idim bilemedim, Şeytana uyan çok canlar yakar,
Cahillikten zarar gelir insana, Pişmanlık duyar da yoluna bakar,
Okumak kim, ben kim idim bilemedim. Okumak kim, ben kim idim bilemedim.

Okuyup da sınıf sınıf gezmedim, Uyma cahile düşme sen dara,
Kalem alıp ben bir şeyler yazmadım, Gönülden gönüle açma sen yara,
Devrî alem edip düzen bozmadım, Bu gidişle varamazsın mazhara,
Okumak kim, ben kim idim bilemedim. Okumak kim, ben kim bilemedim.

Cahil kalıp cahillere danıştım,
Bilmediğim insanlarla barıştım,
Koşmak için koşanlara yarıştım,
Okumak kim, ben kim idim bilemedim.

Bilemezsin etrafında gezeni,
Bozdururlar sana devri düzeni,
Dininden dönersin, duyma ezanı,
Okumak kim, ben kim idim bilemedim.

İsa Erdoğan'ım, sevgi seliyim,
Cahil kalmayın, okuyun derim,
Bu vatan uğruna ölür giderim,
Okumak kim, ben kim idim bilemedim.

(Erdoğan, 2009:63).

4.1.8. Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

113. KEŞKE SENİ GÖRMESEYDİM

Sürmesini çekmiş gözün,
Doyamadım tatlı sözün,
Ay gibiydi yüzün,
Keşke seni görmeseydim.

Acı değil tatlı verirdin,
Petek petek bal verirdin,
Tutmak için el verirdin,
Keşke seni hiç görmeseydim.

Gün yazıya düşe dursun,
Rüyasında beni görsün,
Dikenli bir açan gülsün,
Keşke seni görmeseydim.

Erdoğan'ım düşmem dile,
Çok sevmiştim bile bile,
Has bahçede açan güle,
Keşke seni görmeseydin.

(10.09.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

114. GÖNÜL VERMEM

Gönül vermem ben güzele,
Bundan sonra bundan sonra,
Sevdanın çölünde yandım,
Kanmam artık bundan sonra.

Güz gelmeden kışa geldim,
Hayal gördüm düşe geldim,
Sevda çektim boşa geldim,
Anmam artık bundan sonra.

Sevdiğim gül diken oldu,
Gözyaşımı döken oldu,
Nehir gibi akar oldu,
Sanmam artık bundan sonra.

İsa Erdoğan'ım yandım,
Tatlı dile bende kandım,
O güzeli benim sandım,
Sanmam artık bundan sonra.

(Erdoğan, 2020:214).

115. BİR HAL OLDU

Bugün bana bir hal oldu,
Sevmesini bilemedim,
Sarardı gül benzim soldu,
Sarmasını bilemedim.

Bayramlar kara geçmesin,
Bülbül yuvadan uçmasın,
Gönül başkasını seçmesin,
Gelmesini bilemedim.

Geçirdiğimiz tatlı günler,
Arı kovanında iniler,
Bal akıtan güzel diller,
Almasını bilemedim.

Açılan gülün solmadan,
Arı çiçeğe konmadan,
Eller muradın almadan,
Dermesini bilemedim.

Erdoğan'ım eremedim,

Bir gonca gül deremedim,

Geçti ömrüm göremedim,

Görmesini bilemedim.

(Erdoğan, 2009:104)[28].

116. BİLEMEDİM SEVDİĞİNİ

Bilemedim sevdiğini,
Ne dostsun sen ne düşman,
Şu gönlümü verdiğimi,
Ne dostsun sen ne de düşman.

Bekledim de gözden oldum,
Çok yürüdüm dizden oldum,
Sevdiğim o yüzden oldum,
Ne dostsun sen ne de düşman.

Boş hayale koştum durdum,
Boşuna kendimi yordum,
Kendim ettim kendim buldum,
Ne dostsun ne düşman.

Artık seni sevmiyorum,
Etrafında dönmüyorum,
Yalanına kanmıyorum,
Ne dostsun ne de düşman.

Saçımı başım yoldurdun sen,

Beni aleme güldürdün sen,

Erdoğan'ı öldürdün sen,

Ne dostsun sen ne de düşman.

(Erdoğan, 2009:113).

[28] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008: 188)'de yer almaktadır.

4.1.9. Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

117. İHTİYARLIK

İhtiyarlık geldi başa,
Ne söylesen gitmez hoşa,
Ne kadar yaşarsan yaşa,
Geldi artık yolun sonu.

Eşin ölüp gitti ise,
Malın mülkün bitti ise,
Baykuş konup öttü ise,
Geldi artık yolun sonu.

Konuştuğun diken olur,
Sözlerinden bıkan olur,
Hatır gönül yıkan olur,
Geldi artık yolun sonu.

Elin kolun durmaz ise,
İşe gücün yetmez ise,
Kimse gelip gitmez ise,
Geldi artık yolun sonu.

Eve barka sığmaz olun,
Hiçbir yerde durmaz olun,
Akıl ermez görmez olun,
Geldi artık yolun sonu.

Oturup da kalkamazsan,
İşe güce bakamazsan,
Eve katkı yapamazsan,
Geldi artık yolun sonu.

Evlat gelin hepsi bıkar,
Baba demez hatır yıkar,
Ne yaptıysa başa kakar,
Geldi artık yolun sonu.

Prostattan yatamazsan,
İdrarını tutamazsan,
Bir şey alıp satamazsan,
Geldi artık yolun sonu.

Gece uzar uyku tutmaz,

Erdoğan'ı koyma dara,

Yanında hiç kimse yatmaz,
Düştün elden gücün yetmez,
Geldi artık yolun sonu.

Düşünmesin bizi zara,
Güvenme hiç olan vara,
Geldi artık yolun sonu.

(Erdoğan, 2020: 169,170,171).

118. BEKLEDİM BEN

Eğer yolun düşer ise,
Uğramadan gitme ne olur,
Gönül bağım viran olmuş,
Çarpısını yıkma ne olur.

Gençliğimiz böyle bitti,
Umutlarım geçti gitti,
Bütün hayallerimi yıktı,
El sözüne bakma ne olur.

Yıllar yılı bekledim ben,
Derdi derde ekledim ben,
Gelir diye bekledim ben,
Erdoğan'ı yakma ne olur.

(Erdoğan, 2020:162).

119. SEN OLMAZSAN

Ben neyleyim bu dünyayı,
Sen olmazsan, sen olmazsan,
Sevgi bana haram olsun,
Sen olmazsan, sen olmazsan.

Açan güller solar sensiz,
Sen olmazsan dünya yersiz,
Girmem kabre inan sensiz,
Sen olmazsan, sen olmazsan.

Açtım gözüm seni gördüm,

Çile ile doldu günüm,

Gördüm de dünyayı bildim,
Ol cemale sual verdim,
Sen olmazsan, sen olmazsan.

Sensiz dünya bana ölüm,
Açmadan soldurma gülüm,
Sen olmazsan, sen olmazsan.

Erdoğan'ım ben yanarım,
Tatlı söze tez kanarım,
Ben herkesi dost sanarım,
Sen olmazsan, sen olmazsan.

(Erdoğan, 2009:96)[29].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

120. DAHA DÜN

Daha dün köyümde koşup oynarken,
Şu başıma düşen aka ne deyim,
Ben kendimi hiç yaşlanmaz sanırdım,
Gözlerimden akan yaşa ne deyim.

Çok yoruldum artık bedenden düştüm,
Boşuna yoruldum, boşuna koştum,
Yenilmez hayalin peşine düştüm,
Bir yuvaya dünü yemez kuş oldum.

Uzağı görmüyor artık gözlerim,
Yokuşu sevmiyor tutan dizlerim,
Dağıldı çocuklar, her gün özlerim,
Bir torun sesini duyarsam yeter.

Bildiğim işimi bilemez oldum,
Gördüğüm işimi göremez oldum,
Gönülde yolumu bulamaz oldum,
Kâbe yollarında ölen ben olsam.

Dağıldı yuvam, uçtu kuşlarım,

Dağların başında duman sislidir,

[29] Âşığın arşivinden alınan bu şiiri (Aydın, 2008:186)'da yer almaktadır.

Yazı bekler iken geldi kışlarım, Sevda çöllerinde gönlüm yaslıdır,
Şu kârsız işime gelir başlarım, İsa Erdoğan'ım kalbim sislidir,
Bir duadan başka kârım kaldım. Gönülden gönüle yolu beklerim.

(Erdoğan, 2020: 149,150).

4.1.10. Vefasızlık ile İlgili Şiirleri

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

121. SAKLAR GİDER

Can özünden yanar ormanın közü, Kaderde çilemiz dağları aşar,
Söz verdin hayırsız tutmadın sözü, Gönül sevdiğine severek koşar,
Unuttum vefasız o tatlı yüzü, Arının sırrına cümle âlem şaşar,
Yüzünden gözünden soğuttun beni. Kovandan kovana gezen arıdır.

Dağlar ataş olsa beni geçemez, Ateş yanmayınca kazan kaynamaz,
Verseler ziyneti paha biçilmez, Sevmeyen insanın gönlü ağlamaz,
Kanatsız güvercin bir gün uçamaz, İsa Erdoğan'da söylemez,
Çağrışıp yanıma gel de uçalım. Saklar gider içindeki sızıyı.

(Erdoğan, 2009:123).

4.1.11. Eşitlik ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

122. BU AYRILIK BİLMEM NEDEN

Doğu batı elbet birdir, Doğu batı bura yurdu,

Kuzey güney aynı ildir,
Ayrılığı burda kaldır,
Bu ayrılık bilmem neden.

Düşmanda karşı durdu,
Bölünmez bir ordu kurdu,
Bu ayrılık bilmem neden.

Bu vatana hayran oldum,
Her birinden sevgi aldım,
Düşmana mermiler saldım,
Bu ayrılık bilmem neden.

Kürdü Türk'ü Alevi'si,
Hepimizin birdir sesi,
Bayrakla tutarız yası,
Bu ayrılık bilmem neden.

Osmanlı'nın torunuyuz,
Düşmandan korunuruz,
Haine karşı dururuz,
Bu ayrılık bilmem neden.

Erdoğan'ım Kürdüm Laz'ım,
Anlımızda harptır yazım,
Hudut'ta mezarım kazın,
Bu ayrılık bilmem neden.

(08.12.2025/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

123. NEYİMİZ AYRI

Aynı handan gelmiş idik cihana,
Beni dövmek için kusur bahane,
Sana ne dedimse gel de bana,
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

Neyi bölemedik, neyimiz ayrı?
Kız aldık verdik,ne kaldı gayrı?
Ölü de ağladık düğünde sergi,
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

Kürt ile Türk'ün ne farkı vardır?
Ocaklar söndü de yanmadı tandır,

Kardeş idik Muhammed'in neslinde,
Çanakkale Anıt Tepe büstünde,

Bu gidiş sonunda cehennem vardır,
Sen Kürt ise bende Kürt'üm demedim.

Allahuekber dağlarının üstünde,
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

Aşılmaz dağları beraber aştık,
Yemen'de Kore'de hani kardeştik,
Sen ağlarken ben ağladım sırdaştık,
Sen Kürt ise ben de Kürt'üm demedim.

Bu bayrak ebedi böyle kalacak,
Kardeş kavgası da bir gün duracak,
Düşman ölür dostluk bâki kalacak,
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

İsa Erdoğan'ım bilmem ben kini,
Bunca Müslüman'ın ayrımı dini,
Bir inat uğruna seçmişler ini,
Sen Kürt isen ben de Kürt'üm demedim.

(Erdoğan, 2009: 117,118).

4.1.12. Üzüntü/Eseflenme Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

124. HANİ ANAM HANİ BABAM

Hani anam hani babam?
Bayramlar gelip geçiyor,
Eller yavrusunu almış,
Benimki kara geçiyor.

Anam yoktur, babam yoktur,
Çekilmiyor bu dert çoktur,
Yaşamaktan ölüm haktır,
Her günüm kara geçiyor.

Yaratana ben ne ettim?

Yasla geçer bayram günüm,

Yetim kaldım, boynum büktüm,
Eller yedi, ben aç yattım,
Her günüm kara geçiyor.

Bu dert bana sanki ölüm,
Her gün istiyorum sanki ölüm,
Her günüm kara geçiyor.

İsa Erdoğan'ım netsek,
Yetimlere yardım etsek,
Bunların elinden tutsak,
Her günüm kara geçiyor.

(Erdoğan, 2009:38)[30].

4.1.13. Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

125. GELDİ YOKLUK GİTTİ YOKLUK

Köyde yokluk çeke çeke,
Göz yaşını döke döke,
Hep boynunu büke büke,
Geldi yokluk gitti yokluk.

İnek dana bizde yoktu,
Eker diker buğday yoktu,
Babamın tahsili yoktu,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Babamın çoktu yarası,
Cebimde yoktu parası,
Amcamla dargın arası,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Sarı öküze eş olmalı,
İnek danayı almadı,
Evde de ekmek kalmadı,
Geldi yokluk gitti yokluk.

[30] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:188)'de yer almaktadır.

Tatlı tuzlu yiyemedi,
Kollu yelek giyemedi,
Dertlerini diyemedi,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Dertlerini diyemedi,
Yoktu bulup yiyemedi,
Şad olup da gülemedi,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Bir odaydı beşte çocuk,
Odanın üstü çökük,
Sırtına giymedi gocuk,
Geldi yokluk gitti yokluk.

Erdoğan'ım çok çilesi,
Olmadı işinde hilesi,
Bize de gelir sırası,
Geldi yokluk gitti yokluk.

(10.09.1961/Erdoğan'ın arşivinden).

126. GÜN GÖRMEDİ BENİM BABAM

İskarpini soğuk kuyu,
Çeşmeden çekerdi suyu,
Anamın da yoktu huyu,
Gün görmedi benim babam.

Yokluk ile geçti günü,
Kalmadı evinde unu,
Ömür geçti gitti sonu,
Gün görmedi benim babam.

Sıkıntıdan düşünürdü,
Dabaz olur kaşınırdı,
Yazın bağa taşınırdı,
Gün görmedi benim babam.

Tarlada çitin sürerdi,
Peynirli dürüm dürerdi,
İşini yalnız görerdi,
Gün görmedi benim babam.

Öküz güder yatmaz idi,
Bize ekmek yetmez idi,

Ekin toplar höbek höbek,
Görmedi hiç ballı çörek,

Ekin zaten bitmez idi,
Gün görmedi benim babam.

Altı yanık yerdi çörek,
Gün görmedi benim babam.

Beş çocukla bir de ana,
Yiyemezdi kana kana,
Düşman oldu gardaş ona,
Gün görmedi benim babam.

Fettah oğlu Mehmet adı,
Kalmadı dünya da tadı,
Oğlum diyerek ağlardı,
Gün görmedi benim babam.

Geçim sıkıntısı çoktu,
İnek dana bizde yoktu,
Şükrederdi gönlü toktu,
Gün görmedi benim babam.

Şehre aldım getirdim,
Köyün derdini bitirdim,
Boyalı evde yatırdım,
Gün görmedi benim babam.

Tarlada ekin biçerdi,
Testiden suyu içerdi,
Katıksız günü geçerdi,
Gün görmedi benim babam.

Yumurtayla tavuk sattı,
Kâr etmedi hepsi battı,
Bir ömür böyle bitti,
Gün görmedi benim babam.

Okumayı bilmez idi,
Hiç yüzü gülmez idi,
Çalışmaktan yılmaz idi,
Gün görmedi benim babam.

Levaziyem bana bakar,
Gözünden ırmaklar akar,
Oğlum İsa türkü yakar,
Gün görmedi benim babam.

(Erdoğan, 2020:105,106,107,108)[31].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

127. GARİBAN ÇİFTÇİ

Tarlaya gidip de çifti sürdün mü?
Bügeleyin ne olduğunu bildin mi?
Guşluklayın kalkıp namaz kıldın mı?
Gariban çiftçinin halleri budur.

Kışın sobamızda tezek yakardık,
Sabah erken kalkıp işe bakardık,
Üzümleri heveklere takardık,
Gariban çiftçinin halleri budur.

Yığının dibinde gelip yattın mı?
Yağmurlarda çamurlara battın mı?
Patoza da arpa buğday attın mı?
Gariban çiftçinin halleri budur.

Güzden güze banyo görür sırtımız,
Döktürür bilmezdik yoktur derdimiz,
Düğünlerde halay çeker merdimiz,
Gariban çiftçinin halleri budur.

Sabah erken kalkıp yola düşerdik,
Öküzlerin biz peşinde koşardık,
O halde de insan gibi yaşardık,
Gariban çiftçinin halleri budur.

Yağmur yağmaz ekin bitmez dert bilmez,
İşten çocuklarda okula gitmez,
Nüfus çok evde aş ekmekte yetmez,
Gariban çiftçinin halleri budur.

İsa Erdoğan'ım bende bilirim,
Güzden güze ben şehre gelirim,
Yoksulluğun ne olduğunu bilirim,
Gariban çiftçinin hali perişan.

[31] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 312)'de yer almaktadır.

(14.05.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

128. GARİP ANAM

Tarlaya giderdi azık belinde,
Ekin işler idi orak belinde,
Çalışır durmazdı köyün dilinde,
Ne günleri geçti garip anamın.

Sarı diken çoktu ekin bitmezdi,
Çıkan ekin valla bize yetmezdi,
Koyuna kuzuya kimse gitmezdi,
Ne günleri geçti garip anamın.

Anam çekti bu dünyada çileyi,
Çalışırdı hiç bilmezdi hileyi,
Öncüt alır idi birkaç kileyi,
Ne günleri geçti garip anamın.

Kayın karısı da her gün taş vurur,
Ekini tarlada gün be gün kurur,
Biçer biçmez diye tarlada durur,
Ne günleri geçti garip anamın.

Tarla uzak yol gitmekle bitmezdi,
Bir tas ayran birimize yetmezdi,
Yokluk zaten kapımızdan gitmezdi,
Ne günleri geçti garip anamın.

Ekmek yapar idi sırtında çocuk,
Pişmeden ekmeği kapardık acık,
Katık bulmazdık toplardık cacık,
Ne günleri geçti garip anamın.

Domatesi olgun diye yiyerek,
Bilmezdi fistanı kabıt giyerek,
Ha bu sene bi.er gelir diyerek,
Ne günleri geçti garip anamın.

Beş kardeştik bir odada yatardık,
Yoğurdun üstüne pekmez katardık,
Yumurtayı çerçilere satardık,
Ne günleri geçti garip anamın.

İsa Erdoğan'ım yokluk bitirdi,
Yokluk bizi Kırşehir'e getirdi,

Kuşdilinde Bağdamı'nda yatırdı,

Ne günleri geçti garip anamın.

(Erdoğan'ın arşivinden)[32]

129. ÖKSÜRÜK BELASI

Vilayetin nere, kazan nere?
Verdiğin ilaçlar derdime çare,
Artık bundan sonra gitmem her yere,
Profesör olmalı gittiğin doktor.

Zemheri ayında düştüm yollara,
Bindim otobüse yolum Ankara,
Ankara'da ayağım bastı kara,
Profesör olmalı gittiğin doktor.

Öksürük tuttu da yatamaz oldum,
Bu derdi üstümden atamaz oldum,
Parasız verdim de satamaz oldum,
Profesör olmalı gittiğin doktor.

Bayındır Hastanesi, Kavaklıdere,
Muayene olmaya gittim bu yere,
Mustafa Çalgüner derdime çare,
Profesör olmalı gittiğin doktor.

İsa Erdoğan'ım ilaç kâr etti,
Verdiğin ilacın hepsi bitti,
Öksürük, bronşit hepsi gitti,
Profesör olmalı gittiğin doktor.

(Erdoğan, 2009:94).

4.1.14. Pastoral Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

[32] Âşığın arşivinden alınan bu şiir (Sinemî, 2016:306) da yer almaktadır.

130. HER CANLI SEVGİ İSTER

Her bir canlı sevgi ister,
Sevmesini bilmek gerek,
Evlat torun hem de ona,
Kıymetini bilmek gerek.

Suyu arga bindirelim,
Göz yaşını dindirelim,
Sevgimizi bildirelim,
Tüm canlıyı sevmeliyiz.

Ağaç, kedi bir de köpek,
Her vakit verelim yemek,
Vurun öldürün ne demek,
Onlar bize emanettir.

Erdoğan'ım bilin haldan,
Hamı koparmayın daldan,
Ne olur verelim maldan,
Zekâtsız mal haram bize.

(21.12.2024/ Erdoğan'ın arşivinden).

131. ORMAN

Orman bizim canımız,
Damarımda kanımız,
N'olur onu kesmeyin,
Sermayemiz malımız.

Tepeyi dağı süsler,
Ormancı sizi gözler,
Yakmayın n'olur onu,
İçimizde yanar közler.

Yağmuru alır getirir,
Yerde otu bitirir,
Keserseniz ormanı,
Ocağımızı batırır.

Erdoğan'ım yapmayın,
El sözüne bakmayın,
Yetişsin taze fidan,
Kıskanıp da yakmayın.

(16.02.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

132. AVCILAR

Giyinir kuşanır çıkar,
Hep komşular ona bakar,
Nice nice canlar yakar,
Hep avcılar hep avcılar.

Kar demeyiz, kış demeyiz,
Av yerini hiç demeyiz,
Uğrun gizli av yemeyiz,
Biz avcılar biz avcılar.

Kayalarda keklik gördüm,
Attım da kanadın kırdım,
Kar üstünde izin sürdüm,
Hep avcılar hep avcılar.

İsa Erdoğan'ım atmam,
Girip kömelerde yatmam,
Zamansız hiç ava gitmem,
Ben avcılar ben avcılar.

(Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

133. ORMAN SEVGİSİ

Bir orman sevgisi düştü içime,
İsterim ki herkes orman sevseydi,
Kel kargılar yeşillere bürünsün,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Onunla görülür işimiz,
Altında yanar da pişer aşımız,
Odunu yakarız geçer kışımız,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Cahil olup ormanları kesmeyin,
Ormanın içinde ateş yakmayın,
Ateşi yakıp da ordan kaçmayın,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Yağmuru çok sever karı bırakmaz,
Altında otururuz güneş de yakmaz,
Erozyonu önler toprağı salmaz,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Çam ağacının ne farkı var ardıçtan,

Ormana baktıkça içim açılır,

Mevla'm kurtarır bizi darlıktan,
Hiç zarar gelir mi olan varlıktan,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

Açar çiçekler de koku saçılır,
İsa Erdoğan'da serden geçilir,
İsterim ki herkes orman sevseydi.

(Erdoğan, 2009:41)[33].

134. SEYFE GÖLÜ

Benim çok sevdiğim Seyfe Gölümüz,
Yeşillendirelim bitsin gülümüz,
Her taraftan gelir göle yolumuz,
Kuş cenneti sevdiğimiz göl bizim.

Ötüşür kazların hem de ördeğin,
Yazın azalırsın kışın pek derin,
Sen olmasan acep nere giderim,
Kışın kar altında duran göl bizim.

Kervansaray güneyinde dizilmiş,
Seyfe Gölü tarihlerde yazılmış,
Avcılar dolmuş, küme kazılmış,
Avcılar etrafında dönen göl bizim.

Ötüşür üstünde ördeğin kazın,
Cana can katıyor gelinin kızın,
Nasip olursa gelirim yazın,
Güzelleri top top giden yol bizim.

Gümüşkümbet, Dalakçı'dan sel gelir,
Karacaören, Boztepe'den yel gelir,
Horla daha yakın sana el gelir,
Malya üretmeye giden yol bizim.

Angudun da yar başında oturur,
Senin yok olman bizi bitirir,
Araplar şahini alıp götürür,
Şahinleri götürülen göl bizim.

Yazınık'ta toplanırlar gelenler,
Seyfe'yi de anlatıyor bilenler,

Kuşları bilmezdim ben sende gördüm,
Mezmerdek, Elmabaş ördeğin vurdum,

[33] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:191)'de yer almaktadır.

Kervansaraydan çıkıp görenler,
Görünür etrafında tuzlu göl bizim.

Cahildim bilmedim ben pişman oldum,
Mezmerdek Turnası olan göl bizim.

Dağdan gelen sular sende durulur,
Yeşilbaşlar su içinde görünür,
Karabatak birbirine örülür,
İçinde pelikan olan göl bizim.

Acı olur bu Seyfe'nin otları,
Mezmerdek 'in güzel olur etleri,
Çift çift gezer tilkileri kurtları,
Tilkisi kurtları olan göl bizim.

İsa Erdoğan'ım hoşça kalınız,
Seyfe Gölüne yine geliniz,
Seyfe Gölü Kırşehir'in biliniz,
Misafiri bayram eden göl bizim.

(Erdoğan, 2009:57,58)[34].

4.1.15. Dini-Tasavvufi Şiirleri

4.1.15.1.Allah Sevgisi

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

135. ŞÜKÜR OLSUN

Şükür olsun sana Mevla'm,
Bana haram yedirmedin,
Doğrulukla geçti ömrüm,
Haram dene yedirmedin.

İçki kumar bilmezdim ben,
Sana asi gelmedim ben,
Kötü dua almadım ben,
Elim açtım geldim sana.

[34] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:187)'de yer almaktadır.

Sevgiyi duydum yücede,
Arar dururdum gecede,
Öğrendim seni hecede,
Doğru yoldan ayrılmadım.

Hile katmadım aşıma,
Zarar gelmedi başıma,
Geldim yetmiş beş yaşıma,
Hiç hayattan bıkmadım.

Çalıştığım işlerimde,
Onu gördüm düşlerimde,
Gezen çoktu peşlerimde,
Dürüstlükten ayrılmadım.

Karlı yollar beni yıkmaz,
Sevdiklerim benden bıkmaz,
Allah aşkı asla yakmaz,
Gezdim zararsız zararsız.

Yazla kışla ben yaşadım,
Bazen sabırdan taşardım,
Bu ne hikmetti şaşırdım,
Aydınlığı sende buldum.

Erdoğan'ım gelmem dize,
Sevdiklerim uğrar bize,
Ola kısmet gelem size,
Düşem yollara yollara.

(10.09.2023/ Erdoğan'ın arşivinden).

136. ONSUZ OLMAZ

Bu dünyayı yaratansın,
Göremiyem sen neredesin?
Her gün her an aklımdasın,
Sanadır sevgimiz bizim.

Yücelerin yücesisin,
Gündüzlerin gecesisin,
Dilimizin hecesisin,
O mübarek sevgin senin.

Sensiz yerden taş oynamaz,
Güneş bile sensiz doğmaz,

Hep cansıza can verensin,
Damarlara kan verensin,

Ay geceyi aydınlatmaz,
Ağzımızdan düşmez dilin.

Tüm dünyaya yön verensin,
Görünmeyen tek varsın sen.

Erdoğan'ın aklındasın,
Nere gitsem sen oradasın,
Görünmeyen her yerdesin,
Seni görmek mümkündür.

(20.02.2025/ Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.15.2. Peygamber Sevgisi

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

137. KALBİMİZDE İBADET

Kalbimizde ibadet,
Gönlümüzde Muhammed,
Sanki bacı kardeşiz,
İşimiz hep ziyaret.

Lebbeyk'le başladık,
Gönlümüze işledik,
Nasip eyledi Mevla'm,
Hayal ettik düşledik.

Merve-Safa arası,
Gönlümüzde yarası,
Siyah beyaz hep biriz,
Size de gelir sırası.

Hira Dağı basamak,
Tavafta her şey yasak,
Allah nasip eylesin,
Gelmeyen eder merak.

Ayak yalın baş açık,
Dolaştık biz kardeştik,

Sayılarda hep koştuk,
Bazen yerlere düştük,

Ellerimiz yukarda,
Mevla'ya olduk aşık.

Her seferin sonunda,
Allahuekber dedik.

Safa Merve'ye yakın,
Gelin Mekke'ye bakın,
Dolaştıkça haz aldım,
Gelmez kötülük sakın.

Erdoğan'ım bilmek gerek,
Buraları görmek gerek,
Osmanlı'nın eseri,
Gelip bazen görmek gerek.

(01.02.2025-Mekke/Erdoğan'ın arşivinden).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

138. MUHAMMED'İ ÖZLÜYORUM

Gökte giden kuşlar,
Gönlüm Muhammed'i düşler,
Seherde dualar başlar,
Muhammed'i özlüyorum.

Mekke'de kuşlar uçuşur,
Allah diyerek ötüşür,
Yanar yüreğim tutuşur,
Muhammed'i özlüyorum.

Müminler Mekke'ye koşar,
Dualar harem coşar,
Yeşil kubbe dolar taşar,
Muhammed'i özlüyorum.

Medine'de hurma dalı,
Hurmanın dökülür balı,
Allah'ın aslanı Ali,
Muhammed'i özlüyorum.

Muhammed'e gider yolum,
Dua için kalkar yolum,
Medine'de açan gülüm,

Uhud dağı yüksek durur,
Müslümanlar gelir görür,
Muhammet'le duydum gurur,

Muhammed'i özlüyorum. Muhammed'i özlüyorum.

Kabe'ye döndüm yüzümü, Arafat'ta yok bulurum,
Hakka bağladım özümü, Muhammed için ölürüm,
Uhud'da yumsam gözümü, Adına kurban olurum,
Muhammed'i özlüyorum. Muhammed'i özlüyorum.

Araya araya bulsam, Erdoğan'ım dolaşsaydım,
Muhammed'e komşu olsam, Muhammed'le ulaşsaydım,
Necid çöllerinde kalsam, Beytullah'a kavuşsaydım,
Muhammed'i özlüyorum. Muhammed'i özlüyorum.

(Erdoğan, 2020: 35,36,37)[35].

139. MUHAMMED'E GİDEMEDİM

Nur Dağı'ndan insem gelsem, Mekke'nin dağları duman,
Medine'yi görsem gelsem, Gidemedim halim yaman,
Yollarında ölsem gelsem, Ölmeden gitseydim aman,
Muhammed'e gidemedim. Muhammed'e gidemedim.

Gidemedim kaç senedir, Muhammed'i özlüyorum,
Bilmem bunun sonu nedir? Gitmek için gözlüyorum,
Nasip eyle hurma yedir, Erdoğan'ı gizliyorum,
Muhammed'e gidemedim. Muhammed'e gidemedim.

[35] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016:313)' de yer almaktadır.

(Erdoğan, 2020:206).

4.1.15.3.Mevlâna ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

140. MEVLÂNA

Mevlana'ya gidemedim, Kapısında durdum kaldım,
Bir ziyaret edemedim, Türbesinde bir mum yaktım,
Semahında dönemedim, Yazdım şiirimi taktım,
Uzak kaldım Mevlâna'ya. Varamadım Mevlâna'ya.

Erdoğan'ım baktım kaldım,
Nice hayallere daldım,
Onu Ahi Evran sandım,
Hasret kaldım Mevlâna'ya.

(01.01.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.15.4. Şükür ve Tevekkül ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

141. VELA HAVLE

Vela havle Vela kuvvet, Yüksek dağın dumanı var,
Namazlar farz ile sünnet, Müslümanı imanı var,
Namazsız olmaz ibadet, İnanmayın günahı var,
Sana şükür olsun Mevla'm. Sana şükür olsun Mevla'm.

Elimizi açtık sana,
Suyunu içtik kana kana,
Şükreyledik yaratana,
Sana şükür olsun Mevla'm.

Erdoğan'ım hak yolunda,
Kuran taşırım kolumda,
Sual veririz sonunda,
Sana şükür olsun Mevla'm.

(08.09.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

142. BEN ALLAH'A ŞÜKÜR ETTİM

Tek eşekle geldim köyden,
Tutanım olmadı elden,
Usandım kürekten, belden,
Ben Allah'a şükür ettim.

Haram lokma yemedim hiç,
Yalan sözler demedim hiç,
Sarhoşa ben gülmedim hiç,
Ben Allah'a şükür ettim.

Dürüstlükle düştüm yola,
Vermedim asla mola,
Hayatta içmedim kola,
Ben Allah'a şükür ettim.

Yoktan beni var eyledi,
Beni işimle eyledi,
Kötülüğe men eyledi,
Ben Allah'a şükür ettim.

El işinde çalışarak,
İyiliğe alışarak,
Büyüklere danışarak,
Ben Allah'a şükür ettim.

İşimin başında kaldım,
Seherde namazım kıldım,
Evlenip evimi aldım,
Ben Allah'a şükür ettim.

Ne istedim ise verdi,
Kötülükten beni yerdi,

Anam babamı kırmadım,
Onlara karşı durmadım,

Harama ağıları gerdim, Asileşip de yormadım,
Ben Allah'a şükür ettim. Ben Allah'a şükür ettim.

Helal kazanç asla bitmez,
Haram kapımızdan geçmez,
Erdoğan'a hayır etmez,
Ben Allah'a şükür ettim.

(19.10.2024/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

143. HER GÜNÜNE ŞÜKÜR OLSUN MEVLA'NIN

Yağmur bizi biz yağmuru özledik, Ekin susuz kaldı çöller tozuyor,
Dört beş aydır yollarını gözledik, Koyunlarda kuzusunu yozuyor,
Susuz kaldık derdimizi gizledik, Kadir Mevla'm dilediğini yazıyor,
Her gününe şükür olsun Mevla'nın. Her gününe şükür olsun Mevla'nın.

Barajlar boşandı, dallar kurudu, Yağmur duası da vallah geçmedi,
Bütün canlılarda kalktı yürüdü, Fakir zengin deyip görüp seçmedi,
Tilki dua etti köpek ürüdü, Kuşlar bile yuvasından uçmadı,
Her gününe şükür olsun Mevla'nın. Her gününe şükür olsun Mevla'nın.

Susuzluktan dağlar aştık almadık, İsa Erdoğan'ım susuz olmuyor,
Akan suyun kıymetini bilmedik, Su olmasa inan yüzüm gülmüyor,
Söylediler amma bizde duymadık, Azan insan kıymetini bilmiyor,

Her gününe şükür olsun Mevla'nın. Her gününe şükür olsun Mevla'nın.

(12.09.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.15.5. Dini Günler

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

144. BAYRAM

Unuttu sanmayın bizi, Lokum tatlı bir de şeker,
Bugün bayram hoş geldiniz, Hasret olan için çeker,
Sevgi saygı bizden size, Gariplik boynumu büker,
Bugün bize hoş geldiniz. Bugün bize hoş geldiniz.

Erdoğan'ım bekler sizi,
N'olur unutmayın bizi,
Karşılarım hepinizi,
Bugün bayram hoş geldiniz.

(03.06.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

145. BANA HER GÜN BAYRAM

Seviyorsan beni eğer, Dolanıp gelir mübarek,
Bana her gün her gün bayram. Baklavayla gelir börek,
Sağ olur da yaşıyorsan, Dayanır mı buna yürek,
Sana her gün her gün bayram. Sana her gün her gün bayram.

Bayram sevgi ile olur, Büyüklere biz koşarız,

Seven sevdiğini bulur,
Gönül onu güzel görür,
Bana her gün her gün bayram.

Sevinçten neşe saçarız,
Görünmez dağlar aşarız,
Bana her gün her gün bayram.

Kokun gelir yeller inen,
Konuş güzel diller inen,
Açılırsın güller inen,
Sana her gün her gün bayram.

Bayramda güzellik olsun,
Gönüller hep sevgi dolsun,
Asılmasın yüzler gülsün,
Sana her gün her gün bayram.

Sevinir hep güleriz,
Bayramda sevgi dileriz,
Dolaşıp geri döneriz,
Bana her gün her gün bayram.

Oruç gider gelir bayram,
Ben olurum size hayran,
Bazen kola bazen ayran,
İsa sana her gün bayram.

(Erdoğan, 2009: 28,29)[36].

146. MÜBAREK RAMAZAN

On bir ayda bir gelirsin,
Mümine sevgi verirsin,
İnsandan derdi alırsın,
O mübarek Ramazan'da.

Sahura kalkarız gece,
Okuruz biz hece hece,
Sağ olana gelir nice,
O mübarek Ramazan'da.

Benizlerde olur nişan,
İftar vakti eve koşan,

Bereketli ay sayılır,
Mümin insanlar ayılır,

[36] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:187)'de yer almaktadır.

Oruç tutan mutlu yaşan,
O mübarek Ramazan'da.

Sofrada ekmek kayılır,
O mübarek Ramazan'da.

Oruçluyum deme sakın,
Olun Muhammed'e yakın,
Oruç biter dönün bakın,
O mübarek Ramazan'da.

İnsanlar eve koşuyor,
Camiler dolup taşıyor,
Ne çabuk gelip geçiyor,
O mübarek Ramazan'da.

Gaflete sakın dalamayın,
Yetim hakkını almayın,
Ola şeytana uymayın,
O mübarek Ramazan'da.

Tövbe eder kalmaz günah,
Temizlenir, olur mubah,
Oruçlular yatmaz sabah,
O mübarek Ramazan'da.

Senede gelir dolaşır,
Kalplere varır ulaşır,
Tutmayan da alışır,
O mübarek Ramazan'da.

Erdoğan'ım oruçluyum,
Elbet Allah'ın kuluyum,
Cennet bağının gülüyüm,
O mübarek Ramazan'da.

(Erdoğan, 2009: 101,102).

4.1.16. Övgü/Güzelleme Şiirleri

4.1.16.1. Aile Bireylerine Güzelleme

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

147. BENİM EŞİM LEVAZİYE

Hanemizin mayasıdır,
Sabah erken kalkar yatmaz,

Çocukların anasıdır,
Evimizin minasıdır,
O benim eşimdir işte.

İşine hileler katmaz,
Hiçbir yere bensiz gitmez,
O benim eşimdir işte.

Ismaracı diyemezler,
Süslü püslü giyemezler,
Bensiz yemek yiyemezler,
O benim eşimdir işte.

Erdoğan'ın sözündedir,
Maya onun özündedir,
Nurlar ayna yüzündedir,
O benim eşimdir işte.

(05.11.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

148. VAR MI TORUNDAN TATLISI?

Sevmeye hiç doyamazsın,
Kızarsın da dövemezsin,
Kimselere diyemezsin,
Var mı torundan tatlısı?

Kucağından inmez yere,
İndirirsen atar yere,
Bilmiyor ki gitse nere,
Var mı torundan tatlısı?

Seni elinde oynatır,
Hem söyler hem dinletir,
Hasta gibi inletir,
Var mı torundan tatlısı?

Yatırır bine üstüne,
Seni bırakmaz dostuna,
Konuşur üstü üstüne,
Var mı torundan tatlısı?

Tadı hiçbir şeyde yoktur,
Dövemezsin suçu çoktur,
Gördüğüne şuna bak der,

Kız oğlanda eder nazı,
Eline alıyor sazı,
Çaldırıyor bana sazı,

Var mı torundan tatlısı?

Var mı torundan tatlısı?

Elinden tutar götürür,

Paranı alır bitirir,

Kendisiyle yatırır,

Var mı torundan tatlısı?

Görmeden duramam,

Elim boş eve varamam,

Sinirlendirir vuramam,

Var mı torundan tatlısı?

Gel deyip de getiriyor,

Yat deyip de yatırıyor,

Üzerini batırıyor,

Var mı torundan tatlısı?

Kapıda hep beni bekler,

Sevgisine sevgi ekler,

Ne getirdin diye yoklar,

Var mı torundan tatlısı?

Koşup seni koşturuyor,

Sanki seni uçturuyor,

Sevmek için coşturuyor,

Var mı torundan tatlısı?

Bunları avutmak sorun,

Evlat oluyor torun,

Torunu olana sorun,

Var mı torundan tatlısı?

İsa Erdoğan'ım severim,

Gezdiğim yerde överim,

Kızdırırlarsa kovarım,

Var mı torundan tatlısı?

(Erdoğan, 2009: 69,70).

4.1.16.2.Kendine Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

149. BENİ BEN

Beni ben söylemeyim, Ben yazarım demeyim,
Beni söylesin eller, Yazdı desin eller,
Ben çaldım demeyim, Ben ozanım demedim,
Çaldı desin eller. Ozan desin eller.

Erdoğan'ım böyleyim,
Tatlı dille söyleyeyim,
Kırmadım hatır gönül,
Ben her zaman böyleyim.

(06.05.2020/Erdoğan'ın arşivinden).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

150. BEN HAYATA BÖYLE GELDİM

Kuzu güttüm, koyun güttüm, Kitap yazıp türkü çıkardım,
Ekmeğimi suyla yuttum, Öyle hayallere daldım,
Babamın sözünü tuttum, Almanya'da bekar kaldım,
Ben hayata böyle geldim. Ben hayata böyle geldim.

Berber çıraklığı yaptım, Bu derneğe başkan oldum,
Bir odalı evde yattım, Çok koşturdum, kafa yordum,
Geceyi gündüze kattım, Gül gibi sararıp soldum,
Ben hayata böyle geldim. Ben hayata böyle geldim.

Taksi aldım, kamyon aldım,
Çok uzun yollara gittim,
Karlı yolda zincir taktım,
Ben hayata böyle geldim.

Televizyonlar beni buldu,
Ben saz çaldım, onlar güldü,
Âşık İsa meşhur oldu,
Ben hayata böyle geldim.

Sazım bana yoldaş oldu,
Ben çaldıkça sırdaş oldu,
Yanımıza şoför oldu,
Ben hayata böyle geldim.

Erdoğan'ım yorulmadım,
Hiç kimseye darılmadım,
Kül olup da savrulmadım,
Ben hayata böyle geldim.

(Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

151. ALLAH'IN EMRİYLE GELDİK DÜNYAYA

Allah'ın emriyle geldik dünyaya,
Elimizden tutup yudular bizi,
Gavum akrabamda geldi bakmaya,
Ana kucağında doyurdu bizi.

Askerlik bitti geldim ilime,
Bundan sonra sahip oldum dilime,
Akortsuz sazımı da aldım elime,
Sen artık işini buldun dediler.

Yavaş yavaş düşe kalka yürüdüm,
Anamın peşinde ağlayıp durdum,
Gördüm şeyleri anama sordum,
Sen çocuksun bilmen onları dedi.

İş yerinde çalışmakla olmuyor,
Attığım taş hiç yerini bulmuyor,
Çocuklarda hayallerimi bilmiyor,
Almanya'ya gider yolun dediler.

Biraz büyüyünce okul çağında,

Almanya'dan geldim hayli paralı,

Çok kuzular güttüm üzüm bağında,
Hep hayaller kurdum gönül dağında,
Artık sen her şeyi bildin dediler.

Çalışmaktan yıldım, bağrım yaralı,
Sanki mahallenin oldum kralı,
Bu gidişle sende biten dediler.

Birkaç sene sonra ekmek peşinde,
Bir sanata girdim on üç yaşında,
Babasız kızı gördüm düşümde,
Artık sen sevdiğini buldun dediler.

Geçti artık zaman bitti dediler,
Çalıştığın sana yetti dediler,
Kapısında baykuş öttü dediler,
Yeter emeklilik geldi dediler.

Askerlik çağında yollara düştüm,
Vardım has köyü unuttum,
Künyemi okudum, silahı tuttum,
Askerde komutan oldun dediler.

İsa Erdoğan'ım geçti baharım,
Geçen günlerimi iple ararım,
Olmamıştı hiç kimseye zararım,
Böyle bir ozanda gitti dediler.

(21.11.2024/Kırşehir).

4.1.16.3.Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

152. SAZA HEVESİM

Çocuğudum saz çaldım,
Gittim issizde çaldım,
Bizde ayıp dediler,
Ertaş'ı örnek aldım.

Kurs görmeden çaldım ben,
İyi sazlar aldım ben,
Terete'de çalınca,
Güzel çaldı dediler.

Çaldırmadı cahiller,

Saz çalarak tanındım,

Çok bilmişti ehiller,
Öğrenip de çalınca,
Güzel çaldı dediler.

Ozan diye anıldım,
Gittiğim her bir yerde,
Adam diye sayıldım.

Düğünlerde çalmadım,
Para, dolar almadım,
Erdoğan'ı bilirler,
Kötüye nam salmadım.

(12.11.2024/Kırşehir).

153. KIRŞEHİR YAZARLAR VE ŞAİRLER DERNEĞİ

Sekiz kişi bir olduk,
KIYŞAD derneği kurduk,
Oturup da hiç durmadık,
Yazdık şiirler, şiirler.

Uluslararası dolaştık,
Nice canlara ulaştık,
Birlik olup da tanıştık,
Çıktık yollara, yollara.

Programlar yapıyoruz,
Plaketler veriyoruz,
Çalanlara bakıyoruz,
Yaptık türküler, türküler.

Erdoğan'ım başkan oldum,
Bunca gönüllere doldum,
Hepsine yoldaş oldum,
Dizdik eserler, eserler.

(06.11.2024/Kırşehir).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

154. BEN BİR OZAN OLACAĞIM

Gönlüm düştü ozanlığa,
Yazdım, yazdım doyamadım,
Eller gibi ben sazımı,
Çaldım çaldım doyamadım.

Ben düşmüşüm uzun yola,
Gidiyorum vermem mola,
Hakkımda hayır ola,
Ben bir ozan olacağım.

Ta küçükken özümdeydi,
Çalmak için gözümdeydi,
Söz verdimde sözümdeydi,
Ben bir ozan olacağım.

Ozanlık içimde kaynar,
Ben söylerim oda yanar,
Beni sanki bilmez sanar,
Ben bir ozan olacağım.

İşi gücü bıraktırdı,
Nice güzele yaktırdı,
Gönül peşinde taktırdı,
Ben bir ozan olacağım.

Erdoğan'ım gerçek sözüm,
Kimselerde yoktur gözüm,
Bayrak için çarpar özüm,
Ben bir ozan olacağım.

(07.12.2024/Kırşehir).

155. OZAN BİZDE

Kaldığım yer gurbet eldir,
Hep bakarım Kırşehir'e,
Hasretine dayanamam,
Gönlüm akar Kırşehir'e.

Aya güneş hiç dokunmaz,
Çalar usta hiç yorulmaz,
Kırşehir'de sarhoş olmaz,
Düğün dernek olur bizde.

Geceleri yanar ışık,
Kırşehirli olur âşık,

Çağlar ırmak akar bizde,
Üzüm dolu bağlar bizde,

Düğünlerde çalar kaşık,
Çalgı çalar düğün bizde.
Gönüllere hizmet eder,
İsa çalar ozan bizde.

(Erdoğan, 2009:128).

156. MAHLAS

Adım İsa mahlasım yok,
Erdoğan'ın tanıyanı çok,
Şükür olsun karnımız tok,
Düştük yollara yollara.
Kuruya yaş demedim ki,
Kul hakkını yemedim ki,
Ağlayana gülmedim ki,
Baktım kullara kullara.

Bundan sonra mahle olmaz,
Attığım taş yerini bulmaz,
Ben söylerim sazım çalmaz,
Gittim ellere ellere.
Âşığım ben hem ozanım,
Türkü şiirler yazarım,
Daim gurbette gezenim,
Kaldım çöllerde çöllerde.

(07.11.2024/Kırşehir).

157. KIRŞEHİR'İN OZANLARI

Kırşehir'de çalar usta,
Çalmayanlar olur hasta,
Öğrenmeyen kalır yasta,
Gelin görün Kırşehir'i.
Ozan söyler gerçek sözü,
Dünyada olmaz ki gözü,
Anlı açık, parlak yüzü,
Gelin görün Kırşehir'i.

Öğrenmeye çalışırız,
Her zorluğa alışırız,
Usta çırak bir çalarız,
Elbet seyirci ararız,

Çalar iken yarışırız,
Gelin görün Kırşehir'i.

Para ile yok aramız,
Gelin görün Kırşehir'i.

Erdoğan'ım ozan burda,
Al sazını sende durma,
Her şeye kafanı yorma,
Gel de görün Kırşehir'i.

(06.12.2025/Kırşehir).

158. HANİ YUNUS

Yunus gezdi dağı taşı,
Allah için döktü yaşı,
Var mıydı dünyada eşi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus Allah için yazdı,
İlimi ile kuyu kazdı,
Yılmadı dünyayı gezdi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Allah'ın seven kuluydu,
Ziyarette bir uluydu,
Yol Muhammed'in yoluydu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Allah aşkı onda idi,
Ziyarette alıç yedi,
Hacı Bektaş Veli dedi,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus elin açık tuttu,
Çöllerde deveyi güttü,
Okuyup Kuran'ı yuttu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Anarız biz her yıl onu,
İşleyelim olsun konu,
Hacı Bektaş verdi unu,
Hani Yunus dertli Yunus.

Yunus'un yanında olsam,
Ben onunla namaz kılsam,
Allah için bende ölsem,
Hani Yunus dertli Yunus.

İsa Erdoğan dilinde,
Kuşak dolalı belinde,
Kuran vardı elinde,
Hani Yunus dertli Yunus.

(Erdoğan, 2020: 38,39)[37].

159. ÂŞIK PAŞA

Baba İlyas dede adın,
Paşa bildik kaldı adın,
Türkçe yazmaktı muradın,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Unutulmaz senin yerin,
Sevgi bıraktın ki derin,
Geldim gezdim türben serin,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Garip-name yazdın dilde,
Dolaştın hep gönüllerde,
Esen yelde açan gülde,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Evliyalar burada yatar,
İnsanlığa sevgi katar,
Gönül deryasına batar,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Türk diline gönül verdin,
Türkçe yazdın Türkçe bildin,
Sen babandan feyiz aldın,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Horasanda kaldı soyun,
Düşmanına vermez oyun,
Eğmemiştir asla boyun,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

On iki bin beyit yazdın,

Şair İsa ben neferin,

[37] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 312-313) ve (Kartal, 2018:26) da yer almaktadır.

Anayurdu gelip gezdin,
Farsça Arapçadan bezdin,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

Âşık Paşada mezarın,
Kalbimizde gitmez yerin,
Kırşehir'de Âşık Paşam.

(Erdoğan, 2020: 49,50)[38].

160. ÂŞIK VEYSEL

Dünya benim sanmamıştır,
Her gönüle konmamıştır,
Sevdasıyla yanmamıştır,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Gönlü açık biriydi Veysel,
Bitenlere pirdi Veysel,
Kötülüğü yendi Veysel,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Görmediği onu kârı,
Bırakıp gitmiş yâri,
Saz ile yaptı zoru,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Hakka gönül bağlamıştı,
Gizli gizli ağlamıştı,
Kurda kuşa söylemişti,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Bıraktığı eserleri,
Eli bilmez keserleri,
Sivrialan da mezarları,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Toprak onun yoldaşıydı,
Sır vermeyen kardeşiydi,
Eşi bilen sırdaşıydı,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Toprağa dal söyledi,
Saz çalıp kendin eyledi,

Küçük yaşta gözden oldu,
Çiçek çıktı yüzden oldu,

[38] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Kartal, 2018:23)'te de yer almaktadır.

Dünya malını neylerdi,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Körpecikken gözden oldu,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

Erdoğan'ım bilmem gerek,
Şu Sivas'ı görmem gerek,
Allah için olmak gerek,
Âşık Veysel Şatıroğlu.

(Erdoğan, 2020:151,152,153).

161. CAN CİĞER ABALIOĞLU

Kırıkkale Delice'den,
Çalın bizim Kırşehir'den,
Vizyon Türk'e selam bizden,
Can ciğere selam olsun.

Bağlaması yedi telli,
Anası babası belli,
Yaşları tahminim elli,
Can ciğere selam olsun.

Tatlı söze ne söylerim,
Vizyonla gönül eğlerim,
Büyük ozanlar beylerim,
Can ciğere selam olsun.

Vizyona saygı duyarım,
Ozana boyun eğerim,
Benim yirmi dört ayarım,
Can ciğere selam olsun.

Kamil, Neşet iyi gardaş,
Bizlere olurlar yoldaş,
Dost için bulunmaz sırdaş,
Can ciğere selam olsun.

Başarınız daim olsun,
Gönüller hep sevgi dolsun,
Yüzleriniz her dem gülsün,
Can ciğere selam olsun.

Pazartesi saat sekiz, Erdoğan'ım ben çalarım,
Sizlerden istek isteriz, Her zaman sizi ararım,
Kısmet olursa geliriz, Kimseye olmaz zararım,
Can ciğere selam olsun. Can ciğere selam olsun.

(Erdoğan, 2020:164,165).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

162. DADALOĞLU DESTANI

Oğuz Türkmen'inin bir eri sensin, Kayseri, Kırşehir düştüm Yozgat'a,
Kaynayan kazanın koru sensin, Alsam mavzerimi binsem kır ata,
Avşar ellerinin bir beyi sensin, Avşar beyleri de dağlarda yata,
O beyler içinden gel Dadaloğlu. Artık çadırını kur Dadaloğlu.

Ferman verdi kesilecek Avşarlar, Çeker ozanların bunca çileyi,
Gavur dağı kalınacak yurtlar var, Çalar söyler amma bilmez hileyi,
Padişahtan daha büyük mertler var, Hep gezerler unuturlar sılayı,
O mertler içinde var Dadaloğlu. Kaman'da sevgini bul Dadaloğlu.

Veli derler o yiğidin adına, Dadaloğlu yazar destanda adı,
Sığmaz oldu Avşar beyler kabına, Kalmadı Kaman'ın ne tuzu tadı,
Ferman açtı padişahlar yoluna, Dadaloğlu derler Veli'dir adı,
Padişahı yere ser Dadaloğlu. Gel de şu yarayı sar Dadaloğlu.

Kozan, Erzin, Payas dört yolu, Değirmene muhtaç koydu yaradan,

Türkmenler içinde Avşar'dır soyu,
Pınarbaşı'ndan Bozoklu köyü,
Kırşehir'e gider yol Dadaloğlu.

Yedi iklim dört köşeydi dolaştım,
Kıratın üstünde dağları aştım,
Şu yeşil Kaman'a geldim ulaştım,
Kaman'da mekân al Dadaloğlu.

Çok cefalar çektim kaldım yaradan,
Metanet vermedim oldum paradan,
Şimdi o parayı bul Dadaloğlu.

Ziyaret tepede bir garip mezar,
Gelen ziyaretçi Kaman'ı gezer,
İsa Erdoğan'da sevgiyle yazar,
Kabirde rahat yat Dadaloğlu.

(Erdoğan, 2020: 56,57,58)[39].

163. ÂŞIK HASAN

Okulu bilmezdi, tahsili yoktu,
Gönül insanıydı seveni çoktu,
Dostuna güldü düşmanına oktu,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Her sözünde ayrı bir bilgi vardı,
Konuşmayı bilir sözü kalıcıdır,
Geycek köyü onun sevdiği yerdir,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Kırlangıç dağının bir yiğit toyu,
Mucur'a bağlıdır Geycek köyü,
Sordum soruşturdum çoğumuş soyu,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Hazan mevsiminin son güz ayıdır,
Gençliğinden olmuş yaşlı çağında,
Son yaprak dokundu gönül bağında,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Âşık Hasan söyleniyor dillerde,
Koyunlar yayardı sırtta bellerde,
Ben Âşık Hasan'dan aldım bir destan,
Bahçesini gördüm güllük gülistan,

[39] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016:309-320)'de yer almaktadır.

Sevgi kokardı esen bellerde,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Ayrılmak kolay mı öyle bir dosttan,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

Olgun bir meyve dalında kalmış,
Tabiat sevgisini babadan almış,
Muhammed'e bağlı o büyük ermiş,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

İsa Erdoğan'ım gördüm bilirim,
Geycek köyüne her dem gelirim,
Bu büyük ozandan ibret alırım,
Öyle bir insandı bil Âşık Hasan.

(Erdoğan, 2020: 63,64).

164. TOKLUMENLİ ÂŞIK SAİD

Yirmi yaşında oldum ben âşık,
Sormayın Sait'i işim dolaşık,
O yârin ağzına aldığı kaşık,
Ben onu ömrümce saklar giderim.

Daha değmemişti on beş yaşıma,
Ağu kattı ekmeğime aşıma,
Çıkaydım da Aliöllez başına,
Tor şahin misali avlardım seni.

Sait'in derdini sormayın dostlar,
Dünya yalan gönül kırmayın dostlar,
Gönülsüz gönüle girmeyin dostlar,
Sevgiye gitmeyen yolu neyleyim.

Kayseri, Maraş'ı, Antep'i, Şam'ı,
Onu dinleyenin kalır mı gamı,
Dolaştı cihanı dört bir alemi,
Sait'in çilesi bitmedi gitti.

Bahar geldi Kızılırmak kan akar,
Nuri'nin acısı Sait'i yakar,
Toplandı köylüler Sait'e bakar,
Senden hesabını sorarlar bir gün.

Toklumen köyünde ırmağın düzü,
Ayrıldım köyümden duymadım sözü,
Sam değdi ekine kalmadı özü,
Dalımda sazımla gezen ben oldum.

Sandalın üstünden iki can aldın,
Aktı Kızılırmak yine kan aldın,
Irmaklar içinde sanki şan aldın,
Geldiğin yerlere dönesin ırmak.

Yemene ’de Âşık Sait Yemen’e,
Asker oldum gidiyorum kime ne,
Söz aldım da saramadım sineme,
Doğduğum köyümden ayrıldım bugün.

Gurbete çıkalı sormayın beni,
Ellerin içinde yormayın beni,
Kızı kaçtı diye kırmayın beni,
Evladın çilesi zormuş meğer.

Sait’in yerini Seyfullah tutmaz,
Düşersen sevdaya bir gün uyutmaz,
İsa Erdoğan’da sizi unutmaz,
O kara sevdayla yanar giderim.

(Erdoğan, 2020: 65,66,67).

165. OZAN MUHARREM ERTAŞ

Yağmurlu köyünde geldin cihana,
Seni arıyoruz biz yana yana,
Kırşehir sahiptir böyle ozana,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Dolaştı şehri, köyü, ovayı,
Kendisine kuramadı yuvayı,
Derlerdi, çalardı uzun havayı,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Çok aradık, bulamadık eşini,
Öldüğünde diktik mezar taşını,
Yeni bitirmişti yetmiş yaşını,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Sazını çalardı, bilmezdi nota,
Gezerdi eşekle, binmezdi ata,
Dolaştı köylerde hep yata yata,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Geldin dünyaya, hayli dolaştın,
Cefayla, çileyle dağlan aştın,

Kendisi ufaktı, sözü büyüktü,
Çalardı, söylerdi, emsali yoktu,

Yetişmez menzile vardın, ulaştın,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Yoklukta büyüttü, evladı çoktu,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Yokluk ile geçirmiştin gününü,
Dünyaya duyurdun Türk'ün ününü,
Biliyordun geleceğin sonunu,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Bıraktı dünyaya Neşet Ertaş'ı,
Andıkça akardı gözünün yaşı,
Döneyle gezerdi gönül yoldaşı,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Severdi insanı bilmezdi kini,
Abdallar soyundan İslam'dı dini,
Kırşehir kaybetti böyle ozanı,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Görmedi meclisi, tahsili yoktu,
Sevgiyle doluydu, seveni çoktu,
Yoklukla büyüdü, gönlü çoktu,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Gezerdi etrafı sazı elinde,
Söylediği sözler halkın dilinde,
Çalardı, söylerdi kendi halinde,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

Komşular toplandı, mezarın kazar,
Yerine bıraktı büyük bir asar,
İsa Erdoğan'da türkünü yazar,
Ozanlar ozanı Muharrem Ertaş.

(Erdoğan, 2020:85,86,87)[40].

166. ŞEMSİ YASTIMAN

Bilirdin her şeyi çalardın sazı,
Babanın yanına gelirdin bazı,
Nedeyim anlına yazılmış yazı,

Denizi sevmezdin ırmak arardın,
Her gelenden Kırşehir'ini sorardın,
Ah çekerek gurbet elde sarardın,

[40] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 314)'te de yer almaktadır.

Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde Şemsi Yastıman.

Yokluk seni İstanbul'a götürdü, Çalardın sazını Türkmen'im diye,
Gurbet seni ah çekerek bitirdi, Kaldın Lâpseki'de bilmem ne diye?
Kader seni Lâpseki'ye yatırdı, Memleket sevdası gelirim diye,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Gurbet elde hep söylerdin anardın, Baban Ahmet amca söylerdi seni,
Sevdan Kırşehir'di her gün yanardın, Kırşehir dedin de gelmedin hani,
Yılmaz İpek ne söylerse kanardın, Lâpseki'ye gittin attın mekânı,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

Konsolostu senin yerin bilirim, İsa Erdoğan'da bekler yolunu,
Her gelenden selamını alırım, Kıramadın eşin ile oğlunu,
Hep söylerdin gurbete de kalırım, Soldurdun gurbette açan gülünü,
Gurbet ellerinde kaldı Yastıman. Gurbet ellerinde kaldı Yastıman.

(Erdoğan, 2020:92,93)[41].

167. ÂŞIK TORUNİ

Yüksek olur yiğitlerin harmanı, Aldım haberini düğün kurulmuş,
Mevla sevenlere verir dermanı, Timur damat kaderine sorulmuş,
Âşık Toruni'de çekmiş fermanı, Allah'ın yazgısı böyle olurmuş,
Allah yuvanızı mutlu eylesin. Allah yuvanızı mutlu eylesin.

[41] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016:309)' da yer almaktadır.

Kaman'da bağlıdır Kör Mehmet köyü,
İnsanları hoştur iyi olur huyu,
Sordum araştırdım asıllı soyu,
Allah yuvanızı mutlu eylesin.

Torunî sevilen ulu bir çınar,
Yürekler soğutur sanki bir pınar,
Gelmezsem düğüne el beni kınar,
Allah yuvanızı mutlu eylesin.

Kuru ağaç dik durur da bükülmez,
Mutlu olun gözyaşınız dökülmez,
Sağlam temel hiçbir zaman sökülmez,
Allah yuvanızı mutlu eylesin.

Torunî'de adı vardır, şanı var,
Biz kardeşiz damarımda kanı var,
Halka hizmet sayılan bir yanı var,
Allah yuvamızı mutlu eylesin.

İçimdeki bir his hep sizi anar,
Kör Mehmet köyünde bir ışık yanar,
İsa Erdoğan'da akan bir pınar,
Allah yuvanızı mutlu eylesin.

(Erdoğan, 2020: 177,178).

168. GÜLSÜN FERİDE

Kırşehir'in gülü gibi kokuyor,
Şiirleri halı gibi dokuyor,
Saz elinde türküleri okuyor,
Geleceğin ozanı sensin Feride.

Feride Taşkoparan şair ve ozan,
Şiiri, türküyü çok güzel yazan,
Yunus'la Neşet'le kanayan kazan,
Yunus deryasında salsın Feride.

Canı yeğni her iş gelir elinden,

Bahar yeli gibi ılık esersin,

Türkü söyler bal akıtır dilinden, İnsan olmayana sende küsersin,
Hiçbir farkı yoktur yeni gelinden, Öyle yüreklisin cesur yazarsın,
Hep böyle sağlıklı kalsın Feride. İşin gücün rast gelsin Feride.

Erkeğe kardeştir, kadına bacı, Bahçede çiçeksin arıda balsın,
Allah Feride'ye vermesin acı, Her zaman KIYŞAD'da görürüm varsın,
Medine'ye gidip olasın hacı, Dalından kopmayan ayvayla narsın,
Kâbe yollarında dalsın Feride. Evinde mutlusun gülsün Feride.

Özdemir Beyle mutlu yaşasın, İsa Erdoğan'ım saygı duyarım,
Muhammed aşkıyla daim koşasın, Sen söylersen bende sana uyarım,
İnsanlık yoluna dolup taşasın, Mücevherden daha üstün ayarın,
İşin daim ferah olsun Feride. Altın değerinde kulsun Feride.

(Erdoğan, 2020:193, 194).

4.1.16.4.Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

169. ELVAN ÇELEBİ'Yİ GÖRMEYE GELDİM

Kırşehir ilinden Malya çölünden, Garip-name yazan Âşık Paşadan,
Evliya diyarı Toptuk kulundan, Ahmed-i Gülşehr-i Muhlis Babadan,
Yunus'un diktiği ağaç dalından, Muharrem Ertaş'ın büyük obadan,
Evliya Çelebiyi görmeye geldim. Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

Kervansarayından Obruk Dağından, Kuş cenneti olan Seyfe Gölünden,

Gül yetişen bahçesinden bağından,
Gazisinden şehidinden sağından,
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

Şemsi Yastıman'ın tatlı dilinden,
Neşet'in çaldığı sazın telinden,
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

Hacıbektaş erenlerin yurdundan,
Şifa suyu olan kara kurdundan,
Mucur, Kaman, Çiçekdağı'nın ardından.
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

Ne güzeldir birlik şair ozanlar,
Kırşehir'i gelip görüp yazanlar,
Kör olsun birliğimizi bozanlar,
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

Şeyh Edebali'nin İnanç köyünden,
Ahi Evran Veli kaya Şeyhinden,
Gök medresesinin Cacabey'inden,
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

İsa Erdoğan'ım duydum gelirim,
Çorum'u Kırşehir gibi bilirim,
Elvan Çelebiden ibret alırım,
Elvan Çelebiyi görmeye geldim.

(Erdoğan, 2020: 61,62).

170. HACI BEKTAŞ'A

Aradım kendimi Hacıbektaş'ta,
Gideyim geçeyim Deliktaş'ta,
Konmuş dalında öten her kuşta,
Gönüller şahını görmeye geldim.

Şıra hanesinde kurban keseyim,
Dudunun dalına sazım asayım,
Aslanlı çeşmeden bir tas içeyim,
Gönüller şahını görmeye geldim.

Camisinde namaz kılayım dedim,
Türbesinde varıp öleyim dedim,
Şah-ı Merdan göreyim dedim,

İsa Erdoğan'ım semah başında,
Gelirim giderim yazın kışında,
Okuyum ruhuna mezar taşında,

Gönüller şahını görmeye geldim. Gönüller şahını görmeye geldim.

(Erdoğan, 2020: 210).

171. BİZİM HACI BEKTAŞ

Hacıbektaş, velilerin velisisin, Toplanıp da oylamaya gidelim,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe, Nevşehir ilini bizler nedelim,
Elimizden aldı Menderes seni, Erenler ceminde bayram edelim,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe. İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

Eden gidip belasını buluyor, Anıtın oturmuş bize bakıyor,
Açılmadan gonca gülü soluyor, Aslan ağzından suyun akıyor,
Yaptığına elbet pişman oluyor, Erenler, âşıklar türkü yakıyor,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe. İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

Nevşehir kazaydı nasıl il oldu? Seni Kırşehir'de görmek isteriz,
Bunca kazamızı bizlerden aldı, Varıp etrafında bayram eyleriz,
Menderes etti de belasını buldu, Hacıbektaş, Kırşehir'in söyleriz,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe. İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

Avanos, Ürgüp'ü hiçe saymadı, Öyle yükseğe oturmuş belden,
Topaklıyı, Kozaklıyı görmedi, İçim kan ağlıyor ne gelir elden,
Hacıbektaş, Nevşehirli olmadı, Burada konuşulur Hacıbektaş'tan,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe. İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

Toplandı mecliste karar kıldılar,
Seni Nevşehir'e zorla verdiler,
Hacıbektaş, Nevşehir'in dediler,
İçin kan ağlıyor seni gördükçe.

İsa Erdoğan'ım semaha durdum,
Şükürler Mevla'ma geldim de gördüm,
Mahzun-i Şerif'in kabrini sordum,
İçim kan ağlıyor seni gördükçe.

(Erdoğan, 2009:26,27)[42].

172. PİR SULTAN

Pir sultanım pilav koydum kazana,
Lanet olsun insanlığı bozana,
İnce elek üstünde insan süzene,
Sen dönmezsen ben dönerim sultanım.

Dergâh Hacıbektaş yolum Muhammed,
Âşıklar toplanır eder muhabbet,
İnsan olmayana etmem ben minnet,
Sen dönmezsen ben dönerim sultanım.

Dut dalının gölgesinde dönerim,
Yanar yanar bir gün olur sönerim,
Benim insanlığa sonsuz önerim,
Sen dönmezsen ben dönerim sultanım.

Kırşehir ilinde Hacıbektaş'ı,
Gezdim ben cihanı bulunmaz eşi,
İsa Erdoğan'da sönmez ateşi,
Sen dönmezsen ben dönerim sultanım.

(Erdoğan, 2009: 131).

4.1.16.5.Kırşehir'e Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

173. MEMLEKETİM KIRŞEHİR

Memleketim Kırşehir,
İçinden akar nehir,

Tarihimiz ezeldir,
Her tarafı güzeldir,

[42] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 313-314)'te de yer almaktadır.

Sokakları gül kokar,
Asıl adı Gülşehir.

Cahilimiz yok bizim,
Hem okur hem yazardır.

Erdoğan'ım bilirim,
Siz çağırın gelirim,
Senin için ölürüm,
Benim güzel Kırşehir.

(02.12.2022/Erdoğan'ın arşivinden).

174. YAZINDAN KIŞINDAN

Kır dediler adına,
Doyamadım tadına,
Gelenler burdan gitmez,
Kurban olam adına.

Kurak geçer yazımız,
Pek sert geçer kışımız,
Giden yolcuyu eğler,
Misafiri severiz.

Kervansaray dağına,
Keklik iner bağına,
Benden selamlar olsun,
Hastasına sağına.

Aliöllez dağımız,
Cevizlekdir bağım,
Boranlı 'ya inelim,
Ta uçtadır evimiz.

Seyfe Gölü akmıyor,
Kazı, ördeği kalmıyor,
Avcılarda pek gaddar,
Hiç yüzüme bakmıyor.

İsa Erdoğan ozan,
Hem okuyup hem yazar,
Beste yapıp çalıyor,
Git de ekmeğini kazan.

(12.11.2024/ Erdoğan'ın arşivinden).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

175. ÇİLELİSİN SEN KIRŞEHİR

Ozanımız türkü söyler,
Gençlerimiz gönül eyler,
Kravatlı gezer beyler,
Çilelisin sen Kırşehir.

Bahçesinde güller açar,
Etrafına koku saçar,
Zenginlerde buradan kaçar,
Kadersizsin sen Kırşehir.

Gül dikene sarılmasın,
Sevenlerin ayrılmasın,
Çile ile yorulmasın,
Artık sende gül Kırşehir.

Bahar geldi kuzu meler,
Kadınları buğday eler,
Anaları çocuk beler,
Artık sende gül Kırşehir.

Davul zurna sazımız var,
Açık mertçe sözümüz var,
Kış görmedik yazımız var,
Biraz kışı gör Kırşehir.

Erdoğan söyler sözünü,
N'olur anlayın özünü,
Kara çıkartmam yüzünü,
Güleceksin sen Kırşehir.

(06.06.2025/Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

176. ÖZLEDİĞİM KIRŞEHİR

İl başlıyor Akpınar'a gelince,
Hamit'te gülleri alıp verince,
Özbağı'na gelip selam verince,

Ahi Evran duyuyor adını,
Yiyen bilir pekmezinin tadını,
Âşık Paşa unutturur derdini,

O an hasretin doyurur beni.
Cacabey Medresesini göresim gelir.

Yeşil Kaman hep görünür tepede,
Muharrem Ertaş, Şemsi Yastıman,
Sordum Dadaloğlu yatar nerede,
Dillerde söylenir cevizin Kaman,
Çağırkan, Temirli biraz ilerde,
Neşet'in sevdiği bir kaşı keman,
Ziyaret, Aliöllez göresim gelir.
O da Kırşehir'i terk edip gitti.

Cemele Dağı da çok uzun çeker,
Mihrabını sol köşede görürdüm,
Kırşehir çiftçisi hep elin eker,
Geçerken üstünden selam verirdim,
Güz gelir hasatta boynunu büker,
Kesik Köprü olduğunu bilirdim,
Yağmuru az olur kurak Kırşehir.
Şimdi o köprüyü göresim gelir.

Çiçekdağı'nın da yeşil ormanı,
Neyleyim dünyada köşkü sarayı,
Boztepe'de olur Şahman harmanı,
Doktorlarda saramadı yarayı,
Malya üretmede içsem ayranı,
Çekiç Ali hep söylerdi burayı,
Bütün yorgunluğu çıkarır benim.
O da genç yaşında ayrılıp gitti

(Erdoğan'ın arşivinden)[43].

177. KIRŞEHİR'İN KÜLTÜRÜ

UNESCO şehridir ilimiz bizim,
Memleket hasreti yazdı dillerde,
Gerçek türkü söyler dilimiz bizim,
Cenazesi kaldı gurbet ellerde,
Ozanlar şehridir telimiz bizim,
Şemsi Yastıman'ın ahı güllerde,
Âşık Paşaya gider yolumuz bizim.
İstanbul'a düştü yolumuz bizim.

[43] İsa Erdoğan'ın arşivinden alınan bu şiiri (Sinemî, 2016:310)'da yer almaktadır.

Âşık Said anlatmakla bitmiyor,
Yunus Emre hayalimden gitmiyor,
Âşık Hasan hiç kafadan atmıyor,
Muharrem Ertaş'tır yolumuz bizim.

Kaya Şehi can katıyor canana,
Cacabey'in el açmıştı divana,
Hacı Bektaş çıktı geldi meydana,
Ahmet Yesevi'ye gider yolumuz bizim.

Dadaloğlu şu Kaman'dan gelmiyor,
Neşet Ertaş'ında yeri dolmuyor,
Çekiç Ali hasta olduğunu bilmiyor,
Babasına düştü yolumuz bizim.

İsa Erdoğan'ım yazdım yazarım,
Gurbet ellerinde mecnun gezerim,
Kortulu 'ya kazın benim mezarım,
Neslimin kaldığı yere götürün.

(08.11.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

178. MUCUR'U SEVERİM

Mucur'u severim bir gün gelirim,
İnsanları sıcak iyi bilirim,
Bir gün muradımı gelir alırım,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Köylerin içinde Kuru göl yakın,
İnin Acıöze'e yeşile bakın,
Seyfe tuzlu olur içmeyin sakın,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Köme'de olur her sene bayram,
Yemyeşil Mucur'a olurum hayran,
Öz Çamlıbel'de içelim ayran,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

İnanç susuz Rahman sana bağlıdır,
Çıkma Kepekliye dağlar karlıdır,
Camız ayranı içme yağlıdır,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Geycekli Âşık Hasan dillerde,
Anlatamam senin bütün köyünü,

Koyunlar yayardı sırtta bellerde,
Sevgi kokardı esen yellerde,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Tarihler yazıyor sormam soyunu,
Asma kara damda mantar kuyunu,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Şatır uşağından gelir suların,
Köme'de otururum yazın pek serin,
Şehitler diyarı Mucur her yerin,
Mucur'a selam söyleyin dostlar.

Yörücek, Kayapa ırmağa yakın,
Bahar aylarında girmeyin sakın,
Geçin avcıyı kepeze bakın,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

Yeraltı şehrin derin mi derin,
Girersen içine inan pek serin,
İsa Erdoğan'ım ben size derim,
Mucur'a selamı söyleyin dostlar.

(Erdoğan, 2020: 70,71,72).

4.1.16.6.Kırşehir Spora Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenen

179. KIRŞEHİR SPOR'A ÖZLEM

Yeşil beyaz rengimiz,
Gelenleri yeneriz,
Birincilik yerimiz,
Şampiyon yeşil beyaz.

Seyirci gole doymaz,
Oyuncular yorulmaz,
Antrenör de hiç durmaz,
Şampiyon yeşil beyaz.

Oyuncumuz çok koşar,

Şampiyonluk şart oldu,

Seyircimiz hep coşar,
Kükrer dağları aşar,
Şampiyon yeşil beyaz.

Stat seyirci doldu,
Gol attık yüzler güldü,
Şampiyon yeşil beyaz.

Altmış dokuz da doğduk,
Stadyumu doldurduk,
Seyirciyi güldürdük,
Şampiyon yeşil beyaz.

Deplasmanı severiz,
Gol atanı överiz,
Bu sene de biz varız,
Şampiyon yeşil beyaz.

Valimiz Hatipoğlu,
Çok atalım biz golü,
Şeref tribünü dolu,
Şampiyon yeşil beyaz.

Şampiyonluk sözümüz,
Alnımızda yazımız,
Daim çalar sazımız,
Şampiyon yeşil beyaz.

Müdürümüz Aydemir,
Statta verir emir,
Şampiyondur Kırşehir,
Şampiyon yeşil beyaz.

Pazara maça gelin,
Stadyuma hep dolun,
Maçlarda destek olun,
Şampiyon yeşil beyaz.

Başkanımız çok mutlu,
Yöneticilerimiz umutlu,
Antrenörümüz Uzunköprü,
Şampiyon yeşil beyaz.

İsa Erdoğan'ım maçta,
Erken kalkın şafakta,
Hep kalalım bu tahtta,
Şampiyon yeşil beyaz.

(Erdoğan, 2009: 22,23).

4.1.16.7. Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

180. BİZ SANATKÂRIZ

Salmanî pek pirimiz,
Öğretmenler erimiz,
Helal kazanç terimiz,
İşte biz sanatkârız.

Yol bilmeze söyleriz,
Her gün her an böyleyiz,
Göğü gurbet bilmeliyiz,
İşte biz sanatkârız.

Her gün erken kalkarız,
Yüzümüzü yıkarız,
İşimize başlarız,
İşte biz sanatkârız.

Torna kaynak yaparız,
Bir Allah'a taparız,
Yapar halka satarız,
İşte biz sanatkârız.

Okumaktır işimiz,
Sert geçiyor kışımız,
Helal kazanç aşımız,
İşte biz sanatkârız.

Öğretmenim ustamız,
O öğretir biz yeriz,
Haram asla bilmeyiz,
İşte biz sanatkârız.

Bizler boyun eğmeyiz,
Hatır gönül kırmayız,
Hiç kimseden yılmayız,
İşte biz sanatkârız.

Kırşehir'dir ilimiz,
On dokuzdur yılımız,
Doğru söyler dilimiz,
İşte biz sanatkârız.

Atatürk rehberimiz,

Erdoğan’dan demimiz,

İbrahim Akın valimiz,

İşte biz sanatkârız.

(Erdoğan, 2020:185,186,187).

-8’li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

181. GURUR VERİR TÜRK POLİSİ

Ay yıldızlı armasıyla,
Güzel şanlı formasıyla,
Selam verip durmasıyla,
Gurur verir Türk polisi.

Nöbet tutar telsizi var,
İçimizde sevgisi var,
Bekarı var evlisi var,
Gurur verir Türk polisi.

İlinden uzak illerde,
Bal akıtan dillerde,
Kokar açılan güllerde,
Gurur verir Türk polisi.

İnsanlık kaynar özünde,
Sağdık kalırlar sözünde,
Nur açılan o yüzünde,
Gurur verir Türk polisi.

Yiğit, güzel, mert seçilir,
Sevgi tohumu ekilir,
Vatana sancak dikilir,
Gurur verir Türk polisi.

Üstlerini hep sayarlar,
Amirlerini ararlar,
Hepsi dört ayarlar,
Gurur verir Türk polisi.

Bayrağın başında durur,
Hainleri bilir görür,

Erdoğan’ım çok severim,
Onlara saygı duyarım,

Hedefini atar vurur,
Gurur verir Türk polisi.

Görünce halin sorarım,
Gurur verir Türk polisi.

(Erdoğan, 2020:77,78).

182. BENİM GÜZEL ÖĞRETMENİM

Öğretmenim bizden biri,
Her okulda vardır yeri,
Çağdaş insan kalmaz geri,
Benim güzel öğretmenim.

Derdimize olur çare,
Ona hepsi ciğer pare,
Bırakıp da gitmez yâre,
Benim güzel öğretmenim.

Karda kışta düşer yola,
Her gün okul bilmez mola,
Karışmaz hiç sağa sola,
Benim güzel öğretmenim.

Gelir uzun yollarından,
Bal akıtır dillerinde,
Ömür geçen yıllarından,
Benim güzel öğretmenim.

Andımızı hiç unutmaz,
Kızsa bile hiç darılmaz,
Sabahlara kadar yatmaz,
Benim güzel öğretmenim.

Elimizde tutar koklar,
Hastalansak gelir yoklar,
Suçumuzu demez saklar,
Benim güzel öğretmenim.

Benim öğretmenim nazlı,
Sırlarım onda gizli,
Erdoğan'ım elim sazlı,
Benim güzel öğretmenim.

(Erdoğan, 2020:125,126).

183. HEMŞİRELER

Kayıt için bildirdiler,
Sedyeye bindirdiler,
Aşağı kata indirdiler,
Melek yüzlü hemşireler.

Gelip odaya baktılar,
Koluma iğne taktılar,
Biraz canımı yaktılar,
Melek yüzlü hemşireler.

Erdoğan'ım geldim size,
Ne olur kıymayın bize,
Saygı duydum hepinize,
Melek yüzlü hemşireler.

(05.10.2019/Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.16.8.Özel Günlere Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

184. YILBAŞI

Yılbaşıdır dediler,
Hindileri yediler,
Birbirine girdiler,
Budur işte yılbaşı.

Söylesem dilim batar,
İçmiş yollarda yatar,
O halde çalı satar,
Budur işte yılbaşı.

İsa'nın tut sözünü,
Hakka bağla özünü,
Şeytan yusun yüzünü,

Budur işte yılbaşı.

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

185. SEVGİLİLER GÜNÜ

Başımı yastığa koyduğum zaman,
Sen gelin aklıma her gün her zaman,
Seninle beraber kaldığım zaman,
Hayali gözümde kalan sevgilim.

Uzaktan elini sallama bana,
Kötü haberini yollama bana,
Derdini açıp da ağlama bana,
Hayali gözümde kalan sevgilim.

İsa Erdoğan'ım düşmez dilinden,
Çok tutmak isterdin benim elimden,
Esirgerim seni seher yelinden,
Hayali gözümde kalan sevgilim.

(Erdoğan, 2020:191).

4.1.16.9. Tanıdıklarına Güzelleme

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

186. KIRŞEHİR'E HOŞ GELDİNİZ

Siyah saçlı Gamze kızım,
Kırşehir'e hoş geldiniz,
Ozanların diyarına,
Güzel kızım hoş geldiniz.

Biz ozanlar yol açarız,
Gönüle sevgi saçarız,
Siyasetten hep kaçarız,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Kültür kokan ilimize,
Tatlı söyler dilimize,
Ilık esen yelimize,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Derneğimiz açık size,
Beklerim uğrayın bize,
Hoş sohbetli tatlı söze,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Öğretmenim yönlendirdi,
Valimizde dinlendirdi,
Müdürümüz yönlendirdi,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Yolun bahtın açık olsun,
Gönlünüze sevgi dolsun,
Geleceğe açık yolsun,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Ozanları bilmek gerek,
İnsanları sormak gerek,
Saz çaldırıp yormak gerek,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

Erdoğan'ın sözüne bak,
Kötülerden olur ırak,
Görmezsem alıyor merak,
Kırşehir'e hoş geldiniz.

(30.08.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

187. HACI İBRAHİM ÖZDEMİR

Hacıların pirisin sen,
Sekseninde dirisin sen,
Şefkatli birisin sen,
Hacı İbrahim Özdemir.

Dalakçı'dır senin köyün,
Erzurum'dan gelir soyun,
Elin açık cömert huyun,
Hacı İbrahim Özdemir.

Çalışmaktan yılmazsın,
Hiçbir zaman durmazsın,

Almanya'da pek çok kaldın,
Gönül deryasına daldın,

Hatır gönül kırmazsın,
Hacı İbrahim Özdemir.

Orman diktin ödül aldın,
Hacı İbrahim Özdemir.

Okuyup kitap yazarsın,
Dünya alemi gezersin,
Cahil insan bezersin,
Hacı İbrahim Özdemir.

İsa Erdoğan Âlemi,
Düşmez dilinden kelamı,
Kesmez dostundan selamı,
Hacı İbrahim Özdemir.

(Erdoğan, 2020: 222,223).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

188. ARKADAŞIM HACI YILDIZ

Aslını sorarsan Çimeli köyü,
Aradım dolaştım asıllı soyu,
Anaya babaya çekmemiş huyu,
Değerli arkadaşım Hacı Yıldız.

Elli yıllık arkadaşım yoldaşım,
Özleyince koşar gelir kardeşim,
Derdimi anlayan bir sırdaşım,
Değerli arkadaşım Hacı Yıldız.

Köyüne çok gitme şehirde işi,
Verici istasyonda geçirir kışı,
Sadakatli, açık cömert bir kişi,
Değerli arkadaşım Hacı Yıldız.

Öyle insan aramakla bulunmaz,
İnsanlık uğruna koşar yorulmaz,
Cahilin sözüne asla kırılmaz,
Değerli arkadaşım Hacı Yıldız.

İyiliği seven akan pınarım,
Böyle insanları ben hep anarım,
Sosyal demir kırat ona yanarım,

Biraz şişman arabaya binemez,
Bensiz bir lokmayı asla yiyemez,
İsa Erdoğan'a kötü diyemez,

Değerli arkadaşım Hacı Yıldız. Değerli arkadaşım Hacı Yıldız.

(Erdoğan'ın arşivinden).

189. YİĞİT GÜROCAK

Elinde hızarla keser dalları, Uludağ'a çıkamam vallahi kardır,
Çok severim kırılmasın elleri, Gemlik'in yolları geçilmez dardır,
Bahçede yetişir gonca gülleri, Bursa şeftalisi burda da vardır,
Her gün aklımdasın Yiğit Gürocak. Her gün aklımdasın Yiğit Gürocak.

Biraz konuşsaydık biraz gülseydik, İsa Erdoğan'ım yazdım bitmiyor,
Güze Bursa'yı da gezip görseydik, Yeşil Bursa hayalimden gitmiyor,
Çekirge gelip bir de yunsaydık, Ormancılar doymaz param yetmiyor,
Her gün aklımdasın Yiğit Gürocak. Her gün aklımdasın Yiğit Gürocak.

(Erdoğan'ın arşivinden).

190. DURAN ERDOĞAN'A SEVGİLER

Mucur'dan ileri düşerse yolun, Kurugöl köyünde fazla kalmamış,
Kurugöl sağında bakmadan geçme, Emmiden, dayıdan akıl almamış,
Duran Erdoğan'ı sorarsan eğer, Okumuş okulu cahil olmamış,
Uğrayıp suyunu içmeden geçme. Kurugöl köyüne bir bilen gelmiş.

Kırk yedi yılında bir oğlan doğmuş, Kurugöl köyü bir alan yazı,
Bunu duyanlarda çok memnun olmuş, Ördeği pek olmaz çok olur kazı,
Okuma hırsını, kafaya koymuş, Süslenmeyi sevmez gelini kızı,

Adı güzeli kendi güzel Duran'ım.
Duran'ım onlarla olup kalmamış.

Çok dolaştı, koyun kuzu ardında,
Oturup köyde cahil kalmamış,
Herkes tanıyordu onu yurdunda,
Gelenden gidenden akıl almamış,
Köyü fakir idi kendi derdinde,
Dolaştığı yerde haram yememiş,
Duran'ın elinden tutan olmamış.
Attığın temeller görülür bir gün.

Anası Selver, babası Mehmet,
Obruk 'un altında Kurugöl köyü,
Bunlara vermiş hayırlı evlat,
Temiz ailedendir asılı soyu,
Doyulur mu bununla yapılan sohbet,
Biraz sarışındır iyidir huyu,
Duran'ın halinden bilen olmamış.
Böyle bir evlatla gurur duymalı.

Geleceğim ama aklım nerede,
İsa Erdoğan'ım Duran'a yazdım,
Çocuk iken çok yıkandı derede,
Sevgiyle yazdım daha ne lazım?
Okunur yazıları şimdi her yerde,
Ben söyledim ama çalmadı sazım,
Örnek vatandaşlığı olan Duran'ım.
Çalarız saz ile söyleri bir gün.

(Erdoğan, 2009:52,53)[44].

191. MÜMTAZ BOYACIOĞLU'NU ARADIM

Ne kadar anlatsam bitmez sevginiz,
Yeşil Kaman, Dadaloğlu kokuyor,
İnsanlar içinde ayrı yeriniz,
Mümtaz Hoca insanlığı okuyor,
Kaman'da bağlılık vardır yanınız,
Gönül deryasında dolup akıyor,
Bin hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.
Bin hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.

[44] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Erdoğan,2009:131)'de yer almaktadır.

Kaman'da yazılır gazetede adın,
Kaman için koşan vardır hizmetin,
Şairler yanında ayrıdır tadın,
Biz hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.

Arzuladı yine gönlüm hep seni,
Kaman'a gelince ararsın beni,
Dostların sevgisi bil senden yanı,
Bin hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.

Ustalara hizmet için baş olmuş,
Onlar için gözleri hep yaş olmuş,
Sevda köşesinde sanki taş olmuş,
Bin hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.

İsa Erdoğan'da hep sizi arar,
Gelenden gidenden hep seni sorar,
Kalma Ereğli'de edersin zarar,
Bin hizmeti vardır Mümtaz Hocamın.

(Erdoğan, 2020: 218,219).

192. AYHAN KURT İMİŞ

Gelirken çarşıda bir esnaf gördüm,
Biraz ağırlaştım halını sordum,
Muhabbet eyledim birazda yordum,
Ekizağıl köyünden Ayhan Kurt imiş.

Çok hoşuma gitti sıcak yüzlüdür,
Ahi Evran sinesinde gizlidir,
Konuşurken belli açık sözlüdür,
Ekizağıl köyünden Ayhan Kurt imiş.

İlaç satıyormuş dükkânı dolu,
Ziraat Fakültesi veteriner oğlu,
Aldım ilaçları doğrulttum yolu,
Ekizağıl köyünden Ayhan Kurt imiş.

Irmağa yakındır bizim köyümüz,
Sıdıklı'dan gelme aslan soyumuz,
İnsanlığa saygı duyan huyumuz,
Ekizağıl köyünden Ayhan Kurt imiş.

İsa Erdoğan'ım bilerek yazdım,

Ben bu köyleri bilirim gezdim,

Şu diye konuşur anladım sezdim,

Ekizağıl köyünden Ayhan Kurt imiş.

(07.07.2024).

193. REŞAT KARACA'YA

Bir orman bölgesi oldu ilimiz,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım,
Mor dağları yeşillere bürüdü,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

Yeşili çok sever ormana yakın,
Böyle insanlara sevgiyle bakın,
Yeşili koruyun, kuruyu yakın,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

Bir amele gibi dağlarda gezer,
Alır eline de ormanı dizer,
Kırşehir'de bırakır büyük bir eser,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

Aslını sorarsan Trabzon ili,
İnsana saygılı, incitmez dili,
Yüreği doludur, cömerttir eli,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

Öyle bir insan ki durmaz yerinde,
Diker ormanı da çapa elinde,
Yazar şiiri düşmez dilinde,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

Gönül defterinde bir yaprak açtım,
Çok müdürler gördüm ben onu seçtim,
Diktiği ormanın içinden geçtim,
Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

İsa Erdoğan'ım orman severim,

Böyle insanlara saygı duyarım,

Dağları yeşile bürüdü derim,

Reşat Karaca'ya saygı duyarım.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.16.9.Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

194. VALİMİZ ÇETİNKAYA

Valimiz Çetinkaya,
Yüzü benziyor aya,
Gördü adap ondadır,
Ayrıldık doya doya.

Sevgi dolu kanında,
Gelenler çok yanında,
Derdimizi dinledi,
Memnun kaldık sonunda.

Geldik görmeye sizi,
Memnun eyledi bizi,
Muhabbete doymadık,
Kalktı yolladı bizi.

Erdoğan'ım geldik biz,
Sevgi, saygı gördük biz,
Valimiz çok değerli,
Gözümüzle gördük biz.

(02.05.2025/Kırşehir).

195. FERİDUN KUNAK GELİYOR

Derde çare oluyor,
Hastaları soruyor,
İlaçları veriyor,
Feridun Kunak geliyor.

Serap Hanım bakıyor,
Postaları yapıyor,
Kanım ona akıyor,
Feridun Kunak geliyor.

Allah düşmez dilinden,

Erdoğan'ım özlerim,

Her şey gelir elinden,
Kervansaray belinden,
Feridun Kunak geliyor.

Yollarını gözlerim,
Kanal yedi izlerim,
Feridun Kunak geliyor.

(Erdoğan, 2020: 175).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

196. SAYIN BAŞBAKAN'A SAYGILAR

Güneş gibi doğdun düze,
Sevgi verdin hepimize,
İnşallah gelmezsin göze,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Emeğiniz gitmez boşa,
Bakanlarla siz çok yaşa,
Tekrar gelirsiniz başa,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Gelmemişti böyle biri,
Hem güçlüsün hem de diri,
İnşallah gelirsin geri,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Müzakerede baştasın,
Tam iş yapacak yaştasın,
Hem hayalde hem düştesin,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Gördüğümde duydum gurur,
Hem bilir hem de görür,
Gitmez başımda durur,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Seçimlerde tekrar gelin,
Oylarımız inan senin,
Emmim oğlu Başbakansın,
Sayın Tayyip Başbakanım.

Yaradanım versin sıhhat,
Türkiye'ye verdiniz tat,

Erdoğan'ım gerçek yazdım,
İnan ki dünyayı gezdim,

Düşünmezsin villa ve kat,
Sayın Tayyip Başbakanım.

İyi bildim, iyi sezdim,
Sayın Tayyip Başbakanım.

(Erdoğan'ın arşivinden).

197. EYÜP TEMUR

Siyah saçın, esmer yüzün,
Her yerde söylenir sözün,
İnsanlık kaynıyor özün,
Müdürümüz Eyüp Temur.

Çalışır yerinde durmaz,
İnsanları sever kırmaz,
Görevinde geri kalmaz,
Müdürümüz Eyüp Temur.

Görevine düşkün biri,
Sağlıklı sıhhatli diri,
Kimseye bildirmez sırrı,
Müdürümüz Eyüp Temur.

Erdoğan'ım bildim onu,
İnsanlıktan yana yönü,
İnşallah iyi olur sonu,
Müdürümüz Eyüp Temur.

(15.01.2020/Kırşehir)[45].

198. MERVE KOMUTANA ŞİİR

Komutanlık yakışmıştır,
Merve kızıma kızıma,
Hörmetinden memnun olduk,
Baktım yüzüne yüzüne.

Aslın temiz sormam seni,
Geldim ama yormam seni,
Çok gelip de kırmam seni,
Merve komutan komutan.

Hoş geldiniz ilimize,

Geldim alayı dolandım,

[45] Âşık bu şiirini Kırşehir İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Eyüp Temur'a yazılmıştır.

Derman olur derdimize,
Hayran kaldım görgünüze,
Merve komutan komutan.

Hörmetinden memnun kaldım,
Seni inan kızım sandım,
Merve komutan komutan.

Duydum Manisa iliniz,
Bal akıtıyor diliniz,
Açık olsun bahtınız,
Merve komutan komutan.

Dolaştım hep çarşı pazar,
Değmesin sizlere nazar,
Ozan İsa türkü yazar,
Merve komutan komutan.

(11.10.2024)[46]

199. PROF.DR. KEMAL ÖRNEK

Anlatmaya gücüm varmaz,
Oturup yerinde durmaz,
Hastaları sayar kırmaz,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

Akçakent'tir ana yurdu,
Gelip Kırşehir'de durdu,
Nice yoksullar gördü,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

Güllü Hüyük Tepebaşı,
Akıtmaz gözümden yaşı,
Haksızlıkta vurur taşı,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

İşinde yoktur hilesi,
Okurken çekmiş çilesi,
İyi ki doğurmuş anası,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

Görevine düşkün biri,
Hem güçlüdür hem de diri,

Sever ayrılmaz buradan,
Hastasın alır sıradan,

[46] Âşık bu şiirini Kırşehir Jandarma Alayında karşılaştığı bir komutana yazmıştır.

Bakanlıktır onun yeri,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

Asla bahsetmez paradan,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

Hastaneden çıkıp gitmez,
Hastanın boynunu bükmez,
Hastayı başından ekmez,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

İsa Erdoğan özümden,
Katarak aldı gözümden,
Vazgeçmez inan sözünden,
Sayın Doktor Kemal Örnek.

(Erdoğan'ın arşivinden).

200. YAŞA EKİCİOĞLU YAŞA

Ekicioğlu başkan olmuş,
Etrafı insanla dolmuş,
Geleceğe örnek olmuş,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Her tarafta güllerin vardır,
Tatlı söyler dillerin vardır,
Arı gibi balların vardır,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Halkın sevgisini almış,
Sanki gönüllere dalmış,
Her sözüne sadık kalmış,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Sayın başkan sen çok yaşa,
Sözlerim gitmesin boşa,
Her kelimen gider hoşa,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Çalışmaktan yılmıyorsun,
Hiç evinde durmuyorsun,

Selo başkan çalışacak,
Her zorluğa alışacak,

Gelenleri kırmıyorsun,
Yaş Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Dostlarıyla tanışacak,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

Erdoğan'ın sözünü tut,
Ham sözünü balınan yut,
Cahillerden alma öğüt,
Yaşa Ekicioğlu yaşa,
Geleceksin yine başa.

(10.02.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

201. ARİF BAŞKAN'A DEYİŞLER

Kapıları açtı sona,
Canım kurban olsun sana,
Ayrım yapma sağa sola,
Canım kurban olsun sana.

Hep başkanlar böyle olsun,
Etrafı insanla dolsun,
Gelenlere örnek olsun,
Canım kurban olsun sana.

Hizmet için koşuyorsun,
Önümüze düşüyorsun,
Kırşehir'de yaşıyorsun,
Canım kurban olsun sana.

İsa Erdoğan yazarım,
Daim gurbette gezerim,
Hem dinler hem sezerim,
Canım kurban olsun sana.

(Erdoğan'ın arşivinden).

202. BAŞKAN'A ÖĞÜTLER

Geldiğiniz bu makamda,
Dürüst olun dürüst olun,
Şeytan atına binmeyin,
Dürüst olun dürüst olun.

Kolay değil, işin zordur,
Sevenleri üzme güldür,
Gideceğiniz uzun yoldur,
Dürüst olun dürüst olun.

Bileğiniz bükülmesin,
Rüşvet cebe sokulmasın,
Gözyaşınız dökülmesin,
Dürüst olun dürüst olun.

Gönüllerde tahtın olsun,
Bizler için vaktin olsun,
Kıskananlar her gün ölsün,
Dürüst olun dürüst olun.

Milletin vebali çoktur,
Yiyenlerin yeri yoktur,
Bahçeci'nin gözü toktur,
Dürüst olun dürüst olun.

Seçilerek geldin başa,
Sayın Başkan hoşça yaşa,
Umudumuz gitmez boşa,
Dürüst olun dürüst olun.

Yaşar Başkan, sözüm sana,
Kanmayın siz kötü insana,
İçtiğin süt helal sana,
Dürüst olun dürüst olun.

Allah'ı düşürme dilinden,
Kötülük gelmez elinden,
Hazreti Ömer'in yolundan,
Dürüst olun dürüst olun.

Başkan ve Ercüment dürüst,
Çıkarmayın bize pürüz,
Sakın haram yemeyiniz,
Dürüst olun dürüst olun.

İsa Erdoğan'ım bilirim,
Düşerse yolum gelirim,
Dürüste canım veririm,
Dürüst olun dürüst olun.

(Erdoğan, 2009: 120,121).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

203. DOÇENT DR. RAŞİT KILIÇ'A

Hizmette saygıda kusuru yoktur,
Hastaları sırada bekleyen çoktur,
Branşında uzman iyi bir doktor,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

Beyinde doludur ilmi kararı,
Sever hastasını olmaz zararı,
Tedavide uzman olur yararı,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

Doçent değil Profesör olmalı,
Daim olup Kırşehir'de kalmalı,
Hizmetinin karşılığı olmalı,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

Üstün kabiliyetli olmuştur doktor,
Gururu kibri vallahi yoktur,
Kırşehir tanıyor seveni çoktur,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

Öyle bir insan incitmez canı,
Yüzünden bellidir asildir kanı,
Hastalarını sever doludur yanı,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

İsa Erdoğan'ım erken gelirim,
Doktorlarımın kıymetini bilirim,
Vatana bayrağa kurban olurum,
Ben saygı duyarım Raşit Kılıç'a.

(Erdoğan, 2020:135,136).

204. OSMAN MÜDÜRÜM

İnsanlık dersini almış okumuş,
Kaldığı yerlerde bilgi dokumuş,
Gezmiş dünyayı sevgiyle dolmuş,
Sanki bir cevahir Osman müdürüm.

Yazar boş durmaz, kitabı dolu,
Kokar burcu burcu tüm Anadolu,
Ta küçükken seçmiş polis okulu,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

Dik durur kafası mert oğlu merttir,
Bilgiyle doludur ederiz takdir,
Anlı açık amma yüzü pek aktır,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

Bakraç koymuş kitabın adını,
Yazdığı şiire dökmüş tadını,
Gördüğü insanın sorar derdini,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

Arı bal yapar ya insan bilemez,
Arının sırrına kimse varamaz,
Herkes okur ama sevgiyi veremez,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

Giresun'da doğdu gezer hep yurdu,
Kaldığı yerlerde sözün durdurdu,
Halkı ile kaynaştı sevgiyi gördü,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

Yüreği doludur, yılmak bilmez,
Görevine düşkün bırakmaz elden,
Geldi Kırşehir'e gelmez hiç elden,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

İsa Erdoğan'ım insan ararım,
Geri kalmaz ben zamana uyarım,
Osman Müdürüm saygı duyarım,
Öyle bir insandır Osman Müdürüm.

(Erdoğan, 2020: 145,146).

205. PROF.DR. MEHMET YASİN TEKE

Doktor diye koşup geldim ben sana,
Senin özün iyi etmekten yana,
Vermedin ilacı kâr etmez bana,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

Birgün Kırşehir'e düşerse yolun,
Sevip karşılamazsam kırılsın kolum,
Ne olur şu gözüme bir çare bulun,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

Ananı babanı iyi bilirim,
Sen istersen her zaman gelirim,

Yaşımı sormayın delikanlıyım,
Ben her zaman vatanıma bağlıyım,

İyi doktorlara kurban olurum,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

Kırşehir'de doğdum asil soyluyum,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

Biliyorum Ankara'da yaşıyor,
İlimle irfanla başa koşuyor,
Üstün görevinde yükü taşıyor,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

İsa Erdoğan'ım yazar giderim,
Göz olmasa bu dünyayı niderim,
Sevdiğim dostlara veda ederim,
Kıymetli doktorum Mehmet Yasin'im.

(Erdoğan'ın arşivinden).

206. PROF. DR. MUSTAFA ÇALGÜNER

Vilayetin nere kazan nere,
Verdiğin ilaçlar derdime çare,
Artık bundan sonra gitmem her yere,
Prof. olmalı gittiğin doktor.

Bayındır Hastanesi Kavaklıdere,
Muayene olmaya geldim bu yere,
Mustafa Çalgüner bir kere göre,
Prof. olmalı gittiğin doktor.

İsa Erdoğan'ım ilaç kâr etti,
Verdiğin ilacın hepisi bitti,
Öksürük bronşit defolup gitti,
Prof. olmalı gittiğin doktor.

(Erdoğan'ın arşivinden).

207. MÜDÜRÜMÜZ AYDEMİR'E SEVGİLER

Adem olup Kırşehir'e geldiniz,
Kırşehir halkına selam verdiniz,

Biraz tatlı olur benim sözlerim,
Burdan giderseniz sizi özlerim,

Sevgiyi, saygıyı burada gördünüz,
Emniyet Müdürümüz Adem Aydemir.

Yüzünü görmeyi ister yüzümüz,
Kanına kaynıyor bizim kanımız,
Öyle büyük sevgi gördü ilimiz,
Emniyet Müdürümüz Adem Aydemir.

Günler geçer yollarını gözlerim,
Emniyet Müdürümüz Adem Aydemir.

İsa Erdoğan'ım bağlama sazım,
Çok cefalar çektim kış oldu yazım,
Kötüyü neyleyim iyiler lazım,
Emniyet Müdürümüz Adem Aydemir.

(Erdoğan'ın arşivinden).

208. MÜDÜRÜM ADEM'İM GİT GÜLE GÜLE

Bu halkı kendine nasıl bağladın?
Konuştun termede hem de ağladın,
Kırşehirli olduğunu söyledin,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Hoş geçmişti Kırşehir'de günlerin,
Sizi andıkça ben de inlerim,
Gelir diye yollarını beklerim,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Manisa'ya vardığında geliriz,
Ararız müdürüm seni buluruz,
Gururlanır ekranlarda görürüz,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Kırşehir halkını sen yasa boğdun,
Sevgi ile geldin, sevgiye doydun,
Bizleri ağlattın sen yetim koydun,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Kanunun gereği buna ne deyim,
Aydemir ailesine mutluluklar derim,
Artık Manisa'ya gelir giderim,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Manisa'da vali olun inşallah,
Geleceğine inanıyom ben vallahi,
İşini rast getirsin Cenabı Allah,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Biz doymadık senin gibi insana,
Ne olur gelmeni kesme bu yana,
Ararız seni biz yana yana,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Giderken müdürüm bizi ağlatma,
Şikâyetin varsa içine atma,
Sizi bekleyeni mahcup bırakma,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Ben seni anınca gözlerim doldu,
Bu ayrılığa sebep ne oldu?
Diktiğin güller sararıp soldu,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Yazarım müdürüm yazar giderim,
Sensiz bu yerlerde nasıl ederim,
Köyüme giderim, koyun güderim,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Sana ne dediler, neye darıldın?
Kırşehir halkına sevgi verirdin,
Manisa iline vardın sarıldın,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

Gidince müdürüm özlerim seni,
İsa Erdoğan'ım ağlatma beni,
Kırşehir bulamaz böyle insanı,
Müdürüm Adem'im git güle güle.

(Erdoğan, 2009: 55,56).

4.1.16.10.Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e Güzelleme

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

209. SAYGI DUYALIM ATA'MA

Atatürk'e hayran kaldım,
Nice hayallere daldım,
Ben Paşamdan ibret aldım,
Nur içinde yatsın Paşam.

Samsun'dan çıkmıştı yola,
Sivas'ta vermişti mola,
Uğradın hep karakola,
Nur içinde yatsın Paşam.

Maraş, Antep, Adıyaman,
İngiliz'e verme aman,
Gavur dağı sisli duman,
Nur içinde yatsın Paşam.

Kırşehir'de izin vardı,
Halka açık sözün vardı,
Anlın pak yüzün vardı,
Nur içinde yatsın Paşam.

Yürekler hep acı doldu,
Nice Mehmetçiğim öldü,
Kurtaracak tek bir yoldu,
Nur içinde yatsın Paşam.

Sensiz toprak taş oluyor,
Gözlerimiz yaş oluyor,
Gece bana düş oluyor,
Nur içinde yatsın Paşam.

Düşman sarmıştı yurdu,
Her taraftan gelen vurdu,
Atam yiğit ordu kurdu,
Nur içinde yatsın Paşam.

Sahte sevenlere kanmam,
Ben onları zaten sanmam,
Sevmeyene saygı duymam,
Nur içinde yatsın Paşam.

Saygı duyalım Ata'ma,
Şehit düşüp de yatana,
Canım kurbandır vatana,
Nur içinde yatsın Paşam.

İsa Erdoğan izinde,
Yalanım yoktur sözümde,
Bozuk maya yok özümde,
Nur içinde yatsın Paşam.

(14.10.2022/Erdoğan'ın arşivinden).

210. ATATÜRK'E ŞİİR

Ufuktan bir güneş doğdu,
Oda Atatürk, Atatürk oldu,

Ali Rıza Bey baba adın,
Gittin ama tadın kaldı,

Geldi cumhuriyeti kurdu,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Bizleri hep sevindirdin,
Dünyalara övündürdün,
Peçelileri soyundurdun,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Gelibolu Adasında,
Hiç durmadı odasında,
İsa onun sevdasında,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Bu vatanı çok severdin,
Saygım sana sonsuz Paşam.

Ölmedin sen yaşıyorsun,
Gönüllerde coşuyorsun,
Kaba sığmaz taşıyorsun,
Saygım sana sonsuz Paşam.

(Erdoğan, 2020:73,74).

Ağıt Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

211. ÖĞRETMENİM

Öğretmenim şehit oldu,
Gözlerim yaşla doldu,
Bilmiyorum ona ne oldu,
Benim güzel öğretmenim.

Ekmek içi çalışırdı,
Köylülerle tanışırdı,

Acıya boğdular yurdu,
Hainlere karşı durdu,
Taze fidan şehit oldu,
Benim güzel öğretmenim.

İsa Erdoğan'ım yazdım,
Öğretmenle bende gezdim,

Her cefaya alışırdı,
Benim güzel öğretmenim.

Köpeklerin başını ezdim,
Benim güzel öğretmenim.

(Erdoğan, 2020:127).

212. VALİMİZE BAŞSAĞLIĞI

Hasat biçilmez zamansız,
Ölüm gelir bir gün ansız,
Birgün kalırız babasız,
Allah rahmet eylesin.

Ömür biter, can çekilir,
Gözler havaya dikilir,
Evin direği yıkılır,
Allah'ım rahmet eylesin.

Valimizin adı Bilgin,
İyi insan gönlü engin,
Cenazeye gelemedik,
Allah'ım rahmet eylesin.

Gurbette olan üzülür,
Gözlerinden yaş süzülür,
Mezara adın yazılır,
Allah'ım rahmet eylesin.

Bir can ayrıldı canından,
Toprağından hem kanından,
Kim ayrılırdı yanından,
Allah'ım rahmet eylesin.

Valime saygı duyarız,
İyi insanı anarız,
Kalana rahmet dileriz,
Allah'ım rahmet eylesin.

Ölüme çare bulunmaz,
Azrail gelir görünmez,
Ne derdi vardı bilinmez,
Allah'ım rahmet eylesin.

Evlat, gelin, kardeş, bacı,
Kaybımız büyük acı,
Neyleyim dünya yalancı,
Allah'ım rahmet eylesin.

Erdoğan'ım sözüm haktır,

Allah'ım emri takdir,

Alnın açık, yüzün paktır,

Allah'ım rahmet eylesin.

(Erdoğan, 2009:84,85)[47].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

213. DÖRT KARDEŞİN TEK BACISI

Sana ne oldu da sarardın soldun,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı,
Hastalık geldi de seni mi buldu?
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

İlik alıp hastalığını bildiler,
Hastaneden çıkışını verdiler,
Konu komşu cenazene geldiler,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Tutar iken tutmaz oldu dizlerin,
Sarı tülbent oldu sanki yüzlerin,
Bakar iken bakmaz oldu gözlerin,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Mahallede öldüğünü duydular,
Duydular da avlumuza doldular,
Cenazeni ağ kefene koydular,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Hastane hastane gezdirdi seni,
O tatlı canından bezdirdi seni,
Kalem alıp bana yazdırdı seni,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Komşularda hep iyiliğini söyledi,
Kızlarında başucunda ağladı,
Zalim kader can almaya doymadı,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

[47] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2009:65)'te de yer almaktadır.

Hani neşeliydin hemi de şendin,
Bizleri görünce sevgi verdin,
Hele çocukları pek çok severdin,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Dinekbağı'na da bende gelemem,
Gelsem bile sizin eve giremem,
Böyle bir acıyla ben de gülemem,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Kavim kardeş hep peşinden ağladı,
Ağladı da ciğerleri dağladı,
Ana sustu teyzelerin ağladı,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Fanidir bu dünya inan ki fani,
Sultan Süleyman'a kalmadı baki,
Ömür dolmuş artık gidenler hani,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

Anamın kuzusu bir tane bacım,
İsa Erdoğan'ım pek derin acım,
Allah rahmet etsin yoktur ilacım,
Dört tane kardeşin bir tek bacısı.

(Erdoğan, 2009:59,60)[48].

214. YAKTIN ALİ SARI YAKTIN DA GİTTİN

Adı Ali Sarı hem de Nivâni,
Oğlu Mesut ile döküldü kanı,
Atlas yapısında kaldı mekânı,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Gözümden gitmiyor hayalin sesin,
Çadırlı yolunda bitti nefesin,
Öyle bir insandı gider mi yasın,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

[48] Âşığın Kırşehir Gönlümde Yatıyor adlı kitabından alınan bu şiiri (Aydın, 2008:191)'de yer almaktadır.

Çadırlı yolunda mezarın oldu,
Arife Günüde seni mi buldu,
O gülen yüzünde sarardı soldu,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin.
Bizi ateşine attın da gittin.

Arife günümüz geçti yasınan,
Malatya'da gittik karla sisinen,
Mezara suyunu döktük taşınan,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

Öyle bir insandı bulunmaz eşin,
Bütün Kırşehirli gönül yoldaşın,
İsa Erdoğan'da oldu kardeşin,
Yaktın Ali Sarı yaktın da gittin,
Bizi ateşine attın da gittin.

(Erdoğan, 2020:122,123)[49].

215. ALİ SARI NİVÂNİ

Arguvan ilçesi Malatya ili,
Çalardı söylerdi bülbüldü dili,
Geldi Kırşehir'e doksanlı yılı,
Adı Ali sarı hem de Nivâni.

Bilmez idim Malatya'nın yolunu,
Bayram günü kırdın iki kolumu,
Kendisiyle aldı gitti oğlunu,
Adı Ali Sarı hem de Nivâni.

Otuz sene polis olup çalıştı,
Eşe dosta ahbap olup alıştı,
Ozan olup ozanlarla tanıştı,
Adı Ali Sarı hem de Nivâni.

İsa Erdoğan'ım acım pek derin,
Yanar Kırşehir'de bütün dostların,
Asrı mezarlığa kazdık mezarın,
Adı Ali Sarı hem de Nivâni.

[49] Âşığın Kırşehir'in Pınarı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016:311)'de yer almaktadır.

(Erdoğan, 2020:121)[50].

216. MUSA TEPE'YE

Gözün mü görmedi, yoldan mı çıktın?
Akıllı emmimin kara kuzusu,
Canından mı bezdin, vaden mi yetti?
Akıllı emmimin kara kuzusu.

Kafanı bir yere taktın da gittin,
Evini başına yıktın da gittin,
Geride kalanı yaktın da gittin,
Akıllı emmimin kara kuzusu.

Motordan aşağı inemedin mi?
Önceden freni denemedin mi?
Bayırda motoru yenemedin mi?
Akıllı emmimiz kara kuzusu.

Eğleyip kenara çekemedin,
Direksiyonu yola bükemedin mi?
Vitesi yerine takamadın mı?
Akıllı emmimin kara kuzusu.

İsa Erdoğan'ım Musa'm ölemez,
Motoru kaldırmaya gücümüz yetmez,
Vade yetmiş artık sözüm kâr etmez,
Akıllı emmimin kara kuzusu.

(Erdoğan, 2020: 156,157).

217. AL BAYRAK ALTINDA

Al bayrak altında bir şehit geldi,
Ananın feryadı bağrımı deldi,
Üç tane yavrusu bak yetim kaldı,
Allah anasına sabır eylesin.

Bu vatan uğruna verdi başını,
Memleket ağladı döktü yaşını,
Yazılar şehidin mezar taşını,
Allah'ım eşine sabır eylesin.

[50] Âşığın Kırşehir'in Pınarı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016:307)' de yer almaktadır.

Anası babası sessiz ağladı,
Feryadı da ciğerimi dağladı,
Komşular da karaları bağladı,
Allah mekanını cennet eylesin.

İsa Erdoğan'ım ciğerim yanar,
Yalan deseler de kim ona kanar,
Şehidin evinde gör ateş yanar,
Allah yavrusuna sabır eylesin.

(Erdoğan, 2020:198).

218. FATİH POLAT

Var mıydı Antalya'da bir işin,
Denize girilir mi evladım kışın?
Ardından ağlıyor evladın eşin,
Gayrı dayanacak özüm kalmadı.

Yetiştim de binemedim uçağa,
Büyüttüm de sığmaz oldun kucağa,
Kramp mı girdi de güçlü bacağa,
Kalıp da gelmeye dizim kalmadı.

Durmam Dortmund'da bekle geleyim,
Bu acıya yavrum nasıl durayım,
Açın yüzünü de bende göreyim,
Sana söyleyecek sözüm kalmadı.

Otelden koşup sana geldiler,
Senin kim olduğunu orda bildiler,
Kara haberini köye verdiler,
Ellere diyecek yüzüm kalmadı.

Doksan dokuz yılın kışındaydı,
Ay yıldız takımın başındaydı,
Fatih'im otuz beş yaşındaydı,
Yandım ataşınla közüm kalmadı.

İsa Erdoğan'ım gözlerim dolu,
Geldi Almanya'dan dayımın oğlu,
Kırşehir'den gittim o uzun yolu,
Daha yazılacak yazım kalmadı.

(Erdoğan, 2020:208,209).

4.1.17. Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

219. ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ

Çanakkale, Gelibolu,
Gitmekle bitmiyor yolu,
Gözyaşlarım dolu dolu,
Yatar şehidim şehidim.

Conkbayırı kan akıyor,
Asker süngüsünü takıyor,
Dünya bunlara bakıyor,
Yatar şehidim şehidim.

Bin dokuz yüz on dört, on beş,
Başlarında dikili taş,
Ana ayrı hepsi kardeş,
Yatar şehidim şehidim.

Abideler dik duruyor,
Gelenler onu görüyor,
Asker şehidi koruyor,
Yatar şehidim şehidim.

Kimi Vanlı, kimi Karslı,
Torunları sordum yaşlı,
Gördüm tüfek mermi paslı,
Yatar şehidim şehidim.

Sabah akşam hep dolaştık,
Mevzilere biz ulaştık,
Seyit Onbaşı'ya şaştık,
Yatar şehidim şehidim.

Gezdik ziyaret eyledik,
Başlarında hep ağladık,
Geldiğimizi söyledik,
Yatar şehidim şehidim.

Gelibolu'yu adayı,
Aldık orada havayı,
Elli yedinci alayı,
Yatar şehidim şehidim.

Anıtları gezdik gördük,

Fransız'ın batık gemisi,

Giden rehberlere sorduk,
Gezdik dolaştık yorulduk,
Yatar şehidim şehidim.

Marmara'da yedi mermi,
Bundan sonra da gelir mi?
Yatar şehidim şehidim.

Bu toprağa verdik canı,
Asker olduk döktük kanı,
Dünya batılıdan yanı,
Yata şehidim şehidim.

İsa Erdoğan'ım nere,
Giderim artık her yere,
Rahmet olsun şehitlere,
Yatar şehidim şehidim.

(Erdoğan, 2020:79,80,81).

220. SARIKAMIŞ

Göle susuz Sarıkamış,
Askerlerim hepsi ölmüş,
Enver Paşa nerde kalmış,
Canlar almış Sarıkamış.

Girdi asker çıkmaz oldu,
Arpa çayı akmaz oldu,
Dönmedi ocaklar söndü,
Canlar alan Sarıkamış.

Duman sardı sağı solu,
Askerimin dondu kolu,
Bulunur mu Kars'ın yolu,
Canlar alan Sarıkamış.

Gidenlerin hepsi dondu,
Vatan için şehit oldu,
Dönmedi ocaklar söndü,
Canlar alan Sarıkamış.

Aman vermez yüce dağlar,
Acı haber duyan ağlar,
Hiç dönmedi giden sağlar,

Fakir fukara çocuğu,
Sırtında yoktu gocuğu,
Orası asker ocağı,

Canlar alan Sarıkamış.

Canlar alan Sarıkamış

Anadolu yiğitleri,
Yitirmedi ümitleri,
Rusya'nın çok itleri,
Canlar alan Sarıkamış.

Gittiler hiç dönmediler,
Kurşun ile ölmediler,
Ne oldu bilmediler,
Canlar alan Sarıkamış

Gitti bakmazlar geriye,
Dondu düştüler dereye,
Bilinmezler gitse nerde,
Canlar alan Sarıkamış.

Erdoğan'ı bilmek gerek,
O günleri anmak gerek,
Bilenlere sormak gerek,
Canlar alan Sarıkamış.

(Erdoğan, 2020.82,83,84).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

221. MEHMET AKİF ERSOY

Dünya zorluğu göğsünü gerdi,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona,
İnsanlık uğruna ömrünü verdi,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

Çanakkale destan oldu dille,
Doğruluğa yemin etti şan ile,
Bu Türkiye alınmıştır kan ile,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

Mustafa Kemal'in eşsiz yoldaşı,
Dolaştı cihanı eğilmez başı,
Kıyıcı Osman'ın oldu kardeşi,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

Alman, Berlin, Tunus arza çekildi,
Arap, Mısır, Ürdün hep onu bildi,
İstiklal madalya sahibi idi,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

Al bayrağı göğe çekti marş ile,
Allah'ım dua etti aşk ile,
Sanki konuşurdu uçan kuş ile,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

Öyle bir yazdı ki halkın dilinde,
Necid Çöllerinde Burdur ilinde,
Atatürk yanında Kuran elinde,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

İsa Erdoğan'ım dedim be yürek,
Böyle bir insanı ederim merak,
Kula yardımcıdır gökteki melek,
Mehmet Akif Ersoy dediler ona.

(Erdoğan, 2020:59,60)[51].

222. BÖLÜNMEZ BÜTÜNÜZ BİZ

Önce sabır sonra şükredelim,
Muhammed'din biz peşinden gidelim,
Neslimize sahip çıkalım gidelim,
Yolumuzdan çıkıp sapmayalım biz!

Süngüyle savaştı vermedi yurdu,
Zalime haine hep karşı durdu
Aç susuz çarpıştı dönmedi ordu,
Gemiyi denize gömmedik mi?

Kuran'a inanmaz ezana saygı,
Dinini bilmeze duyarım kaygı,
Söylerim inanmaz ne deyim gayrı,
Tevrat'a İncil'e tapmayalım biz!

Yemen'de Kore'de izimiz kaldı,
Mehmet Akif yazdı sözümüz kaldı,
Azerbaycan'da yazımız kaldı,
İnsansız bayraklar salmadık mı biz?

[51] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016:309) da yer almaktadır.

Kiliseler uzak camiler yakın,
İslam'ın haline dönün bir bakın,
Papazın sözüne kanmayın sakın,
İnançsız kafire dönmeyelim biz!

Seherin tanında güneş sökerken,
Ordumuz cephede hasret çekerken,
Analar gözyaşlarını dökerken,
El açıp dualar etmedik mi biz?

Saygı duyun şehit düşüp yatana,
Doyulur mu al bayrağa vatana,
Rahmet dile Atatürk'e Ata'na,
Şehitler olmasa kalır mıydık biz?

Al bayrak altında dik durur başım,
Bu vatan uğruna ölen gardaşım,
İsa Erdoğan'ım yetmiş üç yaşım,
Yunan'ı denize dökmedik mi biz?

(18.12.2021/Kırşehir).

4.1.18.Neşet Ertaş ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

223. BÜYÜK OZAN NEŞET ERTAŞ

Kalpten kalbe giden yolu,
Sende buldu Anadolu,
Her kelimen sevgi dolu,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Gittin ama adın kaldı,
Gönüllerde tadın kaldı,
Yâd ellerde yâdın kaldı,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Gönülleri hep fethettin,
Geçip gurbet ele gittin,
Güz çiçeği gibi bittin,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Gözyaşları doldu taştı,
Dünyaların şehre koştu,
Neşet Ertaş geldi geçti,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Mahlen garip adın,
Her gönülde adın oldu,
Kovan dolu balın oldu,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Kara yüzün, kara gözün,
Unutulmaz senin sözün,
Kötülüğü bilmez özün,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Sevgi ektin, sevgi biçtin,
Gurbet eli vatan seçtin,
Aşk badesi dolu içtin,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Kırşehir'i boğdun yasa,
Ömür uzun sana kısa,
Kardeş dedi sana İsa,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Leyla diye yana yana,
Sözlerine kana kana,
Her sözünde dedin ana,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Benim yurdum diye çaldın,
Bu milletten sevgi aldın,
Gönül deryasına daldın,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Baban oldu hocan ustan,
Türkülerin oldu destan,
Gel de kurtar bizi yastan,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Gönül dağı oldu duman,
Kırşehir ve Mucur, Kaman,
Hayallerimiz oldu yaman,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Gözlerim hep seni arar,
Gelenler de seni sorar,
Sensiz olmak bize zarar,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Bizden evvel gelen hani,
Veren alır tatlı canı,
Kaldı hayalimde anı,
Büyük Ozan Neşet Ertaş.

Erdoğan'ım bilemedim,

Ben İzmir'e gelemedim,

Ağladım da gülemedim,

Büyük Ozan Neşet Ertaş.

(Erdoğan, 2020:88,89,90,91)[52].

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

224. MUHARREM USTANIN OĞLUNDAN BİRİ

Muharrem Ustanın oğlundan biri,
Ne yapsın garibim daraldı yeri,
Gitti İstanbul'a dönmedi geri,
Sazının ustası Neşet Ertaş'ım.

Benliğini kaybetmedi özünden,
Söz verip de hiç dönmedi sözünden,
Leyla diye yaşlar döktü gözünden,
Zamanın Yunus'u Neşet Ertaş'ım.

İstanbul büyüktü onu da yuttu,
Babanın sözünü her daim tuttu,
Memleket hasreti boynunu büktü,
Garibim bülbülüm Neşet Ertaş'ım.

Bir kara haberin düştü dillere,
Sakın koymayalım gurbet ellere,
Bülbül gibi hep ağladı güllere,
Sevda çöllerinde Neşet Ertaş'ım.

Garibim diyerek çaldı sazını,
Hiç kimseye eylemedi nazını,
Hastalıkta geçirmişti yazını,
O büyük Ozanım Neşet Ertaş'ım.

İsa Erdoğan'ım ağlayıp durma,
Gidenler gelmiyor, kendini yorma,
Uzak yoldan geldim halimi sorma,
Büyüğüm Üstadım Neşet Ertaş'ım.

[52] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Gökbulut& Çalışır, 2013:53-54-55)'te de yer almaktadır.

(Erdoğan, 2020:94,95)[53].

4.1.19. Abdallar ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

225. BİZİM BURADA ABDALLAR

Abdest alıp, namaz bilmezler,
Camiye de zaten girmez,
Evinde de işi görmez,
Gezer avare avare.

Söyleyecek sözüm çok,
Cebinde parası yok,
Ama gönülleri tok,
Burda bizim teberler.

Elinden de bir iş gelmez,
Gezdiği yerleri bilmez,
Önünden geleni yermez,
Bunlar işte böyle biri.

Parasız hiç çalmazlar,
Asla geri durmazlar,
Hatır gönül kırmazlar,
Aman pek de ahlazlar.

Birbirlerine atarlar,
Ahbap demez, satarlar,
Sarhoş oldu, yatarlar,
Bunlar bizim ustalar.

Erdoğan'ım söylerim,
Sayar gönül eylerim,
Ben bunları neylerim,
Burda bizim abdallar.

(20.11.2025/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

226. ABDALLAR KOROSU

Abdallar korosu ne güzel olmuş?
Doğru olun hiç çıkmayın sözümden,

[53] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiir Neşet Ertaş'ım başlığı ile (Sinemî, 2016:307), (Kartal, 2018:26) ve (Gökbulut& Çalışır, 2013:52)'de yer almaktadır.

Toplanmış ustalar hep birlik olmuş,
İmtihan sonunda kültüre dolmuş,
Babam nur içinde yatsın Bakanım.

Ayrılmayın Atatürk'ün izinden,
Büyük ozanların çalın sazından,
Baban nur içinde yatsın Bakanım.

Abdallar soyundan gelir soyumuz,
Zararınız olmaz dürüst huyumuz,
Hep çalarız yoktur bizim kötümüz,
Anan nur içinde yatsın Bakanım.

Tarlamız yok ekinimiz bitmedi,
Fakirlik üstümüzden gitmedi,
Bir ekmek de beş çocuğa yetmedi,
Ana nur içinde yatsın Bakanım.

Bağbaşı'nda otururuz hepimiz,
Akşam olur kapanıyor kapımız,
Hep çalarlar türkü söyler biriniz,
Baban nur içinde yatsın Bakanım.

Muharrem Ustayı ben geldim gördüm,
Hasta yatağında halini sordum,
Toplandı komşular namazın kıldım,
Baban nur içinde yatsın Bakanım.

Daim olsun hep birlikte kalınız,
Kırşehir halkına selam durunuz,
İstemihan Talay'ı gidip görünüz,
Anan nur içinde yatsın Bakanım.

Nazlım Çekiç Ali, Muharrem Usta,
Hacı Derviş, Koca Duran hep yasta,
Neşet'i sorarsan çok yaptı beste,
Ana nur içinde yatsın Bakanım.

İsa Erdoğan'ım ben de gelseydim,
Arayıp da Pir Sultanı bulsaydım,
Bende sizin gibi sazım çalsaydım,
Baban nur içinde yatsın Bakanım.

(Erdoğan, 2020:96,97,98).

4.1.20. Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

227. İŞTE AHİ

Kötülük gelmez elinden,
İyilik düşmez dilinden,
Kuşak dolanır belinden,
İşte ona derim Ahi.

Kusur bulmaz hiçbir kulda,
Tatlı kelam akar dilde,
Fazilet var bu okulda,
İşte ona derim Ahi.

Gelmeyene gidendir o,
Hoşça sohbet edendir o,
Güzelliğe nedendir o,
İşte ona derim Ahi.

Gözü gönlü tok olandır,
Dostlukta bâki kalandır,
Her sözden ibret alandır,
İşte ona derim Ahi.

Asılmaya gitse bile,
Sırlarını vermez ele,
Düşürmez kendini dile,
İşte ona derim Ahi.

Merhamettir onun işi,
Söze sadık kalmak düşü,
Özü, sözü bir er kişi,
İşte ona derim Ahi.

Çoğa değil aza talip,
Olmuştur nefsine galip,
Her yüreğe dua salıp,
İşte ona derim Ahi.

Yüreğinde sevgi seli,
Cömerttir açıktır eli,
Adına denilir Veli,
İşte ona derim Ahi.

Ölümsüz gibi çalışan,
Edep erkâna alışan,
Aklına ne şan ne şöhret,
İşte ona derim Ahi.

Helal kazanç, helal lokmam,
Erdoğan'ım haram sokmam,
Hak yolundan tövbe çıkmam,
İşte ona derim Ahi.

(Erdoğan, 2020:42,43,44).

228. AHİLİĞİ BİLMEK GEREK

Dinle beni anlatayım,
Ahiliği bilmek gerek,
Ahi gözü ile görüp,
Bencilliği silmek gerek.

Çırak iken usta olmak,
Çalıştığın yerde kalmak,
Ustadan icazet almak,
Püf noktayı bilmek gerek.

Can özümde akar ırmak,
Ahi meclisinde varmak,
Varıp cemalini görmek,
Ahi olup kalmak gerek.

Doğru ölçü, dürüst tartı,
Yazılsın hanene artı,
Hak yoluna dönme sırtı,
Kötülükten yılmak gerek.

Erdoğan'ım anlarım ben,
Usta sözü dinlerim ben,
Derviş gibi inlerim ben,
Sevdasıyla dolmak gerek.

(Erdoğan, 2020:45,46)[54].

[54] Âşığın Kırşehir'in Pınarı kitabında yer alan bu şiiri (Sinemî, 2016:311) ve (Kartal, 2018: 24)'te de yer almaktadır.

229. PİRİM AHİ EVRAN VELİ

Horasandı ana yurdun,
Göç yükledi yola vurdun,
Gelip Kırşehir'de durdun,
Pirim Ahi Evran Veli.

Esnafları yapar, satar,
Duyulmuştu bütün yurda,
Yem verirdi kuşa kurda,
Pirim Ahi Evran Veli.

Ahi Evran'ı bileli,
Onun sırrına ereli,
Gönül gözüyle göreli,
Pirim Ahi Evran Veli.

Yılda olur Ahi Bayram,
Dünya olur ona hayran,
Ahi pilavıyla ayran,
Pirim Ahi Evran Veli.

Bunca insan seni arar,
Senin ilmin ile yanar,
Suyun içen zemzem sunar,
Pirim Ahi Evran Veli.

Dünya yalan baki kalmaz,
Her bilenler Ahi olmaz,
Görür ama candan görmez,
Pirim Ahi Evran Veli.

Kırşehir'de ulu yatar,
Güneş orda doğar yatar,
Camisi türbesi burada,
Pirim Ahi Evran Veli.

Görmez değil görür gözü,
Ayrılığı sevmez özü,
Erdoğan'ın gerçek sözü,
Pirim Ahi Evran Veli.

(Erdoğan, 2020:47,48).

230. AHİ EVRÂN VELÎ

Horasandan çıktı yola,

Esnafların piriydi,

Takılmadı sağa sola,
Verdi Kırşehir'de mola,
Ahi Evran Veli odur.

Gönüllerin eriydi,
Sağlıklı ve diriydi,
Ahi Evran Veli odur.

Erdoğan'ım gerçek sözü,
Dürüstlükten yana özü,
Ay gibiydi yüzü,
Ahi Evran Veli odur.

(03.11.2024/Erdoğan'ın arşivinden).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

231. SEN DEĞİL MİSİN?

Bir balçıktan gelmiş idin cihana,
Hakk'a naçar kul değil misin?
Akıl fikir vermiş, Allah her cana,
Dürüstlüğe çağrı, el değil misin?

Geldin Kırşehir'e buldun yerini,
Her sözün arıtır yürek kirini,
Ayırmadın insanların birini,
Yürekten yüreğe bal değil misin?

Bir meyve misali ham iken yettin,
Yeşil otlar gibi toprakta bittin,
Hal vaki olunca gün gibi battın,
Omuzlarda yüzen sal değil misin?

Alem dalmış bu dünyanın derdine,
Bu zamanda zor rastlanır merdine,
Gel, öğüt ver, büyük küçük ferdine,
İnsanda en iyi hal değil misin?

Hakikate giden yolu bulan sen,
Pir olup esnafa örnek olan sen,

Hak bildiğim Ahi Evran yoludur,
Yaradan'ın en sevilen kuludur,

Gönülden gönüle akıp dolan sen, Kırşehir'de yatar, büyük uludur,
Deryaya uzanan kol değil misin? Bu kutlu diyarda gül değil misin?

İsa Erdoğan'ım şaşmam yolundan,
Rabbim razı olsun bu has kulundan,
Uzatsa elini, tutsam kolundan,
Her devire uyar yol değil misin?

(Erdoğan, 2020:40,41)[55].

4.1.21. Gündem ile İlgili Şiirleri

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

232. NARİN KIZI YEDİLER

Narin kızı yediler, Diyarbakır kan kustu,
Ben suçsuzum dediler, Bütün ahali küstü,
Emmi, kardeş, anası, Kalmadı ahbap dostu,
Biz suçsuzuz dediler. Allah soracak sizden.

Parça parça ettiler, Evleri de tek katlı,
Alıp çaya attılar, Narin kızım pek tatlı,
Nevzat'a da sattılar, Böyle amca olur mu?
Allah soracak sizden. Azgın, domuz suratlı!

Tavşantepe başında, Sustu söylemez diller,

[55] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiiri (Sinemî, 2016: 308) de yer almaktadır.

Daha sekiz yaşında,
Nasıl kıydı zalimler!
Şu körpecik yaşında.

Kırılaydı bu eller,
Duyanlara ne derler,
Allah soracak sizden.

Kelepçeyi vurdular,
Duruşmada durdular,
Savcıyı da yordular,
Hâkim soracak sizden.

Bekletmeyin asalım,
Umutları keselim,
İsa emir veriyor,
Tarihlere yazalım.

(21.11.2024/Kırşehir).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

233. PİS KORONA

Belki sizde belki bizde,
Olabilir pis Korona,
Uzak duralım biz bize,
Dalabilir pis Korona.

Öpüşmeyi unutalım,
Büyük sözünü tutalım,
Evde de ayrı yatalım,
Gelebilir pis Korona.

Erdoğan'ım sabredelim,
Sokaktan eve gidelim,
Sizlerden rica ederim,
Arar bulur pis Korona.

(09.04.2020/Erdoğan'ın arşivinden).

234. KORONA

Dünyayı sardın saralı,
Çin'de bize çok aralı,
Dışardan gelen yaralı,
Defol burdan git Korona.

Devletimiz tuttu baştan,
Genç ihtiyar büyük yaştan,
Esirgedi uçan kuştan,
Defol burdan git Korona.

Yurdumu attın ataşa,
Dinlemedin Vali Paşa,
Varmaz olduk biz gardaşa,
Defol burdan git Korona.

Sağlıkçılar durmaz oldu,
Evlerinde kalmaz oldu,
İlaç çare olmaz oldu,
Defol burdan git Korona.

Düşmandan da beter oldu,
İnsanlar evlere doldu,
Acep bize böyle ne oldu,
Defol burdan git Korona.

Erdoğan'ı üzmeyelim,
Dışarlardan gezmeyelim,
Kötü yazı yazmayalım,
Defol burdan git Korona.

(Erdoğan, 2020:202,203).

235. AYBÜKE ÖĞRETMEN

Bilmiyorum ona noldu?
Öğretmenim şehit oldu,
Gözlerim yaşınan doldu,
Benim güzel öğretmenim.

Acıya boğdular yurdu,
Hainlere karşı durdu,
Taze fidan şehit oldu,
Benim güzel öğretmenim.

İsa Erdoğan'ım yazdım,
Duydum da canımdan bezdim,

Köpeklerin başın ezdim,

Benim güzel öğretmenim.

(Erdoğan'ın arşivinden).

236. AFRİN'DE DÜĞÜN VARMIŞ

Afrin'de düğün varmış,
Bize davetiye salmış,
Başkomutan emri vermiş,
Vurun hain PYD'ye.

Paşasından neferine,
Varıp yerleşim yerine,
Gömdü haini derine,
Vurun hain PKK'ya,

Türk ordusu ezer geçer,
Hedefini vurur geçer,
Gökyüzünde uçar geçer,
Vurun hain YPG'ye.

Genelkurmay aldı karar,
Askerimiz mayın arar,
Amerika'dan gelir zarar,
Vurun hain KCK'ya.

Erdoğan'ım bende gelem,
Şehit olmak için ölem,
Hepinize kurban olam,
Vurun hain köpeklere.

(Erdoğan, 2020:109,110).

237. BOŞANMALAR

Okta mıdır yayda mıdır,
Geçimsizlik geldi sona,

Söylemeye dilim varmaz,
Ne söylesem beni kırmaz,

Aklım vallahi ermiyor,
Geçimsizlik geldi sona.

Sözünde vallahi durmaz,
Lanet olsun artık size.

Düğün yapar oynayarak,
Yemek pişer kaynayarak,
Altın yüksük takılarak,
Geçimsizlik işte başlar.

Baba inler ana yanar,
Benim söze kimler kanar,
Bizi onlar ahmak sanar,
Aklı ermez biz oluruz.

Oğlumuzun adı Yaşar,
Ay demeden giden boşar,
Benim aklım buna şaşar,
Geçimsizlik başlar gider.

Çok bilmişler anlamıyor,
Büyük sözü dinlemiyor,
Devlet bunu önlemiyor,
Dur diyelim bu gidişe.

Erdoğan'ım şu derim,
Yavan ekmeği yerim,
Öyle geçinir giderim,
Allah'ıma şükrederim.

(28.02.2025/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

238. ALTI ŞUBAT DEPREMİ

Altı şubat kara geçti gecemiz,
Böyle bir felaket duymadım bende,
Sabaha karşıydı gece yarısı,

Baba evladına bakamaz oldu,
Kalkıp da lambayı yakamaz oldu,
Yıkıldı hanesi çıkamaz oldu,

Böyle bir felaket gördü yurdumuz.

Öyle bir felaket gördü yurdumuz.

Pazarcık Narlı ’da Maraş ilimiz,
Gaziantep, Urfa çöktü yolumuz,
Acı haber duydum kalkmaz kolumuz,
Taş üstünde taş koymadı yurdumda.

Adana, Adıyaman bir de Elâzığ,
Duydum acıyı bağrımız yanık,
Hatay’da kalmadı inan ki sağlık,
Öyle bir acıyı vermesin Allah.

Malatya’da acı haber duyuldu,
Terete’de bütün yurda yayıldı,
Bu haberi duyan insan bayıldı,
Böyle bir felaket görmedi yurdumuz.

İsa Erdoğan’ım dilim varmıyor,
Diyarbakır yıkık gözüm görmüyor,
Tunceli’den daha haber gelmiyor,
Böyle bir acıyı gördü yurdumuz.

(01.03.2025/Kırşehir).

239. İNTERNET EVLİLİĞİ

Bize ne oldu da birden bozulduk,
İnternet evliliği başa gitmiyor,
Yalan sevgi ile yuva kuranlar,
Altı ay içinde hoşa gitmiyor.

Yürek yarasına çare bulunmaz,
Sevdi oğlum diye kalbi kırılmaz,
Nişan, düğün yapar para sorulmaz,
Bu evlilik neden başa gitmiyor?

Yalan sevgi ile başlar sözüne,
Altı ay içinde vurur dizine,
Ananın babanın bakmaz yüzüne,
Bu evlilik neden başa gitmiyor?

Takılar takılır salon tutulur,
Verilen sözler hepsi yutulur,
Fazla gitmez gözyaşları dökülür,
Bu evlilik neden başa gitmiyor?

Terme'de başlar aşk ile meşkler,

Terminalde biter gözyaşı düşler,

İsa Erdoğan'ım iyi gitmez işler,

Bu evlilik neden başa gitmiyor.

(Erdoğan'ın arşivinden).

4.1.22. Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

240. ANKARA'YI BİLİRİM

Mamak, Kayaş, Köstenci,
Üreğil hep yabancı,
Değmeyin bana n'olur,
Daim çekerim acı.

Saymayınan bitmiyor,
Buradan dolmuş gitmiyor,
Gençlik parkı pahalı,
Vallahi param yetmiyor.

Boğaziçi, Çoraklı,
Bakma bana merakla,
Hasretini çekerim,
Bizim evde tek katlı.

Ulus, Dışkapı, Site,
Biraz gidelim öte,
İtfaiyeden çıkalım,
Sonra düşeriz bite.

Sayma kadın gül veren,
Çinçin'de olmuş viran,
Şehitlikte yatıyor,
Düşmanı yere seren.

Abidinpaşa, Akdere,
Buradan gidelim nere,
Altındağ'a inelim,
Gideceğiz bet dere.

Dikmen, Balgat, Yenikent,

Karşıyaka, Batıkent,

İsa Erdoğan'ım yazdım,

Konya yolunda demet.

(1965'te Mamak'ta kaldığı zaman yazmıştır.)

241. VAY VAYLI KÖYÜ

Kangalı çok insan yok,
Vay vay vay vay vayvalı,
Koçhisar'a pek de uzak,
Yaktın bizi vay vaylı.

Misafirler doldu taştı,
Ustalar çalmadan kaçtı,
Kıyşadlılar yolda şaştı,
Yaktın bizi vay vaylı.

Misafirler dolmuş size,
Allah yardım etsin bize,
Daha gelmem vallahi size,
Yaktın bizi vay vaylı.

Said hoca dua etti,
Misafirler kalkan gitti,
Çadır yattı düğün bitti,
Yaktın bizi vay vaylı.

Ekrem hoca çalmaz oldu,
Eli saza vurmaz oldu,
Kafayı da bulmaz oldu,
Yaktın bizi vay vaylı.

Erol Osman bende vardım,
Dikenler içinde kaldım,
Özdemir'i yolda aldım,
Yaktın bizi vay vaylı.

Ertuğrul'un baba yurdu,
O yolculuk bizi yordu,

Erdoğan'ım bende yazdım,
Köyden köye düğün gezdim,

Ustalar selama durdu,
Yaktın bizi vay vaylı.

Usandım canımdan bezdim,
Yaktın bizi vay vaylı.

(Erdoğan, 2020: 212,213).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

242. KIRKA

Eskişehir Kırka köyü,
Nerden bilir bilmem soyu,
Hepsinin de birdir boyu,
Güzeller güzeli köyü.

Yolda giderken bakarlardı,
Döşüne güller takarlardı,
Vallahi bizi yakarlardı,
Güzeller güzeli köyü.

Yetmiş sekiz yıllarında,
Sığır sürer yollarında,
Poşu bağlı kollarında,
Güzeller güzeli köyü.

Dereden kum çekerdik,
Yoldan tozdan bıkardık,
Kantara gelir yıkardık,
Güzeller güzeli köyü.

Bakmalara hiç kıyamam,
Vallahi bir şey diyemem,
Muz gibidir soyamam,
Güzeller güzeli köyü.

Köyde bir evde kalırdık,
Bakkaldan ekmek alırdık,
Kırka'dan da zor ayrıldık,
Güzeller güzeli köyü.

Sekiz on arkadaş olduk,
Ali Can'ı vardık bulduk,
Erdoğan'ım fiyat sorduk,

Güzeller güzeli köyü.

(1978-Şubat/Erdoğan'ın arşivinden).

243. YOLCULUK VAR GİDECEĞİM

Yolculuk var gideceğim,
Bekleyen var Medine'ye,
Allah izin verir ise,
Gideceğim Medine'ye.

Umre yolculuğu başlar,
Bilmeyenler beni dışlar,
Havada yoldaşım kuşlar,
Gideceğim Medine'ye.

Eşe dosta veda eden,
İzin verin çabuk gidem,
Artık buraları nidem,
Gideceğim Medine'ye.

Sabah olmayı bilmiyor,
İçimde ateş kaynıyor,
Beklerim uçak gelmiyor,
Gideceğim Medine'ye.

Arkadaşlar sakin olsun,
Gönülleri sevgi dolsun,
Bilmeyen bilene sorsun,
Gideceğim Medine'ye.

(12.12.2024/Kırşehir).

-11'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

244. KARS YOLCULUĞUM

Ekmeğin peşinde yollara düştüm,
O acı günleri bitiremedim,

Sakaltutan'dan da inseydim düze,
Allah merhametini diledi bize,

ÇEMAŞ fabrikasında aldım yükümü,
Bir türlü yerine götüremedim.

Yollar karlı gitmeyinen bitmiyor,
Önümde de hiç araba gitmiyor,
Zincir takmaya aklım yetmiyor,
Bir türlü yerine götüremedim.

Kırşehir'den çıktım alaca kardı,
Kayseri'nin içi sisli dumandı,
Sivas'a varmadan başım bulandı,
Bir türlü yerine götüremedim.

Sivas'tan çıktım da hafife indim,
Zararı görünce giderim sandım,
Kızıldağ'ında da donarak kaldım,
Bir türlü yerine götüremedim.

Kızıldağ'ı buzlu zincir takarım,
Döner döner ben geriye bakarım,
Dondurdum kamyonu ateş yakarım,
Bir türlü yerine götüremedim.

İsa Erdoğan'ım şükürler olsun,

Erzincan, Fırat'ta baktım gök yüze,
Bir türlü yerine götüremedim.

Tezcan'ı çıkınca Aşkale yakın,
Erzurum soğuktur halime bakın,
Horasanı geçtim Sarıkamış sakın,
Bir türlü yerine götüremedim.

Sarıkamış'ta durdum karlı borandı,
Dursam orada kalkmam dumandı,
Görmedim Selim'i hayli zamandı,
Bir türlü yerine götüremedim.

Vardım Kars'ta yükü yıkmaya,
İşçilerde hiç yüzüme bakmaya,
Kapağı açmaya kolu kalkmaya,
Bir türlü yerine götüremedim.

Kars çimentosu kardan görünmez,
Yükümü yıkıyım burada durulmaz,
Burada hiç kimseden adres sorulmaz,
Bir türlü yükümü yıkamadım ben.

Beni bekleyenin canı sağ olsun,

Gitmem uzaklara tövbeler olsun,

Yükümü yerine yıktım dönerim.

(25.12.1986/Kars).

245. GÜNDE DÖRT MEVSİM YAŞAR ISPARTA

Elli sekiz Tümen Kırkıncı Alay,
Üçüncü bölükte olmazdı olay,
Çalardım sazımı çekerdik halay,
Günde dört mevsim yaşar Isparta.

Adamın hasıydı Güngör Üsteğmen,
Herkese ilaçtı, olurdu derman,
Vilayeti Erzurum Pasinlerden,
Günde dört mevsim yaşar Isparta.

Nöbet tuttum Isparta'nın çölünde,
Dondum kaldım Eğirdir'in gölünde,
Tüfeğimi tutamadım elimde,
Günde dört mevsim yaşar Isparta.

Hiç eksilmez Davraz Dağı karı,
Yüreğimde eksilmeyen zarın var,
Gözü yaşlı bekleyen bir yârim var,
Günde dört mevsim yaşar Isparta.

İsa Erdoğan'ım aldım teskere,

Allah nasip etsin cümle herkese,

Veda ediyorum kalan askere,

Günde dört mevsim yaşar Isparta.

(13.12.2024/Kırşehir).

246. ALMANYA'YA GİTTİM

Gittim Almanya'ya vardım ulaştım,
Kömür ocağına girdim çalıştım,

Aachen'ı Hamburg'u gezdim dolaştım, Almanlara yavaş yavaş alıştım,
Kazmayla kürekle orda tanıştım, Hemşerilerimle orda çalıştım,
Nazlı yârim geç kalmadan gelirim. Dinle beni geç kalmadan gelirim.

Yeraltına indim kömür kazmaya, Sofya Yakobaydı duydum adını,
Kalem aldım mektupları yazmaya, Bulamadım Almanya'nın tadını,
Dil bilmeyen Hans bana kızmaya, Tek çocukla attım gittim kadını,
Bekle beni geç kalmadan gelirim. Anla beni geç kalmadan gelirim.

(Erdoğan, 2020:216).

247. SURİYE GEZİSİ

Cuma'dan sonra çıktık yollara, Osmanlının eserini hep gördük,
Kayseri, Maraş, Antep'te mola, Dolana dolana çok cami sorduk,
Hayırlı yolculuklar giden dostlara, Adil rehber anlattı biz mutlu olduk,
Allah tekrarını nasip eylesin. Allah tekrarını nasip eylesin.

Antep'te yedik akşam yemeği, Gördük türbelerde yata soyumuz,
Allah zayi etmesin bunca emeği, Nasip oldu Şam'a düştü yolumuz,
Dua edin kabul etsin dileği, Camide gördük susuz kuyumuz,
Allah tekrarını nasip eylesin. Allah tekrarını nasip eylesin.

Antep'ten ayrıldık, Kilis'i aştık, Şam'a vardık gezmiyenen bitmiyor,
Öncü Pınarını seherde geçtik, İki günde bu gezmeye yetmiyor,
Halep'e varmadan bir cami seçtik, Humus güzel hayalimden gitmiyor,

Allah tekrarını nasip eylesin.

Allah tekrarını nasip eylesin.

Namazı kıldık ettik duayı,
Biraz ileride gördük ovayı,
Yolların kıyında saydık sarayı,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Gezdim dolaştım Şam'ı Halep'i,
Hama'da gördüm dertli dolabı,
Çok mutluyum böyle dostlar bulalı,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Padişah Vahdettin'in gezdik kabrini,
Çok duygulandık saydık torununu,
Ziyaret eyledik aldık gönlünü,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Kahiada'da saygı duydum geleli,
Böyle arkadaşlarla Şam'da kalalı,
Yatar şehidimiz bağrı yaralı,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Üç şehidimiz yatar ana kuzusu,
Soramadık var mıydı arzusu,
Türk bayrağı başucunda doğrusu,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Güntaş, Eraslan, Örnek Market'i,
Osman Aslan, Cengiz Ilgaz, Hicret'i,
Saygı ile anlatırım herkesi,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Hz. Hüseyin'in kesik başını,
Sordum bulamadım onun eşini,
Ağladım sildim gözüm yaşını,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Ekicioğlu Hakkı Ömer Tekin'i
Suriye'de attık artık biz kini,
Çok önceden verdik bizler bedeni,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Hama 'ya geldik aldık peyniri,
Akıyor Asi'nin gördük nehrini,

Murat, Ramazan, Hasan Hoca'yı,
Şam'ı, Humus, Hama, Halep Çarşıyı,

Çiftçilik kuvvetli, çokmuş geliri,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Asi Nehrinde çarklar dönüyor,
Boz devede inim inim inliyor,
Gelen turistler de onu dinliyor,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Şam'a vardık öğlen, pek de yorulduk,
İki iki odalara bölündük,
Koltuklara paşa gibi kurulduk,
Allah tekrarını nasip eylesin.

Öncü Pınar'dan geçtik bu yanı,
Allah tekrarını nasip eylesin.

İbrahim Altıparmak, Hoca Turan'ı,
Suriye'de gördük sıcak insanı,
Gönlüm arzular gelmekten yanı,
Allah tekrarını nasip eylesin.

İsa Erdoğan'ım saygı duyarım,
Giden arkadaşlara ben de uyarım,
Bir daha ki sefere sizi ararım,
Allah tekrarını nasip eylesin.

(Erdoğan, 2009: 71,72,73).

248. SİVASINAN ŞU DİVRİĞİ ARASI

Sivasınan şu Divriği arası,
Arasında vardır Çetin Kalesi,
Bilmezdim Yağdonduran neresi,
Bırak beni ben yoluma gideyim.

Ulaş'tan iner taşlı deresi,
Pek çok olur kekliklerin yuvası,
Hiç biter mi aşıkların sevdası,
Bırak beni ben yoluma gideyim.

Kızılırmak dolanıyor zarayı,
Kızıldağ'da göremezsin karayı,
Dostlarınan ben açmam ki arayı,
Bırak beni ben yoluma gideyim.

İsa Erdoğan'ım gezdim dolaştım,
Hekimhan'dan ben gürüne ulaştım,
O karlı dağları inan zor aştım,
Bırak beni ben yoluma gideyim.

(1986/Sivas)[56].

4.1.23. Yaşadığı Köye Dair Şiirleri

-7'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

249. KORTULU'NUN PEKMEZİ

Kortulu'nun pekmezi,
Biz severiz herkesi,
Derde derman oluyor,
Biz severiz herkesi.

Kış gelmeden alınız,
Eşe dosta salınız,
Pekmezimiz çok güzel,
Hemen gelin alınız.

Beyaz üzüm keseriz,
Hatıllarda ezeriz,
Yiyen bilir tadını,
Beyaz toprak atarız.

Festivali yaparız,
Plaketi takarız,
Yarışmanın sonunda,
Altınları takarız.

Ayvalıda yaparız,
İsteyene satarız,
Balbaşı deriz ona,
Biraz ayran katarız.

Kortulu 'dur köyümüz,
Soğuk olur suyumuz,
Erdoğan'dan sorarsan,
Dosta gider yolumuz.

(05.10.2025).

-8'li Hece Ölçüsü ile Söylenenler

250. NELER YAPTIM O KÖYDE

Köyde cehil yaşardım,
Şehire gidelim dedim,

[56] İsa Erdoğan, bu şiirini 1986 yılında kamyonculuk mesleğini yaptığı dönem yazmıştır.

Çağırana koşardım,
Bilmeyene şaşardım,
Neler yaptım o köyde.

Babamdan dayak yedim,
Daha tövbeler dedim,
Neler yaptım o köyde.

Yazın kırda yatardım,
Koyun, kuzu katardım,
Çamurlarda batardım,
Neler yaptım o köyde.

Hüven de döndüm durdum,
Boşuna kendimi yordum,
Harmanda yattım dondum,
Neler yaptım o köyde.

Öküzünü çift sürdüm,
Koştum kendimi yordum,
Dönek başında durdum,
Neler yaptım o köyde.

Omca gözü açardık,
Bazen işten kaçardık,
Sevinir de kaçardık,
Neler yaptım o köyde.

Yorulmayı bilmezdim,
Bir gün olsun durmazdım,
Hiç kimseyi kırmazdım,
Neler yaptım o köyde.

Kortulu benim köyüm,
Karaköselerden soyum,
Pekmezle olmaz oyun,
Neler yaptım o köyde.

İsa Erdoğan yatmaz,
İşine hile katmaz,
Arkadaşını satmaz,
Neler yaptım o köyde.

(01.02.2025/Kırşehir).

251. ÖZLEMİNİ DUYDUM

Özlemini duydum Kortulu köyü,
Akıyor çeşmesi bol oluyor suyu,
Kızları güzeldir iyi olur huyu,
Güzeller içinden birini sevdim.

Samatlıda doymazdık biz duta,
Harmanda yapardık tınas ve oda,
Güzün düğünlerde dolardı oda,
Davulu, zurnayı, sazı özledim.

Kortulu 'da doğdum orada büyüdüm,
Tıpış tıpış orada düştüm yürüdüm,
Kızılırmak sende yundum kurudum,
Şahman firiğini, kumu özledim.

Öküz güttüm büvelekte yaylada,
Arpa yoldum sarı dikenli tarlada,
Ayran yaptım Maltepesi Kırgı'da,
Sarı dikenli büveleği özledim.

Kayalarda keklik feriç tutardık,
İnerdik ırmağa kumda yatardık,
Balık tutup Kırşehir'de satardık,
Yayını, sazını, pulu özledim.

Koca yarda unutmadım kargayı,
İnce tarlada alaca baştan yolmayı,
Tandırda pişen yaprak dolmayı,
Pekmezli ayvayı, karı özledim.

Pekmezin üstüne yoğurt katardık,
İçerdik ayranı çalım satardık,
Zerdali dalına kötek atardık,
Karpuz kabuğunu, çiri özledim.

Kepezden görülür Sıdıklı, Bektik,
Kayalarda öterdi baykuşla keklik,
Kurak tarlalara biz ekin ektik,
Harmanı, düveni, tozu özledim.

Karalıkta armut yerdik bal gibi,
Baderesi'nde erik yolduk nar gibi,

Koyu olur seyranlığın gölgesi,
İnden getirirdim üzüm helkesi,

Kuzuyu, oğlağı sevdik yâr gibi,
Kırıyı özledim, tayı özledim.

Toprağın üstüne üzüm sermesi,
Öküze tuttuğum tası özledim.

Ceviz boyası çıkmazdı ellerden,
Bahar yağmurda geçilmezdi selden,
İsa Erdoğan'a bilmezdi halden,
Derelerden akan seli özledim.

(Erdoğan, 2020: 111,112,113)[57].

4.2.Ozan İsa Erdoğan'ın Manileri

Türk halk edebiyatının sözlü kültür geleneğinin bir parçası olan maniler, halkın duygu ve düşüncelerini kısa fakat etkili bir şekilde yansıtan nazım biçimidir. Maniler, tek kıtadan meydana gelir ve yedili hece ölçüsü ile yazılmaktadır (Dizdaroğlu, 1969:54).

Maniler, bazı durumlarda sekizli hece ölçüsüyle yazıldığı görülür. Manilerde anlatılmak istenen duygu, son iki dizede veya ilk iki dize arasında söylenmektedir (Aslan, 2008: 208,209).

İsa Erdoğan'ın az sayıda bulunan manilerinin tümü aaaxa uyak dizilişi ve 7'li hece vezni ile yazılmıştır.

4.2.1.Aşk Konulu Mânileri

Kapının yanı tandır,
Yandır Allah'ım yandır,
Bana meyil vermiyor,
Kandır Allah'ım kandır.

[57] Âşığın Kırşehir'in Pınarı adlı kitabından alınan bu şiir (Sinemî, 2016:306-307) de yer almaktadır.

Halı üstü nakışlar,

O ne biçim bakışlar,

Baban seni verirse,

Kurban olsun alkışlar.

Geçtim halay başına,

Siz bakmayın yaşına,

Boyu biraz küçük ya,

Hayran oldum kaşına.

Derenin suyu akmaz,

Şimdi yüzüme bakmaz,

Çok istedi almadım,

Şimdi beni hiç takmaz.

Erdoğan'ı bil de gel,

Gözyaşını sil de gel,

Yaşı küçük dediler,

Akıl balık ol da gel.

4.2.2.Sosyal Konulu Manileri

Suya hatıl atılmaz,

Eloğluyla yatılmaz,

Namus diye bir şey var,

Pazarlarda satılmaz.

Harmana saldım dana,

Yemedi kana kana,

Girdi ipini kaçtı,

Geldi mi sizden yana?

Dam sütünde yatarım,

Damdan silah atarım,

Senin gibi huysuzu,

Pazarlarda satarım.

Kapı kapalı dursun,

Gelen kapıya vursun,

Aç kapıyı bakalım,

Kim olduğunu görsün.

Pekmez koydum kazana,

Kara yazı yazana,

Görseydim ben vururdum,

Aramızı bozana.

Lamba gazsız yanmıyor,

İyi söze kanmıyor,

Ne dedimse anlamaz,

Bizi insan saymıyor.

Atı saldım çayıra,

Gitti yattı bayıra,

Kokuttu da vermedi,

Allah için hayıra.

4.3.Ozan İsa Erdoğan'a Yazılan Şiirler

ÂŞIK SELAMİ ERDEMİR: İSA ERDOĞAN'A

Kadir bilmeyene kıymet verilmez,
Dostluğun zirvede İsa Erdoğan,
Ham meyve dalında kalır derilmez,
Engin gönüldür İsa Erdoğan.

Çok temiz, asalet ayrı bir gurur,
Cahile düşmandır sazıyla vurur,
Aydın fikirlidir ayakta durur,
Cehalete karşı İsa Erdoğan.

Dostluk denizinde sakince yüzen,
Türlü meşakkatli müşkülü çözen,
Duruşu dik başlı yiğitçe gezen,
Yufka yüreklidir İsa Erdoğan.

Hazırlar ikramı beraber yenir,
Güzel gönüllüdür, dostlukla gelir,
Dostun güzeline dostumsun denir,
Dertlere dermandır İsa Erdoğan.

Engin sohbetiyle gönül doyuran,
Has insanı ham insandan ayıran,
Selami dost olmuş, dostu kayıran,
Sever bayramlaşır İsa Erdoğan.

(Kırşehirli Âşık Selami ERDEMİR)

İBRAHİM ÖZDEMİR: İSA ERDOĞAN'A

Şair deryasının akan nehiri,
Dosta bal diyerek sunmaz zehiri,
Dili pek tatlıdır bilmez küfürü,
Ahbaplığa sadık İsa Erdoğan.

Efkâr basınca konuşur sazıyla,
Ava gider tüfeğiyle sazıyla,
Gönlü perçinli keklikte kazda,
Avcının hasıdır İsa Erdoğan.

Sanatı pek çoktur eli hünerli,
Şoförlük yapsa da erkek berberi,
Usta aşçı gibi yapar yemeği,
Türkü maharetli İsa Erdoğan.

İhvan-î de sana dedi gardaşlık,
İş yeri ardiye, sofrası açık,
Yapar hayırı beklemez karşılık,
Gardaşlığı baki İsa Erdoğan.

(Dalakçılı Şair İhvan-î İbrahim Özdemir)

OZAN DİDAR-Î: İSA ERDOĞAN'A

Hoşgörü yolunda menzilin alan,
Gönül testisine sevgiyle dolan,
Bir tek lokmasını dostlarla bölen,
Yüreği deryadır, duygusu nehir,
İlkesi insanlık ili Kırşehir.

Sabır tezgahında sevgi dokuyor,
İlim irfan mektebinde okuyor,
Her tutumu Anadolu kokuyor,
Yüreği deryadır duygusu nehir,
İlkesi insanlık ili Kırşehir.

Arif sohbetine sessizce çöken,
Sıfatlara masum yalansız bakar,
İçini sazının teline döker,
Yüreği deryadır duygusu nehir,
İlkesi insanlık ili Kırşehir.

Damla rahmettir kalplere yağan,
Kendi kısmetiyle doğar her doğan,
Adı İsa'dır soyadı Erdoğan,
Yüreği deryadır duygusu nehir,
İlkesi insanlık ili Kırşehir.

Hilaf yoktur Didari'nin sözünde,
Bozulmamış gelenlerin özünde,
Kardeşçe sevgiyi gördü gözünde,
Yüreği deryadır duygusu nehir,
İlkesi insanlık ili Kırşehir.

(Ozan Didar-î Pakize ALTAN).

FERİDE TAŞKOPARAN: İSA ERDOĞAN'A

Coşturur bizleri sazında telle,
Bir parça ekmeği paylaşır elle,
Herkesi ağırlar o tatlı dille,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

Ocağın üstünde kaynıyor çayı,
Eşine dostuna ikramdır payı,
İsa Erdoğan'ın Kortulu köyü,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

Canını malını güven kendine,
Hiç kimse çıkamaz onun dengine,
Kavga olsa körük gitmez yangına,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

Ahilikten gelir açık sofrası,
İnsanlıktan yanı insanın hası,
Yüreği altındır bulunmaz pası,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

Hem misafirperver hem çok efendi,
Çalıp söyler hem de bestekar kendi,
Aramızda dostluk deryaya döndü,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

Feride der; uzun ömürler olsun,
Levaziye Hanımla mutluluk sürsün,
Kültürün içinde sen bir cevhersin,
Kırşehir'de saygın İsa Erdoğan.

(Feride TAŞKOPARAN)

ALİ AYDEMİR: İSA ERDOĞAN'A

Dostlar sohbetinde gülen yüzüyle,
Şakalarla süslü tatlı sözüyle,
Ruhları okşayan billur gözüyle,
Cümleye hatırlar sordu Erdoğan.

Hızarın sesiyle makam buluyor,
Mızrap dertli, perdelere vuruyor,
Hep gülüyor, ahvalleri soruyor,
Sevdaya kafayı yordu Erdoğan.

Parmaklarda hüner saymakla bitmez,
Pamuk gibi kalbi, kimseyi üzmez,
Yarenler gel dese bahane bilmez,
Sözünde her zaman durdu Erdoğan.

İş yeri şaire duraklar oldu,
Candan kucakladı, gözleri doldu,
Çaydanlık kaynarken demini buldu,
Efkarlanıp saza vurdu Erdoğan.

Şiirler ekmek oldu, sazı pastası,
Öyle yürek var ki; bozar kumpası,
Herkese açıktır kalkmaz sofrası,
Sazıyla muhabbet kurdu Erdoğan.

Sevgi ve saygımız İsa Ozan'a,
İlgiler duymuştur şiir yazana,
Beste yapar, bıkmaz, kahır koyana,
Uğraşıp melodi buldu Erdoğan.

Dostluk bozulmasın, Yunus diliyle,
Gönül bahçesinde sazın teliyle,
İdar-î'nin saygı dolu sözüyle,
Hatıralarına daldı Erdoğan.

(Ali AYDEMİR)

SONUÇ

Âşıklık geleneği, başlangıcını Orta Asya'da bulunan kam, baksı, ozan geleneğine dayandıran ve XVI. yüzyıldan itibaren kimlik kazanan bir sözlü kültürdür. Gelenek, modernleşme ve kentleşmenin etkisiyle varlığını kaybetmemiş aksine şekil değiştirerek yaşamaya devam etmiştir. Günümüzde Âşık şiiri, dijital ortamlarda, sahne performanslarında, akademik araştırma alanlarında kendini gösteren bir kültür haline gelmiştir.

Çalışmada Ozan İsa Erdoğan'ın hayatı ve sanat anlayışı, şiirleri üzerinden Âşıklık geleneği bağlamında incelenmiştir. Araştırma sürecinde, âşık ile yapılan görüşmeler ve alan araştırmaları ile kültür ortamının şiir dünyasını nasıl etkilediği tespit edilmiştir.

İsa Erdoğan, birçok kaynakta ve Kırşehir'de "ozan" olarak anılmaktadır. Bunun sonucunda çalışma başlığında "ozan" ibaresi yer almaktadır. Çalışma içerisinde âşık ve ozan kelimeleri bir arada kullanılmıştır.

Bu araştırma, âşıklık geleneği içerisinde yer alan çağdaş temsilcilerini, bilimsel literatüre kazandırmayı ve bu boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Âşığın daha önce yayınlanan "Kırşehir Gönlümde Yatıyor" (72 şiir) ve "Kırşehir'in Pınarı" (95 şiir)adlı iki kitabı mevcuttur. Eserlerinde toplam 167 şiiri bulunmaktadır. Arşivinde yer alan 83 şiiri de çalışmaya dâhil edilerek âşığın tüm şiirleri incelenmeye tâbi tutulmuştur.

Çalışmada görüşmeler, âşığın evinde ve kurmuş olduğu Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneğinde sağlanmıştır. Dernek fotoğrafları, arşivde yer alan şiirleri ve kişisel fotoğrafları kayıt altına alınmıştır.

Ozan İsa Erdoğan, âşıklık geleneği içerisinde badesiz âşıklar arasında yer almaktadır. Doğaçlama şiir söyleme yeteneğini ve saz çalma kabiliyetini kendisine hak tarafından verildiğini savunmaktadır. Âşığın, herhangi bir formel nota bilgisi bulunmamaktadır. Usta-çırak ilişkisine bağlı olmadan, müzik bilgisini gözlem yaparak elde etmiştir.

Âşıklık geleneğinde mahlas kullanma çok yaygındır. Fakat çağdaş temsilcilerde bu geleneğin azaldığı gözlemlenmiştir. İsa Erdoğan'da mahlas kullanmayı tercih etmeyen âşıklar arasında yer almaktadır. Bu çerçevede âşığın, kişisel tanınırlığını genişletme adına uyguladığı bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir.

Derlenen tüm şiirlerinin son dörtlüğünde ‘İsa’, ‘Erdoğan’ veya ‘İsa Erdoğan’ şeklinde kendinden bahsetmiştir. Böylelikle şiirlerinin bir başkası tarafından söylenmesinin önüne geçmiştir.

Âşık, küçük yaşlarda herhangi bir olay karşısında dilinden kelimeler döküldüğünü fark etmiş ve bu sözleri küçük kâğıt parçalarına kaydetmiştir. Bu bağlamda, âşığın şiir söyleme serüveni başlamıştır. Yaşadığı herhangi bir olayı veya çevresinde dikkatini çeken konuları şiirlerine yansıtmıştır. Büyük üstat Neşet Ertaş’ı çocukluk yıllarından tanıması ve üstadın türküleri çalıp söylemesi de şiir dünyasına katkıda bulunmuştur. Ozanlar diyarı olarak anılan Kırşehir’de doğup büyüyen İsa Erdoğan; Şemsi Yastıman, Muharrem Ertaş, Âşık Paşa ve Dadaloğlu gibi Kırşehir’in önemli ozanlarından etkilenmiştir.

Çalışmanın ilk aşamasında İsa Erdoğan’ın yetiştiği çevreyi; kültürel, coğrafi ve tarihi bakımdan âşıktan elde edilen bilgiler ve şiirleri ile açıklanmıştır. Âşık çalışmalarında, bu bölümün sadece bilimsel açıklamalar ile açıklandığı tespit edilmiştir. Bu yaklaşım genişleterek çalışmanın bir bütün olarak değerlendirilmesi adına âşığın şiirleri ile bilgiler analiz edilmiştir.

Çalışmanın diğer bölümünde ise âşığa dair genel bilgiler ve âşığın âşıklık geleneği içerisindeki değerlendirmeleri mevcuttur. İsa Erdoğan, birçok televizyon programlarına katılmış ve gazetelere haber konusu olmuştur. Çalışmada bu bilgiler, kronolojik sıraya uygun bir şekilde yer almıştır.

İsa Erdoğan, sanatını çeşitli programlarda icra etmektedir. Bunlar; Dadaloğlu Anma Programı, Âşık Paşa Şiir Şöleni, Âşık Said Şiir Şöleni, Kortulu Üzüm Pekmezi Festivali, Gönül Birliği Kültür Şöleni gibi her yıl tekrarlanan programlarda şiirlerini sazı eşliğinde söylemektedir. Erdoğan, düğünlerde veya kişisel eğlencelerde sanatını icra etmemektedir.

Âşığın müzikal kimliği değerlendirildiğinde kırık hava ve bozlak havasında eserlerini söylediği tespit edilmiştir. 5/8’lik ve 6/8’lik usulle şiirlerini bestelemiştir. Makam olarak şiirlerinde; Hüseyni, Hicaz, Uşşak ve Kürdi makamlarını kullanmıştır.

Âşığın arşivinde yer alan 251 adet şiiri şekil ve içerik yönünden incelenmiştir. Şiirleri yedili, sekizli ve on birli hece ölçüsü kalıplarıyla yazılmıştır. Bazı şiirlerinde bulunan hece eksikliği âşık tarafından düzenlenerek çalışmaya dâhil edilmiştir.

İsa Erdoğan'ın basılan iki kitabında yazım hataları tespit edilmiştir. Âşık tarafından bu yazım hataları giderilerek şiirler yeniden oluşturulmuştur. Çalışmada yer alan şiirler yazım kuralları ve noktalama işaretleri dikkate alınarak yazılmıştır. Birkaç şiirinde ise şiir başlıkları, âşığın görüşü üzerine değiştirilmiştir.

Âşığın şiirleri incelendiğinde başlıkların adları, genellikle dörtlüklerin son mısralarında yer alan veya tekrarlanan mısralardan alınmıştır. İsa Erdoğan, kaynaklarda yer alan şiirlerinin başlıklarının birkaçını farklı olarak isimlendirmiştir. Bu şiirler tespit edilerek tek bir başlık belirlenmiştir.

Derlenen şiirlerinin çoğunda eserin yazıldığı tarih bilinmemektedir. Tarihi bilinmeyen şiirler sadece arşivden ibaresiyle kaynakça olarak gösterilmiştir.

Şiirlerin her bir dörtlüğü kendi içinde kafiyelenmiştir. Bu çerçevede İsa Erdoğan, düz kafiye şemasını şiirlerinde tercih etmiş yer yer dörtlükler arasında çapraz kafiye şemasını uygulamıştır.

İsa Erdoğan, şiirlerinde sözlerin gücünü artırmak için söz sanatlarına başvurmuştur. En çok teşbih, tekrir ve tezat söz sanatlarını şiirlerinde uyguladığı tespit edilmiştir. Âşığın tezat ve tekrir sanatını çokça kullanmasının sebebi: duyguyu yoğun bir şekilde okuyucuya yansıtmak istemesidir. Diğer kullandığı söz sanatları ise; teşhis, mübalağa, telmih, tenasüp, kinaye, tecahül-i arif ve muammadır.

Âşık edebiyatının bireysel konularından olan aşk teması, İsa Erdoğan'ın en çok şiir yazdığı tema olmuştur. Duygusal yoğunluğun yüksek olduğu gençlik döneminde ilgi duyduğu güzele, düşüncelerini şiir aracılığı ile anlatmaya çalışmıştır. Bireysel konuların yanı sıra toplumsal konuları da ele alan İsa Erdoğan, eleştirel bir tavır göstermiştir. Çalışmada taşlamalar başlığı altında; topluma taşlama, güncel konulara taşlama, doğaya ve canlılara taşlama, bireysel taşlama alt başlıkları ile şiirleri sınıflandırılmıştır.

Taşlamaların yanı sıra sitem şiirlerinin de fazla olduğu tespit edilmiştir. Âşıklar, toplumun yaşadığı sorunlarına karşı hem gözlemci hem de aktarıcı konumunda olmuşlardır. Bu nedenle; ekonomik problemler, siyasal konular, günlük yaşamda karşılaşılan sorunlar şiirlerde yerini almıştır. İsa Erdoğan'ın şiirlerinde sitem ve şikâyet iç içedir. Çalışmada "Sitem ve Şikâyet Şiirleri" adı altında eserleri incelenmiştir.

Başlığın alt başlıkları ise; sevgiliye veya aşka dair şikâyet ve sitem, insana ve topluma dair şikâyet ve sitem, hayata, kadere ve zamana dair şikâyet ve sitemdir.

İsa Erdoğan'ın şiirlerini tematik olarak sınıflandırılmasında şiirde iç içe olan duyguları tek bir başlık altında toplayarak incelenmiştir. Çaresizlik ve Ümitsizlik şiirleri, Dilek/Ümit şiirleri, Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı şiirleri bir arada işlenen duygulardır.

İsa Erdoğan'ın şiirleri dil ve anlatım yönünden de incelenmiştir. Âşık, şiirlerinde halkın anlayabileceği sade bir dil kullanırken zaman zaman Kırşehir yöresel ağız özelliklerini de kullandığı gözlemlenmiştir. Günlük konuşma dilini de şiirlerine yansıtmış en çok "burada" kelimesi yerine "burda" kelimesini kullanmayı tercih etmiştir. Şiirin hece ölçüsünü bozmamak adına kelime düzeltilmeden çalışmaya eklenmiştir.

İsa Erdoğan, kötü söz ve sert mizaçtan kaçınmıştır. Şiirlerinde atasözü ve deyimleri aksettiren kelime veya kelime gruplarına yer vermemiştir.

Âşık, şiirlerinde doğrudan anlatım ve tasvir yoluyla anlatım metotlarını daha çok kullanmayı tercih etmiştir. Üstü kapalı bir anlatım yerine duygularını doğrudan yansıtmayı hedeflemiştir. Tasvir yoluyla anlatımı ise özellikle Kırşehir'in doğal güzellikleri ve köylerini anlatırken kullanmıştır. Seyahatlerinde tasvirden çok o zaman aralığında gezdiği şehirlerde neler yaptığını anlatmıştır.

Sonuç olarak İsa Erdoğan âşıklık geleneğinin çağdaş temsilcileri arasında yer almaktadır. Gelenekten kopmadan, âşık tarzı şiir anlayışını benimseyerek eserlerini kaleme almıştır. Bu çalışma, âşıklık geleneği çalışmalarına birincil derecede kaynaklık edecek bir araştırmadır. Sözlü kültüre dayalı bu geleneğin yazıya geçirilerek kayıt altına alınması sağlanmıştır. İleride yapılacak âşık tarzı şiir geleneğinde biyografik incelemeler ve tematik çözümlemelere katkı sağlayacaktır. İsa Erdoğan'ın eserleri ve diğer ozanların eserlerinin karşılaştırılması hususunda bu çalışma özgün veriler sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Açа, M. (Ed.). (2019). *Türk halk edebiyatı*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Artun, E. (1996). Adanalı âşıkların şiirlerinde Kıbrıs Barış Harekâtı. *Kıbrıs Araştırmaları Dergisi*, *2*(4).

Artun, E. (2001). *Âşıklık geleneği ve âşık edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Artun, E. (2004). *Türk halk edebiyatına giriş*. İstanbul: Kitabevi.

Artun, E. (2008). *Âşık edebiyatı araştırmaları*. İstanbul: Kitabevi.

Artun, E. (2012). Günümüzde yaşayan âşıklık geleneği üzerine düşünceler. *Prof. Dr. Mine Mengi Adına Türkoloji Sempozyum Bildirileri* içinde. Adana.

Aslan, E. (2008). *Türk halk edebiyatı*. Ankara: Maya Akademi.

Avşar, C. (1990). *Kırşehir ve ilçeleri*. Ankara: Özgün Matbaacılık.

Aydın, G. (2008). Güldeste. *Sevgi Yolu Dergisi Şairleri* içinde. Salihli: Ay Yayınları.

Aydın, G. (2009). Güldeste. *Sevgi Yolu Dergisi Şairleri* içinde. Salihli: Ay Yayınları.

Bayram, Y. (2007). Eski Türk edebiyatında anlam figürleri/edebî sanatlar. *Üniversiteler için eski Türk edebiyatına giriş kitabı* (s. 155-157) içinde . Ankara: Akçağ Yayınları.

Büyükokutan Töret, A. (2021). COVID-19: Küresel salgın sürecinin Âşık Nurşah'ın şiirlerine yansıması. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, *14*(34), 494-509.

Çobanoğlu, Ö. (1999). Elektronik kültür ortamında âşık tarzı şiir geleneği bağlamında Çukurovalı âşıklar üzerine tespitler. *3. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Sempozyum Bildirileri* içinde. Adana.

Çoşkun, T. (2022). *Eskişehirli Âşık Nurşah'ın hayatı ve eserleri (monografi-derleme-tasnif)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

Dilçin, C. (1983). *Örneklerle Türk şiir bilgisi*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Dizdaroğlu, H. (1968). Türk halk şiirinde türler. *Türk Dili*, (19). 19-23.

Doğan, F. (2023). Türk saz (âşık) şiirinde nasihat. *Rumeli'de* Dil ve Edebiyat Araştırmaları *Dergisi*, (37), 569-597.

Durbilmez, B. (2020). *Âşık edebiyatında şiir sanatı Hasreti'den örneklerle*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Ekici, M. (2011). Âşıklık geleneğinin güncel sorunları. *Somut Olmayan Kültürel Miras Yaşayan Âşık Sanatı Uluslararası Sempozyum Bildirileri* içinde (s. 7-14). Ankara.

Ekinci, Y. (1993). *Ahilik*. Ankara: Sistem Ofset Yayınları.

Erdener, Y. (2019). *Kars'ta Çobanoğlu Kahvehanesinde âşık karşılaşmaları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Erdoğan, D. (2009). *Kırşehir anekdotları*. Ankara: Gürler Matbaacılık.

Erdoğan, İ. (2009). *Kırşehir gönlümde yatıyor*. Ankara: Gürler Matbaacılık.

Erdoğan, İ. (2020). *Kırşehir'in pınarı*. Kırşehir: Kırşehir Belediyesi Kültür-Tarih Yayınları Serisi (16).

Gökbulut, Z. (2011). *Kırşehirli Âşık Paşa*. Kırşehir: Kırşehir Valiliği I. Ulusal Şiir Şöleni Anısına.

Gökbulut, Z. ve Çalışır, H. (2013). *Neşet Ertaş'a şiirler*. Kırşehir: Kırşehir Belediyesi Kültür-Tarih Yayınları Serisi.

Günay, U. (2011). *Âşık tarzı şiir geleneği ve rüya motifi*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Günşen, A. (2019). *Kırşehir yöresi ve ağızları: İnceleme-metinler-sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Hantal, H. (2011). *İlimiz Kırşehir*. Ankara: Kültür Ajans Yayınları.

Kartal, Ö. (Ed.). (2018). *Kırşehir şairler antolojisi*. Ankara: Başkent Edebiyat Yayınları.

Kaya, D. (1999). Âşık şiirinde ayakla ilgili problemler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (8), 335-348.

Kaya, D. (2003). *Âşık edebiyatına giriş*. Bişkek: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları.

Kaya, D. (2013). Abdallar ve millilik konusunda hassasiyetleri. *Uluslararası Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (Cilt 2, s. 509-518). Kırşehir.

Kılıç, G. (2025). Geleneksel değerlerin buluşması: Ahilik haftası. *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi*, (370), 337-351.

Kocakaplan, İ. (1998). *Açıklamalı edebi sanatlar*. İstanbul: Damla Yayınevi.

Köprülü, F. (1935). Abdal. *Türk halk edebiyatı ansiklopedisi* içinde. İstanbul.

Nebi, Ö. (2011). Medya ve âşıklık geleneği. *Somut Olmayan Kültürel Miras Yaşayan Âşık Sanatı Uluslararası Sempozyum Bildirileri* içinde (s. 23-31). Ankara.

Oğuz, M. Ö. (2001). *Halk şiirinde tür, şekil ve makam*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Özarslan, M. (2001). *Erzurum âşıklık geleneği*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Özarslan, M. (2001). Erzurum âşıklık geleneğinde işletilen 'ayaklar' üzerine. *Türkbilig Dergisi*, (2), 97-109.

Özkan, B. (2010). *Sazın ve sözün sultanları*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Parmaksız, M. N. (2010). *Türk edebiyatında ağıt yakma geleneği ve ağıt-destanlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Parmaksız, M. N. (2017). *İLESAM ilim adamı, şairi yazar ve sanatçılar ansiklopedisi*. Ankara: Berikan Yayınevi.

Sakaoğlu, S. (1999). Âşık edebiyatında yarım kafiyeden daha zayıf kafiye var mıdır? *I. Balıkesir Kültür Araştırmaları Sempozyum Bildirileri* içinde (s. 99-105). Balıkesir.

Sakaoğlu, S. (2014). *Âşık edebiyatı araştırmaları*. Konya: Kömen Yayınları.

Sever, M. (2013). *Türk halk şiiri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınevi.

Sinemî, O. (2016). *Şiir antolojisi*. Ankara: Aydan Yayıncılık.

Sosyal, M. O. (2005). *Edebi sanatlar ve tanınması*. İstanbul: MEB Yayınları.

Sümbüllü, H. T. (2006). *Türkiye'de ayak kavramının geleneksel Türk halk müziği kaynağında ne ölçüde kullanıldığının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.

Turhan, S., Kara, M., Tan, N. ve Gündüz, A. (2007). *Kırşehir halk müziği*. Kırşehir: Kırşehir Valiliği.

Uludağ, S. (1988). Abdal. *TDV İslam Ansiklopedisi* (Cilt 1) (s.77-79)içinde. İstanbul: TDV Yayınları.

Yılmaz, A. (2008). *Kırşehir örneklemesiyle Anadolu abdalları*. Kırşehir: Kırşehir Belediyesi Kültür-Tarih Yayınları Serisi (6).

Elektronik Kaynaklar

URL-1: Kayseri Erciyes 38 Kanalı, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/4yLyYKjfISY), 21 Mayıs 2021.

URL-2: TRT Haber, Ömür Dediğin Programı, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/tVWl5mx19ww?si=Cfkq2kVGjVgV0QCn),19 Ağustos 2019.

URL-3: Dr. Feridun Kunak 'la Evlerinize Sağlık Programı, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/k7aJZIGztKw),17 Aralık 2022.

URL-4:Ahi TV, Prof. Dr. Kemal Örnek Adlı Şiir Dinletisi, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/TqV_4y_8ZrA) 25 Ekim 2023.

URL-5: Hakimiyet Medya, Narin Kızı Yediler Adlı Şiir Dinletisi, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/L7BUeWb6new?si=r6RWiyqesN4hnuQg), 8 Ocak 2025.

URL- 6: BBC News Türkçe, YouTube Kanalı, (https://youtu.be/nTw699x2s6g), 29 Mart 2014.

EKLER

EK-1: SÖZLÜK

Acep: Acaba anlamına gelen, İç Anadolu'da özellikle Kırşehir yöresinde çokça kullanılan bir kelimedir.

Ağu/Avu: Çalışmada "Ağu kattı aşıma" şeklinde kullanılan kelimenin anlamı zehirdir.

Ark/arg: Çiftçilerin tarlalarda açtıkları su kanallarına verilen isimdir.

Azık: Eski dönem kullanımına göre tarlasına giden çiftçinin gün boyu yanına aldığı yiyeceğe verilen addır.

Bölenmek: Toza toprağa karışmak, bulaşmak anlamına gelen kelimedir.

Büvelek: Bir sinek türüdür. Bu sinek türü küçükbaş veya büyükbaş hayvanları sesiyle rahatsız eder. Halk ağzında "İnekler büvelek tuttu" tabiri kullanılmaktadır.

Canı Yeğni: Bir kişinin üşenmeden, hızlı bir şekilde işini halledebilmesine verilen addır. Çalışmada "Canı yeğni her iş gelir elinden" şeklinde ifade edilmiştir.

Çerçi: Seyyar satıcı olarak bilinen çerçi, küçük yerleşim yerlerinde halkın ihtiyaç duyduğu malzemeleri satan kişidir.

Dabaz: Kelime bazı yörelerde kaba insanlara söylenen bir tabirdir. Çalışmadaki kullanım şekli deri üzerinde aşırı sıcaktan oluşan kızarmış görüntüye verilmiş isimdir.

Dırana: Kırşehir yöresinde dırana kelimesi, olgunlaşmış üzümler arasında kalan yetmemiş üzüme verilen isimdir.

Dürmek: Bir şeyi katlamak, sarmak anlamındadır.

Emsal: Bir kişiyle aynı yaşta olan veya arkadaş olan kişilere emsal denilmektedir.

Havas etmek: Kırşehir yöresi ağız özellikleri ile değişime uğramış kelimenin anlamı heves etmektir.

Helke: Anadolu'da özellikle kırsal kesimlerde yaşayan insanların, günlük hayatına kullandığı metal kaba helke denir.

Höbek: Tarlalarda ekinlerin biçildikten sonra desteler halinde oluşturulmasına Höbek denilmektedir.

Hörmet Etmek: Kırşehir yöresi ağız özelliğine dayalı "ü" harfinin "ö" harfine yuvarlaklaşması söz konusudur. Kelime hürmet etmek söz öbeğinden değişime uğramıştır.

İşmar: Bir kişiye uzaktan hareket ile işaret etmektir. Çalışmada, "Gözüme bakarak bir işmar ettin." şeklinde ifade edilmiştir.

Katık: Kelimenin anlamı ekmekle birlikte yenilen veya ekmeğe eşlik eden yemeğe verilen isimdir.

Köme: Göl, ırmak ve akarsu kenarlarına eşilen kuyuya köme denilmektedir. Bu kuyu aynı zamanda gizlenme yeri olarak da bilinmektedir.

Kurna: Herhangi bir yerde saklanmak için ayrılan, kıyıda köşede kalmış yerlere kurna denilir.

Muhanet: Kişinin bir iyilik karşısında nankörlük etmesi veya kötü davranmasıdır. Bu kelime aynı zamanda Kırşehir yöresinde, başkalarına muhtaç olmamak anlamında da kullanılmaktadır.

Omca: Üzüm asmalarının fidan/çubuk kısmına omca ismi verilir.

Soğuk Kuyu: Erkeklerin ve kadınların kış mevsimde giydiği lastik ayakkabılara soğuk kuyu denilir.

Soyka: İşini saygısızca yapan ve işe yaramayan insanlara söylenen bir hitaptır.

Sülün: Heybetli, gösterişli, uzun boylu olan kişilere söylenen bir kelimedir.

Tevek: Kırşehir yöresinde ekilen sebzelerin ve bitkilerin büyümesiyle birlikte oluşan yapraklarına tevek denilir.

Tınas: Dövülen samanın savrulmak için hazırlanan yığınına tınas ismi verilir.

Yunmak: Yıkanmak, duş almak ve temizlenmek anlamlarında kullanılır.

EK-2: ŞİİRLERİNİ ALFABETİK LİSTESİ

Şiir Adı	Şiir Nu	Şiir Teması
Abdallar Korosu	266	Abdallar ile İlgili Şiirleri
Acep Evlensem mi Evlenmesem mi?	95	Bireysel Taşlama
Afrin'de Düğün Varmış	236	Gündem ile İlgili Şiirleri
Aha Tekel	81	Topluma Taşlama
Ahi Evran Veli	230	Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri
Ahiliği Bilmek Gerek	288	Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri
Al Bayrak Altında	217	Ağıt Şiirleri
Al Kabul Eyle	50	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Ali Sarı Nivanî	215	Ağıt Şiirleri
Allah Diyen Diller Yanmaz	111	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Allah'ın Emriyle Geldik Dünyaya	151	Kendine Güzelleme
Almanya'ya Gittim	246	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Altı Şubat Depremi	238	Gündem ile İlgili Şiirleri
Ankara'yı Bilirim	240	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Arılar	70	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Arif Başkan'a Deyişler	201	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Arkadaşım Hacı Yıldız	188	Tanıdıklarına Güzelleme
Âşık Hasan	163	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme

Âşık Paşa	159	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Âşık Torunî	167	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Âşık Veysel	160	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Atatürk'e Şiir	210	Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e Güzelleme
Atı Aldı Çekti Hana	107	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Avcılar	132	Pastoral Şiirleri
Avrada Benziyor	94	Bireysel Taşlama
Aybüke Öğretmen	235	Gündem ile İlgili Şiirleri
Ayhan Kurt İmiş	192	Tanıdıklarına Güzelleme
Bağımıza Kuşlar Konmuş	60	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Baharın Geldiğini Nerden Bileyim	55	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Bal Bir Tanem	8	Aşk Şiirleri
Bana Her Gün Bayram	145	Dini Günler ile İlgili Şiirleri
Başkan'a Öğütler	202	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Bayram	144	Dini Günler ile İlgili Şiirleri
Bekledim Ben	118	Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri
Ben Allah'a Şükür Ettim	142	Şükür ve Tevekkül Şiirleri
Ben Bir İnsan Arıyorum	62	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Ben Bir Ozan Olacağım	154	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Ben Çekerim	28	Sevgiliye/Eşe Özlem

Ben Gönlümü	99	Dilek/Ümit Şiirleri
Ben Gönlümü Bir Güzele Kaptırdım	23	Aşk Şiirleri
Ben Hayata Böyle Geldim	150	Kendine Güzelleme
Ben Seni Önceden Bilirim Adam	96	Bireysel Taşlama
Ben Sevdanın Dalı Mıyım?	14	Aşk Şiirleri
Beni Beğenmeyen Said'e Bakın	97	Bireysel Taşlama
Beni Ben	149	Kendine Güzelleme
Benim Eşim Levaziye	147	Aile Bireylerine Güzelleme
Benim Güzel Öğretmenim	182	Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme
Beşiğin Ötesi	43	Ayrılık/Gurbet Şiirleri
Bırakmıyor Engel Beni	40	Ayrılık/Gurbet Şiirleri
Bilemedim Sevdiğini	116	Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı Şiirleri
Bir Güzel	5	Aşk Şiirleri
Bir Hal Oldu	115	Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı Şiirleri
Bir Patlıcan Bulamadım	71	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Biz Sanatkârız	180	Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme
Bizim Burada Abdallar	225	Abdallar ile İlgili Şiirleri
Bizim Hacı Bektaş	171	Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme
Boşanmalar	237	Gündem ile İlgili Şiirleri
Bölünmez Bütünüz Biz	222	Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri
Bu Ayrılık Bilmem Neden	122	Eşitlik ile İlgili Şiirleri
Bu Can Senden Geldi Toprak	105	Nasihat/Öğüt Şiirleri

Bu Dünyada Dertsiz Kulu	72	Hayata, Kadere, Zamana Dair Şikâyet ve Sitem
Bulut Döner	18	Aşk Şiirleri
Büyük Ozan Neşet Ertaş	223	Neşet Ertaş ile İlgili Şiirleri
Can Ciğer Abalıoğlu	161	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Cenaze Evinde Pide Yiyenler	82	Topluma Taşlama
Çakır Gözlüm	9	Aşk Şiirleri
Çalışana İş Çok	61	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Çanakkale Şehitleri	219	Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri
Çaydanlığın Karaymış	3	Aşk Şiirleri
Çıplaklar Modası	77	Topluma Taşlama
Çilelisin Sen Kırşehir	175	Kırşehir'e Güzelleme
Dadaloğlu Destanı	162	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Daha Dün	120	Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri
Değirmenin Taşına	25	Sevgiliye/Eşe Özlem
Dikiz Aynası	16	Aşk Şiirleri
Dile Yanarım	68	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Doçent. Dr. Raşit Kılıç'a	203	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Doğalgaz	85	Güncel Konulara Taşlama
Dön de Gel Gayrı	30	Sevgiliye/Eşe Özlem
Dört Kardeşin Tek Bacısı	213	Ağıt Şiirleri
Duran Erdoğan'a Sevgiler	190	Tanıdıklarına Güzelleme

Dut Ağacı	88	Doğaya ve Canlılara Taşlama
Eğer Kişi Zalim İse	91	Bireysel Taşlama
Ele Bir Gün	100	Dilek/Ümit Şiirleri
Elini Sallama Bana	34	Sevgiliye/Eşe Özlem
Elvan Çelebiyi Görmeye Geldim	169	Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme
Entariyi Yâr Dikmiş	13	Aşk Şiirleri
Eşep Bağlar Başın	4	Aşk Şiirleri
Eyüp Temur	197	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Fatih Polat	218	Ağıt Şiirleri
Feridun Kunak Geliyor	195	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Gamlı Gönül	101	Dilek/Ümit Şiirleri
Gariban Çiftçi	127	Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri
Garip Anam	128	Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri
Gel Bari Bari	32	Sevgiliye/Eşe Özlem
Geldi Yokluk Gitti Yokluk	125	Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri
Gibiyim	42	Ayrılık/Gurbet Şiirleri
Gökte Yağmur Yağmayınca	109	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Gönül Çilesi	1	Aşk Şiirleri
Gönül Vermem	114	Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı ile İlgili Şiirleri
Göreme'de Bir Güzele Vuruldum	19	Aşk Şiirleri

Gözünden Akan Yaşı	48	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Gözünü Sevdiğim	21	Aşk Şiirleri
Gurur Verir Türk Polisi	181	Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme
Gül Yüzlü Sevdiğim	52	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Gülsün Feride	168	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Gülüm	53	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Gün Görmedi Benim Babam	126	Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri
Günde Dört Mevsim Yaşar Isparta	245	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Güneşten İleri	15	Aşk Şiirleri
Haberini El Getirsin	45	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Hacı Bektaş'a	170	Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme
Hacı İbrahim Özdemir	187	Tanıdıklarına Güzelleme
Hani Anam Hani Babam	124	Üzüntü ve Eseflenme Şiirleri
Hani Yunus	158	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Hayırsız	31	Sevgiliye/Eşe Özlem
Hayırsız Sevgili	54	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Hemşireler	183	Çeşitli Meslek Gruplarına Güzelleme
Her Bir Canlı Sevgi İster	130	Pastoral Şiirleri
Her Gününe Şükür Olsun Mevla'nın	143	Şükür ve Tevekkül Şiirleri

Her Sokakta Dört Düğün	75	Topluma Taşlama
İhtiyarlık	117	Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri
İncinmesin	7	Aşk Şiirleri
İnternet Evliliği	239	Gündem ile İlgili Şiirleri
İpe Unu Sermeyelim	103	Nasihat/Öğüt Şiirleri
İşçi Durağının Hali	79	Topluma Taşlama
İşte Ahi	227	Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri
Kadere Boyun Bükerim	47	Sevgiliye veya Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Kalbimizde İbadet	137	Peygamber Sevgisi
Karanlıkdere	37	Memlekete Dair Özlem
Karıncadan İbret Alın	104	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Kars Yolculuğum	244	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Kesik Köprü	80	Topluma Taşlama
Keşke Seni Görmeseydim	113	Pişmanlık ve Hayal Kırıklığı ile İlgili Şiirleri
Kırka	242	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Kırşehir Gönlümde Yatıyor	38	Kırşehir'e Güzelleme
Kırşehir Spora Özlem	179	Kırşehir Spora Güzelleme
Kırşehir Yazarlar ve Şairler Derneği	153	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Kırşehir'e Hoş Geldiniz	186	Tanıdıklarına Güzelleme
Kırşehir'in Kültürü	177	Kırşehir'e Güzelleme
Kırşehir'in Ozanları	157	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Kızılırmak	87	Doğaya ve Canlılara Taşlama

Kızılırmak Kanser Olmuş	64	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Kibar Gelin	12	Aşk Şiirleri
Korona	234	Gündem ile İlgili Şiirleri
Kortulu'nun Pekmezi	249	Yaşadığı Köye Dair Şiirleri
Köpek Gezdiren Gelin	90	Bireysel Taşlama
Kör Olsun Gözlerin	69	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Kulu Neyleyim	66	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Kuzu Postu	67	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Küresel Isınma Geldi	83	Güncel Konulara Taşlama
Mahlas	156	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Manisa'da Soma Var	2	Aşk Şiirleri
Mazide Gönlüm	29	Sevgiliye/Eşe Özlem
Mehmet Akif Ersoy	221	Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri
Memleketim Kırşehir	173	Kırşehir'e Güzelleme
Merhamet Bitmez Yazıda	110	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Merve Komutana Şiir	198	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Mevlâna	140	Mevlâna ile İlgili Şiirleri
Mucur'u Severim	178	Kırşehir'e Güzelleme
Muhammed'e Gidemedim	139	Peygamber Sevgisi
Muhammed'i Özlüyorum	138	Peygamber Sevgisi
Muharrem Ustanın Oğlundan Biri	224	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Musa Tepe'ye	216	Ağıt Şiirleri

Mübarek Ramazan	146	Dini Günler ile İlgili Şiirleri
Müdürüm Adem'im Git Güle Güle	208	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Müdürümüz Aydemir'e Sevgiler	207	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Mümtaz Boyacıoğlu'nu Aradım	191	Tanıdıklarına Güzelleme
N'olur Doktor Bak Bir Bana	58	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Narin Kızı Yediler	232	Gündem ile İlgili Şiirleri
Nazik mi Nazik	17	Aşk Şiirleri
Nazlı Yârim	24	Sevgiliye/Eşe Özlem
Neler Yaptım O Köyde	250	Yaşadığı Köye Dair Şiirleri
Netanyahu	84	Güncel Konulara Taşlama
Neyimiz Ayrı	123	Eşitlik ile İlgili Şiirleri
Nüfustaki Güzel	11	Aşk Şiirleri
Okumak Kim!	112	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Okuyalım	106	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Olmaz Olsun Böyle Kader	73	Hayata, Kadere, Zamana Dair Şikâyet ve Sitem
Onsuz Olmaz	136	Allah Sevgisi
Orman	131	Pastoral Şiirleri
Orman Sevgisi	133	Pastoral Şiirleri
Osman Müdürüm	204	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Ozan Bizde	155	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Ozan Muharrem Ertaş	165	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme

Öğretmenim	211	Ağıt Şiirleri
Öksürük Belası	129	Yaşam Mücadelesi ve Geçim Sıkıntısı ile İlgili Şiirleri
Özlediğim Kırşehir	176	Kırşehir'e Güzelleme
Özlediğim Köy Dostları	36	Memlekete Dair Özlem
Özlemini Duydum	251	Yaşadığı Köye Dair Şiirleri
Palmiye Ağacı	89	Doğaya ve Canlılara Taşlama
Pir Sultan	172	Tasavvufi Büyüklere ve Evliyalara Güzelleme
Pirim Ahi Evran Veli	229	Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri
Pis Korona	233	Gündem ile İlgili Şiirleri
Prof. Dr. Kemal Örnek	199	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Prof. Dr. Mehmet Yasin Teke	205	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Prof. Dr. Mustafa Çalgüner	206	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Reşat Karaca'ya	193	Tanıdıklarına Güzelleme
Saçını Başını Yolmadan Gel	35	Sevgiliye/Eşe Özlem
Saklar Gider	121	Vefasızlık ile İlgili Şiirleri
Sarı Gelin	10	Aşk Şiirleri
Sarıkamış	220	Mehmet Akif Ersoy ve Çanakkale Şehitleri ile İlgili Şiirleri
Saygı Duyalım Ata'ma	209	Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e Güzelleme

Sayın Başbakan'a Saygılar	196	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Saza Hevesim	152	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Selam Olsun	98	Dilek/Ümit Şiirleri
Sen Değil Misin?	231	Ahilik Teşkilatı ve Ahi Evran Veli ile İlgili Şiirleri
Sen Olmazsan	119	Çaresizlik ve Ümitsizlik Şiirleri
Sen Yoksun ki Yanımda	26	Sevgiliye/Eşe Özlem
Seversen Acısı Derin	44	Ayrılık/Gurbet Şiirleri
Sevgililer Günü	185	Özel Günlere Güzelleme
Sevgimiz Yıllarca Sürsün	20	Aşk Şiirleri
Seyfe Gölü	134	Pastoral Şiirleri
Sezai Usta	65	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Sigarayı Hor Görmeyin	56	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Sivasınan Şu Divriği Arası	248	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Sivrisinek	86	Doğaya ve Canlılara Taşlama
Soyka Kalası Sigara	63	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Suriye Gezisi	247	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Şekerpare	22	Aşk Şiirleri
Şemsi Yastıman	166	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Şikâyet Eylerim	74	Tanrıya ve İnanca Dair Şikâyet ve Sitem
Şirin Kırşehir	39	Memlekete Dair Özlem

Şoförlük Sabır İster	108	Nasihat/Öğüt Şiirleri
Şubedeki Göbek	76	Topluma Taşlama
Şükür Olsun	135	Allah Sevgisi
Tabelacı Ahmet Hoca	59	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Toklumenli Âşık Said	164	Âşıklığa ve Âşıklara Güzelleme
Toplamayın Ihlamuru	49	Sevgiliye ve Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Trafik Dersi	78	Topluma Taşlama
Unutamam	27	Sevgiliye/Eşe Özlem
Unutmadım ki	33	Sevgiliye/Eşe Özlem
Usandım Ben	41	Ayrılık/Gurbet Şiirleri
Valimiz Çetinkaya	194	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Valimize Başsağlığı	212	Ağıt Şiirleri
Var mı Torundan Tatlısı?	148	Aile Bireylerine Güzelleme
Varmışsın Kötüye	51	Sevgiliye ve Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Vay Vaylı Köyü	241	Seyahat Ettiği Yerlere ile İlgili Şiirleri
Vela Havle	141	Şükür ve Tevekkül Şiirleri
Veresiye	57	İnsana ve Topluma Dair Şikâyet ve Sitem
Yakıştıramadım Sana	46	Sevgiliye ve Aşka Dair Şikâyet ve Sitem
Yaktın Ali Sarı Yaktın da Gittin	214	Ağıt Şiirleri
Yaradanım Yanlış Yazar	6	Aşk Şiirleri
Yarın Cuma	102	Nasihat/Öğüt Şiirleri

Yaşa Ekicioğlu Yaşa	200	Devlet Görevlilerine ve Makam Sahiplerine Güzelleme
Yavşaklar	93	Bireysel Taşlama
Yazından Kışından	174	Kırşehir'e Güzelleme
Yılbaşı	184	Özel Günlere Güzelleme
Yiğit Gürocak	189	Tanıdıklarına Güzelleme
Yolculuk Var Gideceğim	243	Seyahat Ettiği Yerler ile İlgili Şiirleri
Zalim Putin	92	Bireysel Taşlama

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Gamze KILIÇ

Lisans Eğitimi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi- Türk Dili ve Edebiyatı

Yüksek Lisans Tez Başlığı: Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Hayatı ve Eserleri (Monografı-Derleme-Tasnif)

Yüksek Lisans Tez Danışmanı: Prof. Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET

Yayınlanan Makaleler:

Kılıç, G., & Büyükokutan Töret, A. (2025). Kırşehirli Ozan İsa Erdoğan'ın Âşıklık Geleneğindeki Yeri Üzerine Bir Değerlendirme. *YAZIT Kültür Bilimleri Dergisi*, *5*(2), 329-352.

Kılıç, G. (2025). Kırşehir'de Geleneksel Değerlerin Buluşması: Ahilik Haftası. *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi*, (370), 337-351.